



FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI PROGRAMI

MİLLİ KÜTÜPHANE'DEKİ 2519 NO'LU ŞİİR MECMUASI
(İNCELEME-METİN-NESRE ÇEVİRİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ESRA RUMEYSA CANTÜRÜ

İSTANBUL 2022



FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI PROGRAMI

MİLLİ KÜTÜPHANE'DEKİ 2519 NO'LU ŞİİR MECMUASI
(İNCELEME-METİN-NESRE ÇEVİRİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ESRA RUMEYSA CANTÜRÜ
(180101009)

Danışman
(Doç. Dr. Türkan ALVAN)

İSTANBUL 2022

01/02/2022

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda 180101009 numaralı Esra Rumeysa CANTÜRÜ'nün hazırladığı "Milli Kütüphane'deki 2519 No'lu Şiir Mecmuası (İnceleme-Metin-Nesre Çeviri)" konulu yüksek lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 01/02/2022 Salı günü saat 11:00'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **KABULÜNE** / **REDDİNE** karar verilmiştir.

Düzeltilme verilmesi halinde:

Adı geçen öğrencinin Tez Savunma Sınavı .../.../20... tarihinde, saat ...:.. da yapılacaktır.

Tez Adı Değişikliği Yapılması Halinde: Tez adının
.....
şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi	Tarih	İmza
(Danışman) Doç Dr. Türkan ALVAN	01/ 02/2022	
Prof.Dr. Nihat ÖZTOPRAK	01/ 02/2022	
Doç. Dr. Bünyamin AYÇİÇEĞİ	01/ 02/2022	
(İkinci Danışman) *.....	.../ .../20...	
*	.../ .../20...	

*2. Danışman varsa doldurulacak

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Esra Rumeysa CANTÜRÜ



TEŞEKKÜR

Bu çalışmayı hazırlarken bana rehberlik eden danışman hocam Doç. Dr. Türkan Alvan'a; benden yardımını esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Nihat Öztoprak'a, bu zorlu süreçte bana desteklerini daima hissettiren değerli dostlarıma, gönlümü adadığım bu yolda elimi hiç bırakmayan kıymetli aile bireylerim Mehmet Emin Cantürü, Emine Cantürü, Talha Emre Cantürü ve Hatice Cantürü'ye, değerli ilim hazinesini ilerlemiş yaşına rağmen benimle her seferinde bir lisans öğrencisi heyecanıyla paylaşan muhterem dedem Kenan Karakulak'a ve son olarak tez süresince omuz omuza ilerlediğim yol arkadaşım Şeyma Yalçın'a gönülden şükranlarımı sunuyorum.

Esra Rumeysa CANTÜRÜ

MİLLİ KÜTÜPHANE'DEKİ 2519 NO'LU ŞİİR MECMUASI
(İNCELEME-METİN-NESRE ÇEVİRİ)
ESRA RUMEYSA CANTÜRÜ

ÖZET

Bu çalışmada Milli Kütüphane 2519 numarada kayıtlı 16. Yy şairlerinin şiirlerini içeren Mecmûâ-i Eş'âr adlı yazma nüshası üç ana başlık altında incelenmiştir.

Birinci bölümde şiir mecmualarının önemi ve Klasik Türk edebiyatındaki yeri üzerinde durulmuştur.

İkinci bölümde mecmuanın şekil ve muhteva hususiyetleri ele alınmış ve şiir-şair bağlamında incelemesi yapılmıştır.

Üçüncü bölümde mecmuanın transkripsiyonlu metni, nesre çevirisi ve orijinal eser sayfalarına yer verilmiştir.

Bu tez ile şiir mecmualarının araştırmacılara ışık tutmasının önemini vurgulamak ve klâsik edebiyat ile ilgili yapılacak çalışmalara kaynak oluşturması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler; Şiir mecmuaları, 16. Yy, Milli Kütüphane

**POETRY COLLECTION NO. 2519 AT THE NATIONAL
LIBRARY
(ANALYSING-TEXT-PROSE-TRANSLATION)
ESRA RUMEYSA CANTÜRÜ**

ABSTRACT

In this study, the National Library was registered at number 2519, 16. The manuscript copy called Majmua-i Ash'ar, which contains the poems of the poets of the century, has been examined under three main headings.

In the first chapter, the importance of poetry and its place in Classical Turkish literature are emphasized.

In the second chapter, the shape and content aspects of the mecmuan are discussed and examined in the context of poetry-poet.

In the third chapter, the transcribed text of the mecmuan, the prose translation and the original work pages are included.

With this thesis, it is aimed to emphasize the importance of shining a light on the problems of poetry to researchers and to create a source for the studies to be carried out on classical literature.

Keywords; Poetry collection, 16. Yy, National Library

ÖNSÖZ

Klasik Türk Edebiyatı alanında günümüze ulaşmamış olan birçok eser çeşitli kütüphanelerde halihazırda açığa çıkmak için beklemektedir. Bu tür eserlerin üzerinde çalışmadan araştırmacılara bu eserler hakkında bilgi verilmeden yazılacak olan edebiyat tarihi içerikli eserler noksan kalacaktır. Eski Türk Edebiyatı araştırmacıları tarafından yapılmış divan neşirleri alanımıza çok kıymetli katkılarda bulunmuş olsalar da mecmualara aynı ilgi gösterilmemiştir. Halbuki devrinin edebiyat anlayışını ve zevkini ihtiva eden bu eserler edebiyat tarihimiz açısından yadsınamaz önem ve nitelik taşımaktadırlar. Bu amaçla alanımıza naçizane bir katkı yapmak maksadıyla bir mecmua üzerinde çalışma yapma fikri bize bu tezi hazırlatmıştır.

Üzerinde çalıştığımız Milli Kütüphane 2519 numaralı mecmua oldukça kıymetli ve zengin bir içeriğe sahiptir. İçinde pek çok farklı şaire ait, pek çok farklı nazım şekilleriyle yazılmış şiirleri barındıran bu mecmua 50 varaktan oluşmaktadır. Tarafımızca döneminin aynası görevini gören bu eseri gün yüzüne çıkartarak alanımıza “hoş bir sâdâ” bırakmaya çalıştık.

Üç bölümden oluşan çalışmamızın giriş bölümünde mecmualar ve onların Klasik Türk edebiyatı açısından önemleri üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde ise Milli Kütüphane 2519 numaralı mecmua hakkında genel bilgi verildikten sonra mecmuanın incelenmesine geçilmiştir. Mecmuada yer alan şairler hakkında bilgi verilmiş, inceleme kolaylığı sağlanması açısından tablolara yer verilmiştir. Mecmuada şiirleri yer alan şairlerin hayatları hakkında kısa bilgiler verilmiştir. Çalışmanın üçüncü bölümünde ise transkripsiyonlu metin ve şiirlerin nesre çevirileri yer almaktadır. Mecmuadaki şiirler daha önce çalışılmış olan divanlarla, üzerine yazılan makalelerle, mecmua şiirlerini ihtiva eden eserlerle karşılaştırılmış ve farkları belirtilmiştir. Çalışma sonuç ve kaynakça bölümleriyle bitirilmiştir.

Amacımız her ne kadar eksiksiz ve hatasız bir çalışma hazırlamak olsa da bunun mümkün olmadığının ve özellikle nesre çeviri yapmakla ne kadar zor bir işe soyunduğumuzun farkında olarak eksiklerimiz ve yapılan hatalar için af diliyor, bunlara hoşgörüyle yaklaşılmasını umuyoruz.

Esra Rumeysa CANTÜRÜ

İstanbul, 2022

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vi
ÖNSÖZ.....	vii
TABLO LİSTESİ	x
ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ	xi
KISALTMALAR	xii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	5
1. MİLLİ KÜTÜPHANE 2519 NUMARALI MECMUA.....	5
1.1. Milli Kütüphane 2519 Numaralı Mecmua Hakkında Bilgi.....	5
1.2. Mecmuadaki Şairlerin Kısa Biyografileri	7
1.3. Mecmuanın Edebi Açısından Değerlendirilmesi:	17
İKİNCİ BÖLÜM	18
2. METİN İNCELEMESİ.....	18
2.1. MECMUADAKİ ŞİİRLERİN NİTELİKLERİ (ŞİİR VE ŞAİR DÖKÜMÜ) (MESTAP) “MECMUÂ-İ EŞÂR [MİLLİ KÜTÜPHANE 2519]”	19
2.1.1. Mecmuada Kullanılan Kafiye ve Redifler	34
2.1.2. Mecmuada Kullanılan Vezinler	38
2.1.3. Divan Neşirlerinde Bulunmayan Şiirler:	39
2.1.4. Divan Neşirlerinde Bulunmayan/Farklı Olan Beyitler-Mısralar .	41
2.1.5. Mecmua ve Divanlar Arasındaki Kelime Farklılıkları:	42
2.1.6. Mecmuada Birbirlerine Nazirede Bulunan Şairler:	52
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	53
3. METİN	53
3.1. METİN KURULURKEN TAKİP EDİLEN YOL	53

MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR	56
3.2. TRANSKRİPSİYONLU METİN.....	56
3.3. NESRE ÇEVİRİ	190
SONUÇ.....	278
KAYNAKÇA	280



TABLO LİSTESİ

1. Mecmuadaki Şiirlerin Nitelikleri (Şiir ve Şair Dökümü)
2. Mecmuada Kullanılan Kafiye ve Redifler
3. Mecmuada Kullanılan Vezinler
4. Divan Neşirlerinde Bulunmayan Şiirler
5. Divan Neşirlerinde Bulunmayan/Farklı Olan Beyitler ve Mısralar
6. Mecmua ve Divanlar Arasındaki Kelime Farklılıkları

ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ

ا	A, a, E, e, Ā, ā
ب	B, b
پ	P, p
ت	T, t
ث	S, s
ج	C, c
چ	Ç, ç
ح	H, h
خ	H, h
د	D, d
ذ	Z, z
ر	R, r
ز	Z, z
ج	J, j
س	S, s
ش	Ş, ş
ص	Ş, ş
ض	Ž, ž, Đ, đ
ط	Ṭ, ṭ
ظ	Ẓ, ẓ
ع	‘
غ	Ġ, ġ
ف	F, f
ق	Q, q
ك	K, k, G, g, ñ
ل	L, l
م	M, m
ن	N, n
ه	H, h
و	V, v, U, u, Ū, ū, Ö, ö, Ū, ū, Ō, ō
ي	Y, y, Ĭ, ĭ, Ī, ī
ء	’

KISALTMALAR

a.g.e	adı geçen eser
bkz.	bakınız
C.	Cilt
D.	Divan
F.	Fasikül
G.	Gazel
haz.	Hazırlayan
M.	Müsebbâ, Müseddes, Müsemmen
Mak.	Makale
s.	sayfa
T.	Tahmis
?	hakkında emin olunamayan bilgi
[]	eklenen kısımlar
()	nesre çeviride eklenen kısımlar
[...]	okunamayan kelime

GİRİŞ

1. Klasik Türk Edebiyatında Mecmua

1.1. Mecmua

1.2.1 Mecmuanın Tanımı

“Toplanma, bir araya getirilmeli anlamına gelen Arapça cem‘ kelimesinden türeyen “mecmua”, “toplanmış, toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzim edilmiş şeylerin hepsi; seçilmiş yazılardan meydana getirilen yazma kitap”¹ anlamına gelmektedir. Tanzimat dönemine kadar “mecmua” terimi, Klasik Türk edebiyatında seçme şiir ya da yazıların bir araya getirilmesiyle oluşan eserlere verilen addır.

Mecmualar, genellikle derleyeni ve derleme zamanı tam olarak belli olmayan, mürettibinin kişisel edebi zevkini yansıtan eserler olarak karşımıza çıkar. Günay Kut, mecmuaların “genellikle kişilerin beğenilerini yansıtan bir not defteri olarak görevine başladığını ve bunu sürdürdüğünü”² söyler. Bu nedenle mecmualarda belli bir tertip düzeni olmayabilir. Buna karşılık oldukça titizlikle hazırlanmış mecmualar bulunmaktadır. Dağınık ve özensiz bir şekilde tertip edilmiş mecmuaların ise hemen hepsi el yazısıdır.

1.2.2. Mecmuaların Sınıflandırılması

Mecmualar tek bir konuda derlenebileceği gibi birden fazla konuda, farklı türlerin bir araya getirilmesiyle de derlenmiş olabilirler. Edebiyat tarihçileri, mecmuaların bu hususiyetlerine göre onları çeşitli şekillerde sınıflandırmışlardır. Agah Sırrı Levend’in tasnifi şu şekildedir:

¹ Yaşar Aydemir, “Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler”, *Turkish Studies*, C. 2- 3, Yaz 2007, s. 122-137.

² Günay Kut, “Mecmua” *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (Devirler, İsimler, Eserler, Terimler)*, C. 6, Dergâh Yay., İstanbul 1986, s. 170.

1. Nazire mecmuaları,
2. Meraklılarında toplanmış, birer antoloji niteliğindeki seçme şiirler mecmuaları,
3. Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar,
4. Aynı konudaki eserlerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar,
5. Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar³

Günay Kut ise mecmuaları şu şekilde sınıflandırmayı tercih etmiştir:

1. Nazire mecmuaları,
2. Seçme şiir mecmuaları,
3. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelemsiyle oluşan mecmualar
(Mecmua-i edviye, mecmua’i ed’iye, mecmua-i tevarih gibi),
4. Karışık mecmualar. Bu tür mecmualar nazım nesir karışık olabileceği gibi Arapça, Türkçe ve Farsça gibi değişik dillerde de yazılmış olabilir.
5. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar.⁴

Her iki araştırmacının tasnifi de aşağı yukarı aynıdır. Katalog araştırması sonucunda elde edilebilecek yeni bilgiler doğrultusunda bu tasniflere eklemeler yapılabilir. Ancak şu an için bu tasniflerin yeterli olacağı düşüncesindeyiz.

Nazire mecmuaları, genelde bir kaside veya gazele yazılan aynı vezin ve kafiyedeki şiirlerin toplanmasıyla oluşan mecmualardır. Oldukça geniş olan bu mecmualar edebiyat tarihi açısından büyük bir öneme sahiptir. Çünkü bu mecmualarda divanı olmayan ya da şuara tezkirelerinde adı geçmeyen ya da hakkında çok kısıtlı bilgi bulunan şairlerin şiirleri yer almaktadır. Dolayısıyla bu

³ Agâh Sırrı Levend, *Türk Edebiyatı Tarihi*, C.I, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2008, s. 166-167.

⁴ Günay Kut, a.g.e., s. 170

eserler, bu şairler hakkında araştırma yapacaklar için bu başvuru kaynağı hüviyetine kavuşmaktadırlar. Ömer bin Mezid tarafından derlenen *Mecmuatü'n-nezâir*, Eğridirli Hacı Kemal tarafından derlenen *Câmiü'n-nezâir*, Edirneli Nazmi tarafından derlenen *Mecmaü'n-nezâir* ve *Pervane Bey Mecmuası* en önemli nazire mecmualarıdır.

Seçme şiir mecmuaları, diğer adıyla mecmua-i eş'ar en sık görülen mecmua türüdür. Bu mecmualarda gazel ve kaside türü şiirlerin yanı sıra her türden şiirlere rastlanmaktadır.

Aynı konudaki eserlerin bir araya gelmesiyle oluşan mecmualara da kütüphanelerde sıklıkla rastlanabilir. Fetva mecmuası, lugaz mecmuası, letaif mecmuaları, divan mecmuaları, musiki mecmuaları gibi mecmuaları buna örnek verebiliriz.

Karışık mecmualarda birden fazla eser yer alır. Bunlar farklı dillerde ya da aynı dilde yazılmış olabilirler. Manzum-mensur karışık olanları da vardır. Tanınmış kişilerce derlenen mecmualarda her türlü bilgi yer alabilmektedir. Bunlarda dini, ahlaki felsefi bilgilerin yanı sıra, fıkralar, nazireler, anılar ve fevaid türü faydalı bilgilere rastlanabilmektedir.

1.2.3. Klasik Türk Edebiyatında Mecmua Türünün Yeri ve Önemi

Klasik Türk edebiyatında mecmua türünün yeri ve önemini çeşitli maddeler halinde sıralayabiliriz:

1. Henüz ortaya çıkmamış eserler mecmualarda bulunabilir.
2. Şairin ölümünden sonra divanının tertip edilmiş olması ya da şairin divanını tertip ettikten sonra yazdığı şiirlerin divanda yer bulamamış olması gibi sebeplerle bir şairin divanında yer almayan şiirlere mecmuaların birinde rastlanabilir.
3. Divanı olmayan ya da henüz ortaya çıkmamış şairlerin şiirleri mecmualardan hareketle tespit edilebilir.⁵ Bunun sayesinde o şairin edebiyat tarihindeki yeri hakkında daha belirgin ve sağlam tespitler yapılabilir.

⁵ Günay Kut, a.g.e., s. 170.

4. Mecmualardaki şiirler divan nüshalarıyla karşılaştırılarak tenkitli bir neşir yapılabilir.

Görüldüğü gibi mecmualar, Klasik Türk edebiyatında araştırma yapanlar için önemli bir yerde durmaktadır. Noksansız bir edebiyat tarihi yazmak için elzem başvuru kaynakları niteliğindedirler.



BİRİNCİ BÖLÜM

1. MİLLİ KÜTÜPHANE 2519 NUMARALI MECMUA

1.1. Milli Kütüphane 2519 Numaralı Mecmua Hakkında Bilgi

Eser zencirekli vişne çürüğü meşin ciltlidir. Kağıt türü Akkâsedir. Harekeli nesih şeklinde yazılmıştır. Yaprak sayısı 49 satır sayısı 13'tür. Müstensih kaydı yoktur. Ancak eserin ilk sayfalarında mecmuanın Hicrî 1299-Milâdî 1814 yılında alındığına dair bir tarih düşürülmüş ve üzerine de “sâhib-i mecmûa İbrahim Efendi” yazılmıştır. Ayrıca eserin 1b varlığında bulunan “18 Ocak 1974-Gemlik, Abdullah Öztemiz Hacıtahtiroğlu” notu bizlere mecmuanın bu tarihte adı geçen kişi tarafından alındığını ve dijital kütüphanelere en son yukarıda zikredilen kişi tarafından bağışlandığını göstermektedir.

Mecmuanın ilk sayfasında fevâid kaydı olarak öncelikle Besmele-i Şerîfe bulunmaktadır. Altında ise *أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ* “Em ebremû emren fe innâ mubrimûn” Âyet-i Kerîmesi yer almaktadır. Bu ayetin şayet 7 kere okunursa sigil ve temre benzeri hastalıklara şifa verdiği söylenmektedir. Sayfanın devamında ise bu ayetin şifa verdiğini açıklayan birtakım açıklamalar ve hesaplamalar bulunmaktadır. Çeşitli kişi adları: Şeyh Abdülkâdir Geylânî, Seyyid Ahmed Bedevî, Seyyid Fakih, Ebâ Eyyûb el-Ensârî, Yazıcızâde Mehmed Efendi, Ahmedî Bîcan ve İlâhi Dede bulunmaktadır. “Bu yedi azizler ervâhına yedi mum ve bir Tebâreke suresi okuya.” şeklinde başlayan şifayı tarif eder nitelikteki duayla beraber ayrıca “Rabbi yessir velâ tuassir Rabbi temmim bi'l-hayr” duasının Arapçası yazılmıştır.

16. Yüzyıl şairlerinin çoklukla yer aldığı mecmuada 36 şairin şiirlerine yer verilmiştir. Bu şairler: Ahmedî, Cemâlî, Çeşmî, Emrî, Esâsî, Fevrî, Gamî, Gedâyî, Hayâlî, Hayretî, Hüsrev, Kıyâsî, Meşrebî, Muîdî, Muhibbî, Mustafâ, Necâtî, Penâhî, Rahmî, Rifatî, Salahî, Sadrî, Selîkî, Suâlî, Şem'î, Şemsî Paşa, Şevkî, Tacizâde Ca'fer Çelebi, Tatarî, Ulûmî, Yahyâ, Yakubî, Zaîfî şeklindedir.

Mecmuadaki şiirler çoğunlukla şairlerin birbirlerinin şiirlerine yazdığı nazireler şeklinde oluşmakta bu sebeple nazım şekilleri bakımından yoğunluklu olarak tahmis, tedsis, müsebbâ, müseddes, müsemmen ve muaşşer şeklindedirler. 40a varağından sonra “Dîvân-ı Emrî” ve 46a varağından sonra ise “Dîvân-ı Hayâlî” başlıkları altında gazellere yer verilmiştir.

Eserdeki şiirler ağırlıklı olarak tasavvufi motifler içermekle beraber dünya hayatını anlatan şiirler de mevcuttur. Mitolojik şahıs isimlerine yer verilmiş, bazı şiirlerde ise Arapça kalıplar ve dua mısraları karşımıza çıkmaktadır. Mecmuayı istinsah eden kişinin edebi zevkinin yüksek olduğu söylenmesi gereken bir gerçektir.

Mecmuanın istinsah özellikleri eserin genelinde düzgün bir şekilde karşımıza çıkar ancak yer yer bazı şiirlerde mecmuayı derleyen kişinin yanlış yazıp üzerini çizdiğini yahut da gazellerin beyitlerinin sıralarını karıştırdığını söylemek mümkündür.

Mecmuada şiirleri tespit edilen şairler arasından divanları elde olmayan, dolayısıyla çağdaş ve mahlasları aynı şairler arasından hangisi olduğu tespit edilemeyen çok sayıda şair bulunmaktadır. Mecmuada yer alan bir şiirlerde adı geçen şairlerin divanlarında veya haklarında yapılmış çalışmalarda bulunduğu tespit edilmiştir. Bu şiirlerin bazı şairlerine ait kısa biyografiler aşağıda sunulmuştur.

1.2. Mecmuadaki Şairlerin Kısa Biyografileri

Ahmedî (d.?-ö.?)

XIV. yüzyılın ikinci yarısı ile XV. yüzyılın ilk çeyreği içerisinde yaşamış olan ve Divan şiirinin en önemli şairleri arasında gösterilen Ahmedî hakkındaki bilgiler, ne yazık ki günümüzde fazlasıyla muğlaktır. Ahmedî ile ilgili yıllardır süregelen bu muğlaklığın sebepleri arasında, dönemin siyasi durumunun karışıklığı yanında, tezkire yazarlarından başlamak üzere, neredeyse Ahmedî ile ilgili bilgi veren her şair ve yazarın birbirinin kopyası çelişkili ve hatta yanlış bilgileri aktarmaktan öteye gidememiş olması da sayılabilir. Döneminin en büyük şairlerinden biri olmasının ve hem çağdaşı hem de gelecek kuşak şairleri çokça etkilemesinin yanında, bilgin, öğretmen ve bürokrat da olan; aynı zamanda Germiyan, Aydın ve Osmanlı saraylarında üst düzey şahsiyetlerin himayesine girerek saray ve çevresinde etkin bir karakter haline gelen Ahmedî'nin, günümüzde ne eserlerinin tam bir listesi yapılabilmiş ne de hayatıyla ilgili ayrıntılar tam manasıyla tespit edilebilmiştir. Bu bilgi eksikliği öyle bir boyuttadır ki neredeyse hiçbir kaynak, bırakın hayatının ayrıntılarını, şairin tam adının ne olduğu konusunda bile bir fikir birliğine varamamıştır.⁶

Cemâlî (d.?-ö.?)

15. Yüzyıl Divan şairlerimizden olan Cemâlî hakkında maalesef eski ve yeni kaynaklarımızda yeterli ve tam bir bilgi yoktur. Cemâlî hakkında bilgi bulabildiğimiz eski kaynaklar, tezkireler olmaktadır. Tezkirelerde ise yeterli bilgi bulunmamaktadır. Hatta bazen çelişkili bilgiler verilmektedir.

Yeni kaynakların birçoğu tezkirelerdeki bu bilgileri aynen aktardıklarından farklı bir bilgi elde etmek mümkün olmamaktadır. Bu nedenle Cemâlî hakkındaki en doğru ve en gerçek bilgiler, kendi eserlerinden yola çıkılarak bulunabilecektir. Belki bu arada yine eski eserlerimiz aranıp tarandıkça farklı kaynaklar, yeni eserler bulunacaktır.⁷

⁶ Emrah, Gülüm. *Ahmedî Hakkında Bir Biyografya Denemesi*, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2021.

⁷ İbrahim Çetin Derdiyok, *Cemâlî Dîvânı (İnceleme-Metin)*, Yüksek Lisans Tezi, Adana, 1988.

Emrî (d. ?- ö. 1575)

16. yy Divan şairlerinden olan Emrî'nin asıl adı Emrullah'tır. Kaynaklarda Emrî Çelebi ve Emrullah Çelebi olarak geçen şair, Edirne'de doğup büyümüştür. Önceleri katiplik vazifesiyle iştigal etmiştir. Kınalızade Ali Çelebi'nin Edirne kadısı olmasından sonra onun himayesiyle Yıldırım Bayezid Medresesi'nin tevliyet hizmetinde bulunmuştur.

Tezkire sahiplerinin yakından tanıdığı Emrî, hayatını İstanbul ve Edirne arasında tevliyet göreviyle geçirmiştir. Fakat Emrî, Riyâzî'nin deyimiyle "kemâl-i istiğnâsı"ndan dolayı memurluk vazifesinde yükselememiştir. Bu bağlamda onun bu tercihi hayatı boyunca maddi yoksunluk çekmesine mal olmuştur.

Emrî'nin ömrünün sonlarına doğru şuurunu kaybettiği belirtilmektedir. Emrî, 1575'te vefat etmiştir. Emrî'nin günümüze kadar ulaşan Divanı ve muammaları bulunmaktadır. Aynı zamanda muamma alanında Divan edebiyatının en önde gelen ismi olarak kabul edilmektedir.⁸

Fevrî (d.?-ö.1571)

Arnavutluk'un Adriyatik kıyısında bir liman şehri olan Draç'ta doğdu. Hırvat asıllı hıristiyan bir aileye mensuptur. Küçük yaşta devşirme usulüyle İstanbul'a getirildi. Kaynakların kendisinden naklettiğine göre henüz çocukken bir gece rüyasında Muhyiddin İbnü'l-Arabî'yi görmüş ve onun mânevî telkiniyle müslüman olmuştur. İslâm dinine girdikten sonra Ahmed adını aldı. Devrin tezkirecilerinden Latîfî ve Hasan Çelebi onun şair Lâmiî'nin dedesi Nakkaş Ali Çelebi'nin, Gelibolulu Mustafa Âlî ise İskender Çelebi'nin himayesinde yetiştiğini söylerler. Fevrî dönemin tanınmış âlimlerinden Dursun Efendi, Taşköprizâde Ahmed Efendi ve Arabzâde Abdülbâkî Efendi'den ilim tahsil etti. Şam'da vefat eden Fevrî'nin ölümüne "Fevrî bereft" cümlesiyle

"Revân oldu bekâ dârına Fevrî"

mısraı tarih düşürülmüştür. Mezarı Şam'da Kubûrû's-Sâlihîn'de şair Üsküplü İshak Çelebi'nin ayak ucundadır.

⁸ M. A. Yekta Saraç, *Emrî Dîvânı*, Eren Yay., Doktora Tezi, İstanbul, 2002.

Şair, nâsir ve aynı zamanda hattat olan Fevrî yaşadığı dönemde daha çok bir âlim olarak şöhret bulmuştur. Ders arkadaşı Âşık Çelebi onun daha öğrenci iken ilme büyük hevesi olduğunu ve çok çalıştığını, müderrislik yaptığı zamanlarda geceleri sabaha kadar ilimle meşgul olduğunu anlatır. Türkçe, Arapça ve Farsça şiirleri bulunan Fevrî'nin, mahlasına uygun olarak süratli ve çok kolay bir şekilde şiir söyleyebildiği tezkirelerden öğrenilmekte ve bu husus divanındaki şiir zenginliğinden de anlaşılmaktadır. Gelibolulu Âlî, şiirde atasözleri ve halk deyimlerini kullanmada Necâtî'den sonra Fevrî'nin geldiğini söyler ki divanı incelendiğinde bu tesbitin yerinde olduğu görülür. Bilhassa musammatları ile tanınan Fevrî'nin dili devrine göre oldukça sadedir.⁹

Hayalî (d. ? - ö. 1557)

Asıl ismi Mehmet, lâkabı Bekâr Memî'dir. Selânik vilayetinin 43 kilometre doğusunda Yenice gölünün doğu sahilinde yer alan Vardar Yenicesi'nde doğmuştur. Doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. İlk tahsilini, memleketi ve dönemin küçük ilim ve edebiyat merkezlerinden biri olan Vardar Yenicesi'nde yapmıştır. Ancak kuvvetli bir medrese eğitimi almamıştır. Gençliğinde Baba Ali Mest-i Acemî adlı bir kalenderî mürşidi dervişleriyle birlikte Yenice'ye geldi. Bu şeyhin ve talebelerinin cezbisine kapılarak onlarla seyahatlere başladı. Bu şeyhten tasavvuf bilgilerini öğrenmişti.

İstanbul'a gelişlerinin birinde İstanbul kadısı Sarı Gürz Nureddin Efendi onu fark ederek kendisini Kalenderîlerden ayırıp şehir muhtesibi Uzun Ali'ye teslim etti. Burada daha iyi bir eğitim imkanı elde etti. Şiirleriyle dikkat çeken Hayalî önce Defterdar İskender Çelebi'nin sonrasında Sadrazam İbrahim Paşa'nın himayesine girdi. Daha sonra da Kanunî'nin himayesine giren şair, çok büyük iltifatlara mazhar olmuştur. Padişaha ve devlet ricaline sunduğu kasideler beğenildi ve şöhreti günden güne arttı. Tımar sahibi yapılarak kendisine 'Bey' unvanı da verilmiştir. Ancak

⁹ 1. Ali Nihad Tarlan, *Şiir Mecmualarında Divan Şiiri*, s. 55-110 (1. fas.: Rahmî ve Fevrî) İstanbul 1948.

2. Mehmet Kalpaklı, *Fevrî: Hayatı-Şahsiyeti-Eserleri* (Yüksek Lisans Tezi), 1986.

Defterdar İskender Çelebi ve Sadrazam İbrahim Paşa'nın idamlarıyla eski ilgisini kaybetti. 1557'de Edirne'de vefat eden şairin bir Dîvân'ı vardır.¹⁰

Hayretî (d.? - ö.1535)

Asıl ismi Mehmed olup Mehmed Şah ve Mehmed Çelebi diyerek de anılmıştır. Vardar Yenicesi'ndendir. Rivayetlere göre mesleği sipahiliktir. Düzenli bir tahsil hayatına sahip olduğu söylenemez. İstanbul'da iken İbrahim Paşa'ya sunduğu kasidelerle onun dikkatini çekmiş ve Paşa ona ihsanda bulunmuştur. Ancak hemşehrîsi Hayâlî'nin onun hakkında tok gözlü ve kimsenin önünde eğilmeyen bir yapıya sahip demesinden dolayı küçük bir tımarla geçirilmiştir.

Umduğu ilgiyi İstanbul'da göremeyen Hayretî, Rumeli'ye geçmiştir. Yahyalı beylerinin himayesine girmiştir. Hayretî anlaşılması kolay, halkın zevkine uygun, anlaşılır ve Âşıkâne şiirler yazmayı başarmıştır. Nitekim divanı beğenilmiş ve halk arasında şiirleriyle dikkat çekmiştir. Bunların yanında tasavvuf deyimlerine vakıf olup dervişâne bir edayla derinliği olan şiirler de yazmıştır. Divanı halk arasında fal açmada bile kullanılmıştır. 1535'te vefat eden şairin bilinen tek eseri Divan'dır.¹¹

Mu'îdî (d.-ö.?)

Mu'îdî mahlâsı ile tanınan Kalkandelenli şâirin asıl adı ile ilgili olarak kaynaklarda herhangi bir bilgi yer almamaktadır. Kaleme aldığı eserlerin tümünde kullandığı mahlâsı, onun asıl ismi gibi benimsenmiştir. Mu'îdî'nin yaşadığı döneme ışık tutan kaynaklar, onun Rumeli bölgesinden olduğu noktasında birleşirler. Şâir, Üsküp yakınlarında bulunan Kalkandelen kasabasındandır. Hakkında bilgi veren kaynaklarda ve şâirin kendi eserlerinde Mu'îdî'nin doğum tarihi ile ilgili bir bilgiye rastlanmamaktadır. Ancak şâirin sürgüne gönderildiği Rodos Ada'sının fethedildiği tarih olan 1522, Dîvân'ının sonunda yer alan H.933 (1527 M) tarihi, ve tezkireler

¹⁰ Ali Nihad Tarlan, *Hayâlî Bey Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara, 1992

¹¹ Mehmed Çavuşoğlu, M. Ali Tanyeri, *Hayretî Dîvan Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, 1981.

ışığında şâirin vefat tarihi olarak öngörülen 1568 yılı göz önünde bulundurulduğunda Mu'îdî'nin 1500'lü yılların başında doğmuş olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

Medrese eğitimini tamamladıktan sonra kazasker Mîrîm Çelebi'den mülazım oldu. II. Bayezid devrinde müderrislik yaptı. Kanûnî devrinde hacca gittikten sonra Mısır'da ikamet etmeye başladı ve orada beytûlmâl kâtibi olarak görev yaptı. Mehmed Süreyya'ya göre Kanûnî devrinde, Nail Tuman'a göre 994/1585/86 tarihinde Mısır'da öldü. Aynı yerde medfundur.¹²

Muhibbî (d. 14945- ö. 1566)

Muhibbî Osmanlı Devleti'nin onuncu hükümdarı olan Kanûnî, II. Murad ile başlayan şair Osmanlı padişahlarındandır. Babası Yavuz ve dedeleri gibi o da şiirle ilgilenmiştir. Kaûynî devrinde fen, ilim, sanat ve edebiyat en üst seviyeye ulaşmıştır. Türk şiirinin en görkemli çağı da bu dönemde olmuştur. Kanûnî, en çok şiir kaleme almış hükümdardır. Kullandığı dil sadedir. Şiirlerinde Arapça ve Farsça terkiplere çok yer vermemiştir. Aynı anlama gelen farklı kelimeleri kullanmaya çalışmıştır.

Kanûnî'nin eserleri: Türkçe Divan ve Farsça Divan'dır.¹³

Necâtî (d. ?- ö. 1509)

Doğum tarihi bilinmiyor. Asıl adı, Sehî, Latîfî ve Âşık Çelebi'de İsa; Hasan Çelebi tezkiresinde ise Nuh olarak geçmektedir. Tezkirelere göre şair Edirne doğumludur ve ihtiyar bir hanım tarafından evlatlık edinilmiştir. Kabiliyetini fark eden şair Sailî de ona iyi bir eğitim sağlamıştır. Sultan II. Bayezid'in şehzadesi Abdullah Han'a divan katibi olmuş ve onunla Karaman'a gitmiştir. Şehzadenin ölümünden sonra İstanbul'a dönmüş ve Müeyyedzâde Abdurrahman Çelebi ile dost olmuştur. Onun vasıtasıyla Manisa valiliğine atanan Sultan Mahmud'a nişancı olmuştur.

¹² Gülçin Tanrıbuyurdu, *Muîdî Dîvânı (Metin-Çeviri)*, Doktora Tezi, Kocaeli, 2012, Köksal, M. Fatih. "Muîdî". *Türk Dünyası Edebiyatçılar Yazarlar ve Şairler Ansiklopedisi*. C. 6. Ankara: AKM Yay. 423. (2006).

¹³ Coşkun Ak, *Muhibbî Dîvânı (İzahlı Metin- Kanûnî Sultan Süleyman)*, KTB Yay., Ankara, 1987

Necâtî Bey, İran edebiyatına çok özenildiği bir dönemde Ahmed Paşa ve Şeyhî ile birlikte Türkçe duyuş ve söyleyişe çok önem vermiştir. Dönemin en büyük şairi olarak kabul edilmektedir. Türkçe'nin sadeliğini ve canlılığını muhafaza ederek aruz vezni ile şiirler yazmayı başarmıştır. Necâtî hem kendi asrında hem de sonrasında örnek alınmış bir divan şairidir. Necâtî'ye ait bir Divan vardır.¹⁴

Rahmî (d.1516-17 - ö. 1567-68)

Asıl ismi Pir Muhammed olup kaynaklarda Bursalı Rahmî, Rahmî Çelebi, Rahmî gibi farklı şekillerde anılmıştır. Tezkirelere göre Bursalı'dır. Doğum tam olarak bilinmemekle birlikte 1516-1518'de doğduğu tahmin edilmektedir. Daha küçük yaşlardayken edebiyat ve sanat şehri olan İstanbul'a gelmiştir. 16. asırda yazılan tezkirelerde şairin şiirlerinden övgüyle söz edilmiştir. 1567- 68'de vefat eden Rahmî'nin bir Divan'ı vardır.¹⁵

Selikî (d.?-ö.?)

Asıl adı Şaban'dır. Ispartalıdır. Kanunî devri şairlerinden olan Selikî, devrin tanınmış hocalarından Saçlı Emir'in talebesiydi. Hekim-zâde Medine kadısı iken ondan mülazım oldu. Eğitimini tamamladıktan sonra kadılık yapmaya başladı. Tepedelen ve Kefe yakınlarındaki Mankub'da kadılık yapan şair, son görevinden azlolunduktan sonra İstanbul'a dönerken yolunu kesen eşkiya tarafından bütün ailesiyle birlikte katledildi. *Meşâ'irü's-Şu'arâ*'ya göre Dobruca'da Deliorman içinde eşkiya tarafından, Sicill-i Osmanî'ye göre bedevi Araplar tarafından katledilmiştir. Ölüm tarihi bilinmemekle birlikte, Âşık Çelebi'nin tezkiresini yazdığında (1566) ölmüş olduğu anlaşıyor. Latîfî de güzel şiirleri bulunduğunu kaydetmektedir. Selikî hakkında en mültefit ifadeleri kullanan tezkireci ise Hasan Çelebi'dir. Ahdî de muamma ve müseddes söylemede tanındığını bildirmektedir. Kaynaklarda Selikî'nin bugün için elimizde nüshası bulunmayan "mükemmel ve mürettep" bir *Divan* tertip

¹⁴ Ali Nihat Tarlan, "Necâtî", Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (*Devirler, İsimler, Eserler, Terimler*) C.6, s.548-550, Dergâh Yay., İstanbul, 1998.

Ali Nihat Tarlan, *Necâtî Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara, 1992.

¹⁵ Mustafa Erdoğan, *Bursalı Rahmî Dîvânı*, KTB Yayınları, Kültür Eserleri 503, 2012.

ettiği belirtilmekte ise de henüz herhangi bir nühası ele geçmemiştir. Ömer Zülfe şairin mecmualardaki şiirlerini toplayarak yayımlamıştır (2006).¹⁶

Suâlî (d.?-ö.?)

Suâlî hakkında Eski Türk edebiyatının biyografik kaynaklarında herhangi bir bilgi yer almamaktadır. Genellikle 15. ve 16. asır şairlerinin şiirlerini ihtiva eden mecmua ve cönklerde eserlerine rastlandığı için onun 15. veya 16. yüzyılda yaşamış olabileceği tahminini yürütmek mümkündür. Onun eldeki şiirleri arasında Ahmed Paşa'nın bir şiirine yazdığı bir tesdis bulunmaktadır. Buradan yola çıkarak en azından onun Ahmed Paşa'nın ölüm yılı olan 1497'den sonra yaşadığı çıkarımında bulunabiliriz.

Fakat maalesef yaşadığı çağ hakkında şuan için var olan verilere göre bundan öteye gitmek imkân haricindedir. Suâlînin doğum ve ölüm tarihi, memleketi ve mesleği hakkında şimdiye kadar kayıtlara geçen şiirlerinde bir bilgi yer almamaktadır. En azından Hadâ'îku'l-vüzerâ, Devhatü'l-meşâyih, Devhatü'n-nukabâ, Hadîkatü'r-rü'esâ, Şakâyıku'n-nu'mâniyye, halifetü'r-rü'esâ benzeri; vezir, şeyhülislâm, nakîbü'l-eşrâf, kadı, müderris, reisülküttab gibi devlet kademelerinde yer alan şahsiyetlerin biyografilerini içeren eserlerde Suâlî ismine rastlanmaması onun devlet bünyesinde çalışmadığı; tuhfe-i hattatin, atrabu'l-âsâr türü kaynaklarda bulunmaması hat ve musiki erbabı olmadığı bilgisini güçlendirmektedir.¹⁷

Şem'î (d. ? - ö. 1529-30)

Üsküp civarında Prizren kasabasında doğmuştur. Tezkirelere göre Prizren'den Edirne'ye, oradan da İstanbul'a gitmiştir. Şeyh ibni Vefa dervişlerinden mutasavvıf mevlevî bir şairdi. Edirne'de oan Şeyh Muslihüddin Zaviye'sinde şeyh olduğu bilinmektedir. Fakirane bir hayat yaşayan şaire Piri Paşa hamilik etmiştir. Genç yaşlarında ağırlıklı olarak aşk şiirleri yazan şair, daha sonraları şiirlerinde dinî

¹⁶ Ömer Zülfe, *On Altıncı Yüzyıl Şairi Selikî ve Şiirleri*, Edebiyat Yay. Ankara, 2006

¹⁷ Suat Donuk, *"Bilinmeyen Bir Şair: Suâlî ve Şiirleri"* Turkish Studies, s.4, Ankara, 2013.

konulara yer vermeyi tercih etmeye başlamıştır. Hac dönüşünde bu eğilimi daha da artmıştır. Mevlana Celaleddin Rûmî'ye derin saygı ve sevgisi vardır. Zayıf bünyeli biri olan Şem'î, hassas bir ruha sahiptir. 1529-30'da vefat etmiştir.¹⁸

Şemsi Paşa (d.? - ö.1580)

Küçük yaşında Enderun'a alınan Şemsi'nin doğum tarihi belli değildir. Soyu Hz. Halid Bin Velid'e dayanmaktadır. Kânunî'nin himayesine girmiş ve sultanların yakınında olmayı başarmıştır. Anadolu ve Rumeli Beylerbeyliği yapmış, II. Sultan Selim döneminde vezirliğe kadar yükselmiştir. İyi bir eğitim almıştır. Şiire büyük önem vermiş ve özgün şiirler yazmaya gayret göstermiştir. Şiirlerinde hislerini tam bir lirizmle ifade etmiş, muğlak ifadelerden kaçınarak atasözü ve halk deyimlerini kullanmıştır. Kendisine ait bir Divan vardır.¹⁹

Şevkî (d.?-ö.?)

Kaynaklarda XVI. yüzyıl şairi olarak gösterilen Şevkî, XV. yüzyılın sonu ile XVI. yüzyılın başlarında yaşamıştır. Şevkî'nin asıl adı Yusuf'tur. "Şiirlerinde Şevkî mahlasını kullanmış ve Kâtip Şevkî, Edirneli Şevkî nâmıyla şöhret bulmuştur. Şevkî'nin doğum yeri Edirne'dir. Doğum tarihi hakkında kaynaklarda herhangi bir bilgi yoktur. Çağdaşı Latifî'nin, eserini 1560 yılında tertip eden Pervâne Bey'in ve bizzat Şevkî'nin, kendinden Abdullah oğlu diye bahsetmesi, diğer kaynakların da yaşlı bir kadının kulu olduğu konusunda hemfikir olmaları, devşirme olma ihtimalini kuvvetlendirmektedir.

Divân'daki Arapça ve Farsça şiirlerden de anlaşıldığına göre devrinde iyi bir eğitim görmüş ve kabiliyetinden dolayı olsa gerek kâtiplik mesleğini seçmiştir. 1504 yılında Şehzade Mahmud, II. Bayezid tarafından Saruhan (Manisa) sancağına tayin edilince Edirneli şair Necâtî Bey de şehzade hocası ve nişancılık vazifesiyle

¹⁸ Murat A. Karavelioğlu, *Şem'i Divanı*, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay.:27, İstanbul, 2014

¹⁹ Mehmet Akkaya, *Şemsi Paşa Dîvânı (İnceleme-Edisyon Kritikli Metin)*, İstanbul Üniversitesi SBE, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1992.

maiyetine verilmiştir. Şehzade Mahmud burada Necâti Bey'in tesiri ve kendisinin de şiir ve sanata düşkünlüğü sebebiyle oldukça geniş bir edebî muhit meydana getirmiştir. Şevkî de Şehzade Mahmud'un oluşturduğu bu topluluğa katılmıştır.

Şevkî, yazısının güzelliği sebebiyle kitabet ilminde önde gelen şahsiyetlerden birisi olmuştur. Mensur olarak kaleme aldığı *Tevârih-i Âl-i Osmân* adlı eserinin ketebe kaydında eserin bitiş tarihi 28 Ramazan 922/ 24 Ekim 1516 olarak verilmektedir. Divân'daki sekiz numaralı kasideyi Kanuni Sultan Süleyman'a sunan Şevkî'nin, Kanuni'nin en azından ilk dönemlerinde hayatta olduğu aşîkârdır.²⁰

Tacizâde Ca'fer Çelebi (d.1452-ö.1515)

Asıl adı da Ca'fer'dir. Amasya'da doğmuştur (Erünsal 2010: 353). Babası II. Bâyezîd'in defterdarlarından "Tâcî Bey" adıyla anılan şair ve hattat Hâcî Bey-zâde Tâceddîn İbrâhîm Paşa'dır. Ca'fer Çelebi, ilk öğrenimini Amasya'da babasından ve Amasya'nın önde gelen âlimlerinden almıştır. Eğitimini tamamlamak için Bursa'ya gitmiş ve Hâcî Hasan-zâde'den mülazım olmuştur.

Önce Simav'da bir medreseye, sonra Simav kadılığına, 1489 yılında Edirne Bâyezîd İmâreti mütevelliliğine atanmıştır. 1492 yılına kadar süren bu görevden sonra İstanbul'daki Mahmûd Çelebi Medresesi müderrisliğine getirilmiştir. 1497'de Dîvân-ı Hümâyûn'a nişancı tayin edilmiştir. 1511 yılındaki yeniçeri ayaklanmasından sonra padişah tarafından azledilmiş ve bir müddet devlet görevinde bulunmamıştır. Ca'fer Çelebi, inşâdaki kabiliyeti dolayısıyla II. Bâyezîd gibi Yavuz Sultân Selîm'in de takdirini kazanmıştır. Yavuz, onu yeniden nişancılık görevine, Çaldıran Savaşı dönüşünde de (1514) kazaskerliğe atamıştır.

²⁰ 1. Mustafa, İsen, *Sehî Bey Tezkiresi-Heşt Bihişt*, Akçağ Yayınları, ankara 1998, s.151. 2. Aysun, Sungurhan Eydurhan, Kınalı-zade Hasan Çelebi *Tezkiretü's-Şu'ara*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, M. A s.110-646, M. B 2-454, s.442, 3. Canım, Rıdvan, *Latîfî Tezkiretü's-Şu'ara*, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, Ankara, 2000, s.335. 4. Mustafa, İsen, *Kühû'l Ahbâr'ın Tezkire Kısım*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayını-Sayı:93 Tezkireler Dizisi-Sayı:2, Ankara, 1994, s.158

4. H. İbrahim, Yakar. *Edirneli Şevkî Dîvânı*, Palet Yay. Konya, 2010, s.1-10

Ancak yine Yavuz Sultân Selîm devrinde yeniçerileri isyana teşvik ettiği gerekçesiyle idam edilmek suretiyle öldürülmüştür.²¹

Taşlıcalı Yahyâ (d. ? - ö. 1582)

Taşlıcalı Yahyâ lakabıyla tanınan Yahyâ Bey, çocukluğunda devşirme olarak Acemioğlanlar Ocağı'na verildi. Devrin ünlü bilginlerinden Kemal Paşazâde ve Kadri Efendi'den iyi eğitim almıştır. Özellikle Hayâlî Bey ile sürtüşmelerinden dolayı çok ilgi görmüş, şiir ve edebiyat mahfillerinde ismi daima anılmıştır. Hamse sahibi şairlerinden olan Taşlıcalı Yahyâ'nın bu eserini Kanuni'ye takdim etmiştir. Bu çok değerli eserinin yanında bir de Divan'ı da vardır.²²

²¹ İsmail Erünsal, *Ta'cizâde Ca'fer Çelebi*, TDV İslam Ansiklopedisi.

²² Mehmed Çavuşoğlu, *Yahyâ Bey Dîvan Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, 1977.

1.3. Mecmuanın Edebi Açıdan Değerlendirilmesi:

Üzerinde çalıştığımız mecmua, 16. yüzyıl divan şiirinin önde gelen isimleri ile yaşadığı devirde şöhret bulmuş fakat günümüze bu şöhretini taşıyamamış 36 şairi bir araya getirmektedir. Seçilen şiirler, mecmua musannifinin birikimli ve yüksek edebi zevk sahibi olduğunu ispatlar niteliktedir. Müstensihin de olabildiğince ehil bir kalem sahibi olduğu söylenebilir. Mevcut bilgilerimize göre, mecmuada yer alan şairlerin bir kısmı divan sahibi olmakla beraber önemli bir kısmınınsa divanı yok veya varsa da bugüne ulaşmamıştır. Bugün için divanından mahrum olduğumuz şairlerin varlığını ve edebi değerlerini bu ve benzer şiir mecmuaları aracılığıyla öğrenmekteyiz. Mecmuanın şiir ve şair dökümü tablosu aşağıda verilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. METİN İNCELEMESİ



2.1. MECMUADAKİ ŞİİRLERİN NİTELİKLERİ (ŞİİR VE ŞAİR DÖKÜMÜ) (MESTAP) “MECMÛÂ-İ EŞÂR [MİLLÎ KÜTÜPHANE 2519]”

TABLO:1

V.N.	Mahlas	Matla' Beyiti / Bendi	Nazım Şekli	Beyit Sayısı	Bend Sayısı	Şiirin Vezni	Bahri
1b	Ṭaṭarî	Yine 'âlem dem-i bahâr oldı Her taraf tâze sebzezâr oldı	Tercî'-i Bend		7	fâ'ilâtün mefâ'ilün fâ'lün - . - - . - . - -	Cedîd
4a	-	Ma'rifet güllerin hüveydâ kıl Yine dil bülbülini şeydâ kıl	Tercî'-i Bend		7	fe'ilâtün mefâ'ilün fâ'lün .. - - . - . - -	Cedîd
6a	Mustafâ	Çünki alur işbû tâc u tahtı devr-i rüzgâr Terk idüp bu raht u bahtı bir nemed kıl ihtiyâr	Mu'aşşer		1	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün - . - - . - - - . - . -	Remel
6b	Mustafâ	Vaqt-i şubh irdi yine 'azm-i gülistân eyledük Def'-i gam kılmaklığa ya'ni ki dermân eyledük	Mu'aşşer		1	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün - . - - . - - - . - . -	Remel
6b	Mustafâ	Bir nazar kıl lâleye kim bağı hûn olmuş-durur Sorşalar başını şankim cünün olmuş-durur	Mu'aşşer		1	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün - . - - . - - - . - -	Remel
7a	Mustafâ	Gel hâzân vaḳti irişdi bağa eyle cā bugün Gör ne renk itdi yine bu künbet-i haḍrâ bugün	Mu'aşşer		1	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün - . - - . - - - . - . -	Remel
7a	Mustafâ	Bir zamân itdi bahâruñ şoḡbetini 'âşıkân Başladı eşcârı taḳyîr itmege bād-ı hâzân	Mu'aşşer		1	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün - . - - . - - - . - . -	Remel

7b	Mustafâ	Çünkü eşcârûñ kabâsın kapdı peyk-i bî-direng Kırdı ezhârûñ çerisin itmeden bir lahzâ ceng	Mu‘aşşer		1	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
7b	Rif‘atî	Salṭanat taḥtına mağrūr olmağıl ey tâc-dâr Aṭlas dîbâyı terk it bir ‘abâ kıl ihtiyâr	Mu‘aşşer		1	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
8a	Rif‘atî	Bir seḥer bülbülü gibi ‘azm-i gülsitân eyledük Murğ-ı cânı subḥ olunca zâr u nalân eyledük	Mu‘aşşer		1	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
8a	Rif‘atî	Çerḥ elinden niçe serverler zebûn olmış-durur Dîdelerden dökilen her demde ḥûn olmış-durur	Mu‘aşşer		1	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
8a	Muhibbî	İrişüp bād-ı ḥazân zerd oldı şahrâ hep bugün Gör ne reng oynadı bala‘ dağa bu dünyâ bugün	Mu‘aşşer		1	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
8b	Muhibbî	Âferinler zihniñe ey şehriyâr-ı kâmrân K‘eyledüñ gerdün-ı dñn aḥvâlini bir bir beyân	Mu‘aşşer		1	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
8b	Muhibbî	İy olan müstağraḥ baḥr-ı emel ḥayrân u deng ‘Âkıbet yutsa gerek seni eceldir bir neheng	Mu‘aşşer		1	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
9a	Hüsrev	Cilveler eyler ‘izâruñda bu zülf-i ‘anberîn Şanasın ṭâvûsdur yâ şeh-per-i Ruḥ‘ul-emîn	Mu‘aşşer		1	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
9a	Hüsrev	Gün gibi ‘âlemde ḳandîl-i ruḥuñ tâbindadır Anuñ içün pertevîñüñ tâbına meh bendedür	Mu‘aşşer		1	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel

9b	Hüsrev	Sünbül-i müşkiñüñ her tārī mār olmuş-durur Bu sebebdendür kim 'aqlum tārūmār olmuş-durur	Mu'aşşer		1	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
9b	Hüsrev	Dişleri dürden lebi yāķūt-ı aķmerden laţif La'l-i nābı şerbeti ķand-i mükerrerden laţif	Mu'aşşer		1	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
10a	Hüsrev	Ĥaddi üstinde ĥaţı naķş-ı nigārı ĉin ider Hey ne kāfirdür ķamer devrinde ķaşd-ı dīn ider	Mu'aşşer		1	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
10a	Rahmî	Cihān ġarķ-āb olupdur dīde-i eşk-i revānumdan Felekler Nīl-reng olmuş-durur dūd-ı duhānumdan Melekler bāl ü per yakmış durur sūz-ı nihānumdan Düşelden ayru şeydā ol meh-i nā-mihribānumdan Kevākib her gice yummaz gözin āh u figānumdan	Tahmīs		5	mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn mefā'ilūn .--- .--- .--- .---	Hecez
11a	Su'ālî	Gülleri pejmürde ĥāl itdi yine bād-ı ĥazān Bülbül-i şūrīdeler bu ĥāle eylerler figān Şaçılur yirler yüzine berg-i eşcār-ı cihān Bu fenādan kūşe kūşe her varaķ virdi nişān Kim yazılmış ķudret ile üstine ĥaţţ-ı nihān Dir ki virmez kimseye bu rüzigār cān amān Her demi hoş gör murāduñ üzre olmaz her zamān Gitdi giden geleni ķo dem bu demdür iy cūvān	Müsemmen		7	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
12a	Su'ālî	Bir dem ayrılmaz göñül la'l-i ĥayāl-i yārdan Dem-be-dem ķan aġlarum ne dem ġām-ı aġyārdan Mest olup çeşmüñ kebāb ister dil-i bīmārdan Teşnedür dil bāde-i la'l ü leb-i dildārdan Cāme-i tenden çıkup cāna geçem destardan İşigün terk itmezsin geçen belā-yı yārdan Kim döner rüz-ı ezelde itdüġi ikrardan	Müsebba'		5	fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel

13a	-	Halâş olmak dilerseñ ğamdan iy dil gel gedâ ol gel Olup dervîş milk-i 'ışk içinde pâdişâh ol gel Gel iy pîr-i maħabbet ben ğirye-i pişvâ ol gel Tarîk-i 'ışkda ya'nî baña sen reh-nümâ ol gel Gelürseñ milk-i 'ışka sende zâhîd bî-riyâ ol gel Murâduñ devlet ise tâlib-i fakr u fenâ ol gel Cihân sultanlığını isterseñ iy dil gel gedâ ol gel	Müsebbâ'		5	mefâ'ilûn mefâ'ilûn mefâ'ilûn mefâ'ilûn .--- .--- .--- .---	Hecez
14a	Şevkî	Bâğ-gün içre benüm bir gül-i handānum yok Üstüme sâye şalar serv-i hırāmānum yok Gönlümi aňlaya bir şüh-i saħnedānum yok Mülk-i dil nice ħarâb olmaya sultānum yok Bir zemâ var mı ki biñ nâle vü efgānum yok N'ideyin şaħn-ı çemen seyrini cânānum yok Bir yanumca şalınur serv-i hırāmānum yok	Müsebbâ'		5	fâ'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fa'ilün -.- -.- -.- -	Remel
14b	Su'âlî	Gel iy cihāna 'ibret ile eyleyen nażar Güş it sözümi 'âkil iseñ diñle bir ħaber Çünkim cihāna geldüñ ü kılsañ gerek sefer Dâr-ı fenâdan itse gerek ins ü cin güzer Pîr ü cüvân bây u gedâ cümleten gider Câm-ı ecel ki pür ola zî-rûh olan içre İki cihānda kim ki olam dirse mu'teber Cehd eylesün ki soñucu aňdan kıla eşer	Müsemmen		5	mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün -- .-. .-. .-	Muzâri
16b	Fevrî	'Aksine döndi bugün çerh-i sitem-ğ âh meded Yol yañıldı bu gice tâli'-i güm-râh meded Gün gibi 'azm-i sefer eyledi ol mâh meded Gitdi nâ-gâh murâd-ı dil-i âgâh meded Yağdı yandurdu beni âh-ı seher-gâh meded N'ideyin âh meded n'eyleyeyin vâh meded Meded Allâh meded Hayy meded Allâh meded	Müsebbâ'		5	fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün ..- -.- -.- -	Remel

16b	Rahmî	Dün görüp dilberi olsun bre gaddâr didüm Gelmedüñ yanuma gitdün kanı ikrâr didüm Ne revâdur taķına sen gül-i her hâr didüm İdesin cân u cihândan beni bîzâr didüm Bülbülün zârını işit iy gül-i gülzâr didüm ‘Ahd ü peymānuña gel eyleme inkâr didüm Meded Allāh sever iseñ meded iy yâr didüm Va‘de-i vaşla hîlâf eyleme her bâr didüm	Müsemmen		6	fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ul ..-- ..-- ..-- .-	Remel
17b	Cemâlî	Dîde-i lāle ‘arîzuñsuz jāle-bâr olmuş-durur Her müje-i hüsnuñ gülüñsüz gözde hâr olmuş-durur Sîne ‘ışķuñ âteşinden pür-şerâr olmuş-durur Cân firāk-ı la‘l-i nābuñla fikâr olmuş-durur Dil hevâ-yı kākülüñle bî-ķarâr olmuş-durur ‘Aql u fikrüm tūrañ ile tārūmâr olmuş-durur Ten ğam-ı zülf-i ruħuñla tārūmâr olmuş-durur	Müsemmen		7	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
18b	Fevrî	Cân çıkarsa kūy-ı fūrķatde ğam-ı dildârdan Baş giderse ‘ışķ içinde cünbüş-i ağyârdan Cāme-i ten yansa nâr-ı sîne-i bîmârdan Tāc-ı ser düşse hevāya āh âteş-i yârdan El çeküp hep cân u baş cübbe-i destârdan Geçmeyem herġiz belā-yı derd-i ‘ışķ-ı yârdan Dönmeyem ķālū belā‘da itdügüm ikrârdan	Müsebba‘		5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fa‘lün -.- -.- -.- --	Remel
19b	Hayretî	Gül gibi gülmedi açılmadı göñlüm bir zamān Ġonce-veş dem-besteyem derd ile bağrum tolu kan Lāle-veş eksük degül bağrumda bir dāġ-ı nihān Gözūme her bir çemen bir nester-i terdür hemān Hāşılı zindānum olmuşdur bahâr u büstān Bir belālî bülbülem işüm-durur āh u fiġān El amān iy çerħ-i bed-kirdâr elüñden el amān	Müsebba‘		5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel

20a	Şem'î	Milk-i maḥabbetde şeh-i derd olalı iy dehr-i dūn Hicr ü zecr ü ḡussa vü ḡam eyledi derdüm füzūn Dil perîşân-hâl dîde girye ile ḡarḡ-ı ḥūn Kūhsâr-ı miḥneti eşküm idüpdür lâle-gūn Ḥâṭrum maḥzūn baḡrum ḥūn u baḥtum ser-nigūn Şabra ṭâḡat ḡalmadı ḡâyet zebūn oldum zebūn	Müseddes		5	fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn -.-. -.-. -.-. -.-.	Remel
21a	Sadrî	Ḥüsn içinde iy ruḡ-ı mihr-i cihān-ārā seni Ḥaḡ Te'ālā eylemiş bî-misl ü bî-hemtā seni Tā göreliden gözlerüm iy kâmet-i bālā seni Hiç bıkmaz bu ḡöñül bir dilberi illā seni Ben seni gördüm güzeller içre müstesnā seni Anuñ için sevmedi ḡöñlüm ḡözüm illā seni	Müseddes		5	fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn -.-. -.-. -.-. -.-.	Remel
22a	Fevrî	Elveda' idüp şehā sen āfet-i dil-ḡ āḡ ile Hem-dem oldum eşke yoldaş oldum āḡ u vāḡ ile Rāḡ-ı hicrānı tutup bir kaç nefer hem-rāḡ ile Ḡöñlümün ṭıflūn koyup sen āfet-i dilḡ āḡ ile Ben diyār-ı ḡurbete gitdüm fiḡān u āḡ ile Ḡöñlümü cānā bugūn ısmarladum Allāḡ'ıma	Müseddes		5	fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn -.-. -.-. -.-. -.-.	Remel
22b	Çeşmî	Bir bela-keş derd-mendem ḡaddümi derd itdi ḡam Her nefesde ḡussa eyler baña çok cevır ü sitem Reh-nümā-yı miḡnet iy dil ḡösterür rāḡ-ı 'adem Cism-i cānumdan beni bîzār ider ḡam dem-be-dem Her biri bir yañeden cān u dil virür elem Ḡāḡ derd ü ḡāḡ ḡussa ḡāḡ miḡnet ḡāḡ ḡam	Müseddes		5	fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn -.-. -.-. -.-. -.-.	Remel
23b	Penahî	Yārdan yād oldu ḡam bu baht-ı bî-ferden midür Ya felāketler felekden mi bed-aḡterden midür Ḡöñli meyl itmez baña bilsem ki mermerden midür Böyle ser-gerdānlıḡum ol māḡ-ı manḡardan midür Ṭālî'üm naḡs olduḡı çerḡ-ı sitemgerden midür Başuma bunca belā dilden mi dilberden midür	Müseddes		5	fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilātūn fā'ilūn -.-. -.-. -.-. -.-.	Remel

24b	Fevrî	Güller açıldı şahın-ı çemen sebze-zârdur Devrân-ı lâle mevsim-i zülf-i nigârdur Hengâm-ı şevkî zevk-i kenâr-ı bahârdur Vakt-i cünûn şevkî mey-i hoş-güvârdur Bülbül terâne başladı evvel bahârdur Şeydâlıgum benüm yine bî-ihtiyârdur	Tesdis		5	mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün -- .-. .-. .-	Muzârî
25a	Salahî	Âh kim 'aksine döndi çerh-i devrân 'âkıbet Tâli'den cem'iyyetüm kıldı perişân 'âkıbet Kaçdı benden düşmene yâr oldı cânân 'âkıbet Hasret-i la'l ile taldı gözlerüm kan 'âkıbet Tâli'üm naḥs eyledi gerdünü gerdân 'âkıbet Nâ-ümîdem kalmuşam 'âlemde ḥayrân 'âkıbet	Müseddes		6	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün -.-- .-.-- .-.-- .-	Remel
26a	Şemsî	Esîr-i bend-i hicr itdi beni çün ol cefâ-kârum Yiridür girye vü feryâd u efgân olsa ger kârum N'ola dîvâne-ves taşlara çalup şîşe-i 'arum İrürsem dem-be-dem eflâke âh u nâle vü zârum Dirîgâ ḥasretâ düşmen sözine uydı dildârum Unutdı döstluḡ ḥaḡḡunı beni terk itdi ol yârum	Müseddes		5	mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün .--- .--- .--- .---	Hecez
27a	Selikî	Zâ'f-ı ışk-ı yâr ile kalmadı tende kuvvetüm Bâr u miḥnet çekmeden iki büküldi kâmetüm Yâr bî-pervâ durur derdiñi bilmez ḥâletüm Gerçi vardır bir nefes nuṭṭa mecâl ü tākātüm Söylemek kaçd itdügümce yâra derd ü ḥasretüm Aḡlamak tutar beni güftâra kalmaz ḡudretüm	Müseddes		5	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün -.-- .-.-- .-.-- .-	Remel
27b	Sadrî	Bir saçları sünbül yüzi gül la'li şeker hâ Şu üzre idüp mâlik-i deryâ gibi mâ'i vâ Gördüm oturur bilmedüm ne idüğün aşlâ Ancaḡ bu kadar itdi 'aḡl u ḡalbüme likâ Mîhr ol mı bu meh mi 'aceb ya ruḡ-ı zîbâ Aḡsente zihî ḡüsni tebârek ve te'âlâ	Müseddes		5	mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fâ'ilün -- .-. .-. .-	Hecez

28b	Rahmî	Rivāyet-i güli rûy-ı nigâr mı deyeyin Harâret-i dili pür-hârhar mı deyeyin Garâmet-i felegi nâ-bekâr mı deyeyin Felâket-i seri endûh-ı bâr mı deyeyin Hikâyet-i ğamı hicrân-ı yâr mı deyeyin Şikâyet-i eleme rûzîgâr mı deyeyin	Müseddes		6	mefâ'ilün fe'ilâtün mefâ'ilün fa'lün --- --	Müctes
29b	Kıyasî	N'ola bîzâr olur isem dil-i nālānumdan Cānuma geçdi uşandurdu beni cānumdan Kimse efġānum ucından geçimez yanumdan Gözlerüm dahı döker yaş yirine kınumdan Kime feryād ideyin nāle vü efġānumdan Kime kıan ağlayayın dîde-i giryānumdan	Müseddes		5	fā'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fā'lün --- --	Remel
30a	Gedâyî	Biñ sū'āl itsem birine gelmez ol şehden cevâb Râġıb olduķca āna ol benden eyler ictinâb Hiç bir vech ile olmaz işiginde fetġ-i bâb Derd-i miġnet bî-kıyâs u dâġ-ı ħasret bî-hisâb Yar bî-pervâ dirîġâ ġuşşadan ħālüm ħarâb Sevmesün 'ālemde kimse dilber-i 'ālî-cenâb	Müseddes		4	fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün --- --	Remel
31a	Meşrebi	Her kim dilerse vaşl-ı büt-i gül-izârını Terk ide ġayrı fikri kıoya kâr u bārını Yollar gözetmede geçüre rûzigârını Eglençe ide kendüye yâr intizârını İşk ehli öldürür ki görem diyü yârını Cānı çıkınca bekleye küy-ı nigârını	Müseddes		5	mef'ülü fā'ilâtü mefā'ilü fā'ilün --- --	Muzâri
31b	Rahmî	Āh elinden t̡ālî'üm şād itmedi bir dem beni Vuşlat-ı cāna ġam ile eylemez ħurrem beni Ġark ider sîlâb-ı eşk-i dîde-i pür-nem beni Hey meded devrân neye şaklar 'aceb bilsem beni Öldürür āġır belâlarla dirîġâ ġam beni Gözüme 'ālem görinmez seyr ider 'ālem beni	Müseddes		5	fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilâtün fā'ilün --- --	Remel

32b	Yahyâ	Şehri sâyirlerle seyr ider ol mâh meded Mededüm yok ki varam kûyına her gâh meded Olmadı derd-i dilümden benüm âgâh meded ‘Aql ise yâr degül ‘ömr ise kütâh meded N’ideyin n’eyleyeyin âh meded vâh meded Meded Allâh meded hey meded Allâh meded	Müseddes		5	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -- -- -- -- --	Remel
33a	Muhibbî	Bir sâlike yol gösterür insân ele girmez İy tâlib-i Hakk pîri çü akrân ele girmez Cân gözini gel bundan aç andan ele girmez Ölmeden eger ölmez isen cân ele girmez Cân vermeyicek derd ile cânân ele girmez Cân anı diler lîkin ol âsân ele girmez	Müseddes		5	mef‘ülü mefâ‘ilü mefâ‘ilü fe‘ülün -- . -- . -- . --	Hecez
34a	Ulumî	Biz kim belâ-yı ‘ışkuñ ile mübtelâlaruz Rüsvâ-yı şehr sâkini mülk-i ğnâlaruz Mecnûn-ı deşti şahne-i kûy-ı fenâlaruz Bî-çâreler esîr-i kemend-i belâlaruz Âvâreler felek-zedeler bî-nevâlaruz ‘Âlemde ber-maḥabbete qalmuş gedâlaruz	Müseddes		5	mef‘ülü mefâ‘ilü mefâ‘ilü fâ‘ilün -- . -- . -- . --	Hecez
35a	Su‘âlî	Dilberâ fûrkat beni kıldı özümde bî-ḥaber Şöyle ḥâk oldum şabâ virmez ğubârımdan eṣer Gün yüzüñden ayru düşdüm qalmadı çeşmümde fer Tîr-i ḥasret cânuma geçdi neler itdi neler Dost aĝlar ḥâlûme bakup benüm düşmen güler Dirliğüm dirlik degüldür bir qara gündür geçer	Müseddes		5	fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün -- -- -- -- --	Remel
35b	Yetimî	Hüsnüñ ziyâsı ‘âleme iy dilrubâ yiter La‘lün şafâsı cânuma cânâ ğıdâ yiter Ḥâl ü ruḥuñ bu sînede dâĝ-ı cefâ yiter Dil kişverine zülf-i siyâhuñ belâ yiter Bakmaĝa bu vilâyeti bir az daha yiter	Tahmîs		5	mef‘ülü fâ‘ilâtü mefâ‘ilü fâ‘ilün -- . -- . -- . --	Muzâri

36a	Şem'î	Rāzıyam her ne kılsa baña serv-i semenüm Tığ-i cevri ile şad pāre kılsa bedenüm Devr-i şeb zülf ü ruḥı fikrîne her sühenüm ‘Âr ider imiş beni öldürmege ol sîm-tenüm Varayın yalvarayım boynuma taḫup kefenüm	Tahmîs		5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
37a	Rahmî	Bir yaña derd ü belā vü bir yaña zehr ü elem Bir yaña cevr ü cefa vü bir yaña hecr ü sitem Kıldılar tārâc ile dil mülküñi şehir-i ‘adem Ḥâne-i dilde ider cebr ile da‘vâ-yı kâdem Gâh fūrkat gâh miḥnet gâh ḥasret gâh ḡam	Tahmîs		5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
37b	Remzî	Derdümi çeksün dimiş her kim dilerse vuşlatum Arturan oldur hemân ‘âlemde derd ü fūrkatüm ‘Âdet olduḡı odur her laḫzada bu ḥayretüm Söylemek kaşd itdügümce yāre derd ü ḥasretüm Aḡlamak ṭutar beni güftāre ḳalmaz ḳudretüm	Tahmîs		5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
38a	Hatâyî	Ey gözüm aḡla ki bir ḡonce-i ḥandānum yok Yüzüme güle baḳar nergis-i mestānum yok Gülüp açılmaḡa bir şevḳ-i saḫnedānum yok N’ideyin şaḥn-ı çemen seyrini cânānum yok Bir yanumca şalınur serv-i ḥırāmānum yok	Tahmîs		5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
38b	Ahmedî	Eyleyüp terk-i ta‘alluḳ gel fenā ol iy ḡöñül Faḳr ile faḫr eyleyüp ehl-i ḡnā ol iy ḡöñül Milk-i ma’nîye kâdem baş pâdişā ol iy ḡöñül Şāh-ı ‘âlem olmaḡ isterseñ gedā ol iy ḡöñül Ḳo riyāset fikrini gel ḥāk-i pâ ol iy ḡöñül	Tahmîs		5	fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
40a	Emrî	Āsumān çinî devātum düd-ı āhum ḥāmedür Yazduḡum evrāk-ı cān üzere miḥnet-nāmedür	Gazel	5		fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün -.- -.- -.- -.-	Remel

40a	Emrî	Şol qara qaşuñ senüñ rā-i ruḥ-ı gül-gün mıdur Yā cebīn altında müşg ile yazılmış nūn mıdur	Gazel	5		fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
40b	Emrî	İşk ehli meşhedinde dimeñ kim giyâhdur Çıkmış mezârı üzre yeşil düd-ı âhdur	Gazel	5		mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün -- .-. .-. .-	Muzâri
40b	Emrî	Tenûr-ı dilde yanar cân kebâbı n'eyleyeyin Bu cām-ı dîde tolu kan şarâbı n'eyleyeyin	Gazel	5		mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün .-. .-. .-. .-	Müctes
41a	Emrî	İy kemân-ebür çıkar gider 'adem mülküñe cân Barmağ-ile bir işâret eylesün tîrûñ hemân	Gazel	5		fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
41a	Emrî	Mâh-ı nev bir nūn yazup beñzetmeyübdür qaşuña Âferin iy naqş-ı dil-keş âferin naqqâşuña	Gazel	5		fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
41b	Emrî	Sen beni Ferhâd ile bir görme iy şîrîn dehen Hüsrev-i mülk-i gamem Ferhâd ḥod bir kûh iken	Gazel	5		fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
41b	Emrî	Kaddüñe öykündüğü içün serv-i gülzâr-ı cihân Şöyle şarşar bād-ı âhum anı ditrer bir zamân	Gazel	5		fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
42a	Emrî	Dīvāneyem göreliden sen ḥadd-i lāle-günü Artar bahârı görse şeydâlaruñ cününü	Gazel	5		mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün -- .-. -- .-	Muzâri
42a	Emrî	Gezersin şehirde her gün raķīb-i bed-liķâlarla Görinürsin bize iy meh niçe dürlü belalarla	Gazel	5		mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün .-. .-. .-. .-	Hecez

44b	Emrî	Gül-i terden dahı nâzûk bedenüñ Gönce-i bâğda yokdur dehenüñ	Gazel	5		fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün ..-- ..-- ..-	Remel
44b	Emrî	Guşsa-ı hâl-i lebüñ düşdi dil-i pür-hevese Tâkatüm yitmez iken sâye-i bâl-i megese	Gazel	5		fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün ..-- ..-- ..-- ..-	Remel
45a	Emrî	Bizi güldürmedi dilber ğam-ı hicrânlar ile Demidür ağlaşalum dîde-i giryânlar ile	Gazel	5		fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün ..-- ..-- ..-- ..-- ..-	Remel
45a	Emrî	Yârsuz bu cihânda n'eylersin Serv yok bûsitânda n'eylersin	Gazel	5		fe'ilâtün mefâ'ilün fe'ilün ..-- ..- ..-	Remel
45b	Emrî	Turreñ ile kâkülün gâyet sitemkâr oldılar Ol iki çok başlular gör niçe farrâr oldılar	Gazel	5		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
45b	Emrî	Diş yâresi mi cânâ la'l-i terüñ üstinde Dendâne-i sîn mi yâ ol sükkerüñ üstinde	Gazel	5		mef'ülü mefâ'ilün mef'ülü mefâ'ilün -- .-- .-- .--	Hecez
46a	Hayâlî	Gerdenümdür dime bu zülf-i siyâhumdur benüm Hay zâlim boynuña düşmiş günâhumdur benüm	Gazel	5		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün -.- -.- -.- -.-	Remel
46a	Hayâlî	Ğamzeñ ucından oldu iki çeşm-i pür-ümîd Girye deminde kırları akar iki şehîd	Gazel	5		mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün -- .- .-- .-	Muzâri
46b	Hayâlî	Menden iy serv cüdâ sâye-i bî-cânem ben Kara toprak başuma hâk ile yeksânem ben	Gazel	5		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün -.- -.- -.- --	Remel

46b	Hayâlî	Bu güzellik kim 'atâ eylemiş Allâh saña Germ olursa n'ola mihr-i felek iy mâh saña	Gazel	5		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'lün -.- -.- -.- -	Remel
47a	Emrî	Gerçi kim sehâredür ol nergis-i cādûlaruñ Anları başmışdur iy meh-rû hilâl ebrûlaruñ	Gazel	5		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'lün -.- -.- -.- -	Remel
47a	Emrî	Hasret-i ebrû-yı müşgînüñle nûnuñ kaddi ham Nokta komuş sînesi üstine ânuñ dâğ-ı gam	Gazel	5		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün -.- -.- -.- -	Remel
47b	Hayâlî	Âyine her gün koyar dildârı tenhâ koynına Nâz ile Yûsuf girür güyâ Züleyhâ koynına	Gazel	5		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün -.- -.- -.- -	Remel
47b	Hayâlî	Nedür hangim anı sen nâzenîn cânâne virmezler Saña 'âşık olanlar yoluña cânâ ne virmezler	Gazel	5		mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün .--- .--- .--- .---	Hecez
48a	Hayâlî	Ağyâr âh idermiş ol gül-'izâra karşı Olur şovuğ havâlar evvel bahâra karşı	Gazel	5		mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fa'lün -- .-.- --. --	Muzârî
48a	Hayâlî	Hey ne müşkil derd olur 'âlemde yâr eksükligi Cânuma kâr eyledi bî-ihtiyâr eksükligi	Gazel	5		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'lün -.- -.- -.- -	Remel
48b	Hayâlî	Gülşende dönüp 'âşık-ı bî-bâke benefşe Dildâra bakup secde ider hâke benefşe	Gazel	5		mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün -- .-.- .-.- .--	Hecez
48b	Hayâlî	Şâf-dil rûşen nâzar bî-mekr bî-âlem bugün Kâbza-i kudretde bir şimşîr-i kıttâlem bugün	Gazel	5		fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün -.- -.- -.- -	Remel

49a	Ca'fer	Vaşluñı virme cāna begcegüzüm Şatma cānı cihānā begcegüzüm	Gazel	5		fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün ..-- .-. -.	Remel
49a	Muhibbî	Maraż-ı 'ışkı gör şifā yirine Eli gör derd-i bî-devā yirine	Gazel	5		fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün -.- -.- -.-	Remel
49b	Muhibbî	Yağdı nār-ı firākla beni yār Veķınā Rabbenā 'azāben-nār	Gazel	5		fā'ilātün fā'ilātün fā'lün -.- -.- --	Remel
49b	Muhibbî	Güzeller nāz ile reftār iderler Dönerler gönçe-veş güftār iderler	Gazel	5		mefā'ilün mefā'ilün fe'ülün .-. -.- .--	Remel

2.1.1. Mecmuada Kullanılan Kafiye ve Redifler

TABLO: 2

Mahlas	Kafiye	Redif
Ṭaṭarî	-ār	-oldı
Ṭaṭarî	-en	-
Ṭaṭarî	-û	-
Ṭaṭarî	-i	-
Ṭaṭarî	-er	-
Ṭaṭarî	-ān	-sız ola
Mahlassız	-ā, -ār	-kıl, -
Mahlassız	-ār, -ān	-, -1
Mahlassız	-ād	-
Mahlassız Mustafâ	-ām, -ār	-, -
Mustafâ	-ār, -ān, -ûn	-, - eyledük, -olmuş-durur
Mustafâ	-ā, -ān	-bugün, -
Mustafâ	-eng	-
Rif'atî	-ār	-
Rif'atî	-ān	eyledik
Rif'atî	-ûn	-olmuş-durur
Muḥibbî	-ā	-bugün
Muḥibbî	-ān	-
Muḥibbî	-eng	-
Hüsrev	-în	-
Hüsrev	-en	-dedür
Hüsrev	-ār	-olmuş-durur
Hüsrev	-er	-den latîf
Hüsrev	-în	-ider
Rahmî	-ān	-umdan
Su'âlî	-ān, -ir, -ād, -ān, -e, -ār, -ül,	-, -itdiler, -veş, -, -, -, -meden,
Su'âlî	-ār, -ār, -er, -ār, -îr	-dan, -sız, -, -dur, -, -eyledüm
Mahlassız	-ā, -ān, -at, -at, -dā	-ol gel, -, -, -var, -lıkdur
Şevķî	-ān, -ā, -em, -ār, -en	-um yok,
Su'âlî	-ar, -ār, -āt, -ā, -ān	-, -, -, -, -
Fevrî	-āh, -āre, -āl, -ār, -ūr	-meded, -n'ideyin, -, -, -

Rahmî	-âr, -âr	-didüm, -didi
Emrî	-âr, -âre, ân, -en, -aṭ	-olmuş- durur, -si, -, -, -
Fevrî	-âr, -âr, -âr, -er, -â	-dan, -ı terk idüp, -dur, -, -
Ḥayretî	-ân, -âd, -ân, -ün, -âd	-, -, -eyledüñ, -, -itmedüñ
Şem'î	-ün, -ân, -en, -est, -â,a	-, -, -i, -, -
Sadrî	-â, -en, -ân, -el, -üb	-seni, -, -, -, -ile
Fevrî	-âh, -z, -âd, -em, -âh	-ile, -üm, -oldı dil, -, - miḥnete
Şem'î	-em, -âb, -ün, -ân, -em	-, -, -, -eyledi, -
Penâhî Mu'îdî	-er, ân, -en, -îb, -ân	-den midür, -iden, şanur , -i ṭotalum, -ağlamak
Şemsî	-âr, -et, -âl, -âd, -â	-dur, -üñ, -üñi, -olan
Salahî	-ân, -et, -âñe, -ü, -ân, -em	-âkıbet, -dür gönül, -den, -sı anuñ, -, -üñ
Şemsî	-âr, -,âl, -âr, -âk, - ân, -ân	-um, -olsam, -um, -itsem, -ı, -
Selîkî	-et, -er, -â, -îb, -ân	-, -, -, -, -, -
Yâkubî	-â, -ân, -et-at, -ân, -âk	-, -, -, -e, -
Rahmî	-âr, -ab, -ân, -âl, -în, -îr	-mı deyeyin, -, -olmaz, -, -dirîğ, -oldum
Kıyâsî	-ân, -ây, -âde, -ân, -aş	-umdan, -oldum, -, -ı, -um
Gedâyî, Esâsî	-âb, âd, -âh, -âr,	-, -eylemez, -, -
Meşrebî	-âr, -em, -â-a, -âl, -âḳ	-ını, -degül, -, -, -ıla
Rahmî	-em, -âm, -âr, -âl	-beni, -, -, -, -
Yahyâ	-âh, -âr, -â, -r, -erde	-meded, -idemezün, -, -urın, -beni
Muhibbî	-ân, -ür, -an, -ân, -ân	-ele girmez, -ı , -dum, -, -
Ulûmî	-â, -âk, -âh, -âr, -âr	-laruz, -, -ına, -umuz, -
Su'âlî	-er, -â, -âk, -ün, -âr	-, -eksik degül, -, -, -eyledüñ, -

Yetîmî Necâtî	-ā, -āc, -ān, -ā, -et	-yiter, -, -, -, -olmasun
Şem'î	-en, -āk, -z, -ār, -ge	-üm, -ideyin, -ine, -eyle, -
Rahmî	-em, -āne, -āh, -ān, -ān	-, -den, -um benüm, -dur bana, -olur
Remzî	-at, -r, -āk, -u, -āl	-um, -mesem, -dan, - -ümi
Hatâyî	-ān, -ān, -ak, -et, -ān	-um yok, -lar virene, -alı, -üme, -lar eyler
Ahmedî	-ā, -de, -āk, -ā, -īr	-ol iy göñül, -, - it kendüñi, -, -sin
Emrî	-āme	-dür
Emrî	-ün	-mıdur
Emrî	-āh	-dur
Emrî	-āb	-ı n'eyleyeyin
Emrî	-ān	-
Emrî	-aş	-uñā
Emrî	-en	-
Emrî	-ān	-
Emrî	-ün	-ı
Emrî	-ā	-larla
Emrî	-ān	-ile
Emrî	-erī	-
Emrî	-ün	-
Emrî	-ān	-ıdur
Emrî	-ān	-ağlasun
Emrî	-en	-üñe
Emrî	-em, -am	-beni
Emrî	-em	-vardur
Emrî	-en	-üñ
Emrî	-es	-e
Emrî	-ān	-ile
Emrî	-ān	-da n'eylersin
Emrî	-ār	-oldılar
Emrî	-er	-üñ üstinde
Hayâlî	-āh	-umdur benüm
Hayâlî	-īd	-
Hayâlî	-ān	-em ben
Hayâlî	-āh	-saña
Emrî	-ū	-laruñ
Emrî	-em, -am	-
Hayâlî	-ā	-koynına

Hayâlî	-ān	-a virmezler
Hayâlî	-ār	-a karşı
Hayâlî	-ār	-eksüklîgi
Hayâlî	-āk	-e benefşe
Hayâlî	-āl	-em bu gün
Ca'fer	-ān	-a begcegüzüm
Muhibbî	-ā	-yirine
Muhibbî	-ār	-
Muhibbî	-ār	-iderler



2.1.2. Mecmuada Kullanılan Vezinler

TABLO:3

Şiir Sayısı	Bahri	Vezin Kalıbı
73	Remel	fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'īlün
12	Hecez	mefā'īlūn mefā'īlūn mefā'īlūn mefā'īlūn
6	Muzârî	mef'ülü fā'īlātü mefā'īlū fā'īlün
2	Cedîd	fā'īlātün mefā'īlün fa'lün
2	Müctes	mefā'īlün fe'īlātün mefā'īlün fe'īlün

2.1.3. Divan Neşirlerinde Bulunmayan Şiirler:

TABLO:4

V.N	Matla Beyti-Bendi	Nazım Şekli	Divan
8a	İrişüp bād-ı hāzān zerd oldı şahrā hep bugün Gör ne reng oynadı bala dağa bu dünyā bugün	Mu‘aşşer	Muhibbî
8b	Āferinler zihniñe ey şehriyār-ı kāmran K’eyledün gerdün-ı dūn aḥvālını bir bir beyān	Mu‘aşşer	Muhibbî
8b	İy olan müstağrak baḥr-ı emel ḥayrān u deng ‘Ākıbet yutsa gerek seni eceldir bir neheng	Mu‘aşşer	Muhibbî
23b	Yārdan yād oldı ḡam bu baht-ı bī-ferden midür Ya felāketler felekden mi bed-aḥterden midür	Tahmîs	Penāhî
23b	Zülfi kāfir kişidür kaşd-ı dil ü ĩmān iden Ḥaṭṭı ḥālidür dil-i meftūnı ser-gerdān iden	Tahmîs	Penāhî
24a	Nāleṃi ḡuş eyleyen bir nāy-ı pür-şīven şanur Üstüḥ ān üzre gören cismümi pīrāhen şanur	Tahmîs	Penāhî
24a	Aḡladursın her nefes sen ‘andelībi ṭutalum Nāledür iy yüzi ḡül anuñ naşibi ṭutalum	Tahmîs	Penāhî
24a	Her nefes ṭolāb-veş zār ile nālān aḡlamak Kūze-i çeşmümle eşkümi sil ṭūfān aḡlamak	Tahmîs	Penāhî
25b	Bir nazar baqdı yañılup yāre çeşm-i ḥūn-feşān Aqdı ḡönlüm şu gibi ol serv ayaḡına revān	Müseddes	Mu‘idî
26a	Cānumı mest itdi çünkim la‘li ol ḡonce-femüñ Pādişāh olduñ sürüp zevk ü şafāsun ‘ālemüñ	Müseddes	Mu‘idî
28b	Rivāyet-i ḡüli rūy-ı nigār mı deyeyin Ḥarāret-i dili pür-ḥār-ı ḥār mı deyeyin	Müseddes	Raḥmî
28b	Dile nigār ider iken cefā vü ta‘ab İrüşdi cānuma gerdün-ı dūnden ş‘ab	Müseddes	Raḥmî
28b	Didüñ ki nār-ı maḥabbet dilā nihān olmaz Benüm ya sūz-ı nihānum niçün ‘ayān olmaz	Müseddes	Raḥmî

29a	Derûnum itdi ğam-ı hicr-i yârı mālâmâl Felek de bir yañadan qalbûme irdürdi melâl	Müseddes	Raḥmî
29a	Görünmez oldu gözûme ol nâzenîn dirîğ Perî-veş âdeme olmaz imiş qarîn dirîğ	Müseddes	Raḥmî
29a	O şâha dil vireli ğuşşadan hazîn oldum Cihânda başuma sulţân iken esir oldum	Müseddes	Raḥmî
33a	Bir sâlike yol gösterür insan ele girmez İy tâlib-i Hakk pîri çü akrân ele girmez	Müseddes	Muḥibbî
33b	Dîdâra tapan n'eyleyiser cennet-i hûrî Zülf-i hevesi şaldı dile bu şer ü şûrî	Müseddes	Muḥibbî
33b	Yâr idineli miḥneti ğafletden uyandum Taşdı yüregüm kan u yaş ile kana boyandum	Müseddes	Muḥibbî
33b	Dilberde ğarağ ḥüsn degül ân gerek ân İy gözlerümün nûrî vü iy kâmil insân	Müseddes	Muḥibbî
34a	Güş eyle sözüm lutf ile iy mûnis-i cânım Derdüm katı çokdur benüm açdurma dehânum	Müseddes	Muḥibbî
36a	Devr-i şeb zülf ü ruḥı fikriñe her sühenüm ‘Ar ider imiş beni öldürmege ol sîm-tenüm	Tahmis	Şem‘î
36b	Râh-ı ‘ışkında o mâhuñ yüzümi ḥâk ideyin Cehd idüp menzilimi gün gibi eflâk ideyin	Tahmis	Şem‘î

2.1.4. Divan Neşirlerinde Bulunmayan/Farklı Olan Beyitler-Mısralar

TABLO:5

V.N	Beyit	Mahlas
14a	Lāle-veş elüñe bâde-i gül-günü al bu dem	Şevkî
14b	Didiler yirüñ ola beyt-i belâ-yı künc neden	Şevkî
18a	Nâzır olduğı maħalde gözlerüm ‘ayne’l- yakîn	Emrî
18b	‘Aks-i engüştüñ ki olur zâhir kadehde bâdeden	Emrî
36a	Devr-i şeb zülf ü ruħı fikriñe her sühenüm	Şem’î
43a	Âşiyân-ı murğ-ı ğamdur başumuñ üstünde çerh Dil o zülf-i Leylî’nüñ Mecnûn’u sergerdânıdur	Emrî
43a	Qapladı mihr ü mehi ebr-i haţ-ı ruhsâr-ı yâr Gözlerinden diñmeyen her dem anuñ bārânıdur	Emrî
43a	Pâre pâre itdi yine câmeyi ebr-i felek Emrîyâ şimdi o mâhuñ ‘âşıkı ‘üryânıdur	Emrî

2.1.5. Mecnua ve Divanlar Arasındaki Kelime Farklılıkları:

TABLO:6

V.N	Mecnua	Divan	Mahlas
10a	Düşelden ayru şeydā ol meh-i nā-mihribānumdan	Düşelden ayru şeydā dil meh-i nā-mihribānumdan	Raḥmī
10b	Bugün bir ‘āşıkam Ferhād-veş miḥnet diyārunda	Bugün Ferhād-veş bir ‘āşıkam miḥnet diyārunda	Raḥmī
10b	Maḥabbet-nāmelerdür kim saña irsāl ider hālüm	Maḥabbet-nāmelerdür kim saña irsāl ider cānum	Raḥmī
10b	N’ola Mecnūn-ı ‘ışk olsam Hüdā taqḍīridür çünkim	N’ola Mecnūn-ı ‘ışk olsam ezel taqḍīridür çünkim	Raḥmī
10b	Tenümde mûlarım yir yir cünün zaḥteridür çünkim	Tenümde mûlarım yir yir cünün zencīridür çünkim	Raḥmī
14a	Bâg-gün içre benüm bir gül-i ḥandānum yok	Bâg-ı ‘alemde benüm bir gül-i ḥandānum yok	Şevķī
14a	Bir seḥer seyr iderem irdi baña bād-ı şabā	Bir seḥer seyr idüben irdi baña bād-ı şabā	Şevķī
14a	Didi nedür bu ğam u ğuşşa vü endüh u belā	Didi kim ne bu ğam u ğuşşa vü endüh u belā	Şevķī
14a	Düşdi bu matla‘ o dem yāduma yād itdüm aña	Düşdi bu matla‘ o dem ḥāṭıra yād itdüm aña	Şevķī

14a	Didüm ey dil di nedendür saña bu derd ü elem	Didüm ey dil ki nedendür saña bu derd ü elem	Şevķī
14a	Yanumca bir saña bu bunca belâlarla sitem	Nece bir saña gele bunca belâlarla sitem	Şevķī
14b	Senün ile idelüm şahñ-ı gülistân-ı bahâr	Gel senünle edelüm şahñ-ı gülistân-ı bahâr	Şevķī
14b	Geldiler yanuma hullân u vefâ cem' oluben	Geldiler yanuma iḥvân dediler cem' oluben	Şevķī
14b	Şevķiyâ zevk-i şafâ vakti vü hengâm-ı çemen	Şevķiyâ zevk-i şafâ vaktidür etrâf-ı çemen	Şevķī
14b	Söyledüm añlara bu maṭla' ı tekrâr idüben	Söyledüm anlara da bu sözi ben tekrâr idüben	Şevķī
17b	Dīde-i lâle ' arızuñsuz jâle-bâr olmuş durur	Dīde-i lâle ' arızuñcün jâle-bâr olmuş durur	Emrī
17b	Sīne 'ışkuñ âteşinden pür-şerâr olmuş durur	Sīne 'ışkuñ âteşiyle pür-şerâr olmuş durur	Emrī
18a	Eyledi Mirrīḥ'i mefṭün ğamzenün mekkâresi	Oldı Mirrīḥ'i sipihrün ğamzenün mekkâresi	Emrī
18a	Ḳufl-i yâķūtuñ dilin açar yine ol nâzenīn	Ḳufl-i yâķūtuñ dilin açup yine ol nâzenīn	Emrī
18a	Nâzir olduğı maḥalde gözlerüm 'ayne'l- yakīn	Zâhir olduğı na'arda gözlerüm 'ayne'l-yakīn	Emrī
18a	'Iyş u nüşı ben ġarībün zehr-i mâr olmuş durur	'Iyş u nüşı ben faķīrün zehr-i mâr olmuş durur	Emrī

18a	Rûy-ı gül-günümde nâhun zaḥmı iy rengin saḥan	Rûy-ı gül-günümde nâhun zaḥmı şirin-sühan	Emrî
18b	Şafḥa-ı güldür 'izâruñ beñlerüñ müşgîn nuḳaṭ	Şafḥa-ı güldür 'izâruñ leblerüñ müşgîn nuḳaṭ	Emrî
18b	Kûḥ-i dilden yüyamaz ḥaṭṭuñ gözüm olursa şaṭ	Levh-i dilden yüyamaz ḥaṭṭuñ gözüm olursa şaṭ	Emrî
18b	Ḳanına 'ışḳ ehlinüñ la'lüñ götürdi çünki ḥaṭ	Ḳanına 'aşḳ klarüñ la'lüñ götürdi çünki ḥaṭ	Emrî
18b	Geçmeyem hergiz belâ-yı derd-i 'ışḳ-ı yârdan	Geçmezem tâ ḥaşr olunca belâ-yı derd-i 'ışḳ-ı yârdan	Fevrî
18b	Dönmeyem ḳâlû belâ'da itdüğüm iḳrârdan	Dönmezem ḳâlû belâ'da itdüğüm iḳrârdan	Fevrî
19a	Şöyledür za'fûm ki bir dīvâra söylensem eger	Şöyledür za'fûm ki bir dīvâra söygensem eger	Fevrî
19a	Peykerüm teşhîşi olmaz şüret-i dīvârdan	Peykerüm teşhîş olunmaz şüret-i dīvârdan	Fevrî
19b	Lâle-veş eksük degül bağrumda bir dâğ-ı nihân	Lâle-veş eksük degül canumda bir dâğ-ı nihân	Ḥayretî
19b	Gözüme her bir çemen bir nester-i terdür hemân	Gözüme her bir çemen bir hançer-i terdür hemân	Ḥayretî
19b	Şem'-i cem'-arâ gibi süzân u giryân eyledüñ	Şem'-i bezm-arâ gibi süzân u giryân eyledüñ	Ḥayretî

20a	Yire çalduñ cür'a- veş hâk ile yeksân eyledüñ	Yire çalduñ cür'a tek hâk ile yeksân eyledüñ	Hayretî
20a	Ƙ almadı bir ğam ki cânın aña mu'tād itmedüñ	Ƙ aldı mı bir ğam ki cânın aña mu'tād itmedüñ	Hayretî
24b	Yıl gibi yildi şav ķına bir mäh-ı ƣal'atuñ	Yıl gibi yildi şev ķine bir mäh-ı ƣal'atuñ	Fevrî
24b	Çün 'arż-ı sidre eyledi nâzûk nihâl ^{üñi}	Çün reş k-i sidre eyledi nâzûk nihâl ^{üñi}	Fevrî
24b	Görmege gün yüzüñi bu halk intizârdur	Görmege gün yüzüñi çü falaķ intizârdur	Fevrî
27a	Yâr bî-pervâ durur derdiñi bilmez hâletüm	Yâr bî-pervâ durur bilmez dirîgâ hâletüm	Selîķî
27a	Gerçi vardur bir nefes nuţķa mecâl ü ƣâķâtüm	Gerçi yokdur bir nefes nuţķa mecâl ü ƣâķâtüm	Selîķî
27a	Nabżuma baķdı benim ol yüzüme didi baña	Nabżuma el urdı bakdı yüzüme didi baña	Selîķî
27a	Derd-i 'ışķ ancaķ saña dildârdan olur devâ	Derd-i 'ışķ ancaķ buna dildârdan olur devâ	Selîķî
31b	Hey meded devrân neye şaķlar 'aceb bilsem beni	Hey meded devrân neye şaķlar 'aceb bilmem beni	Raĥmî
31b	'İd-gehde ol hilâl-ebrûyı gördüm şâdmānam	'İd-gehde ol hilâl-ebrûyı gördüm şâd-kām	Raĥmî
32a	Şol geĥen 'ālemlerüm cânân ile yâd eylerem	Ol geĥen 'ālemleri cânân ile yâd eylerem	Raĥmî

32a	Her kişi bir serv-i bālāy idüpdür der-kenār	Her kişi bir servi boylıy idüpdür der-kenār	Raḥmī
32b	Gevher-i eşkümi yanına nişār idemezün	Gevher-i eşkümi pāyına nişār idemezün	Yaḥyā
32b	Çäre yok kendümi dildār ile yār idemezün	Çäre yok kendümi dildāruma yār idemezün	Yaḥyā
32b	Ḥasteyim derd ü ğam-ı yār ile cānum sürürin	Ḥasteyim derd ü ğam-ı yār ile ‘amım sürürin	Yaḥyā
36a	Rāzıyam her ne kılursa baña serv-i semenüm	Rāzıyam her ne iderse baña serv-i semenüm	Şem‘ī
36b	Ṭuymaya girsem eger mūr-ı zaīfūñ gözine	Ṭuymaya girsem eger zerrece mūruñ gözine	Şem‘ī
37a	Cām-ı la’lūñ şevḳ ile dil gitmedi meyhāneden	Cām-ı la’lūñ şevḳ yādına dil gitmedi meyhāneden	Raḥmī
37a	Mest-i ‘ışḳ oldum göñül ol nergis-i mestāneden	Mest-i ‘ışḳ olup göñül ol nergis-i mestāneden	Raḥmī
37a	Gelmesün şabrum benüm dil ḥānesi virān olur	Gelmesün şabrum saḳın dil ḥānesi virān olur	Raḥmī
37b	Cān u dil mülki başumdan ‘āḳıbet tālān olur	Cān u dil mülki tenümden ‘āḳıbet tālān olur	Raḥmī
39a	Faḳr ile faḥr it ğınā isterseñ iy dil-bende	Faḳr ile faḥr it ğınā isterseñ iy dil dünyede	Aḥmedī
40a	Yazduğum evrāk-ı cān üzere miḥnet-nāmedür	Yazduğum dil şafḥası üstine miḥnet-nāmedür	Emrī

40a	Anuñ içün âfitābuñ 'azmī her dem şāmedür	Anuñ içün âfitābuñ meyli her dem şāmedür	Emrī
40a	Ḳana yursa tīgī ser-tā-ser beni incinmezem	Ḳana yursa cismi incinmem ser-ā-pā tīgı ger	Emrī
40a	Ḳanlar ağlar hāline bir dīde-i gül-gün mıdur	Ḳanlar ağlar hāline bir dīde-i pür-hün mıdur	Emrī
40b	Bīnūñ elif-durur dehenūñ şekl-i mīm ü hā	Bīnūñ elif-durur dehenūñ mīm ü hā ruḥuñ	Emrī
40b	Degülse genc-i ğamı dilrubālara mesken	Degülse genc-i ğam-ı 'aşķ-ı dılbere mesken	Emrī
40b	Gülüñ elindeki rengīn kitābı n'eyleyeyin	Gülüñ elindeki zībā kitābı n'eyleyeyin	Emrī
41a	Ṭālib-i dünyāya barmaķ gösterür devr-i cihān	Ṭālib-i dünyāya barmaķ gösterür devr-i zamān	Emrī
41a	Māh-ı nev bir nūn yazup beñzetmeyübdür ķaşıña	Māh-ı nev bir nūn yazup beñzetmemişdür ķaşıña	Emrī
41a	La'l-i gevher-bāruña öykünmek iy cānum neden	La'l-i gevher-bāruña öykünmek iy hātem neden	Emrī
41a	Māh-ı nev gibi iki bükülsün olsun cismi zerd	Māh-ı nev gibi iki bükülsün olsun cismi hām	Emrī
41b	Ḥüsrev-i mülk-i ğamem Ferhād ḥod bir kūh iken	Ḥüsrev-i mülk-i ğamem Ferhād ise bir kūh iken	Emrī
41b	Çeşmüñe didüm ḥaṭā ile Ḥoten āhūsı ben	Çeşmüñe didüm ḥaṭā ile Ḥoten āhūsı līk	Emrī

41b	Şöyle şarşar bād-ı āhum anı dıtrēr bir zaman	Eyle şarşar bād-ı āhum anı dıtrēr bir zamān	Emrī
42a	Görinürsin bize iy meh niçe dürlü belālarla	Görinürsin bize iy meh biñ dürlü belālarla	Emrī
42a	Kişiye ħabş itmege kâdir olur mı ejdehālarla	Kişiye ceng itmege kâdir olmaz ejdehālarla	Emrī
42b	Tenüm bir kıl gibi kılduñ yine ol mū-miyān ile	Tenüm bir mū gibi kılduñ yine ol mū-miyān ile	Emrī
42b	Gözüñ tır atdı bu cāna añā yır itdi bu göñlüm	Gözüñ tır atdı bu cāna añā cān atdı bu göñlüm	Emrī
42b	Niçün atışdı ol kâfir bir iki müslümān ile	Niçün atışdı ol kâfir bu birkaç müslümān ile	Emrī
42b	Peyāamber oyunun oynayam bu birkaç rīsmān ile	Peyāamber oyunun oynayalum bu birkaç rīsmān ile	Emrī
42b	Āfitāb iken neden kim māha olduñ müşterī	Āfitāb iken neden kim māha olmak müşterī	Emrī
42b	Yüzine bakma o māhuñ dimesünler iy melek	Yüzine bakma o māhuñ dimesünler iy güneş	Emrī
42b	Nūr umar mıhr ü felekden geldi şems-i hāveri	Nūr umar meh ü felekden geldi şems-i hāveri	Emrī
42b	Altūn üsküflü kuluñdur işüğüñde mıhr ü mäh	Altūn üsküflü kul iken işüğüñde mıhr ü mäh	Emrī
43a	Mey-i ‘ışk ile bu dil oldu pür-ħün	Mey-i ‘ışk ile tolu kâsedür nūn	Emrī

43b	Çehresine eşk-i dūr-bārī dizilsün jāleden	Çehresine eşk-i dūr-bārī dizilsün jāle-var	Emrī
43b	Bir k̄arañlık yire girsün verd-i handān aḡlasun	Bir k̄arañlık yire girsün āb-ı hayvān aḡlasun	Emrī
43b	Egri mi anlatdılar ebrūña beni k̄atlüm içün	Egri mi añladılar kaşuñ beni kim k̄atlüm içün	Emrī
43b	Şundı peyveste kemān ḡamze-i tīr -efgenüñe	Şundı peyveste kemān Türk-i hadeng -efgenüñe	Emrī
44a	Gördiler ol bī-vefāyī terk ider her dem beni	Gördiler ol bī-vefāyī redd ider her dem beni	Emrī
44a	Büy-ı ‘ışk ile şarıldum nāfe gibi posta	Büy-ı ‘ışk ile şarıldum nāfe-i müşḡine çün	Emrī
44a	Bir kılına aşmadı ol kākūlī pūr- ham beni	Bir kılına aşmadı ol kākūlī pūr- nem beni	Emrī
44a	Varayın k̄an aḡlayayın āsitān-ı yārda	Varayın k̄an aḡlayayın āsitān-ı dilbere	Emrī
44a	Hātırında her kişinüñ lā-cerem hem vardur	Her kişinüñ lā-cerem göñlinde hem vardur	Emrī
44b	Kademünde sürelüm zevķi senüñ	Devletünde sürelüm zevķi senüñ	Emrī
44b	Ṭākatüm yitmez iken sāye-i bāl-i megese	Ṭākatüm yitmez iken sāye-i perr-i megese	Emrī
45a	Serv yok būsitānda n’eylersin	Gülü yok būsitānda n’eylersin	Emrī

45a	Deye kûy-ı fülânda n'eylersin	Söyle kûy-ı fülânda n'eylersin	Emrî
45b	Kimisi zindânda çalup kimi ber-dâr oldılar	Kimisi zindânda çaldı kimi ber-dâr oldılar	Emrî
45b	Gözlerüñ kim yâş döküp dildârı ister Emriyâ	Gözlerüñ yâşın döküp dildârı ister Emriyâ	Emrî
46a	Her palâsı bir libâs-ı lâle-günumdur benüm	Her palâsı bir 'izz ü câhumdur benüm	Hayâlî
47a	'Ârızuñ koyup mehe tapdukları içün iy şanem	'Ârızuñ koyup güne tapdukları içün iy şanem	Emrî
47a	Şun' naqqâşı yüzün kara kıılır hindûlaruñ	Şun' naqqâşı yüzün kara yazar hindûlaruñ	Emrî
47a	Yâr dendânına nisbet eylemişler özlerin	Yâr dendânına teşbîh eylemişler özlerin	Emrî
47a	Mâh-ı nev gören kimesne gösterür gayrıya hem	Mâh-ı nev görenler ey meh gösterür gayrıya hem	Emrî
47a	Levh-i dilde yazmağa taşvîrünü naqqâş-ı şunh	Levh-i dilde yazmağa taşvîrünü naqqâş-ı 'ışk	Emrî
47b	Râh-ı gülzâr-ı fenâda cismini iden ğubâr	Râh-ı gülzâr-ı vefâda cismini iden ğubâr	Hayâlî
48a	Şâh-ı melâmetüm kim hâk ister âteşinden	Şâh-ı melâmetüm kim her âh-ı âteşinden	Hayâlî
48a	Sîne-i pür-dâğ ile 'âşık fenâda oldu tut	Sîne-i pür-dâğ ile 'âşık fenâda oldu zevķ	Hayâlî

48b	İy Hıyālî eşk-i göl-günümle hem-demdür müdām	İy Hıyālî eşk-i hününümle hem-demdür müdām	Hıyālî
49a	Der-miyāndur dü-‘ālemün varı	Der-miyāndur dü-‘ālemün cānı	Cā‘fer
49b	Güzellerden vefā gelmek ne mümkın	Güzellerden vefā ummak ‘acebdür	Muḥibbî
49b	Koyup ‘āşıqların ol mäh döñer	Koyup ‘āşıqların ol mäh- rûlar	Muḥibbî

2.1.6. Mecmuada Birbirlerine Nazirede Bulunan Şairler:

V.N	Şairler
10a	Rahmî-Hayâlî
12a	Hayâlî-Su'âlî
14b	Su'âlî-Bâkî
15b	Fevrî-Mehcûr
16b	Rahmî-Sırrî
17b	Cemâlî-Emrî
18b	Za'îfî-Fevrî
19b	Hayretî-Gammî
20a	Şem'î-Hâlî
22b	Şem'î-Çeşmî
23b	Penâhî-Mu'îdî
24b	Şemsî-Fevrî
25a	Salâhî-Mu'îdî
26a	Şemsî-Hâletî
27b	Yâkubî-Sadrî
30a	Gedâyî-Esâsî
31b	Rahmî-Vâdî
35b	Yetîmî-Necâtî
37b	Remzî-Ca'fer
38a	Hatâyî-Enverî
38b	Ahmedî-Hayretî

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. METİN

3.1. METİN KURULURKEN TAKİP EDİLEN YOL

Metin kurulurken takip edilen yol şu şekildedir:

1. Metin yazımında transkripsiyon alfabesi kullanılmıştır.
2. Metinde geçen başlıklar koyu harflerle şiirin boyutundan iki punto büyük olacak şekilde verilmiştir.
3. Metin oluşturulurken öncelikli olarak mecmuanın müstensihinin okunuşu dikkate alınmıştır. Harekeli nesih olan metin komple okunduktan sonra incelemeye geçilmiştir.
4. Metinde yer alan şairlerin şiirleri ilgili dîvânlar, yüksek lisans ve doktora tezleri, makaleler ve ihtiva edilen şairlerle ilgili yazılmış olan çeşitli mecmua derlemeleri kitaplarından bakılarak karşılaştırma yapılmıştır.
5. Mecmua metni düzenlenirken şiirlerle alakalı yapılan tüm karşılaştırmalar dipnotlarda nüsha farkı olarak gösterilmiştir. Dîvân çalışmalarında kullanılanlar “D.”, makale çalışmalarında kullanılanlar “Mak.” Fasikül şeklindeki kitaplar ise “F.” şeklinde dipnotta belirtilmiştir.
6. Mecmuadan hareketle karşılaştırmaları yapılan şiirler tahmîs, tesdid, müsebbâ, müseddes, müsemmen şeklinde ise kelime karşılaştırmaları bağlamında dipnot verirken şiirin numarası ile mısra sayısı yan yana yazılarak bilgi verilmiş şiir eğer gazel ise şiirlerin numaraları baz alınarak dipnot verilmiştir. (Ör: 1.3 bağrumda: cānumda D.)
7. Yapılan çalışmalardan hareketle karşılaştırılan şiirlerin dipnotunda metne esas alınan varyant ilk sırada gösterilmiştir. (Ör: 4.2 zahteridür: zencîridür D.)

8. Mecmuada bulunup incelenen çalışmalarda yer almayan beyit eksiklikleri ya da fazlalıkları gibi karşılaştırmalar dipnotta verilmek yerine “*Divan Neşirlerinde Bulunmayan Şiirler*” ve “*Divan Neşirlerinde Bulunmayan/ Farklı Olan Beyitler*” başlığı altında verilmiştir.
9. Metin tamiri uygulanan yerlerde şiire ilave edilen her türlü harf, hece veya kelimeler köşeli ayraçla “[]” nesre çeviride eklenmesi gerekli olan kelimeler ise “()” yay ayraçla gösterilmiştir.
10. Metinde okunamayan kelimeler için “[...]” işareti kullanılmıştır.
11. Mecmua müstensihinin zaman zaman yanlış yazdığı kelimeler, mısrayı yazıp üstünü çizerek devam ettiği kısımlar ve eksik bıraktığı yerler dipnotlarda belirtilmiştir.
12. Metinde geçen kelimelerin nokta eksiklikleri veya fazlalıkları dikkate alınmamış kelimenin doğru yazımı tercih edilmiştir.
13. Yukarıdaki maddeyle ilgili olarak eğer müstensih belirli ekleri okurken sürekli olarak bir yol takip etmişse mecmuanın orijinali esas alınmıştır. (Ör: yüzün, yüzüñ)
14. Harekeli nesih şeklinde yazılmış metinde harekelerin bariz şekilde yazıldığı kelimeler mecmuanın orijinaline bağlı kalarak okunmuştur.
15. Metinde geçen özel isimlerin ilk harfleri büyük yazılmıştır. (Ör: İskender Hüdā vb.)
16. Nazal n’nin etkisiyle yuvarlak sesler -uñ, -nuñ şeklinde yazılmıştır. (Ör: ışkuñ, miñnetüñ vb.)
17. Soru eki daima düz dar ünlü ile -mı, -mi şeklinde yazılmıştır. (Ör: yok mı)
18. Duyulan geçmiş zaman kipi daima düz dar ünlü ile -mı, -miş şeklinde yazılmıştır. (Ör: -olmı, -görmüş)
19. Bildirme eki daima yuvarlak vokal ile yazılmıştır. (Ör: nedür, sormışdur)
20. 3. tekil şahıs emir kipi yuvarlak vokal ile -sun, -sün şeklinde yazılmıştır. (Ör: alsun, virmesün)
21. Farsça eklerle yapılan kelimeler tire ile yazılmıştır. (Ör: şîr-veş, sebze-zār, hem-nişîn, bî-başîret vb.)

22. Günümüz Türkçesinde sıkça kullan lmas ndan dolayı kal pla an kelimeler tiresiz yaz lm  tır. (dilrub , dilber, g l  en vb.)
23. Farsça aynı iki kelime arasına edat gelmesi durumunda aralara tire koyularak yaz lm  tır. ( r: ser-a-ser)



MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR

3.2. TRANSKRİPSİYONLU METİN

[1^b]

(T̤at̤arī)

1.

fā'ilātün mefā'ilün fā'lün

Cedīd -.- /.-. / --

1. Yine 'ālem dem-i bahār oldu
Her taraf tāze sebze-zār oldu
Başladı her şükūfe güftār oldu
Raḥmet āşārı āşikār oldu
Lāle olsa 'aceb mi ġāşiyedār
Devlet atına gül süvār oldu
Çözeliden benefşe ġīsūsın
Sünbülün zülfi tārūmār oldu
Nicesi bülbul ötmesin feryād
Ġoncenün hem-nişini ḥār oldu
Cür'a zerrīn-ḳadehden içdi meger
Nergesün²³ gözleri ḥumār oldu
Bāz u ḳumru ile durācuñ hem
Bağda bülbüllerün hezār oldu
Bu cihān kimseye degül bākī
İçelüm ṭolu ṭolu şun sākī

²³ Eserde birçok kez nerges şeklindedir.

2. Yire şaldı bisāṭı sebz-i çemen
Geldi devr-i sürūr gitdi hāzan

[2^a]

Gül güle söyler oldı gülşende
Ġonçeler güft u gūya açdı dehen
Yine oldı benefşe nāfe-fürūş
‘Ālemi tutdı būy-ı misk-i Hōten
Lāle geldi ‘adem diyārından
Ayağı tozu ile şāğ u esen
Būlbülüñ günü ḥasret ile geçer
Gül güler yār-ı ġār-ı ḥuşka neden
Gideni şanma bunda yine gele
‘İyş u nūş eyle fırsat elde iken
Ha deyince ḥazān olur bāğ
Ġarra olma bahār-ı ömre erken
Bu cihān kimseye degil bākī
İçelüm ṭolu ṭolu şun sākī

3. Gideni şanma bunda yine gele
‘İyş u nūş eyle fırsat elde iken
Ser u baş şalduğına ḥikmet bu
Kūlli şey’in hālik’dir illa hū

[2^b]

İşidelden bu āyeti zanbağ
Kaldurup parmağın didi Yā hū
İrişem diyü yine dīdāra
Çağular ḥasreti ile her su şū

Lāleyi gördü kımaz elden ayak
Sūsen aldı eline çīnī sebū
İşidüp gülğulını bülbülinüñ
Bülbüle gül didi ki sen de buñu
Demidür kim bu demde cem‘ ola
Çemen-i yār sāz-ı nuql-ı gedū[a]²⁴
Yār isterseñ ey gönül sende
Taṭarī Haḫḫa eyle haḫḫ-ı becū[a]
Bu cihān kimseye degül bākī
İçelüm ṭolu ṭolu şun sākī

4. Düzdi meşşāṭa şabā u çemeni
Şaçdı şahrāya nāfe-i Hoten‘i
Oldı ferrāş yine ebr-i bahār
Şaçdı su yirine dürr-i ‘Aden‘i

[3^a]

Bülbüle gonce nāz itmek için
Gonce gülden idindi pīreheni
Serv gördü çınār āl örtmiş
Eğilüp nāz ile didi meh beni
Lāle sākī olup elinde ḫadeh
Oldı her meclisüñ alup vireni
Aldı zerrīn ḫadeḫ eline ḫadeḫ
Çekmek ister kenāre yāsemeni
Ṭağda ḫüsn-i lāle vaşf olmaz
Bağda añma luṭf-ı yāsemeni

²⁴ Eserde kafiye düzenine uygunluk açısından farklı yazılmıştır.

Nergis açmaz gözini uyhudan
Görmeyin diyü hâk olup gideni
Bu cihân kimseye degül bâķī
İçelüm ıolu ıolu şun sākī

5. Ğamdan oldu benefşe ıaddi dūtā

Anuñ için ıutar elinde ‘aşā
Gül-i hoş-bū ħarīķ ħarķ olmuş
Geh aılas aç geh ħamrā
Sebze boş olsa n’ola serv-i sehī
Çemene serv oldu ser-tā-pā
Lāle geymiş külāh-ı Mevlevī-vār
Sūsen egninde lāciverdī ıabā
Boynına aşayımış cınār-ı tesbīhin
El getürmiş ki ide serve du‘ā

[3^b]

Şaħn-ı gülşende yine bülbüller
Eylediler şafā vü yahşi şalā
Bu cihân kimseye degül bâķī
İçelüm ıolu ıolu şun sākī

6. Yine gül Yūsuf’ından irdi ħaber

Bülbüle ki ide nāle şām u seħer
Hem-dem olup hezār destāre
Güle medħ ü şenālar eyleyeler

‘Ömri bir haftadur iki olmaz
Lâlede olsa ʔaň mı dāğ-ı ciger
Nergesüñ bĩ-başarlığı haberin
Dimeyeydi n’olaydı nĩlũfer
Gonce ʕāk itdi cübbesi yaķasın
Geydi gökler benefşe mātem ider
Oldı Һayrān bu Һālete nerges
Kākũlini ʔağıtdı sũnbũl-i ter
‘Āķil isen eger göñũl sen de
‘İbret al eyleyũp bu Һāle nazār
Bu cihān kimseye degũl bākĩ
İçelũm ʔolu ʔolu ʕun sākĩ

7. Bir bahār iste kim Һazānsız ola

Gũl-i hōş-bũy gũlsitānsız ola

[4^a]

Çemeninũñ ʔarāveti ebedĩ
Sebzesi tāze bũsitānsız ola
Һamd it ol pādişāha kim zātı
Vaşfa sığmaya dāsītānsız ola
Beñzer ol bağa bir dem ansız olan
Lālesiz gũlsüz ergũvānsız ola
Cũmle ‘ālem vücũdı cũdĩdür
Çāre mi var durur kim ansız ola
Olmaya bir nefes cihān ansız

Ebedî ol iki cihānsız ola
Heme eşyā müşebbihidür anuñ
Ger revānî ola revānsız ola
Bu cihān kimseye degül bâķî
İçelüm ٲolu ٲolu şun sākî



Mahlassız

1.

fe‘ilātün mefā‘ilün fā‘lün

Remel ..- /.- / -

1. Ma‘rifet güllerin hüveydā kıl

Yine dil bülbülünü şeydā kıl

Ṭūtī-i cāna göster āyine

Añı bir şüret ile gūyā kıl

Cehlden kurtulup ‘ulvīsiyle

Gönlünü mürde iken ihyā kıl

Ṭalibe olur āhiretde hicāb

Hele sen bāri terk-i dünyā kıl

[4^b]

Olma efsürde pür-ḥarāret olup

Āteş-i ‘ışk ile yanup yakıl

Cūşa gel derd ile ḥurūş eyle

Ḳatre iken özüñi deryā kıl

Gözüñi yumup iki ‘ālemden

Özüñi bir nazar temāşā kıl

Mest olup bāde-i maḥabbet ile

Cānı medhūş ‘aqlı şeydā kıl

Olup esrār-ı ‘ışk ile ḥayrān

Eyle rindāne ‘ālemi seyrān

2. Gel gel iy t̃alib-i cemāl-i yār
İt temāşâyı duymasun aġyār
Yār tenhā vü hāne hālīdür
Leyse fi'd-dārı ġayri nā deyyār
Bu cihān ġülşeninde bülbul yok
Yoksa her kûşede niçe ġül var
Añı görmeġe ġöz gerek ammā
İtmez idrāk dīde-i pür-h̃ār
Perde-i ġafleti ġötür dilden
H̃ābdan çeşm-i cānı kıl bīdār
Bir nazār eyle gel hey iki ġözüm
İşte baġ cennet işte baġ Dīdār
Pendümi itmedüñ ġabül evvel
Sözüme geldüñ işte āhiri kār

[5^a]

Kār u bārı tam it otur epsem
Saña sözüm budur benüm her bār
Olup esrār-ı 'ışk ile ġayrān
Eyle rindāne 'ālemi seyrān

3. Zerreye şayma mihr-i raġşānı
Ėatreye alma baġr-i 'ummānı
Şusuz ol Hızır elinden eyleme nüş
Şunsa cennetde āb-ı ġayvānı

Ḳurş-ı meh gibi olsa çerḫ üzre
Alma il şofrasındaki nānı
Mūr gibi ‘ulüvv-ı himmetle
Çünkü da‘vet it Süleymān’ı
Kendü yağıñla ḳavrulup her dem
Şem‘-veş ḳalbüñ eyle nūrānī
Tā ki def‘ ola dīde-i cāndan
Perde olan ḥicāb zulmānı
Göresin sen seni ne cevhersin
Ḳandadur ya bu cevherüñ ḳanı
Gözüñ aç ḳalma ḥāb-ı ḡafletde
Hey şerāb-ı ḡurūr sekrānı
Olup esrār-ı ‘ışḳ ile ḥayrān
Eyle rindāne ‘ālemi seyrān

[5^b]

4. İdüp ol yār-ı āşināyı yād
Eyle iy dil fiḡān ile feryād
Bende-i ‘ışḳ ol olmaḡ isterseñ
Bend-i ḡamdan hemīşe ger azād
Ḥāşıluñ oda yaḳsun āteş-i ‘ışḳ
Ḥırmıñ-i ‘ömrüñ eylesün berbād
Di ‘ışḳ içre cān viren ḳişiler
Gitdiler gerçi ḳodılar eyü yād
Ḥüsrev-i ‘āşıḳān olur mı idi
Cān sırrını virmese Ferhād

Hāl idün 'ışkı alma ālinde
Kim olur söz bināsin bī-bünyād
Dildeki nān ile arın oymaz
Lafz sükkeri ağızda virmez dād
Fera adın telaffuz itmekle
Göñli am-gīn olan olur mı ŝād
Gözüñ aç alma h ŝāb-ı afletde
İdinüp nān-ı ma'rifetden zād
Olup esrār-ı 'ışk ile ayrān
Eyle rindāne 'ālemi seyrān

5. Anladuñ n'oldı ün Cem'e encām

'ıyŝa aāz idüp ele al cām
İçmeyince ŝafā başını
Zā'il olmaz kudret-i eyyām

[6^a]

Ru u zülfüñ amını uymayalum
Bizi mest eyle sākī şubh u ŝām
Vaşla irgür bu dāderī dāyim
Her gün olur delüye ün bayrām
o azālı giri şem'-i azeli
Virme ol ŝīve ile nazma nizām
Yiter it sīm-berler evŝāfını
Puhtesin sözlerüñ gerekmez hām
Söyle bir söz daı Kelīm-āsā

K'ışidenler deyeler işte kelām
Ehl-i derd olmak ister isen eger
'Işk meyhānesinde derd-aşām
Başka bir pādişāh olup sende
Olma şöyle esīr-i neng ü nām
Olup esrar-ı 'ışk ile hayrān
Eyle rindāne 'ālemi seyrān



Muṣṭafā

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Çünkü alur işbu tâc u taḥtı devr-i rûzigār

Terk idüp bu raḥt u baḥtı bir nemed kıl ihtiyār

Besleme şol cismi kim anı yiyiser mūr u mār

Ġirre olma devr-i dūna kim degildür ber-ḳarār

Niçe merdüm ḳanıla boyandı işbu lâlezār

Niçe biñ ḥasretlũ yatur niçe biñ biñ tâc-dār

[6^b]

Ṭoludur feryād u āḥ u zarla dār u diyār

‘Āḳıbet bildüñ bunu kim saña ḳalmāz pāyidār

Cehd kıl senden ki dūnyāda ḳala bir yādigār

Bañā dirseñ devr elinden oldu ‘aḳlım tār u mār

2. Vaḳt-i şubḥ irdi yine ‘azm-i gülistān eyledük

Def‘-i ğam ḳılmaḳlığa ya‘ni ki dermān eyledük

Lāleye ḳılduḳ naẓar bağrumızı ḳan eyledük

Āḥ ḳılduḳ cümle taĝ u ṭaşı nālān eyledük

Derd ü miḥnet çekmede Ferḥād’ı yalan eyledük

Āhirin bildük fenā terk-i dil ü cān eyledük

Nām u nengi biz bugün topraĝa yeksān eyledük

Niçe gün yüzlüleri ḥāk içre pinhān eyledük

İy gönül tut kim seni dünyāya sultān eyledük
Niçe sultānlar yatur toprağ içinde hār u zār

3. Bir nazar kıl lāleye kim bağı hūn olmuş-durur
Serv şalar başını şankim cünün olmuş-durur
Niçe serkeşler bu devr içre zebūn olmuş-durur
Cevr ü miḥnet derd ü ğam çarḫa fūnūn olmuş-durur
Gözyaşından yeryüzi hep lāle-gūn olmuş-durur
Virdüĝin dünyā alup şankim oyun olmuş-durur
Bir degirmendür felek ‘ömr aña un olmuş-durur
Ġāfil olman dōstlar gerdūn-ı dūn olmuş-durur

[7^a]

Bir ḫanārādur bu ‘ālem ḫalkı koyun olmuş-durur
‘Ārif iseñ her gice bir tekyede kılma ḫarār

4. Gel ḫazān vaḫti iriṣdi bağı eyle cā bugün
Gör ne reng itdi yine bu günbet-i ḫaḍrā bugün
Bir libās-ı ṭurfe ṭutmuşdur yine şaḫrā bugün
Kıp kızıl kızardı ḫacāletden gül-i ḫamrā bugün
Āl ider gel ālına aldanmağıl yārā bugün
Kime kılmışdur vefā bu kec-rev-i dünyā bugün
Ḳanda vardılar ḫanı İskender ü Dārā bugün
Ṭoprağı düşmiş yatur niçe semen-sīmā bugün
Bir dem içre yakdı bu dünyāyı ejderhā bugün
Sen yatarsın ḫāb-ı ğafletde ne oldu āṣikār

5. Bir zamān itdi bahāruñ şohbetini ‘āşıkān
Başladı eşcārı taqyīr itmege bād-ı hāzān
Serv бүкүldi vü şoldı vü dökүldi ergāvān
Niçesi ğam çekmeyem ya niçesi olam şādumān
Düzdüğini çün bilürsin kim bozar āhīr cihān
‘Ömre ğırre olmağıl kim bir aqarşudur hemān
Gizlü nesne yok cihānda cümlesi günden ‘ayān
Bunda ne Dahhāk u Cem kaldı ne hōd Nüşīrevān
Görmedüñ mi niçe yatur Bursa’da ‘Osmāniyān
Māziye kılma nazar kim geçdi biñ biñ tāt-dār

[7^b]

6. Çünki eşcāruñ qabāsın qapdı peyk-i bī-direng
Kırdı ezhāruñ çerisin itmeden bir lahza ceng
Yine mātem hīl’atın geydi bu ‘arz-ı lāle reng
Mūşa dönmişdür ecel dāmında niçe biñ peleng
Niçe altūn tāt urınan başlaruñ yasduğı seng
Sen dürüşürsin benüm olsun deyü Türk ü Freng
Hey ne ğāfilsin ki gelmez yāduña tātūt-ı teng
Qalmışam hayrān u vālih yimeden afyōn u beng
Belki saña aşşı qalmaz Muştafā bu nām u neng
Rāh-ı ‘ışık içinde cehd it cümlesin eyle nişār

Rif'atî

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Salṭanat tahtına mağrūr olmağıl ey tāk-dār
Aṭlas dībāyı terk it bir 'abā kıl ihtiyār
Mülk-i dünyādan güzer kıldı Cem İsfendiyār
Eylediler dār-ı dünyāda niçe dār iy yār
Hün-ı merdümle cihān bāğı olupdur lāle-zār
Hāk ile yeksān olupdur niçe serv-i gül-'izār
Kıl hāzer mazlūmuñ āhından ki çerḥ-i gītī-vār
İntikām alduḳda tapuñdan düşersin ḥōr u zār
Zulm ile vīrān olupdur niçe biñ dār u diyār
Aç başīret gözünü al bu cihāndan i'tibār

[8^a]

2. Bir seher bülbüli gibi 'azm-i gülsitān eyledik
Murğ-ı cānı subḥ olunca zār u nalān eyledik
Süz-ı dilden bir nefes çün āh u efgān eyledik
Bülbül-i 'āşüfteyi mebhūt u ḥayrān eyledik
Halka-yı 'uşşāk içinde bir dem elḥān eyledik
Bu semā'ı vecd ile serv-i ḥırāmān eyledik
Bezm-i gülde ḡonceyi serv-i ḥırāmān eyledik
Lālenüñ baḡruñ bu derd ile ṭolu ḳan eyledik
Bir bölük dīvāneyüz gülşende seyrān eyledik
Şu gibi bir kūşede ammā ki tutmazduk ḳarār

3. Çerh elinden niçe serverler zebûn olmuş-durur
Dîdelerden dökilen her demde hûn olmuş-durur
Âsiyâb-ı çerh kim gerdûn-ı dûn olmuş-durur
Düşen âdem içine gendüm-veş un olmuş-durur
Varduğınca derdümüñ birisi on olmuş-durur
Derd ü ğam çekmekde göñlüm zû-fünûn olmuş-durur
Gerçi kim Ferhâd'a göñlüm Bî-sütûn olmuş-durur
Vâdi-i ğamda aña dil reh-nümûn olmuş-durur
Kâf'dan 'Ankâ düşüp baħr içre un olmuş-durur
Ġâfil olma Rif'atî dünyâ degüldür ber-ķarâr

(Muḥibbī)

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. İrişüp bād-ı ḥazān zerd oldı şahrā hep bugün
Gör ne reng oynadı bala dağa bu dünyā bugün

[8^b]

Şararup şoldı cihānda kalmadı ḥaḍrā bugün
İ'tibār alur açup 'ibret gözin dānā bugün
Mesken-i bülbülde zāğ olmuş-durur gūyā bugün
Şan kıyāmet kopardı ezhār oldı nā-peydā bugün
Gör kara toprağa dönmişdür gül-i ḥamrā bugün
Göz yumup nergis cihāndan oldı nā-peydā bugün
Raht verdi leşker-i serd eyledi yağma bugün
Gitdi bülbülde neşātı kaldı pür-endūh u derd

2. Āferinler zihniñe ey şehriyār-ı kāmran
K'eyledün gerdün-ı dūn aḥvālını bir bir beyān
Baḥr-ı ṭab'ından çıkardun niçe gevherler revān
Yaraşur her biri olsa gūşvāre gūş-ı cān
Gerçi aḳluñ pīrdür şüretde zātuñ nev-cüvān
Yine meydān-ı feşāhatde çeküp tığ-ı zebān
Olduñ ehl-i fazl arasında bugün şāhib-kırān
Gülsitān içinde olduñ verd-i şubḥ-ı murğ-ı cān
Görmesün serv-i ser-efrāzuñ şehā bād-ı ḥazān
Gül gibi olma sen muṭarrā dā'ima ol kāmkar

3. İy olan müstağrak baħr-ı emel ħayrān u deng

‘Āķibet yutsa gerek seni eceldir bir neheng

Aṭlas dībā geyersin ey burada reng reng

Aña anı kim pister ü bālīnün olur nār u teng

[9^a]

Şīr-veş çengāl urur cānuña mevt-i nīze çeng

Ölür iseñ yazıda ger bebrü görünür ger peleng

Yol uzak yokdur azık merkeb daħı mebhūr u leng

Bilmezem menzil ālā mı ya kıla mı yolda deng

‘Āķilseñ göç yarağın kıl Muħibbī bī-direng

Çün bilürsin menzīl-i dünyā degildür ber-ķarār

Hüsrev

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Cilveler eyler 'izāruñda bu zülf-i 'anberin
Şanasın tāvüsdur yā şeh-per-i Ruḥ'ul-emīn
Kūyınuñ her kūşesi midür ravza-ı Huld-ı berin
Hāk-i pāyün tūtiyā eyler gözine ḥūr-ı Ğin
Şerbetine la'lüñün dil teşnedür mā-i ma'īn
Büy-ı zülfüñden mu'aṭṭardur zamān ile zemīn
Bir büt-i ḥürşid-ṭal'at dilrubāsın meh-cebīn
Haddüñi ki kim görse eydür ya senemdür ya semīn
Gülşen-i ḥüsnüñ görüp dil bülbüli gūyā hemīn
Ey gül-i bağ-ı leṭāfet şad hezāran āferīn

2. Gün gibi 'ālemde ḳandīl-i ruḥuñ tābındadır
Anuñ için pertevinüñ tābına meh bendedür
Güş idelden nazm-ı dendānuñ düşüpdür bendedür
Zülfüñün büyına 'anber boynı bağlu bendedür

[9^b]

Şevḳ-i ruḥsāruñ ḥayālī sīne-i sūzındadır
Gūyiyā bir şehdür kim meskeni küllḥandadır
Şu'le-i şem'i ruḥuñdan mihr ü meh şermendedür
Teşne-dillikden ben öldüm ḳand-i la'lüñ ḳandedür
Tūtī-i cān bezm-i ḥüsnüñde senüñ gūyendedür
Ey gül-i bağ-ı leṭāfet şad hezāran āferīn

3. Sünbül-i müşkiñüñ her târı mâr olmuş-durur

Bu sebebdendür kim ‘aqlum târumâr olmuş-durur

Eşk-i çeşmüm pâyiñe gevher nişâr olmuş-durur

Başumuz ‘ışkuñ şerâbından humâr olmuş-durur

Milk-i cân içinde ‘ışkuñ şehriyâr olmuş-durur

Zülf-i dil Manşûr’ını aşmağa dâr olmuş-durur

Güşña bu halka-ı meh güş-vâr olmuş-durur

Zülf-i şehbâzına dil murgı şikâr olmuş-durur

Gülşen-i ‘âlem cemâlünden bahâr olmuş-durur

Ey gül-i bağ-ı leâfet şad hezârân âferîn

4. Dişleri dürden lebi yâkût-ı ahmerden laîf

La’l-i nâbı şerbeti kand-i mükerrerden laîf

Hüsn-i hulû içinde yok ol mâh-peykerden laîf

Rüşen oldı nûr-ı haddi şems-i hâverden laîf

Büyı cân virür nesîm-i zülfü micmerden laîf

Lebleri şen büsesi pâlûde-i terden laîf

[10^a]

Olmaya ‘âlemde lezzet cevri dilberden laîf

Nüş iden cāmı lebüñdür âb-ı kevşerden laîf

‘Âşıka kûyuñ tavâfı hacc-ı ekberden laîf

Ey gül-i bağ-ı leâfet şad hezârân âferîn

5. Haddi üstinde haṭı naḡş-ı nigārı çīn ider
Hey ne kāfirdür ḡamer devrinde ḡaşd-ı dīn ider
Rengini zer yüzümün bu sa‘idi simīn ider
Ḥasret-i māh-ı cemālün yaşumı pervīn ider
N’eyledüm kim cānumı almaḡa ḡamzeñ kīn ider
Dil ser-i kūyında yatup her gice nefrīn ider
Yoldaşı ḡam yoldaşını şubḡa dek bālīn ider
Ḥüsrevā sa‘d-ı lebün vaşfın ikeñ şīrīn ider
Rūḡ-ı ḡudsi işidüp her dem aña taḡsīn ider
Ey gül-i baḡ-ı leṭāfet şad hezārān āferīn

Rahmî Tahmîs-i Hayâlî

I²⁵

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün

Recez .--- / .--- / .--- / .---

Cihân gark-âb olupdur dîde-i eşk-i revânumdan
Felekler Nîl-reng olmuş-durur dūd-ı duhânumdan
Melekler bāl ü per yakmış durur sūz-ı nihânumdan
Düşelden ayru şeydâ ol meh-i nâ-mihribânumdan
Kevâkib her gice yummaz gözin âh u figânumdan

[10^b]

II

Bugün bir 'âşıkam Ferhâd-veş miḥnet diyârunda
Güli rüsvây ider dâğ-ı tenüm ğam şâhısârunda
Mekân itsem 'aceb midür melâmet kûhsârunda
Ben ol bâz-ı hü mā saydem ki 'âlem murğ-zârunda
Niçe 'ankâ gibi yavru uçurdum 'âşiyânumdan

III²⁶

Devât-ı ğam olupdur gerçi kim bu çeşm-i giryânum
Midâd-ı sürhdür anuñ içinde eşk ile kanum
Yazuban mâcerâ-yı derd-i 'ışkı kil-k-i müjgânum
Maḥabbet-nâmelerdür kim saña irsâl ider hâlüm
Ben öldükde seg-i kūyuñ götürse üstüñ ânumdan

IV²⁷

N'ola Mecnûn-ı 'ışk olsam Hüdâ taqđiridür çünkim
Tenümde mûlarım yir yir cünün zaḥteridür çünkim
Bu yolda cân-feşânlık 'âşıkun tedbîridür çünkim
Şanavber gibi bağrum yaşlu olsa yiridür çünkim
Murâdum mîvesi bitmez nihâl-i ergavânumdan

²⁵ 10b [*Hayâlî Bey*]. A.N Tarlan. Dîvân s.303, G.11.

10b [*Rahmî*]. M.Erdoğan. Dîvân s.273,T.19.

1.4 ol: dîl D.

²⁶ 3.4 hâlüm: cânum D.

²⁷ 4.1 Hüdâ: ezel D.

4.2 zaḥteridür: zencîridür

V

Derūnuñ Raḥmīyā ālāyiş-i ğamdan kılup ḥālī
Yūri biz iḥtiyāruñ ol reh-i 'ıŝkunda pāmālī
Ḳalender-veş tırāş it levḥ-i dilden ḥaṭṭ-ı āmālī
Ḥayālī tekye-i 'ıŝkuñ olur mezcūb abdālī
Gedālar gibi geçmek isterem nām u nişānumdan



[11^a]

Su‘ālī

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I

Gülleri pejmürde hāl itdi yine bād-ı hāzān
Bülbül-i şūrīdeler bu hāle eylerler figān
Şaçılur yirler yüzine berg-i eşcār-ı cihān
Bu fenādan kūşe kūşe her varak virdi nişān
Kim yazılmış kudret ile üstine haṭṭ-ı nihān
Dir ki virmez kimseye bu rūzigār cān amān
Her demi hōş gör murāduñ üzre olmaz her zamān
Gitdi giden geleni қо dem bu demdür iy cüvān

II

Niçeler bu ‘arzada baş u ayak bir itdiler
İrmediler ucına her niçe tedbīr itdiler
Düşdiler berg-i hāzān gibi yirin yir itdiler
Bulmadılar hiç vefāşın anca te’hīr itdiler
Ağlamağ ile bu dem iki gözin bir itdiler
İşbu beyt ile cihān hālını taḫrīr itdiler
Her demi hōş gör murāduñ üzre olmaz her zamān
Gitdi giden geleni қо dem bu demdür iy cüvān

III

Senden öñdin niçeler yildi yöpürdi bād-veş
Dögünüp seng-i belā ile niçe Ferhād-veş
İrmedi Şīrīn’ine şīr aḳıdup üstād-veş
Gör bu dehr-i hīle-bāzuñ lu‘bını nerrād-veş

[11^b]

Durdi ‘ömr-i naṭhını rūhın alup Şeddād-veş
Saña dest-i miḥnetin uzatmadan cellād-veş
Her demi hōş gör murāduñ üzre olmaz her zamān
Gitdi giden geleni қо dem bu demdür iy cüvān

IV

Hastedür her cüst çabuk kim görür bir yâr-ı cân
Zîra bilmez kim bugün yarın niçe ola bu zamân
Niçe mağrûr olasın 'ömriñe kim yildür hemân
Tayanur mı 'âkıl olan hüsne çün âb-ı revân
Çarre olma mâluña Kârun'ı yâd eyle hemân
Dünyada bâý u gedâ birdür gelüp gitmede iy cân
Her demi hōş gör murâduñ üzre olmaz her zamân
Gitdi giden geleni қо dem bu demdür ey cüvân

V

Gel berü 'ıyş idelüm çünkim giden gelmez ele
Furşatı fevt eyleme çünkim kime eylersün gile
Bir iki gün 'ömrüñi zâyı' idüp virme yile
H̱ âb-ı gâfletden uyanğıl gör neye geldüñ hele
Bu fenâ şahrâsı içinde her çemen geldi dile
Çağırup feryâd idüp dirler kıparup velvele
Her demi hōş gör murâduñ üzre olmaz her zamân
Gitdi giden geleni қо dem bu demdür iy cüvân

[12^a]

VI

Gördi kim küh-ı fenâ bâķı degül bu rûzigâr
Yile virdi câme-î hağrâsını ol dem iy yâr
Şoyunup abdâl olup 'uryâne döndi bî-karâr
Sîm ü zerden târumâr itdi ne kim destinde vâr
Kânlar ağlar dâ'imâ şahrâ yüzinde lâle-zâr
Kim zebân-ı hâl ile dir bu cihândur bî-karâr
Her demi hōş gör murâduñ üzre olmaz her zamân
Gitdi giden geleni қо dem bu demdür iy cüvân

VII

Yüzümüz berg-i hâzân gibi yire sürülmeden
Defterüñ milk-i vücûd içre bu dem dürülmeden
Şol elif kıddüñ egilüp dal olup bükülmeden
Ağlayıgör dem-be-dem hâlüñe düşmen gülmeden

‘Ömrüñüñ peymānesī miskīn Şu’ālī  olmadan
Yumulup nergeslerüñ bu reng-i rūyuñ  olmadan
Her demi h  ş g  r murāduñ   zre olmaz her zam  n
Gitdi giden geleni  o dem bu demd  r ey c  v  n



Ḥayālī Su'ālī

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'lün

Remel -.- / -.- / -.- / --

I

Bir dem ayrılmaz gönül la'l-i ḥayāl-i yārdan
Dem-be-dem kan ağlarum ne dem gām-ı ağıyārdan
Mest olup çeşmüñ kebāb ister dil-i bīmārdan
Teşnedür dil bāde-i la'l ü leb-i dildārdan

[12^b]

Cāme-i tenden çıkup cāna geçem destārdan
İşigün terk itmezin geçen belā-yı yārdan
Kim döner rüz-ı ezelde itdügi ikrārdan

II

Cenneti n'eyler gönül kūy-ı nigār-ı yārsız
Serve kim māl olur ya kāmēt-i dildārsız
N'eylerem bāğ-ı İrem seyrin ruḥ-ı gül-zārsız
Söylemez tūṭī-i dil çünkim şeker-güftārsız
Ḥūr-ı 'aynı n'eylerem ya cenneti dīdārsız
Giceler yıldız şayar çeşmüm kamer-ruḥsārsız
Gün yüzüñ ḥakkı gönül ḥaz eylemez ağıyārdan

III

Gülşen-i kūy-ı nigāra eyler isen ger sefer
Sağ esen ol olduğınca 'ömrüñ iy bād-ı seḥer
İşigine ben melāmetden selam itdūñse ger
Düşdügince bu dil-i üftādeden yir yir ḥaber
Eyide ayru düşeli ok gibi iy sīm-ber
Ya kaşuñla katı gönül den neler geçdi neler
Tālib-i dīdār oldu geçdi yoğ u vardan

IV

Hem-nişinüm ĥamdülillāh kim ĥayāl-i yārdur
‘Āřıķuñ dilde şu‘ā‘-ı lem‘a-ı ruĥsārdur
Zeyn iden ruĥsār-ı yārı ĥāl-i ‘anber-bārdur
Sīnem üzre kirpügüñ zaĥmı gül-i bī-ĥārdur
Sāye çalan üstüme bir serv-i ĥōř-reftārdur
Boynuma řaķan resenler zülf-i misk-āsārdur

[13^a]

Döne döne cān viren kimse döner mi dārdan

VI

Ben ki evřāf-ı ĥať-ı dildārı taķrīr eyledüm
řanki evrāķ-ı güle mecmū‘a taĥrīr eyledüm
Vaşl-ı yār içün yine bir nesne tedbīr eyledüm
Rūy-ı zerdi eşk-i sīmīnümle el bir eyledüm
řadr u sīnemde ĥayāl-i tīrūñe yir eyledüm
Kaşd idüp dīvān-ı ‘ıřķı biñ sözi bir eyledüm
Oķunan şimdi Su‘ālī şi‘ridür řümārdan

Mahlassız

mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün mefā'ılün

Recez .--- / .--- / .--- / .---

I

Halâş olmak dilerseñ ğamdan iy dil gel gedā ol gel
Olup dervîş milk-i 'ışk içinde pâdişāh ol gel
Gel iy pîr-i maḥabbet ben girye-i pîşvā ol gel
Ṭarîk-i 'ışkda ya'nî baña sen reh-nümā ol gel
Gelürseñ milk-i 'ışka sen de zāhîd bî-riyā ol gel
Murāduñ devlet ise ṭalib-i faqr u fenā ol gel
Cihān sulṭanlığını isterseñ iy dil gel gedā ol gel

II

Seḫāvetde bugün olduñ ṭotalum Ḥātem-i Tāy
Yāḥud Kārūn gibi cem' eyledüñ genc-i firāvān
Serāser ḥükmüñe rām oldı ṭut milk-i Süleymān
Girüp zulmetde ṭut Hızr ile içdüñ āb-ı hayvān
Bilürsin 'ākıbet gerdün alur senden kıomaz cān
Nedür bunca belālar çekme hergiz kahr-ı devrān

[13^b]

Cihān sulṭanlığını isterseñ iy dil gel gedā ol gel

III

Geyürse şāh-ı gerdün eyenüñe zerbeftden hil'at
Serāser cismüñi aṭlasla zeyn eylese kāt kāt
Rızā gösterme kim yañdur bülardan şālını men et
Gelürüz zîrā añı ehl-i ḥāle sal içre niçe ḥālet
Riyāsuz bu riyā yekdür cihānda 'ākile kisvet
Gedālîk şāhlîk bâb-ı kanā'atdür der-i devlet
Cihān sulṭanlığını isterseñ iy dil gel gedā ol gel

IV

Yanında bir gülün gördüm nice biñ hār-ı miḥnet var
Elünde lālenün bāde dilinde dāğ-ı ḥasret var
Şoñında çünki her bir vuşlatuñ elbette fürḳati var
Göñül görmez misin ki bir şafāya biñ meşakḳat var
Göz geç aç ‘āḳıl olmağıl riyāsından ferāgat var
Ne şevket ārzū eyle ne sevdāyı şalābet-vār
Cihān sulṭanlığını isterseñ ey dil gel gedā ol gel

V

Cihāna pādişāh olmaḳ hemān bir kethüdālıḳdur
Bu fānī dünyāda bī-ḳayd sulṭānlık gedālıḳdur
Bütün dünyāya sulṭāndur gedā dirlerse lāyıkdur
Bu cānuñ çünki kārı ‘āḳıbet senden cüdālıḳdur
Bu fānī dehrün elbette şoñuci bī-beḳālıḳdur
Göñül dervīş olalum gel gedālık pādişāhlıḳdur
Cihān sulṭanlığını isterseñ ey dil gel gedā ol gel

[14^a]

Şevkî²⁸

fā'īlātün fe'īlātün fe'īlātün fa'lün

Remel -.- / -.- / -.- / --

I

Bâğ-gün içre benüm bir gül-i handānum yok
Üstüme sāye şalar serv-i hırāmānum yok
Gönlümi añlaya bir şūh-ı şahnedānum yok
Mülk-i dil nice harāb olmaya sulţānum yok
Bir zemā var mı ki biñ nāle vü efgānum yok
N'ideyin şahn-ı çemen seyrini cānānum yok
Bir yanumca şalınur serv-i hırāmānum yok

II

Bir seher seyr iderem irdi baña bād-ı şabā
Didi nedür bu ğam u ğuşsa vü endüh u belā
Yüri 'ıyş eyleyigör bākī degüldür bu fenā
Seyr-i şahn-ı çemen it olma yarım lahza cüdā
Düşdi bu matla' o dem yāduma yād itdüm aña
N'ideyin şahn-ı çemen seyrini cānānum yok
Bir yanumca şalınur serv-i hırāmānum yok

III

Didüm ey dil di nedendür saña bu derd ü elem
Yanumca bir saña bu bunca belālarla sitem
Lāle-veş elüñe bāde-i gül-günü al bu dem
İdelüm şahn-ı çemen bezmi gülistān-ı İrem
Didi billāhi gele ıo beni lıtf eyle girem
N'ideyin şahn-ı çemen seyrini cānānum yok
Bir yanumca şalınur serv-i hırāmānum yok

²⁸ 14a [Edirneli Şevkî]. H.İbrahim Yakar. Divân s.179/180, M.1.

1.1 Bâğ-gün içre: bâğ-ı 'âlemde D.

2.1 iderem: edüben D.

2.2 nedür: kim ne D.

2.5 yāduma: hâtırā D.

3.1 di: ki D.

3.2 Yanumca bir saña: nece bir saña gele D.

[14^b]

IV²⁹

Didi bir gün baña bir yâr gel zâr ü nizâr
Cennete döndi bu dem rûy-ı cihân oldu bahâr
Senüñ ile idelüm şaḥn-ı gülistân-ı bahâr
Niçe bir ḥüzn ile ğam yanınca feryâd ile zâr
Âh u feryâd idüben derd ile didüm ki ne var
N'ideyin şaḥn-ı çemen seyrini cânânum yok
Bir yanumca şalınur serv-i ḥırâmânum yok

V³⁰

Geldiler yanuma ḥullân u vefâ cem' oluben
Didiler yirüñ ola beyt-i belâ-yı künc neden
Şevkiyâ zevk-i şafâ vakti vü hengâm-ı çemen
İçelüm cām-ı muşaffâ idelüm def'-i ḥazen
Söyledüm aḥlara bu maṭla'ı tekrâr idüben
N'ideyin şaḥn-ı çemen seyrini cânânum yok
Bir yanumca şalınur serv-i ḥırâmânum yok

²⁹ 14b [Edirneli Şevkî]. H.İbrahim Yakar. Dîvân s.179,180, M.1.

4.3 señün ile idelüm: gel senüñle edelüm D.

³⁰ 5.1 ḥullân u vefa: ihvân dediler D.

5.3 vakti vü hengâm-ı vaktidür eṭrâf-ı çemen D.

5.5 bu maṭla'ı: da bu sözi

Su'ālī Bākī

mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzārī --. / --. / --. / --.

I

Gel iy cihāna 'ibret ile eyleyen nazar
Güş it sözümi 'ākıl iseñ diñle bir haber
Çünkim cihāna geldüñ ü kılsañ gerek sefer
Dār-ı fenādan itse gerek ins ü cin güzer
Pīr ü cüvān bāy u gedā cümleten gider
Cām-ı ecel ki pür ola zī-rūh olan içer
İki cihānda kim ki olam dirse mu'teber

[15^a]

Cehd eylesün ki şöñuci añdan kıla eser

II

Māl ü menāle kıлма nazar itme i'tibār
Eñ soñ şol günü ki iki gözüñ tola pür ğubār
Hükmünde ola şehlik ile cümleten diyār
Naqd-i hayātı dest-i ecel ide pür ğubār
Şunlar kanı ki dünyada olmış idi nām-dār
Geldi cihāna gitdi niçe şah-ı bī-şümār
İki cihānda kim ki olam dirse mu'teber
Cehd eylesün ki şöñuci añdan kıla eser

III³¹

Varlık odur ki yok olısar cümle kâ'inât
Şıhhat dimeñüz aña ki ola āhıri memât
Vaḥş-ı tuyûr ins ü cin eşcâr-ı evraḳât
Geldi cihâna çünki gider niçe ḥâdişât
Ger Hızır oluban iḡer iseñ çeşme-i ḥayât
Bâğ-ı zamâne bâķī degül çünki yok nebât
İki cihânda kim ki olam dirse mu'teber
Cehd eylesün ki şoñ uci añdan ḳala eşer

IV

Hükm-i Sikender ile eger mülk-i Ḳayṭafâ
Şol ḳaşr-ı Ḳayser ile şehâ tâc-ı zerlikâ
Cünd-i girân ṭabl-ı 'alem niçe meh-liḳâ
Taḥtı yedüñde olsa n'ola lîk yok beḳâ

[15^b]

İsfendiyâr Rüstem ü Cem Zâl Şâm şadâ
Dirler zebân-ı ḥâl ile bunlar idüp nidâ
İki cihânda kim ki olam dirse mu'teber
Cehd eylesün ki şoñ uci añdan ḳala eşer

³¹ 15a [*Bilinmeyen Bir Şair: Su'âlî ve Şiirleri*]. S. Donuk. Mak., s. 26, M.11.
nebât: gebât Mak.

V

Dünyā serāyı olmaz imiş kimseye mekân
Bāķī alur mı sür‘at ile tîz gee zemân
Güler yüzüñe bir iki gün lîk bu cihân
Demler gele ki yaşı yirine döke dîde an
Dehrüñ elinde bulmadı ün ahramân amân
Budur Sû‘ālî ‘aile bu dem sözüm hemân
İki cihânda kim ki olam dirse mu‘teber
Cehd eylesün ki şöñ uci añdan ala eşer

Fevrî Tahmîs-i Mehcûr

fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün

Remel .--- / .--- / .--- / ..-

I

'Aksine döndi bugün çerh-i sitem-ñ âh meded
Yol yañıldı bu gice ṯali'-i güm-râh meded
Gün gibi 'azm-i sefer eyledi ol mâh meded
Gitdi nâ-gâh murâd-ı dil-i âgâh meded
Yağdı yandurdi beni âh-ı seher-gâh meded
N'ideyin âh meded n'eyleyeyin vâh meded
Meded Allâh meded Hayy meded Allâh meded

[16^a]

II

Düşdi cân derd-i gama hicr-i nigâre n'ideyin
Ten nizâr oldı fikâr oldı ne çâre n'ideyin
'Aql gitdi dil-i bî-sabr u qarâre n'ideyin
Hûn-ı eşki kıoyalum nâle vü zâre n'ideyin
Bahtum irgürmedi ol mâh-ı 'izâre n'ideyin
Döndi ṯali' n'ideyin düşdi sitâre n'ideyin
Meded Allâh meded Hayy meded Allâh meded

III

Beni hasretde kıoyup gideli ol mâh-ı cemâl
Eyledi kâşî hilâli ten-i bîmârı hilâl
Ne hilâl oldı vücûdum gam [u] gussa-yla hayâl
Yile gitmek ise yok cân-ı za'îfümde mecâl
Hicr ise mühlik ü şabr ise aña emr-i muhâl
Bilmezem n'eyleyeyin niç'ideyin niçe ola hâl
Meded Allâh meded Hayy meded Allâh meded

IV

Bir dem idi ki gönül olmuş idi yār ile yār
‘İyş ‘işretde idi anuñ ile leyl ü nehār
Nāgehān irdi dirīğ āfet-i çerh-i ğaddār
Beni ḥasretde koyup itdi o meh terk-i diyār
Oldum āvāre-i sevdā-zede vü zār u nizār
Derd ü fūrkat elem-i hicr baña eyledi kār
Meded Allāh meded Hayy meded Allāh meded

Fevriyā gideli ol yüzi güneş ārızı nūr
Dīdemüñ nūrı gidüp qalmadı sīnemde sürūr

[16^b]

Cismüme āfet irişdi tenüme geldi fütūr
Az qalupdur kim ider ‘ālem-i ervāḥa mūrūr
Aç Ḥudāya elüñi eyle du‘ā iy Mehcūr
Dile yā Rabb meded it yārdan itme beni dūr
Meded Allāh meded hayy meded Allāh meded

Rahmî Sırrî

fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

Remel .--- / .--- / .--- / ..-

I³²

Dün görüp dilberi olsun bre ğaddâr didüm
Gelmedüñ yanuma gitdün kanı ikrâr didüm
Ne revâdur taķına sen gül-i her hâr didüm
İdesin cân u cihândan beni bî-zâr didüm
Bülbülüñ zârını işit iy gül-i gülzâr didüm
‘Ahd ü peymānuña gel eyleme inkâr didüm
Meded Allāh sever iseñ meded iy yâr didüm
Va‘de-i vaşla hılâf eyleme her bâr didüm

II

Qahr idüp döndi baña hışm ile ol yâr didi
Beh ne virdüñ alımazsın şu baña[?] var didi
Senüñ içün baña çok ta‘n ider aġyâr didi
Varayın hânene bir şeb yiter ol zâr didi
Şunayum aġzuña hōş la‘l-i şeker-bâr didi
Dehenüñden bu haber çıkmaya zinhâr didi
Meded Allāh sever iseñ meded iy yâr didüm

[17^a]

Va‘de-i vaşla hılâf eyleme her bâr didüm

III³³

İy lebi mül saçı sünbül yüzi gül-nâr didüm
Başuma eyledi dünyâyı ğamuñ dâr didüm
Çekerüm çünki senüñ cevruñi bisyâr didüm
Hizmetüñde kuluñam bir dilegüm var didüm
Hasretüñ eylemeden cân u dile kâr didüm
Merhem-i sîneñi ben hasteñe bir şar didüm

³² 16b-17a [Bursalı Rahmî]. M.Erdoğan. Dîvân s.101, M.4.

1.1 ğaddâr: ğubâr D.

1.4 gül-i: yüzi D.

³³ 3.2 dâr: tar D.

3.4 hizmetüñde: kademüñde D.

3.6 hastene: haste-dile D.

Meded Allāh sever iseñ meded iy yār didüm
Va‘de-i vaşla hılāf eyleme her bār didüm

IV³⁴

Beni gerçek sever iseñ bre bī-kār didi
Seg raķībe dilek eyle yūri yalvar didi
Göndere saña beni şāyed o ber-dār didi
Yāhūd öldür ol iti sen beni kırtar didi
Göresin meyl-i vefā kanda olısar didi
Nice şayd olur imiş ‘āşıkā dıl-dār didi
Meded Allāh sever iseñ meded iy yār didüm
Va‘de-i vaşla hılāf eyleme her bār didüm

V

Söylesem ‘ışkuñ ile tañ mıdur iş‘ār didüm
‘Āşıkun kārı degüldür güzelüm ‘ār didüm
Künc-i hasretde benem derd ile bīmār didüm
Vaşl ile eyler iseñ ben kula tīmār didüm

[17^b]

Gelesin deyü seni cān katı umar didüm
Gözlerüm şubha degin derd ile bī-dār didüm
Meded Allāh sever iseñ meded iy yār didüm
Va‘de-i vaşla hılāf eyleme her bār didüm

VI

Yiter olduñ Raḥmiyā hicr ile ğam-ı ħ‘ār didi
Hāne-i kalbüñi teng itmesün efkār didi
Varuram bekleyesin dār ile dīvār didi
Buñca ‘arz iderem çeşmüñe dīdār didi
Sırruñı eyleme tek kimseye ızhār didi
Şubha dek saña kılam vaşlımı ĩşār didi
Meded Allāh sever iseñ meded iy yār didüm
Va‘de-i vaşla hılāf eyleme her bār didüm

³⁴ 17a, 17b [*Bursalı Rahmî*]. M.Erdoğan. Divân s.101 M.4.

4.5 meyl-i: mihir ü D.

5.3 benem: yatur D.

5.4 ben kula: derdüme D.

5.6 derd ile: her gice D.

Cemālī Emrī

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I³⁵

Dīde-i lāle 'arīzuñsuz jāle-bār olmuş-durur
Her müje hüsnuñ gülüñsüz gözde hār olmuş-durur
Sīne 'ışkuñ āteşinden pür-şerār olmuş-durur
Cān firāk-ı la'l-i nābuñla fikār olmuş-durur
Dil hevā-yı kākülüñle bī-ķarār olmuş-durur
'Aql u fikrüm ŧurrañ ile tārümār olmuş-durur
Ten ğam-ı zülf-i ruħuñla tārümār olmuş-durur

[18^a]

Üstüh'ān-ı ser-mekānı mūr u mār olmuş-durur

II³⁶

Çerħ abdāluñdur iy meh dağlar seyyāresi
Şubħ küşteñdür ki hūn-ālūdedür ruhsāresi
Eyledi Mirrīh'ı meftūn ğamzenüñ mekkāresi
Sīne-çāküñdür hilāl eksük degüldür yāresi
Gül helāküñdür ķulağunca durur her pāresi
Bir leked-kūpuñ durur sünbül ki gitmez ķaresi
Oldığıyçün bāde-i la'l-i lebüñ āvāresi
Bād-ı ķabrinde ħabābuñ türbedār olmuş-durur

III³⁷

Ķufl-i yāķūtuñ dilin açar yine ol nāzenīn
Ben faķīr üftādeye virdi yine dürr-i semīn
Nāzır olduğı maħalde gözlerüm 'ayne'l- yakīn
Gördi müşĝīn nāfede bir misli yok engüşterin

³⁵ 17b-18a [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Divān s.13, M 1/2.

1.1 'arīzuñsuz: 'arīzuñçün D.

1.3 āteşinden: āteşiyle D.

³⁶ 2.3 Eyledi Mirrīh'ı meftun: Oldı Mirrīhi sipīhrüñ D.

³⁷ 3.1 açar: açup D.

3.4 nāfede: nāfeyi D.

3.7 geh: gibi D.

3.8 ĝarībūñ: faķīrūñ D.

Ḳaddümi Ḥâtem gibi ḥam ḳıldı ol la‘l-i nigîn
Nāfe gibi bağrumı ḥûn eyledi bu müşg-i çîn
Geh ğam-ı kākül geh sevdā-yı zülf-i ‘anberîn
‘İyş u nüşı ben ğarībūñ zehr-i mār olmuş-durur

IV³⁸

‘Aks-i ḳavsüñ çeşm-i ḥûn-bārumda iy nāvek-fiken
Zahm-ı pür-ḥûnumda zerrîn ḥançerüñ iy sîm-ten
La‘l-i mir’ât içre ḳaşuñ ‘aksi iy ğonce-dehen
Rûy-ı gül-gûnumda nāḥun zahmı iy rengîn saçan

[18^b]

Çäk-ı sînem zâhirâ ḥûn içre iy şimşîr-zen
Ḳanlu pîrâhen içünde bu dütâ olmuş beden
‘Aks-i engüştüñ ki olur zâhir ḳadehde bâdeden
Mâh-ı nevdür kim şafaḳdan âşikâr olmuş-durur

V³⁹

Ḳâmetüñ bālâdur iy servüm miyānuñdur vasaṭ
Şafḥa-ı güldür ‘izâruñ beñlerüñ müşgîn nuḳaṭ
Kûḥ-ı dilden yuyamaz ḥaṭṭuñ gözümlü olursa şaṭ
La‘lün üzre yazdı Kevşer sūresin gūyâ ğalaṭ
Kim ḳazıtdı iy Cemālî muşḥafum şafḥañda ḥaṭ
Ḳanına ‘ışḳ ehlinüñ la‘lün götürdi çünki ḥaṭ
Bir ğün ola diyeler Emrî içün iy sebz-i ḥaṭ
Bir ḥaṭı sebzüñ ğam ile ol ğubār olmuş-durur

³⁸ 18a, 18b [Emrî]. M.A Yekta Saraç. Dîvân s.13, M. 1/2.

4.4 iy rengîn saçan: ey şîrîn-sühan D.

³⁹ 5.2 beñlerüñ: leblerüñ D.

5.3 Kûḥ-ı: levh-i D.

5.6 ehlinüñ: âşıklarūñ D.

Ża'ifî Fevrî

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fa'lün

Remel -.- / -.- / -.- / .-

I⁴⁰

Cân çıkarsa küy-ı fûrkatde ğam-ı dildârdan
Baş giderse 'ışk içinde cünbüş-i aġyârdan
Câme-i ten yansa nâr-ı sîne-i bîmârdan
Tâc-ı ser düşse hevâya âh âteş-i yârdan
El çeküp hep cân u baş cübbe-i destârdan
Geçmeyem herġiz belâ-yı derd-i 'ışk-ı yârdan
Dönmeyem ħâlû belâ'da itdügüm ikrârdan

[19^a]

II

Nâzir isem nergese ol ġamzekârı terk idüp
Mâil isem serve ol ħadd-i çenârı terk idüp
Ķâ'il isem ġülşene ol ġül-'izârı terk idüp
Tâlib isem ħûriye ol ġam-küsârı terk idüp
Râġıb isem kevşere la'l-i nigârı terk idüp
Ķâni' isem cennete ruġsâr-ı yârı terk idüp
Rûz-ı maĥşer zâhidâ maĥrûm olam dîdârdan

III⁴¹

Başda dâġ-ı ħâl-i ruġsârûñ ħaranfûl vardur
Dîdede çeşmüñ ħayâlî nergis-i bîmârdur
Tende zaĥm-ı tîr-i müjġânûñ ġül-i bî-çârdur
Dilde fikrûñ âteşi la'l-i leb-i ġülnârdur
Bâġ-ı cânda naĥl-ı ħaddûñ serv-i ħôş-reftârdur
Çeşm ü müjġânum ruġuñ 'aksi ile bir ġül-zârdur
Kim anuñ eṭrâfına ħavlıyı çekmiş ħârdan

⁴⁰ 18b [16. Yy Mecmualarında Rahmî-Fevrî]. A. Nihat Tarlan. 1. Fasikül, s.100 21.G.

1.6 geçmeyem herġiz belâ-yı: geçmezem tâ ħaşr olunca F.

1.7 dönmeyem: dönmezem F.

⁴¹ 3.7 anuñ eṭrâfına ħavlıyı çekmiş: ruġuñ eṣrâfına ħavlı çekilmiş ħârdan F.

IV⁴²

Ol şanem kūyınā eylerseñ sekāretle sefer
Yoluñ izüñ acıĝ olsun līk iy bād-ı seher
İşıĝıñe yüz sürüp benden duā‘ it de ger
Deyr-i miḥnetde şorarsa çekdigim ĝamdan ḥaber
Diyessin şimdi belā-yı hicr ile iy sīm-ber
Şöyledür za‘fum ki bir dīvāra söylensem eger
Peykerüm teşḥīşi olmaz şüret-i dīvārdan

V

Cān u dildür varı yoĝı ‘āşıkuñ didüm añā
Virsem olmaz mı dehān-ı la‘lūñe iy bī-vefā

[19^b]

Didi ancaĝ anlara dünyā vü ‘ukbādur behā
Ben tereddüd eyleyüp baĝup dururken her yana
Gūş-ı cāna irdi hātifden bu beyt-i cān-fezā
İrmek isterseñ dehān-ı la‘l-i yāra Fevrīyā
Geç iki ‘ālemden el çek cümle yokdan vardan

⁴² 19a [16. *Yy Mecmualarında Rahmī-Fevrī*]. A. Nihat Tarlan. 1.Fasikül, s.100 21.G.
4.6 söylensem: söygensem F.
4.7 teşḥīşi olmaz: teşḥīs olunmaz F.

Ḥayretî Gammî

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I⁴³

Gül gibi gülmedi açılmadı gönlüm bir zamân
Gönce-veş dem-besteyem derd ile bağrum tolu kan
Lâle-veş eksük degül bağrumda bir dâğ-ı nihân
Gözüm her bir çemen bir nester-i terdür hemân
Hâşılı zindānum olmuşdur bahâr u bûstân
Bir belâlı bülbülem işüm-durur âh u figân
El amân iy çerh-i bed-kirdâr elüñden el amân

II

Kılmađuñ ben nâ-murâdı gitdi bir dem ber-murâd
Virmedüñ oyunuma kaldı şeşder-i gamda güşâd
Germ iken bâzârumı bozduñ kesâd itdün kesâd
Var iken cānân ile cān ile ten-veş ittihâd
Araya hicrân düşürdüñ çok fesâd itdün fesâd
Yine senden saña feryâd ideyin iy bed-nihâd
El amân iy çerh-i bed-kirdâr elüñden el amân

III⁴⁴

N'eyledüm n'itdüm beni ney gibi nālân eyledüñ
Şem'-i cem'-arâ gibi sūzân u giryân eyledüñ

[20^a]

Derd ile bağrum şürāḥî-veş tolu kan eyledüñ
Yire çalduñ cür'a-veş ḥāk ile yeksân eyledüñ
Bir şınuḵ sāğar gibi pāmāl-i devrân eyledüñ
'Aklumu şöḥbet şöñ gibi perişân eyledüñ
El amân iy çerh-i bed-kirdâr elüñden el amân

⁴³ 19b, 20a [Ḥayretî] M. Çavuşoğlu, M. Ali Tanyeri. Dîvân, s. 76,77. Müsebbâ' Ender Şikâyet-i Çarḥ-ı Sitîzekâr.

1.3 bağrumda: cānumda D.

1.4 nester: ḥançer D.

⁴⁴ 3.2 cem: bezm D.

3.4 cür'a-veş: cür'a tek D.

IV

Hey ne  l itd  n ba a bi'll hi iy gerd n-ı d n
Kim gözüm ya ını bu renk ile  ıldı n l le-gün
Eyled  n   l m diğer-gün oldu ba rum ser-nig n
Aya umda bend-i  am boynumda zenc r-i c n n
C n  ar  -i n r-ı hicr n ten  ar  -i ba r-ı   n
T kat m t   oldu   yet de zeb n oldum zeb n
El am n iy  er -i bed-kird r eli nden el am n

V⁴⁵

 ayret  gam-g ni       lemde dil-  d itmed  n
 urtarup bend-i bel dan gitdi   z d itmed  n
Lu f idüp bir dem dil-i vir nu  ab d itmed  n
Niçe y ldur  ulm idersin bir a ız d d itmed  n
 almadı bir  am ki c n n a na mu't d itmed  n
Kimi y d itd  n ki  o  demde yine y d itmed  n
El am n iy  er -i bed-kird r eli nden el am n

⁴⁵ 20a [ ayret ] M.  avuşo lu, M. Ali Tanyeri. D v n, s. 78. M sebb ' Ender  ik yet-i  ar -ı Sit zek r.
5.5  almadı:  aldı mı D.

Şem'î Tahmîs-i Hâlî

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I⁴⁶

Milk-i maḥabbetde şeh-i derd olalı iy dehr-i dūn
Hicr ü zecr ü ğussa vü ğam eyledi derdüm füzūn

[20^b]

Dil perişân-ḥâl dīde girye ile ğarḳ-ı hūn
Kūhsār-ı miḥneti eşküm idüpdür lâle-gūn
Ḥâṭırum maḥzūn baĝrum hūn u baḥtüm ser-nigūn
Şabra ṭâḳat ḳalmadı ğāyet zebūn oldum zebūn

II

Ḥançerūn hicriyle her dem zaḥm-ı sīnem hūn-feşān
Eşküm acır dīdem aĝlar dem-be-dem ḥālūme ḳan
Ten ğarīk-i baḥr-ı hūn oldu pūr-sūz oldu cān
Ḥasbiḥālūmden sū'āl iderse ehl-i derd olan
Ḥâṭırum maḥzūn baĝrum hūn u baḥtüm ser-nigūn
Şabra ṭâḳat ḳalmadı ğāyet zebūn oldum zebūn

III

İntizār ile nizār u zār idüp cān u teni
Rāh-ı 'ışḳ-ı yār Leylī-veşde ṭuttum meskeni
Görmeyenler şüretā Mecnūn'ı görsünler beni
Pürsiş-i ḥāl olunursa benden iy dehr-i deni
Ḥâṭırum maḥzūn baĝrum hūn u baḥtüm ser-nigūn
Şabra ṭâḳat ḳalmadı ğāyet zebūn oldum zebūn

IV

Ta olalıdan cür'a-nüş sāĝarım bezm-i elest
Meclis-i maḥabbetde olup sāḳiyā añlar mest
Bend-i 'ışḳı zūlf-i yār ile olalı pāy-i best
Dīde-nemdür sīne pūr-ĝam dil hevā vü cān şikest

⁴⁶ 20a, 20b [Bursalı Rahmî]. M. Erdoğan. Dīvân s.116 Tesdîs-i Rahmî Çelebi. Eserde yer alan kısım, mecmuada yalnızca son iki beyit olarak verilmiştir.

[21^a]

Hâtırüm maḥzûn bağrum ḥûn u baḥtum ser-nigûn
Şabra tākāt ḳalmadı ġāyet zebun oldum zebûn

V

Şem'î bezm-i ġam yanar sūzum görüp her şeb baña
Def döğüñür ney delüp bağruñı iñler rakḳā
Sāğaruñ acır içi gözi ṭolu ġur sākiyā
Künc-i maḥabbetde enīsüm olalı ġam ḥākiyā
Hâtırüm maḥzûn bağrum ḥûn u baḥtum ser-nigûn
Şabra tākāt ḳalmadı ġāyet zebûn oldum zebûn

Şadri

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I

Hüsn içinde iy ruḥ-ı mihr-i cihān-ārā seni
Ḥaḫ Te'ālā eylemiş bī-misl ü bī-hemtā seni
Tā görelden gözlerüm iy kāmēt-i bālā seni
Hiç bıkmaz bu gönül bir dilberi illā seni
Ben seni gördüm güzeller içre müstesnā seni
Anuñ içün sevmedi gönlüm gözüm illā seni

II

Kāmētüñ 'ar'ar lebün Kevşer dişüñ dürr-i Aden
Kırpügüñ 'abher gözüñ ḥaṇṇer şaçuñ misk-i Ḥoten
Beñzemezsün ḥüsn ile hiçbir ruḥsāre sen
Hey perī-peyker güzel hey dilber-i nāzük beden

[21^b]

Ben seni gördüm güzeller içre müstesnā seni
Anuñ içün sevmedi gönlüm gözüm illā seni

III

Sen şeh-i bī-misl ü bī-hemtāya iy ḥüb-ı zamān
N'eydüğini bilmeyüp māhiyyetüñ ḥaḫ-ı cihān
Geh firişte geh melek dirler gehi ḥūr-ı cinān
Ḥüsn-i ḥulḫ ile begüm vallāhi billāhi hemān
Ben seni gördüm güzeller içre müstesnā seni
Anuñ içün sevmedi gönlüm gözüm illā seni

IV

İy perī vardur deyen dünyāda bir senden güzel
Bī-başıretdür anuñ 'aqlına ırmıştır ḥalel
Bu gözü bu kırpüğü bu kaşı hıç olmaz bedel
Aḥsen-i ḥulḫ ile iy rūḥ-ı revānum mā-ḥasal
Ben seni gördüm güzeller içre müstesnā seni
Anuñ içün sevmedi gönlüm gözüm illā sen

V

Ṭolsa ‘ālem iy perī-peyker eger maḥbūb ile
Ḳāmeti bālā ruḥı zībā gözi āşūb ile
Olmaya bir saña beñzer ḥūb-ı mīr uslūb ile
Şadrī’nüñ ‘ömri hemān ber-vech-i ḥüsn-i ḥūb ile
Ben seni gördüm güzeller içre müstesnā seni
Anuñ için sevmedi göñlüm gözüm illā seni



[22^a]

Fevri⁴⁷

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I

Elveda' idüp şehā sen āfet-i dil-ḥ'āh ile
Hem-dem oldum eşke yoldaş oldum āh u vāh ile
Rāh-ı hicrānı tutup bir kaç nefer hem-rāh ile
Gönlümüñ tıflün koyup sen āfet-i dilḥ'āh ile
Ben diyār-ı ğurbete gitdüm fiğān u āh ile
Gönlümi cānā bugün ısmarladum Allāh'ıma

II

Hayret-i hicrān alup 'aqlum yitürdüm kendözüm
La'l-i nābuñ yādına her dem tolu kındur gözüm
Kākülün gibi firākuñda perişāndur sözüm
Farq olunmaz ḥaṭṭı ḥaddüñsüz giceyle gündüzüm
Eşk-i çeşmüm gibi düşkündür meğer kim bild'özüm
İy geçer bir gün muḳārin olmazın sen māh ile

III

Ḳul olup sen şāh-ı ḥüsne ğamdan azād oldu dil
Hicr ile ğam-ğ'ın iken mihr ü gile şād oldu dil
Her cefāya ḳāil her derde mu'tād oldu dil
Bir ḥarāb-ābād idi şevḳüñle bünyād oldu dil
Mesken-i sulṭānı 'ışḳ olaldan ābād oldu dil

[22^b]

Ḥaḳḳ budur kim memleket ma'mūr olurmuş şāh ile

⁴⁷ 22a [Bir Mecmuadan Hareketle Edirneli Şairlerin Şiirleri II] O. Kılıçarslan. Mak. s. 9 "Taḥmīs-i Edirneli Sālikī Maṭla'-ı Fevri" başlığı altındadır. Mecmuadaki şiirin ilk bendinin son iki mısrasına yer verilmiştir.

IV

Māl-i dehr ile eger Kārūn'dan urursa dem
‘İyş u ‘işretde elinde olsa dā'im cām-ı Cem
Dise kim aşl u nesebde nesl-i şāh-ı ‘ālemem
Līk münkir olsa ehl-i hāle ‘ışkı isterem
Cāhile ādem diyüp ādem yirine kıomazam
Göklere irsün gerekse başı ‘izz ü cāh ile

V

Ġayrıdan geç bende ol gel pādişāh-ı miḥnete
Var erenler yolına katıl sipāh-ı miḥnete
Terk-i cān it kâil ol feryād-ı āh miḥnete
Gör ne dir düşen hevā-yı şāh-rāh-ı miḥnete
Terk-i ‘aql u şabr kıl girdüñse rāh-ı miḥnete
Kim çıkılmaz bu tarīķe Fevrīyā hem-rāh ile

Şem'î Taḥmīs-i Çeşmî

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I

Bir belā-keş derd-mendem ḳaddümi derd itdi ḥam
Her nefesde ğussa eyler baña çok cevır ü sitem
Reh-nümā-yı miḥnet iy dil gösterür rāh-ı 'adem
Cism-i cānumdan beni bîzār ider ğam dem-be-dem
Her biri bir yañeden cān u dil virür elem

[23^a]

Gāh derd ü gāh ğussa gāh miḥnet gāhī ğam

II

Eylediler derd-i serle cümle dil mülkin ḥarāb
Bir yañeden ğussa daḥı gözlerüm itdi pür-āb
Nār-ı miḥnet yaḳdı yandurdu ḳılup bağrum kebāb
Eşk-i çeşmüm meclis-i ğamda şehā dökdi şerāb
Her biri bir yañeden cān u dil virür elem
Gāh derd ü gāh ğussa gāh miḥnet gāhī ğam

III

Derd idüp ḥālüm diger gün itdi tā şam lāle-gün
Bir ṯarafdan ğussa daḥı ḳıldı baḥtüm ser-nigün
Miḥnet itdi bir yañadan eşk-i didem baḥr-ı ḥün
'Aḳlumu ṯağıtdı ğam ğāyet zebün oldum zebün
Her biri bir yañeden cān u dil virür elem
Gāh derd ü gāh ğussa gāh miḥnet gāhī ğam

IV

Derd-i sīnem şem'-i meclis gibi sūzān eyledi
Ğussa daḥı göñlümi ney gibi nālān eyledi
Bağrumı miḥnet şürāḥī-veş tolu ḳan eyledi
Fikrümü ṯağıtdı ğam 'aḳlum perīşān eyledi
Her biri bir yañeden cān u dil virür elem
Gāh derd ü gāh ğussa gāh miḥnet gāhī ğam

[23^b]

V

Gāh derd ile belā cān u dile eyler sitem
Ben ġarībe gāh ġuşşa gösterür rāh-ı ‘adem
Gāh miḥneti öldürüp cān almağ ister dem-be-dem
Çeşmīyā ġam cānuma oldu ḥavāle n’eyleyem
Her biri bir yañeden cān u dil virür elem
Gāh derd ü gāh ġussa gāh miḥnet gahī ġam



Penāhī Tahmīs-i Mu'īdī⁴⁸

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I

Yārdan yād oldu ğam bu baht-ı bī-ferden midür
Ya felâketler felekden mi bed-ahterden midür
Göñli meyl itmez baña bilsem ki mermerden midür
Böyle ser-gerdānlığum ol mäh-ı manzardan mıdur
Ṭālī'üm naḥs olduğu çerḥ-i sitemgerden midür
Başuma bunca belā dilden mi dilberden midür

II

Zülfi kāfir kişidür kaşd-ı dil ü imān iden
Ḥaṭṭı ḥālidür dil-i meftūnı ser-gerdān iden
Ġamze-i ḥūn-rīzdür bağrumı her dem ḡan iden
Leb mi ya şehd-i mükerrer mi beni ḡayrān iden
'Işk mı ya gül midür bülbülli nālān iden
Nā'rası bezm ehlinüñ meyden mi sāğardan mıdur

[24^a]

III

Nālemi ğuş eyleyen bir nāy-ı pür-şīven şanur
Üstüḡ ān üzre gören cismümi pīrāhen şanur
Ya şeb-i ğamda yanar fānūsı şeb rüşen şanur
Āh o sengīn dil dil-i sūzānumı āhen şanur
Düşmene uyma didüğümce beni düşmen şanur
Dōstlar billāhi suç benden mi dilberden midür

⁴⁸ G. Tanrıbuyurdu. [Kalkandelenli Mu'īdī], Dīvān. s.129 116. G.

IV

Ağladursın her nefes sen ‘andelîbi tütalum
Nâledür iy yüzi gül anuñ naşîbi tütalum
Derd-i hicrûñle helāk itdün ğarîbi tütalum
Çâre çün çekmek-durur cevri-ceybi tütalum
Defter-i ‘uşşâka yazmışsın rākîbi tütalum
Gel sen inşâf eyle andan ol bu defterden midür

V

Her nefes tolâb-veş zâr ile nâlân ağlamak
Kûze-i çeşmümle eşkümi sil tûfân ağlamak
Bî-ķarâr olup müdâm ser-geşte hayrân ağlamak
Saña mı kaldı Penâhî böyle sūzân ağlamak
İy Mu‘îdî gice gündüz inleyüp ķan ağlamak
Kendü kendüñden midür yoķsa güzellerden midür

[24^b]

Şemsî Taḥmîs-i Fevrî
mef'ûlû fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün
Muzâri --. / -.-. / .--. / -.-

I⁴⁹

Güller açıldı şahın-ı çemen sebze-zârdur
Devrân-ı lâle mevsim-i zülf-i nigârdur
Hengâm-ı şevki zevk-i kenâr-ı bahârdur
Vaqt-i cünûn şevki mey-i hoş-güvârdur
Bülbül terâne başladı evvel bahârdur
Şeydâlıgum benüm yine bî-ihtiyâr-durur

II⁵⁰

Yolında cânun itdi fidâ bir kıyâmetüñ
Hâk oldı hâk-i pâyine düşdi bir âfetüñ
Od gibi yandı ışkına bir lâle-behçetüñ
Yıl gibi yıldı şavkına bir mâh-ı tal'atuñ
Şu gibi ağıdı pâyine bir serv-i kâmetüñ
Dîvâne gönlümüz ne 'aceb bî-ķarârdur

III

Çün 'arz-ı sidre eyledi nâzûk nihâlûñi
Bedr eyledi yüzüñi meh-i nev-hilâlûñi
Necm-i sa'âdet itdi 'izâruñla hâlûñi
Luṭf eyle 'arz kıl eşer-i Zü'l-Celâl'üñi
Şaklanma mâh-ı nev gibi göster cemâlûñi
Görmege gün yüzüñi bu halk intizârdur

IV

İy ḥüsn-i bî-mişâl ile dillerde yâd olan
Ehl-i vefâya kârı cidâl ü 'inâd olan

⁴⁹ 24b [Şemsî Paşa Dîvânı]. M. Akkaya. T. s.269, G.15.

terâne: figâna T.
bu halk: çü falak T.

⁵⁰ [Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asır Divan Şiiri Rahmî ve Fevrî] A. Nihat Tarlan. Fasikül. 1, T.1.
2.4 şavk: 'ışk F.

[25^a]

Zālim rakībe işi güci ‘adl ü dād olan
Raḥm it ki yalvarursa ğamuñ birle şād olan
Kaçma ki bu cihānda güzelden murād olan
Furşat deminde ‘āşıka būs-u kenārdur

V

İy sūretiyle Yūsuf u sīretde Muştafā
Nāmı Muḥammed u ḳamū evzā‘ı Mürtezā
Yazuḳdur itme Fevrī-i miskīnūñe cefā
Gūş it ne didi mālīk-i tab‘-ı sūḥen-serā
Tut Şemsī’nūñ naşīhatini olma bī-vefā
Geçer güzelligüñ demi bu rūzigārdur

Şalāhī Mu‘idī

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I

Āh kim ‘aksine döndi çerh-i devrân ‘ākıbet
Tālī‘den cem‘iyyetüm kıldı perīşān ‘ākıbet
Kaçdı benden düşmene yār oldı cānān ‘ākıbet
Hasret-i la‘l ile tıoldı gözlerüm kan ‘ākıbet
Tālī‘üm naḥs eyledi gerdūnı gerdān ‘ākıbet
Nā-ümīdem kalmışam ‘ālemde ḥayrān ‘ākıbet

II

Meclis-i ğamda yine pür-şevk ü ḥāletdür göñül
Çeşm-i mey-ġūnuñ görüp mest ü melāmetdür göñül

[25^b]

Uğrayaldan derd-i bī-dermāna rāḥatdur göñül
Yaşuma özge belādur cāna āfetdür göñül
Tīr ü ğamzeñ ḥasretünden pür-ḥarāretdür göñül
Çıkmadı sīnem içinden kaldı peykān ‘ākıbet

III

Ben ezel-i bī-hūşken la‘l-i leb-i cānāneden
Bulmadum bir yār-ı hem-dem yeg ola peymāneden
Şūr-ı şevk eksük degüldi ḥātır-ı virāneden
Bir zemān çıksam ölürdüm kūşe-i meyḥāneden
Bülbül iken cān şakındum ğamze-i seyrāneden
İtdüğüme it gibi oldum peşīmān ‘ākıbet

IV

Merdüm-i ‘ayyāre beñzer çeşm-i cādūsı anuñ
Mest olup kanlar döker ol terk-i bed-ḥūsı anuñ
Bir Ḥabeş uğrusıdur bu ḥāl-i Hindū’sı anuñ
Perde-i Beytü’l-ḥaremdür zülf-i ḥōş-būsı anuñ
Secde-ġāhum olmış iken tāḳ-ı ebrūsı anuñ
Ḥāne-i zühdü Şalāhī itdi vīrān ‘ākıbet

V

Bir nazār baqđı yañılup yāre çeşm-i hūn-feşān
Aqđı göñlüm şu gibi ol serv ayağına revān
Tāqat ü ārām şabrum gitdi qaldum nā-tüvān
Anuñ içün aqlaram dā'im idüp āh u figān

[26^a]

Dōstlar şöyle görünür kim gözüme nāgehān
Ocağıma şu koyar bu eşk-i ğaltān 'āqıbet

VI

Cānumı mest itdi çünkim la'li ol ğonce-femüñ
Pādişāh olduñ sürüp zevk ü şafāsın 'ālemüñ
Minnetine içme şovuk şu dağı cām-ı Cem'üñ
Tañrı haqqı-çün Mu'īdī 'ālemüñ var 'ālemüñ
Furşat el virmiş iken sür yār ile 'ıyş u demüñ
Vay eger bu şöhetı bozarsa devrān 'āqıbet

Şemsî Hâletî

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün

Hecez .--- / .--- / .--- / .---

I

Esîr-i bend-i hicr itdi beni çün ol cefâ-kârum
Yiridür girye vü feryâd u efgân olsa ger kârum
N'ola dîvâne-veş taşlara çalup şîşe-i 'ârum
Îrürsem dem-be-dem eflâke âh u nâle vü zârum
Dirîgâ hasretâ düşmen sözine uydı dildârum
Unutdı dōstluk haqqunı beni terk itdi ol yârum

II

N'ola ben mübtelâ dâ'im hazîn ü pür-melâl olsam
Özüm hâk eyleyüp râh-ı belâda pâyimâl olsam
Marîz-i derd-i hicrânem 'aceb mi bî-mecâl olsam
Yiridür ben garîb üftâde-dil aşüfte-hâl olsam

[26^b]

Dirîgâ hasretâ düşmen sözine uydı dildârum
Unutdı dōstluk haqqunı beni terk itdi ol yârum

III

'Aceb mi tîğ-i hicrûn ile nigâra çâk çâk itsem
Döküp seng-i melâmet ile bu sînem zaḥm-nâk itsem
Ġamum ḥaddeden geçüpdür n'ola âh u sūz-nâk itsem
Yiridür kendümi şimşîr-i hasretle helâk itsem
Dirîgâ hasretâ düşmen sözine uydı dildârum
Unutdı dōstluk haqqunı beni terk itdi ol yârum

IV

İdüp gün gibi olma pâre ağıyâr ile seyrânı
Benüm ile bir dem aḥlamaz geçer 'ömür gibi ânı
Şeb-i fûrkatde ḳaldum görmez oldum rûy-ı cānânı
Yiridür ger virürsem hasret ile derd ile cānı
Dirîgâ hasretâ düşmen sözine uydı dildârum
Unutdı dōstluk haqqunı beni terk itdi ol yârum

V

Hevā-yı ʿışķ-ı yār ile dem-a-dem eyleyüp efgān
Delüp baġrum belā bezminde olsam ney gibi nālān
ʿAnā şahrāsını ey Şemsī geşt itsem olup hayrān
Taʿaccüb itmesün ol Hāletī benden gören yārān
Dirīgā hasretā düşmen sözine uydı dildārum

[27^a]

Unutdı dōstluk haqqunı beni terk itdi ol yārum



Selîkî

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I⁵¹

Za'f-ı 'ışk-ı yâr ile kalmadı tende kuvvetüm
Bâr-ı miñnet çekmeden iki büküldi kâmetüm
Yâr bî-pervâ-durur derdiñi bilmez hâletüm
Gerçi vardur bir nefes nuṭka mecâl ü ṭâkâtüm
Söylemek kaşd itdügümce yâra derd ü ḥasretüm
Ağlamak tutar beni güftâra kalmaz kudretüm

II

Her gice fikr eylerem kim şubḥa irersem eger
Şubḥ-dem 'âlemlere şalduḡda ol ḥurşîd-i fer
Hâlümi 'arz idem aña kūyına idüp güzer
Lîk varup 'arz-ı hâl içün aña kılsam nazar
Söylemek kaşd itdügümce yâra derd ü ḥasretüm
Ağlamak tutar beni güftâra kalmaz kudretüm

III⁵²

Bir ṭabîbe hâlümi 'arz eyledüm ben mübtelâ
Nabżuma baḡdı benim ol yüzüme didi baña
Derd-i 'ışk ancak saña dildârdan olur devâ
Ben didüm dermân yoḡ imiş kim kaçan varup aña
Söylemek kaşd itdügümce yâra derd ü ḥasretüm
Ağlamak tutar beni güftâra kalmaz kudretüm

⁵¹ 27a [Onaltıncı Yüzyıl Şairi Selîkî ve Şiirleri]. Ö. Zülfe s.188 Mak. 2

1.2 derdiñi bilmez: bilmez diriğa M.

1.4 vardur: yokdur M.

⁵² 3.2 baḡdı benim ol: el urdu baḡdı M.

3.3 saña: buna M.

[27^b]

IV

Hālūmi bilmez benüm pes n'eylesün baña habīb
Bilmeyince hastenüñ derdünü 'ilāc itmez tabīb
Yoğ imiş dermān ezelden derd imiş baña nasīb
Nice 'arz idem aña hālüm Selīkī ben ğarīb
Söylemek kaçd itdügümce yāra derd ü hasretüm
Ağlamak tutar beni güftāra qalmaz kudretüm

V

Ol perī-peyker kaçan kim qarşudan olsa 'ayān
Tağılur 'aqlum benüm bī-hūş oluram bir zemān
'Aqlumı cem' eylerem kim söyleyem hālüm revān
Līk qaldum şöyle hayrān kim niçe idem beyān
Söylemek kaçd itdügümce yāra derd ü hasretüm
Ağlamak tutar beni güftāra qalmaz kudretüm

Yâkübî Şadrî

mef'ûlû mefâ'ilû mefâ'ilû fe'ûlûn

Hecez --. / ---. / ---. / ---

I

Bir saçları sünbül yüzi gül la'li şeker hâ
Şu üzre idüp mâlik-i deryâ gibi mâ'i vâ
Gördüm oturur bilmedüm ne idüğün aşlâ
Ancak bu kadar itdi 'aql u qalbüme likâ
Mihr ol mı bu meh mi 'aceb ya ruḥ-ı zîbâ
Aḥsente zihî ḥüsni tebârek ve te'âlâ

[28^a]

II

Hayretde koyup ḥüsni anuñ ḥaḳ-ı cihânı
Kimisi perî gibi melekdür didi anı
İtdi gedâ temâşâ varup ol ḥüb-ı zamânı
Oldı dilüme cârî bu maṭla' didüm anı
Mihr ol mı bu meh mi 'aceb yâ ruḥ-ı zîbâ
Aḥsente zihî ḥüsni tebârek ve te'âlâ

III

Ol sîm-ten ü sîb-i zeḳan gözleri âfet
Nâzik-beden ḡonce-dehen qaddi kıyâmet
Her vech ile virmiş aña Ḥaḳ ḥüsn ü melâḥat
Didi yüzüni cân u ḡöñül gördügi sâ'at
Mihr ol mı bu meh mi 'aceb yâ ruḥ-ı zîbâ
Aḥsente zihî ḥüsni tebârek ve te'âlâ

IV

Bu ḥüsn-i dil-âvîz ile ol ḥüb-ı zemâne
Seyr itmege olduḡda ḡülsitâna revâne
Görüp yüzini bûlbûl-i dil geldi fiḡâne
Medḥ eyleyüben başladı bu veche terâne
Mihr ol mı bu meh mi 'aceb yâ ruḥ-ı zîbâ
Aḥsente zihî ḥüsni tebârek ve te'âlâ

V

Gül gibi oluban leb-i yâķütı ferah-nāk
Geçmiş oturur kûşe-i ģüsni içre țarab-nāk

[28^b]

Görince yüzin ģayret ile ‘aķlum olur çāk
Şadri bu ķadar eyledi ancaķ anı idrāk
Mihr ol mı bu meh mi ‘aceb yā ruķ-ı zībā
Aķsente zihī ģüsni tebārek ve te‘ālā



Raḥmī
mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fa'lün

Müctes .- / .. / .- / .-

I

Rivāyet-i güli rüy-ı nigār mı deyeyin
Ḥarāret-i dili pür-ḥārḥār mı deyeyin
Ġarāmet-i felegi nā-bekār mı deyeyin
Felāket-i seri endüh-ı bār mı deyeyin
Ḥikāyet-i ğamı hicrān-ı yār mı deyeyin
Şikāyet-i eleme rūzīgār mı deyeyin

II

Dile nigār ider iken cefā vü ta'ab
İrişdi cānuma gerdün-ı dünden ş'ab
Fiğān u nāle idüp ağlayup didüm ki aceb
Belā vü derd ü ğamuñ kağısun diyem Yā Rab
Ḥikāyet-i ğamı hicrān-ı yār mı deyeyin
Şikāyet-i eleme rūzīgār mı deyeyin

III

Didüñ ki nār-ı maḥabbet dilā nihān olmaz
Benüm ya sūz-ı nihānum niçün 'ayān olmaz

[29^a]

Belā vü derdüme aşlā benüm girān olmaz
Dinürse biñde biri ḥaşra dek beyān olmaz
Ḥikāyet-i ğamı hicrān-ı yār mı deyeyin
Şikāyet-i eleme rūzīgār mı deyeyin

IV

Derūnum itdi ğam-ı hicr-i yārı māl-āmāl
Felek de bir yañadan ḳalbüme irürdi melāl
O gül firāḳı ile bülbul-i dilüm daḥı lāl
Gelüp bu ḥālde yārān iderse pürsiş-i ḥāl
Ḥikāyet-i ğamı hicrān-ı yār mı deyeyin
Şikāyet-i eleme rūzīgār mı deyeyin

V

Görünmez oldı gözüme ol nāzenīn dirīġ
Perī-veş ādeme olmaz imiş qarīn dirīġ
Cihānda kaldı dil ü ġamzede ġazīn dirīġ
Bu sözde geçdi dirīġ ömr-i nāzenīn dirīġ
Ĥikāyet-i ġamı hicrān-ı yār mı deyeyin
Şikāyet-i elemi rūzīgār mı deyeyin

VI

O şāha dil vireli ġuşşadan ġazīn oldum
Cihānda başuma sulţān iken esīr oldum
Dirīġ o taze cüvānuñ ġamıyla pīr oldum
Raġmī cān u göñülde bu sözi dīr oldum

[29^b]

Ĥikāyet-i ġamı hicrān-ı yār mı deyeyin
Şikāyet-i elemi rūzīgār mı deyeyin

Kıyāsī

fā'īlātün fe'īlātün fe'īlātün fā'lün

Remel -.- / ..- / ..- / --

I

N'ola bîzâr olur isem dil-i nālānumdan
Cānuma geçdi uşandurdı beni cānumdan
Kimse efgānum ucından geçimez yanumdan
Gözlerüm daḥı döker yaş yirine ḳanumdan
Kime feryād ideyin nāle vü efgānumdan
Kime ḳan ağlayayın dīde-i giryānumdan

II

Bükülüp ḳaşlarınuñ fikri ile yay oldum
Gözlerüm görmez olup bî-serv ü bî-pāy oldum
Cümle rāzum ṭuyulup 'āleme rüsvāy oldum
Nāleler bağrumı deldi görünüñ nāy oldum
Kime feryād ideyin nāle vü efgānumdan
Kime ḳan ağlayayın dīde-i giryānumdan

III

Beni ḳul itdi yürürken başuma azāde
Şimdi bakmaz yüzüme hem-dem olup her yāde
Ne bu ḳanlı yaşuma raḥm ider ol beg-zāde
Ne bir efgānumı diñler geliser dünyāde

[30^a]

Kime feryād ideyin nāle vü efgānumdan
Kime ḳan ağlayayın dīde-i giryānumdan

IV

Görmeyelden berü ol şem'-i ruḥ-ı cānānı
Rūz u şeb ağlamadan dīde mi ḳaldı ḳanı
İy baña yok mu deyen nālelerüñ oranı
Degme derd ile ṭutulmaz yañmaz efgānı
Kime feryād ideyin nāle vü efgānumdan
Kime ḳan ağlayayın dīde-i giryānumdan

V

İy Kıyāsī āh u hicrān olalı yoldaşum
Rāh-ı miḥnetde benüm zehr-i ğam oldu aşum
Seyle virür bu cihānı benüm āḥir yaşum
Her şeb efgān ile gel diñle belālu başum
Kime feryād ideyin nale vü efgānumdan
Kime ҡan aғlayayın dīde-i giryānumdan



Gedāyī Esāsī

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I

Biñ sū'āl itsem birine gelmez ol şehden cevāb
Rāğıb olduğca aña ol benden eyler ictināb
Hîç bir vech ile olmaz ışiginde feth-i bāb
Derd-i miḥnet bî-kıyās u dāğ-ı ḥasret bî-hisāb

[30^b]

Yar bî-pervā dirîgā guşşadan ḥālüm ḥarāb
Sevmesün 'ālemde kimse dilber-i 'ālī-cenāb

II

Hâtır-ı ğam-gîni raḥm eyleyüp şād eylemez
Cānumı bir laḥza bend-i ğamdan āzād eylemez
Bu dil-i vîrānumı luṭf idüp ābād eylemez
Aylar yıllar geçer bir gün beni yād eylemez
Yar bî-pervā dirîgā guşşadan ḥālüm ḥarāb
Sevmesün 'ālemde kimse dilber-i 'ālī-cenāb

III

Haftada bir gün baña 'arz-ı cemāl itmez o māh
Ben Gedāyī bî-nevāyam ol serîr-i ḥüsne şāh
Ḥasret ü derd ile 'ömrüm hicr ile oldum tebāh
N'eyleyem ben ḥaste yā Rāb bu ğam u miḥnetle āh
Yar bî-pervā dirîgā guşşadan ḥālüm ḥarāb
Sevmesün 'ālemde kimse dilber-i 'ālī-cenāb

IV

Oldı gitdükçe Esāsī 'ışk-ı dilde üstüvār
Benden ol fāriğ benüm derd-i derūnum bî-şumār
Sîne sūzān dīde giryān ten za'îf dil fikār
Kalmadı şabr u qarārüm olmuşam ḥayrān u zār
Yar bî-pervā dirîgā guşşadan ḥālüm ḥarāb
Sevmesün 'ālemde kimse dilber-i 'ālī-cenāb

[31^a]

Meşrebî

mef'ûlû fâ'ilâtü mefâilü fâ'ilün

Muzâri --/ -.- / .-- / -.-

I

Her kim dilerse vaşl-ı büt-i gül-izârını
Terk ide gayrı fikri kıya kâr u bârını
Yollar gözetmede geçüre rûzigârını
Eglence ide kendüye yâr intizârını
İşk ehli öldürür ki görem diyü yârını
Cânı çıkınca bekleye küy-ı nigârını

II

Şâhum görünmeseñ baña senden sitem degül
Yoluñda şanma bendeki şâbit-i kadem degül
Ayağuma kara şular inse elem degül
Yollara bakamadan gözüm ağarsa gam degül
İşk ehli öldürür ki görem diyü yârını
Cânı çıkınca bekleye küy-ı nigârını

III

Turma bu âsitânda diyü hışm ile baña
Hançer çekerse kaşd idüp ağıyar-ı bed-liķâ
Güş itmez cevâbını katlümü görüp revâ
Yâr eşkini ölünceye dek beklesem n'ola
İşk ehli öldürür ki görem diyü yârını
Cânı çıkınca bekleye küy-ı nigârını

IV

Eylerle taşra çıkmayup ol mihr ü mah-ı cemâl
Kaşuñ gamı ile kaddüm ger eyleseñ hilâl

[31^b]

Encüm gibi kapuñda durur dîde mâhasal
Cân virsem intizâr ile gelmez baña melâl

‘Iřķ ehli öldürür ki görem diyü yārını
Cānı çıkınca bekleye kūy-ı nigārını

V

Biñ pāre olsa Meşrebī tīg-ı firāk-ıla
Terk itmez āsitānun ölür iřtiyāk-ıla
Kūyında nār-ı ḥasret ile yana yakıla
Virdüñde cānını çıķa şāyed du‘ā kıla
‘Iřķ ehli öldürür ki görem diyü yārını
Cānı çıkınca bekleye kūy-ı nigārını



Rahmî Vâdî

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I⁵³

Âh elinden t̤ali'üm şād itmedi bir dem beni
Vuşlat-ı cāna ğam ile eylemez hurrem beni
Ėark ider seyl-āb-ı eşk-i dīde-i pür-nem beni
Hey meded devrān neye şaqlar 'aceb bilsem beni
Öldürür āhır belālarla dirīgā ğam beni
Gözüme 'ālem görünmez seyr ider 'ālem beni

II⁵⁴

İd-gehde ol hilāl-ebrūyı gördüm şādmānam
Serv gibi şālınup aġyār ile eyler hırām

[32^a]

Sāye-veş pāyine düşdüm āh idüp ben müstehām
Oğudum bu maṭla'ı gūş eyledi her hāş u ām
Öldürür āhır belālarla dirīgā ğam beni
Gözüme 'ālem görünmez seyr ider 'ālem beni

III⁵⁵

Şol geçen 'ālemlerüm cānān ile yād eylerem
Ol ḥayālāt ile dā'im zār göñlüm eglerem
Tenüñ nāy-ı ğamda ben dīvāne olup inlerem
Gāh kendümle gehī dīvāra derdüm söylerem
Öldürür āhır belālarla dirīgā ğam beni
Gözüme 'ālem görünmez seyr ider 'ālem beni

⁵³ 31b, 32a [*Bursalı Rahmî*]. M. Erdoğan. Divān, s.104 M. 5.

1.4 bilsem: bilmem D.

⁵⁴ 2.1 şādmānam: şād-kām

2.3 müstehām: müstedām D.

⁵⁵ 3.1 şol: ol D. 'ālemlerüm: 'ālemleri

IV⁵⁶

Gitdi eyyām-ı şitā irişdi hengām-ı bahār
Şimdi zencîrin sürür dīvānedür her cūybār
Her kişi bir serv-i bālāyı idüpdür der-kenār
Yārsuz dil haste ten efkār ü ‘aqlum bî-ķarār
Öldürür āhîr belālarla dirîgā ğam beni
Gözüme ‘ālem görünmez seyr ider ‘ālem beni

V⁵⁷

Bir hilāl-ebrū ğamından Raḥmîyā oldum ḥayāl
Çerḥ-i kejdüm gibi olsam yiridür serkeşte ḥāl
Yār zālîm ‘ışk kâtil şabr ise emr-i muḥāl
Vādî-i ḥayretde kaldum āh kim Mecnûn-mişāl

[32^b]

Öldürür āhîr belālarla dirîgā ğam beni
Gözüme ‘ālem görünmez seyr ider ‘ālem beni

⁵⁶ 4.3 bālāyı: boylıy D. 4.4 bî-ķarār: tār-mār D.

⁵⁷ 32a [*Bursalı Rahmî*]. M. Erdoğan. Dîvân, s.104 M. 5.
5.2 kejdüm: kej-rev D.

Yahyā

fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'lün

Remel -.- / -.- / -.- / --

I

Şehri sāyirlerle seyr ider ol māh meded
Mededüm yok ki varam kūyına her gāh meded
Olmadı derd-i dilümden benüm āgāh meded
‘Aql ise yār degül ‘ömr ise kütāh meded
N’ideyin n’eyleyeyin āh meded vāh meded
Meded Allāh meded hey meded Allāh meded

II⁵⁸

Dūd-ı āhum gibi bir yerde qarār idemezün
Gün gibi başum alup terk-i diyār idemezün
‘Işq ile qahr iderin zerrece ‘ār idemezün
Gevher-i eşkümi yañına nişār idemezün
Çāre yok kendümi dildār ile yār idemezün
Meded Allāh meded hey meded Allāh meded

III

Gezdüğim yirde dirîgā nitekim ebr-i semā
Ağlamağ oldu işüm ḥasret ile şubḥ u mesā
Tırmadı yağdı göz açdurmadı bāran-ı belā
Niçe gündür ki görünmez baña ol şems-i zūḥā
Ne kadar sa’y-i cemīl itdüm ise oldu hebā

[33^a]

Meded Allāh meded hey meded Allāh meded

⁵⁸ 32b, 33a [*Taşlıcalı Yahyā Bey*]. S. Kocaman. Divân s.137 M.16.

2.3 qahr: faḥr D.

2.4 yañına: pāyına D.

2.5 dildār ile: dildāruma D.

IV⁵⁹

Gāh olur āh-ı siyāh ile cihānı bürürin
Gāh girdāb-ı ğam u ğussada dönüp tırurın
Yaşum ırmağı gibi boynumı burup tırurın
Her dem āyīne-i ‘ālemde elemeler görürin
Hasteyem derd ü ğam-ı yār ile cānum sürürin
Meded Allāh meded hey meded Allāh meded

V

Benligüm eyledi cānum gözine perde beni
Kendü kendüme hicāb eyleme her yirde beni
Ser-i aşhāb-ı şafā kıl der-i dilberde beni
Mūnis eyle dil-i Yahyā gibi bu derde beni
Elūmi al koma mey gibi ayaklarda beni
Meded Allāh meded hey meded Allāh meded

⁵⁹ 4.5 cānum: ‘amım D.

Muhibbî

mef'ûlû mefā'îlû mefā'îlû fe'ûlûn

Hecez --. / ---. / ---. / --

I

Bir sâlike yol gösterür insân ele girmez
İy tâlîb-i Hakk pîri çü akrân ele girmez
Cân gözini gel bundan aç andan ele girmez
Ölmeden eger ölmez isen cân ele girmez
Cân vermeyicek derd ile cânân ele girmez

[33^b]

Cân anı diler lîkin ol âsân ele girmez

II

Dîdâra tapan n'eyleyiser cennet-i hûrî
Zülf-i hevesi şaldı dile bu şer ü şûrî
Yoklukda komışdur deheni cümle huzûrî
Varlığumuz itdi bize bu fûrkat-i dūrî
Öğretti gönül miḥnet-i hicrâna zarûrî
Bir ancılayın dilber-i fettân ele girmez

III

Yâr idineli miḥneti ğafletden uyandum
Taşdı yüregüm kan u yaş ile kana boyandum
Ten şöyle za'îf oldu ki ben cândan uşandum
Şevk ile kaddüm tâbût idüp 'ışka dayandum
Başdan tutuşup şem' gibi odlara yandum
Dermândeiyem ûş-ı derd ile dermân ele girmez

IV

Dilberde ğaraz ḥüsn degül ân gerek ân
İy gözlerümün nûrî vü iy kâmil insân
Şehler kul ider ân ile ol gözleri mestân
İnsâna enîs olmadı gitdi o perişân
Gönlümi perişân ider ol zülf-i perişân
Zârı kıluram bir gül-i ḥandân ele girmez

[34^a]

V

Gūş eyle sözüm luţf ile iy mūnis-i cānum
Derdüm katı çokdur benüm açdurma dehānum
Hīḡ tuymasun eller bu benüm rāz-ı nihānum
Cān u dil ile bende kim iy şāh-ı cihānum
İşḡ bulunur gerçi kim iy rūḡ-ı revānum
Miḡnetde Muḡibbī gibi iy cān ele girmez



‘Ulūmī

mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fā‘ilün

Hecez --. / ---. / ---. / -.-

I

Biz kim belā-yı ‘ışkuñ ile mübtelālaruz
Rüsvā-yı şehr sākini mülk-i ğınālaruz
Mecnūn-ı deşti şahne-i kūy-ı fenālaruz
Bī-çāreler esīr-i kemend-i belālaruz
Āvāreler felek-zedeler bī-nevālaruz
‘Ālemde ber-maḥabbete ḳalmıṣ gedālaruz

II

Dārā-yı bād u āteş-i ḥelāk u āb-ı ḥāk
Ḳılmıṣ ezelde çün bizi mensūb-ı ‘ışk-ı pāk
Geldüñ bu dār-ı māteme dil rīş ü sīne çāk
Cümle cihān fenāya varursa bize ne bak
Āvāreler felek-zedeler bī-nevālaruz
‘Ālemde ber-maḥabbete ḳalmıṣ gedālaruz

[34^b]

III

Sultān-ı ‘ışk bizi alaldan penāhına
Velā virmezüz bu memleketüñ ‘izz ü cāhına
Baş egmezüz vezīrine vü pādişāhına
Serkeşte olmuşuz düşüben ‘ışk-ı rāhına
Āvāreler felek-zedeler bī-nevālaruz
‘Ālemde ber-maḥabbete ḳalmıṣ gedālaruz

IV

Virdük çü pīr-i ‘ışk eline ihtiyārumuz
Mihr ü maḥabbet oldı bizüm kār u bārumuz
Yokdur menāl ü māl ile iy ḥā’ce kārumuz
Dünyāda terk-i cāh iledür iftiḥārumuz
Āvāreler felek-zedeler bī-nevālaruz
‘Ālemde ber-maḥabbete ḳalmıṣ gedālaruz

V

Olup hevā-yı ʿışk ile āşüfte rūzigār
Kılduk qarāru ʿaql u dil ü şabrı tārūmār
Olduk belā vü miḥnet ile şöhre-i diyār
Düşdük şarāb-ı nāba ʿUlūmī ḥabāb-vār
Āvāreler felek-zedeler bī-nevālaruz
ʿĀlemde ber-maḥabbete qalmış gedālaruz



[35^a]

Sū'ālī

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I

Dilberā fūrkat beni kıldı özümden bī-ḥaber
Şöyle ḥāk oldum şabā virmez ğubārımdan eşer
Gün yüzüñden ayru düşdüm kalmadı çeşmümde fer
Tīr-i ḥasret cānuma geçdi neler itdi neler
Dōst aĝlar ḥālūme bakup benüm düşmen güler
Dirliğüm dirlik degüldür bir k̄ara gündür geçer

II

Sensiz iy meh gözlerümden mācerā eksik degül
Başuma zülfüñ ğamından bir belā eksik degül
Zahm-ı tīrūñ sīnem üzere serverā eksik degül
Ben ölürsem bir benüm gibi saña eksik degül
Dōst aĝlar ḥālūme bakup benüm düşmen güler
Dirliğüm dirlik degüldür bir k̄ara gündür geçer

III

İşk-ı dildār ile oldum 'ālem içre derd-nāk
Süz-ı hicr ile delindi bağrum oldı süz-nāk
Gül gibi iy ğonce oldum yağa yırtık sīne çāk
Ḥālūme rahm eyle sensiz ben helāk oldum helāk
Dōst aĝlar ḥālūme bakup benüm düşmen güler
Dirliğüm dirlik degüldür bir k̄ara gündür geçer

IV

Çeşmümüñ iy lâle-ğad yaşını gül-gün eyledüñ
La'l-i nābuñsuz gözüñ sāğarların hūn eyledüñ

[35^b]

Hicr ile göñlüm yaqup derd ile maḥzūn eyledüñ
İy saçı Leylī beni 'ışk ile Mecnūn eyledüñ
Dōst ağlar ḥālūme bakup benüm düşmen güler
Dirliğüm dirlik degüldür bir qara gündür geçer

V

İy gül-i nāzūk beden kılma Su'ālī'yi nizār
Tā ki 'uṣṣāq ārasında olmaya derd ile zār
Şabra ṭāqat qalmadı gitdi bu göñlümde qarār
Eyledi fūrkat beni 'ālemde şāhum şerm-sār
Dōst ağlar ḥalime bakup benüm düşmen güler
Dirliğim dirlik degüldür bir qara günde geçer

Yetīmī Taḥmīs-i Necātī
mef'ūlü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün
Muzāri --. / --. / --. / --.

I

Hüsnüñ ziyāsı 'āleme iy dilrubā yiter
La'lüñ şafāsı cānuma cānā ğıdā yiter
Hāl ü ruḥuñ bu sīnede dāğ-ı cefā yiter
Dil kişverine zülf-i siyāhuñ belā yiter
Bakmağa bu vilāyeti bir az daha yiter

II

İzüñ ğubārı başuma ger olsa idi tāc
Olmaz idüm bu vech ile ḥalk ortasında ac
Mu'tād olalı derde devā istemez mizāc
Bīmār-ı 'ışkā şerbet ile eyleme 'ilāc

[36^a]

Var iy ṭabīb ḳo beni derdüm bañā yiter

III

Ağyāre uyuban beni iy ḳaşları kemān
Atma yabane oḳ gibi gögsüñ gerüp hemān
Hicr āteşine yaḳalı beni bu çerḫ-i bī-amān
Geh yaş gelür gözümdeñ [ü] geh yaş yirine ḳan
Derd-i derūnı bilmeğe bu mācerā yiter

IV

Geldüm bu fānī 'āleme hīç sürmedüm şafā
Çekdüm belā vü miḫneti biñ türlü ben şehā

Dilber yolunda yıldığım oldu kamu hebā
İy çerh sen de yār gibi olma bī-vefā
Zīrā bu deñlü ‘āleme bir bī-vefā yiter

V

Kimse Yetimī sen gibi bī-gārret olmasun
‘Ālem içünde müflisün bī-ħürmet olmasun
Aç ol cihānda minnet ile ni‘met olmasun
Tek yirde gökde zerre kadar minnet olmasun
Örtü döşek Necāti’ye bir būriyā yiter

Şem'î

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I⁶⁰

Rāzıyam her ne kılsa baña serv-i semenüm

Tiğ-i cevri ile şad pāre kılsa bedenüm

Devr-i şeb zülf ü ruḥı fikriñe her sühenüm

‘Ār ider imiş beni öldürmege ol sīm-tenüm

[36^b]

Varayın yalvarayım boynuma takup kefenüm

II⁶¹

Rāh-ı ‘ışkında o māhuñ yüzümi ḥāk ideyin

Cehd idüp menzilimi gün gibi eflāk ideyin

Bezm-i hicrāna daḥı şabr ile tiryāk ideyin

Ḥülle-i cennet olursa çākını çāk ideyin

Dem-i vuşlatda baña ḥaylī olur pīrehenüm

III⁶²

Uymasaydı o melek diyü raḳībün sūzına

‘Ādet idünmez idi cevri ü cefāyı özine

Bağmayaldan berü ben zār u nizāruñ yüzine

Tuymaya girsem eger mūr-ı zaifün gözine

İy Süleymān-ı zamān şöyle ḥayāl oldu tenüm

⁶⁰ 36a,37b [Prizrenli Şem'î]. M.A Karavelioğlu. Dîvân, s.198 G.116.

1.3 kılsa: iderse D.

⁶¹ 2.5 ḥaylī: ḥayil D.

⁶² 3.4 mūr-ı zaifün: zerrece mürün D.

IV

Gele ben aste-i hicr ile yiter zār eyle
Hey abībüm demidür luṭf ile tīmār eyle
Dilberā dār-ı fenāda bir eyü kār eyle
Tek beni zūlf-i dil-āvizüñe ber-dār eyle
Çekeyin pādişehüm kendü elümle resenüm

V⁶³

Düşeliden berü dil yādı o mihr ü melege
Fennī ‘ışkuñda baña şevķ ile geldi helege
Derd ü miḥnet beni her dem niçe bir eyle çeke
Şem‘ī’yem kūşe-i meyḥāneyi virmem felege
Gülşen ü bāğ-ı cināndan baña yigdür vaṭanum

⁶³36b [*Prizrenli Şem‘ī*] M.A Karavelioğlu. Dîvân, s.199 G.116
5.4 kūşe-i meyḥāneyi: künc-i ğamūñ D.

[37^a]

Rahmî

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I⁶⁴

Bir yaña derd ü belā vü bir yaña zehr ü elem
Bir yaña cevr ü cefa vü bir yaña hecr ü sitem
Kıldılar tārāc ile dil mülküñi şehir-i 'adem
Hāne-i dilde ider cebr ile da'vā-yı kadem
Gāh fūrkat gāh miḥnet gāh ḥasret gāh ğam

II⁶⁵

Şüretüñ naḡşın görüp çıkmaz göñül büt-ḥāneden
Cām-ı la'lüñ şevḡ ile dil gitmedi mey-ḥāneden
Eksük olmaz āh kim her dem dil-i dīvāneden
Mest-i 'ışḡ oldum göñül ol nergis-i mestāneden
Gāh fūrkat gāh miḥnet gāh ḥasret gāh ğam

III

Hem-demümdür ğurbet içre her nefes āhum benüm
Devletüñde koma tenhā bendeñi şāhum benüm
Şal 'adem mülkiñe ben mehcūrı Allāh'um benüm
Kim tarīḡ-ı 'ışḡ içinde oldu hem-rāhum benüm
Gāh fūrkat gāh miḥnet gāh ḥasret gāh ğam

IV

Zerrece mihr itmeyen ol māh-ı tābāndur bana
Kim fezā-yı dehr anuñ cevr ile zindāndur bana
Fūrkat ü vuşlat ḥayālüñ birle yeksāndur bana
Her gice tā şubḡa dek ğurbetde miḥmāndur bana
Gāh fūrkat gāh miḥnet gāh ḥasret gāh ğam

⁶⁴ 37a [Bursalı Rahmî]. M. Erdoğan. Dîvân. S.120 M.17.

1.5 cebr: cîsr D.

⁶⁵ 2.2 şevḡ ile: yādına D. 2.4 oldum: olup D.

[37^b]

V⁶⁶

Vādi-i sīnemde Raḥmī leşker-i hicrān olur
Gelmesün şabrum benüm dil ḥānesi vīrān olur
Cān u dil mülki başumdan ‘ākıbet tālān olur
Bir dem içre gerçi kim dil tahtına sulṭān olur
Gāh fūrkat gāh miḥnet gāh ḥasret gāh ğam



⁶⁶ 37b [Bursalı Rahmî]. M. Erdoğan. Dîvân. S.121 M.17
5.2 benüm: sakın D.
5.3 başumdan:tenümden D.

Remzî Ca'fer

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I

Derdümi çeksün dimiş her kim dilerse vuşlatum
Arturan oldur hemān 'ālemde derd ü fürkatüm
'Ādet olduğu odur her lahzada bu hayretüm
Söylemek kaşd itdügümce yāre derd ü hasretüm
Ağlamak tutar beni güftāre qalmaz kudretüm

II

Dā'imā dirsün beni şanur mısun öldürmesem
Biñ kez öldürseñ beni bir kez yüzüm döndürmesem
Korqaram ki fürkat öldüre öñüne irmesem
Ben niçün sen şem'-i tābāna revān cān virmesem
Yok mıdur 'ālemde bir pervāne deñlü gayretüm

III

Dāmenüm dürler tolar bu dīde-i nem-nākdan
Bu kadar devlet bañā yitmez mi 'ışq-ı pākdan
Eyledi taqdīr-i devlet gerdiş-i eflākdan
Kūyına iltüp götürdi ben ğubārī hākdan
Vardurur yirden göge bād-ı şabāya minnetüm

[38^a]

IV

Zülf-i dilber bir gice hātırüm itdi kaygulu
Nāzır oldum kendüme gördüm hemān kim hāl bu
Menzīl-i kūy-ı nigāra vardum itdüm cüst ü cū
Görmedüm ol māhı çok baqdum aşığı yuḡaru
Yirde gökde yıldızum yokdur gidipdür devletüm

V

Ṭarz-ı şî'rüm Remziyā iş'ār idüp a'mālümü
Dilrubālar vaşfı ile hūş idüp aqvālümü
Leylî-i zülfüñ hevâsında olan âmālümü
Rûz-ı maḥşerde deyem Mecnûn'a Ca'fer ḥālümü
Kim dilümü ol bilür ancaḳ ol añlar ḥālümü



Ḥaṭāyī Tahmīs-i Enverī

fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fa'lün

Remel -.- / -.- / -.- / .-

I

Ey gözüm ağla ki bir ğonce-i ḥandānum yok
Yüzüme güle baķar nergis-i mestānum yok
Gülüp açılmaĝa bir şevķ-i şahnedānum yok
N'ideyin şahñ-ı çemen seyrini cānānum yok
Bir yanumca şalınur serv-i ḥırāmānum yok

II

Vireyin ağzına cān baña zebānlar virene
Dil ü cān ola fidā ğonce dehānlar virene
Aĝlarum va'de-i vaşlına zemānlar virene
Em durur gerçi lebün vaşlına cānlar virene
Leb-i cān başşını emsem dimege cānum yok

[38^b]

III

Sū-be-sū gözyaşı iy serv saña benden aķalı
Güldi bu baht-ı siyeh boynuma zülfüñ ıaķalı
Toldı kanyla gözüm yoluña cānā baķalı
Baĝrumuñ başına dāĝ ĝamuñ odları yaķalı
Kaldum ayakda ķara başuma dermānum yok

IV

Reşķ ider mīr-i felek cām-ı meyi şöḥbetüme
Sāķī-i devr-i zamān ķā'il olur ḥürmetüme
Āh kim irmedüm ol serv-i semeni ķāmetüme
Nice da'vet ideyün ol birini ḥalvetüme
Ḥātem-i la'l gibi mühr-i Süleymān'um yok

V

Būse-i lebleri cān ūstine cānlar eyler
Kim anı ŧatup alanlarına ziyānlar eyler
Gel göre eŧk-i h t b  nice  anlar eyler
Enver  g l ŧen-i k yu nda fi  anlar eyler
Dime iy  once-dehen b lb l-i n l num yok



Aḥmedī Ḥayretī

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

I

Eyleyüp terk-i ta'alluḡ gel fenā ol iy göñül
Faḡr ile faḡr eyleyüp ehl-i ġinā ol iy göñül
Milk-i ma'nīye ḡadem baṡ pādiṡā ol iy göñül
Şāh-ı 'ālem olmağ isterseñ gedā ol iy göñül
Ḳo ri-yāset fikrini gel ḡāk-i pā ol iy göñül

[39^a]

II⁶⁷

Eyleme dünyā içün hīç kimse ile 'arbede
İḡtiyāc idüp baṡ indürme her ednā ırğade
Geçgin ol esrār-ı 'ıṡḡullāh ile cānum Dede
Faḡr ile faḡr it ġinā isterseñ iy dil-bende
Geç ḡanā'at küncine bir pādiṡāh ol iy göñül

III

Biz mehüñ dermāndesi ol derd-nāk it kendüñi
Zerre-i mihr-i ruḡ ile sīne-çāk it kendüñi
Pāyimāl ol müstemend ol hemçü ḡāk it kendüñi
Ġıll u ġıṡdan ṡayḡal-ı 'ıṡḡ ile pāk it kendüñi
Açılup āyine-i ġitī-nümā ol ey göñül

IV

Varluğında bu cihānuñ yoḡ-durur herġiz beḡā
Niçe bir her gördüğüne ṡu gibi göñlüñ aḡa
Vazgel hercāyī dünyādan göñül yüz tut Ḥaḡ'a
Gördi mi kimse fenā dehrüñ beḡāsın bir baḡ a

⁶⁷[Hayretī] M. Çavuşoğlu, M. Ali Tanyeri. Divân, s.292, 269 G. 2.4 dil-bende: dil dünyede D.

Ṭālib-i mülk-i bekā iseñ fenā ol ey göñül

V

Bu ٲarıḳ-i ʻışḳ içinde Aḥmedī sen pirsin
Şīr-i merdānsın eger bu mīşede naḥcīrsiñ
Bir şacı Leylī içün Mecnūn-ı der-zencīrsiñ
Ḥayretī'nüñ derdine dermān olayın dirsīñ
Dem-be-dem derd ü belāya mübtelā ol ey göñül



[39^b] boş

[40^a]

Dīvān-ı Emrî

1⁶⁸

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Āsumān çinî devātum dūd-ı āhum hāmedür
Yazduğum evrāk-ı cān üzere miḥnet-nāmedür
2. Şām-ı zülfünde zībāña irmek ғаşdına ғаsd ider
Anuñ içün āfitābuñ 'azmi her dem şāmedür
3. La'lüñe öyküñdi diyü sükkerüñ bāzārda
Başına üşmiş megesler bir 'aceb hengāmedür
4. İy göñül cān naḳdini vaşlında teslīm eylegem
Ḳarz alınmışdur lebinden va'demüz bayrāmedür
5. Ḳana yursa tīgî ser-tā-ser beni incinmezem
Emriyā ol bāña bir gül-gūnı aṭlas cāmedür

⁶⁸ 40a [Emrî]. M.A Yekta Saraç. Dīvān, s.78. G.122.

evrāk-ı cān üzere: dil safhası üstine D.

'azmi: meyli D.

vaşlında: vaşlına D.

eylegem: eyledüñ

tīgî ser-tā-ser beni incinmezem: cismi incinmem ser-â-pâ tığı ger D.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Şol kara ғаsuñ senüñ rā-i ruḥ-ı gül-gün mıdur
Yā cebīn altında müşg ile yazılmış nūn mıdur
2. Baña tīmār eyle dirsem dāğ urursın sīneme
Yohsa sen şehden 'ulūfem günde bir altūn mıdur
3. Kākül-i müşgīnūñe Leylī deyeler mi senüñ
'Āşık-ı şeydālaruñ ey dilrubā Mecnūn mıdur
4. Lāle midür fūrkatūñde olanuñ ḥākinde yā
Qanlar ağlar ḥāline bir dīde-i gül-gün mıdur
5. Naẓm-ı pervīn mi bu yā dendān-ı dilber vaşfı mı
Yohsa baḥr içünde iy Emrī dūr-i meknūn mıdur

⁶⁹ 40a [Emrī] M.A Yekta Saraç. Divân, s.74, G.114.
dilrubā: dilberā D.
gül-gün: pūr-hūn D.

[40^b]

3⁷⁰

mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

Muzāri --. / --. / .--. / --.

1. ‘İşk ehli meşhedinde dimeñ kim giyāhdur

Çıkmuş mezārı üzre yeşil dūd-ı āhdur

2. Cān u gönül belāya düşerse ‘aceb midür

Haṭṭuñ ki ehl-i ‘ışka belā-yı siyāhdur

3. Bīnūñ elif-durur dehenūñ şekl-i mīm ü hā

Nūr-ı āyeti haḫ içün o ruhsāre māhdur

4. Milk-i cemāl şāhısın iy dilrubā haṭṭuñ

İqlīm-i hūsni çevre kuşatmış sipāhdur

5. Cismüñde zaḥm-ı tīg-ı ğam-ı ‘ışkı Emriyā

Şorana di ki derd iline toĝru rāhdur

⁷⁰ 40b [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dīvān, s.59 83.G.
şekl-i mīm ü hā: mīm ü hā ruhun D.

mefā'ilün fe'ilātün mefā'ilün fe'ilün

Müctes .-.- / ..-- / .-.- / ..-

1. Tenür-ı dilde yanar cān kebābı n'eyleyeyin
Bu cām-ı dīde ʔolu ʔan ʔarābı n'eyleyeyin
2. Degülse genc-i ğamı dilrubālara mesken
Göñül didükleri künc-i ʔarābı n'eyleyeyin
3. Ĥadīş-i 'ārız-ı zībā-yı yār olmayıcağ
Gülün elindeki rengin kitābı n'eyleyeyin
4. Tevaḳḳuf eyle nigāra ki çekdüğüm derdün
Döküp yaşum raḳamını ḥisāb n'eyleyeyin
5. Ğam-ı nigār ile bir ḥāl iderdüm iy Emrī
Derün-ı sinedeki ıztırābı n'eyleyeyin

⁷¹ 40b [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dîvân, s.225, 412.G.
dilrubalara: 'ışk-ı dilbere D.
rengin: zībā D.

[41^a]

5

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. İy kemān-ebrū çıkar gider 'adem mülküñe cān
Barmağ-ile bir işāret eylesün tīrūñ hemān
2. 'İşkuñı fāş itmedüm nār-ı şafaqla kızdırup
Tās-ı çerhi başuma geydürdi cellād-ı zamān
3. Hayrete varmış görüp kıddūñ nihālin serv-i bāğ
Öldi diyü kuşlar eyler başı ucında figān
4. Ğabğabuñ çāhı degül bennā-yı kudret eylemiş
Kaşr-ı hüsnüñü küşesinde murğ-ı cāna aşiyān
5. Ay başında māh-ı nev şanma görinen Emriyā
Tālib-i dünyāya barmağ gösterür devr-i cihān

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Māh-ı nev bir nūn yazup beñzetmeyübdür ғаsuña
 Āferin iy naқs-ı dil-keş āferin naққāsuña
2. Bāğda bālā bülendün görse iy serv-i sehi⁷³

3. La'l-i gevher-bāruña öykünmek iy cānum neden
 La'l-i aḥmerden қabā geydürdilerse başuña
4. Māh-ı nev gibi iki бүkülsün olsun cismi zerd
 Kim ki iy meh rū hilāli beñzedürse ғаsuña
5. Meşhedüm taşы ne didügin zebān-ı ḥāl ile
 Veh ki idrāk eylemezsün gelmeyünce başuña
6. Ğam bucāğında seni tenhā bulup bir gün boğar
 İ'timād itme şaқın iy Emri қanlū yaşuña

⁷² 41a [Emri]. M.A Yekta Saraç. Dīvān, s.236 434.G.
 beñzetmeyübdür: beñzetmemişdür D.
 dil-keş: garrā D.
 cānum: ḥātem D.
 zerd: hām D.

⁷³ Beyitin ikinci mısrası yazılmamıştır.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Sen beni Ferhād ile bir görme iy şir̄in dehen
Hüsrev-i mülk-i ğamem Ferhād hod bir küh iken
2. Bāğda bālā bülendüñ görse iy serv-i sehī
Utanur şahn-ı gülsitānda nihāl-i gül diken
3. Hañçerüñ hicrinde kendini hañçere urdı hilāl
Şardı mihrinden şafağ cismine bir kanlu kefen
4. Çeşmüñe didüm haṭā ile Hōten āhūsı ben
Şoñra bildüm kim degül merdüm-keş āhū-yı Hōten
5. Gül görüp ruhsāruñı yād itdi Emrī güyiyā
Çeşm-i Ya'kūba başiret virdi būy-ı pīrehen

⁷⁴ 41b [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dîvân, s.202 367.G.

hod: ise D.

ben: lîk D.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Kaddüñe öykündüğü için serv-i gülzār-ı cihān
Şöyle şarşar bād-ı āhum anı ditrer bir zamān
2. Bir kara yağız güzeldür gerçi kim sāyeñ velī
Kaddüñüñ üftādesidür ol da iy serv-i revān
3. Uğrayup geçdükçe sīnemde qarār itmez oquñ
Şöyle beñzer iy kemān ebrū döküpdür anda kām
4. Kānumı dökdi vü gitdi tīg-i hūn-rizūñ senüñ
Acı kaldı benüm için zaḥmum iy kāsı kemān
5. Tīg ile katl eyleyüp gözün önünde kirpügün
Emriye raḥm itmedün sen iy meh-i nā-mihribān

⁷⁵ 1. 41b [Emrī] M.A Yekta Saraç. Dīvān, s.198 360.G

şöyle: eyle D.

2. A.g.e ilk iki beyit 360. gazelde son 3 beyit ise 361. gazelde bulunmaktadır. Mecmuada beyitler karışık yazılmıştır.

[42^a]

9⁷⁶

mef‘ülü fā‘ilātün mef‘ülü fā‘ilātün

Muzāri --. / -.-- / --. / -.--

1. Dīvāneyem görelden sen ḥadd-i lāle-günü
Artar bahārı görse şeydālaruñ cününü
2. Ḥaṭṭıñ çemen oğurlar ağzına ğonce dīrler
Yoğdur naẓīri yāruñ ben bilmem anı bunı
3. Meydān-ı ‘ışk içinde Mecnūn’ı añma baña
Er midür ol kim ola bir ‘avratuñ zebünü
4. Bir pehlevān er idi ğam ‘āleminde Ferhād
Kim kesdi niçe müddet der-bend-i bī-sütünü
5. Top itdi başın Emrī ḳadd-i ḥamini çevgān
Maḥbūblar dirilsün vardur erüñ oyünü

⁷⁶ 42a [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dīvān, s.293 548.G.
naẓīri: na‘īri D.

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hecez .--- / .--- / .--- / .---

1. Gezersin şehirde her gün raķīb-i bed-liķālarla
Görinürsin bize iy meh niçe dürlü belalarla
2. O zülf-i misk-sālarla ķo baķşı iy dil-i miskīn
Kişiyi ħabş itmege ķādir olur mı ejdehālarla
3. Ten-i 'uryānum itmişdür ser-ā-ser ħāki ħūn-ālūd
Tonatmışdur belā şāhı beni rengīn ķabālarla
4. Beden üzre elifler şanma iy serv-i sehī-ķāmet
Maĥabbet ķal'asın zeyn itdi şāh-ı ġām livalarla
5. O müjgān u ol ebrūlar ħayāliyle dil-i Emrī
Kemān-keşler dükkānıdur müzeyyen tır ü yālarla

⁷⁷ 42a [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dīvān, s.255, 472.G.
niçe: biñ D.
ķo baķşı iy dil-i miskīn: ko ey dil-i miskin D.
ħabş: ceng D.
olur mı: olmaz D.

[42^b]

11⁷⁸

mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün mefā'îlün

Hecez .--- / .--- / .--- / .---

1. 'Adem itdün vücūdum iy şanem gonca-dehān ile
Tenüm bir kıl gibi kılduñ yine ol mû-miyān ile
2. Gözüm müjgān-ı hūn-ālūd ile bir havza dönmişdür
Müzeyyen oldu eṭrafı nihāl-i erguvān ile
3. Gözüñ tîr atdı bu cāna añā yîr itdi bu göñlüm
Niçün atışdı ol kâfir bir iki müslümān ile
4. Elinde rişte-i cān rāzî olursa ol 'aynî leb
Peyāamber oyunun oynayam bu birkaç rîsmān ile

O müjgān ol ebrûlar ḥāyāl-ile dil-i Emrî⁷⁹
5. Ḥayāl-i ğamzesin tenhā görürsin diyü iy Emrî
Müjem kanlu bıçaqlu oldu çeşm-i hūn-feşān ile

⁷⁸ 42b [Emrî]. M.A Yekta Saraç. Dîvân, s.257, 476.G.

kıl: mû D.

oldı: ola D.

yîr itdi: cān atdı D.

bir iki: bir kaç D.

oynayam: oynayalum D.

⁷⁹ Mecmûâda beyitin üstü çizilmiştir.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Sen meleksin sevdüğündür bir beşer-şüret perî
 Āfitāb iken neden kim māha olduñ müşterî
2. Yüzine bakma o māhuñ dimesünler iy melek
 Nūr umar mihr ü felekden geldi şems-i hāverî
3. Altün üsküflü kuluñdur işüğüñde mihr ü mäh
 Bir şeh-i sīmīn-tenüñ olmak revā mı çakeri
4. Āfitāb-ı 'ālem-ārāsın tenezzül eyleme
 Zerre-i nāçizüñe şayma o mäh-ı enveri
5. Akıdursın Emrî'nüñ yaşın şarardursın yüzün
 Ol mehe mi harc idersin bu kadar sīm ü zeri

⁸⁰ 42b [Emrî] M.A Yekta Saraç. Divân, s.277, 517.G.
 olduñ: olmak D.
 melek: güneş D.
 mihr: mäh D.
 kuluñdur: kul iken D.

[43^a]

13⁸¹

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.-

1. Kõdı s̄inemde ol ŧeh dāğ-ı pür-h̄ün
‘Atā kıldı gedāsına bir altün
2. Dehānın isteyü Leylī’nüñ iy dil
‘Adem iklīmine dek gitdi Mecnün
3. H̄umār-ı ‘aqlı def itmege cāndan
Mey-i ıŧk ile bu dil oldu pür-h̄ün
4. Siriŧküm naqdini her kim ki gördi
Didi bunda var imiŧ māl-ı Kārün
5. Haṭṭ-ı ŧeb-dīz-i dildārı görelden
Gözümnden çıkdı Emrī eŧk-i Gül-gün

⁸¹ 43a [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dîvân, s.219, 400.G.
‘aqlı def itmege : ‘aklumuñ def’ine D.
bu dil oldu pür-h̄ün: tolu kâsedür nûn D.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. İnleri bīmār-ı 'ışķuñ nāle vü efgānıdur
Ağları ğam küştesinüñ dīde-i giryānıdur
2. Āşiyān-ı murğ-u ğamdur başumuñ üstünde çerh
Dil o zülf-i Leylī'nüñ Mecnün'u sergerdānıdur
3. Āh okı ile çarha bir zaħm urdı iy kaçı kemān
Kim şafaķ anuñ kabāsına bulaşmış ķanıdur
4. Kāpladı mihr ü mehi ebr-i haķ-ı ruhsār-ı yār
Gözlerinden diñmeyen her dem anuñ bārānıdur
5. Pāre pāre itdi yine cāmeyi ebr-i felek
Emrīyā şimdi o māhuñ 'āşıkı 'üryānıdur

[43^b]

15⁸²

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Acıyu acıyu baña yaralar an alasun
Döne döne üstüme gerdün-ı gerdân alasun
2. Başumuñ üstinde çözsün saçlarını dūd-ı āh
İñileşsün nāleler bu çeşm-i giryān alasun
3. Çehresine eşk-i dūr-bārı dizilsün jāleden
Rularuñdan ayrı baña verd-i andān alasun
4. İşidicek la'ı-i gevher-bāruña a geldügin
Bir arañlık yire girsün verd-i andān alasun
5. Zülf-i müşgīnün hevāsı āk idüpdür Emriyi
ara geysün sünbül-i bā ebr-i nīsān alasun

⁸² 43b [Emrī]. M.A Yekta Sara. Dīvān, s.210, 383.G.
jāleden: jāle-vār
verd-i andān: āb-ı hayvān D.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Çeşm-i bed degmesün ol nāzük ü sīm̄n̄ tenüñe
Zer hamāyil ideyin gel kolumı gerdenüñe
2. Bağladum gīsū-yı müşgīnūñe āşüfte dili
Ola bu bend ile yüzümi süre dāmenüñe
3. Egri mi anlatdılar ebrūña beni katlüm için
Şundi peyveste kemān gamze-i tīr-efgenüñe
4. Cām şekline giripdür meh-i bedr ile güneş
Bu ümīde ki senüñ cām olalar revzenüñe
5. Gil-i Emrī'den eger kudret eli eyleye murğ
İy gül-i bāğ-ı cihān bülbul ola gülşenüñe

⁸³ 43b [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dīvān, s.252, 467. G.
anlatdılar ebrūña beni katlüm için: aňladı kaşuñ beni kim katlüm için D.
gamze-i tīr-efgenüñe: Türk-i hadeng-efkenüñe D.
ümide ki: ümid ile D.

[44^a]

17⁸⁴

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Gördiler ol bî-vefâyı terk ider her dem beni
Özlerine eylediler nâleler hem-dem beni
2. Bûy-ı 'ışk ile şarıldum nâfe gibi posta
Bir kılına aşmadı ol kâküli pür-ham beni
3. Varayın kıan ağlayayın âsitân-ı yârda
Fürkatinde kıana yudı dîde-i pür-nem beni
4. Benden ögreñ gel haķıķat yolını iy yâr kim
Terk itmey günde biñ kez öldürürken ğam beni
5. Bûy-ı zülfinden şabâ geldi dem urdı cānuma
'Āşık-ı āşufte itdi Emriyâ ol dem beni

⁸⁴ 44a [Emrî]. M.A Yekta Saraç. Dîvân, s.302, 567.G.

terk: redd D.

nâfe gibi posta: nâfe-i müşğine çün D.

pür-nem: pür-ham D.

yârda: dîbere D.

öldürürken: öldürürse D.

fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'lün

Remel -.- / -.- / -.- / --

1. Dilde derdüñle belā vü miḥnet ü ğam vardur
Dīde-i terde ḥayālūñdür daḥı nem vardur
2. La'l-i dūr-bāruñ kızıl yāḳutdan bir ḥoḳḳadur
Anda ḥasret tīġinüñ zaḥmına merhem vardur
3. Lāle-i ḳabrüm 'araḳ-rīz oldı nūr-ı sīneden
Şanma ruḥsārında ḳaṭre ḳaṭre şebnem vardur
4. Sende şanma iy göñül ancak ğam-ı dildārı kim
Ḥāṭırında her kişinüñ lā-cerem hem vardur
5. Görmemiş kimse vücūdı mişlī ma'düm Emriyā
Zerrece yoḳ ol güneş yüzlüde bir fem vardur

⁸⁵ 44a [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dîvân, s.68, 420.G.

nūr-ı sineden: sūz-ı sineden D.

Ḥāṭırında her kişinüñ lā-cerem: Her kişinüñ lā-cerem göñlinde bir D.

[44^b]

19⁸⁶

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

Remel ..-- / ..-- / ..-

1. Gül-i terden dağı nāzūk bedenün

Ġonce-i bāğda yoğdur dehenün

2. Yağ döker hağğın yād eyleyicek

Jāle şanma müjesinde çemenün

3. Āh kim kıldı hevāyī şanemā

Cān u dil tıflını top-ı zeğanuñ

4. Zevğdür ayağña yüz sürmek

Ġademüñde sürelüm zevki senün

5. Cān virür Emrī di öldürsin anı

Tīrle ġamze-i nāzūk fikenün

⁸⁶ 44b [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dîvân, s.154, 272.G.
cān u dil: dil ü cān D.
ğademüñde: devletüñde D.

fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün

Remel ..-- /..-- /..-- /..--

1. Ğuşşa-ı hâl-i lebûñ düşdi dil-i pür-hevese
Tâkatüm yitmez iken sâye-i bâl-i megese
2. Dil cân bûlbüline sen yüzi gülsüz serv
Şâh-ı güllerle çemen döndi müşebbek kafese
3. Taraf-ı dîde-i giryânda gören kirpügümi
Beñzedür baħr kenârında olan hâr u ħasa
4. Meh-i nevden dili var nâleler eyler her dem
Felegi beñzedirem 'ışk yolında cerese
5. Emrî ħâk olmuş iken kalka tozum 'izzet ide
Cânib-i yârdan üstüme kaçın kim yel ese

⁸⁷ 44b [Emrî]. M.A Yekta Saraç. Dîvân, s.248, 459.G.

bâl-i: perr-i D

Felegi beñzedirem 'ışk yolında cerese :Beñzedürsem feleki n'ola bu yolda cerese D.

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

Remel ..-- /..-- /..-- /..--

1. Bizi güldürmedi dilber ğam-ı hicrânlar ile
Demidür ağlaşalum dīde-i giryânlar ile
2. Öldüğüm vaktin itüñ kabrüne eylerse güzâr
Zeyn ola hâk-i mezârum gül-i handânlar ile
3. Merdümüm devlet-i ‘ışkuñda şehâ kâdirdür
Yoluña la‘li nişâr itmege dāmânlar ile
4. Āteş-i haddüñ ile her gice tutuşmağdur
İşi pervânelerüñ şem‘i şebistânlar ile
5. Emriyâ gördi gözüm yaşı cihânı alıyor
Göge yapışdı kamer necm-i dırağşânlar ile

fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

Remel ..-- /.-.- /.-.-

1. Yârsuz bu cihānda n’eylersin

Serv yok būsitānda n’eylersin

2. ‘İşk-ı Leylā’yı iste gönölünde

Hay Mecnūn yabanda n’eylersin

3. İy gönül murğı yüce pervāz it

Bu türāb āşiyānda n’eylersin

4. Tīr-i āhuñ gibi felekden geç

Hāy Mecnūn yabānda n’eylersin

5. Çünkü ‘āşık degülsin iy Emrī

Deye kūy-ı fülānda n’eylersin

⁸⁸ 45a [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dīvân, s.226, 414.G.

serv: güli D.

Hāy Mecnūn yabānda n’eylersin: Lâ-mekân ol mekânda n’eylersin D.

deye: söyle D.

[45^b]

23⁸⁹

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Turreñ ile kākülün ġāyet sitemkār oldılar
Ol iki çok başlular gör niçe tarrār oldılar
2. Gör didiler kim yüzüñi görmek naşīb olmaz ebed
Gözlerün iy şūḥ bu derd ile bīmār oldılar
3. Bir kara top oldı zülfün düşdi cānlar üstine
Hīç cān kurtulmadı cümle giriftār oldılar
4. Ğabġabuñla zülfüne şunlar ki el uzatdılar
Kimisi zindānda alup kimi ber-dār oldılar
5. Gözlerün kim yaşı döküp dildārı ister Emriyā
Hā celerdür Yūsuf-ı Mışra ḥarīdār oldılar

⁸⁹ 45b [Emrī]. M.A Yekta Sara. Dīvān, s.77, 119.G.
alup: aldı D.
kim yaşı döküp: yaşı döküp D.

mef'ülü mefā'ılün mef'ülü mefā'ılün

Hezec --. / .--- / --. / .---

1. Diş yāresi mi cānā la'l-i terüñ üstinde
Dendāne-i sīn mi yā ol sükkerüñ üstinde
2. Ruhsāruña 'āşıkdur taş bile döger başın
Her şubḥ degül şebnem verd-i terüñ üstinde
3. Bir dilber-i āhen dil bir sāde melek yüzlü
Cān virse n'olā cānā dil ḥaṇçerüñ üstinde
4. Bir meyyite döndüm kim sūsenle kıllar zeyn
Şaṇçılalı cismümüñ ḥaṇçerlerüñ üstinde
5. Murğ-ı dili Emrī'nüñ ol ḳadd-i bülendüñde
Şan ḳumrı-ı nālāndur 'ar'aruñ üstinde

⁹⁰ 45b [Emrī]. M.A Yekta Saraç. Dīvān, s.266, 420.G.
şan: bir D.

[46^a]

Dīvān-ı Hāyālī

1⁹¹

fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'īlün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Gerdenümdür dime bu zülf-i siyāhumdur benüm
Hay zālīm boynuña düşmiş günāhumdur benüm
2. Halka-i mähı tutup gerdünü yirinden kapan
Şām-ı ğamda kuvvet-i bāzū-yı āhumdur benüm
3. Şāh-ı ıřkām penbe-i dāğūma deñmez tāk-ı Key
Şol gedāyı bī-ser ü pālar siyāhumdur benüm
4. Bezm-i hüsñ içinde iy dil çeşm ü ebru-yu nigār
İki merdüm iki şūh u kec külāhumdur benüm
5. İy Hāyālī faķr şāhınuñ kilāb-ı kūyunuñ
Her palāsı bir libās-ı lāle-gūnumdur benüm

⁹¹ 46a [Hāyālī Bey] A.N Tarlan. Dīvān, s.284, 29. G.
gerdenümdür: gerdenümde D.
libās-ı lāle-gūnumdur: libās ı ızz-ü- cāhumdur D.

mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

Muzāri --. / --. / --. / --.

1. Ğamzeñ ucından oldu iki çeşm-i pür-ümīd
Girye deminde anları aar iki şehīd
2. 'İlm-i cefā kitābını ders itmede bugün
İqlīm-i Rūm'a gelmedi hālūñ gibi ferīd
3. Düşinde görmeye bir ayak bāde hāletin
Şofī riyāzet ile eger olursa adīd
4. Şu 'arīzuñda ha göricek düşdi hañçere
Anı gören itdi ıyās 'aks-i berg-i bīd
5. Geldi Hayālī apuña 'arz-ı niyāz idüp
Devleti ziyāde Pādişehüm 'ömr ber-mezīd

[46^b]

3⁹²

fā'īlātūn fā'īlātūn fā'īlātūn fā'lūn

Remel -.- / -.- / -.- / --

1. Menden iy serv cüdā sāye-i bī-cānem ben
Kara toprak başuma hāk ile yeksānem ben
2. Himmetüm gāşiyessin çerh götürür tüşında
Gör gedā kisveti içinde ne sulţānem ben
3. Bāş açuk lāle çemende didi sulţān-ı güle
Kan bulaşmış 'alem-i şāh-ı şehīdānem ben
4. Hāke küstāh gibi basma kadem iy dervīş
Ayaguñ altına bak mūr-ı Süleymān'em ben
5. İy Hayālī ne bilür cehl ile nādān beni
Bende-i pādişeh 'ālem-i 'irfānem ben

⁹²46b [Hayālī Bey]. A.N Tarlan. Divân. Neşredilmiş divanda gazelin yalnızca iki beyiti aynıdır, diğer beyitlerin de sıralamaları farklıdır.

fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'lün

Remel -.- / -.- / -.- / --

1. Bu güzellik kim 'aṭā eylemiş Allāh saña
Germ olursa n'ola mihr-i felek iy mäh saña
2. Niçe şerh ide benüm n'eydügümi her nāle
Bezm-i 'uṣṣākda bir nağme gelür āh saña
3. Kūhısār-ı ğama gelseñ göresin Ferhād'ı
Seng-i ḥārādan idem nāḥun ile rāh saña
4. Beglügi vardur o māhuñ elif ü dāğı ile
İy gedā ṭabl-ü 'ālem verdi bugün şāh saña
5. Kāni' ol çehre-i zerdüñle Ḥayālī yürü var
Hırmen-i 'ışkda degdi hele bir kāh saña

⁹³ 46b [*Hayālī Bey*]. A.N Tarlan. Dîvân, s.108, 20. G, Ez Eş'âr-ı Gül ü Şad-Berg.
nāle: nalem D.
göresin: görüben D.
ḥārādan idem: ḥārāda ede D.
beglügi vardur: bergligüñ var D.

fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'lün

Remel -.- / -.- / -.- / --

1. Gerçi kim seḫāredür ol nergis-i cādūlaruñ
Anları başmıṣdur iy meh-rū hilāl ebrūlaruñ
2. Kolların boynuña şalduḳca nigārā reṣkden
Gözüme ejder görünür 'ānberīn gīsūlaruñ
3. Olmayacağın bilür yāḳūt ḥaṭṭuñla miṣāl
Başına toprak saçarmıṣ yazduğı yazularuñ
4. 'Ārızuñ koyup mehe ṭapduḳları içün ey şanem
Şun' naḳḳāşı yüzün kara kılar hindūlaruñ
5. Yār dendānına nisbet eylemişler özlerin
Yüzleri ağınu iy Emrī göre lü'lü'leruñ

⁹⁴Divān-ı Hayalî başlıklı bölümün içinde tekrardan Emrî'nin şiirlerine yer verilmiştir.
47a [Emrî] M.A Yekta Saraç. Divān, s.148, 261.G
bilür yāḳūt ḥaṭṭuñla: bilüp Yāḳūt hattuña D.
mehe: güne D.
kılar: yazar D.
nisbet: teşbîh D.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Ḥasret-i ebrū-yı müşğīnūñle nūnuñ ḳaddi ḥam
Nokṭa ḳomıṣ sīnesi üstine ānuñ dāğ-ı ğam
2. Na'lceñ resmi meh-i nev kebkebūñ naḳşı nücūm
Āsumān-mānend olur her yire kim bassañ ḳadem
3. Dīde ebrū-yı ḥamuñ gördükde 'arz itdi dile
Māh-ı nev gören kimesne gösterür ğayrıya hem
4. Levḥ-i dilde yazmağā taşvīrūñi naḳḳāş-ı şunḥ
Çeşm-i pūr-ḥūnum devāt-ı sürḥ müjgānum ḳalem
5. Mūy-ı jülīde degüldür kelle-i Mecnūn'da
Ol benüm tuğum çekerci Emriyā şāh-ı ğamem

⁹⁵ 47a [Emri]. M.A Yekta Saraç. Dîvân, s.175, 314.G.

ḳomıṣ: ḳonmıṣ D.

gören kimesne: görenler ey meh D.

şunḥ: 'ışık

degüldür: degüldi D.

ğamem: gam D.

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Āyine her gün koyar dildârı tenhâ koynına
Nâz ile Yûsuf girür güyâ Züleyhâ koynına
2. Çıkmadı yâruñ lebi fikri dil-i ağıyardan
Aldı ol la'li dirîğâ seng-i hârâ koynına
3. Râh-ı gülzâr-ı fenâda cismîni iden ğubâr
Rûzigâr ile girür bir verd-i râ'nâ koynına
4. Dâmenine seng alup kuhsâr ceng itmek diler
Koyduğı için maqdemüñ naqşını şahrâ koynına
5. Niçe gözyaşî Hayâlî 'ışk içinde oldu maḥv
Girdiler ırmâğlar güyâ ki deryâ koynına

⁹⁶ 47b [Hayalî Bey]. A.N Tarlan. Dîvân, s.367, 49.G.
fenâda: vefâda D.

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Hecez .--- / .--- / .--- / .---

1. Nedür cân kim anı sen nāzenīn cānāne virmezler

Saňa 'āşık olanlar yoluňa cānā ne virmezler

2. Lebi sevdāsı gönlümde yaraşur zāhidā yāruñ

Bu bir la'l-i muşaffādur anı her kāna virmezler

3. Hārābat erleri bir seng-i bālin itseler anı

Serīr-i devlet üzre mesned-i sulţāna virmezler

4. Zelīhā-veş şu kim tuğyānı nefsinden cüdā kıldı

Anuñ Mışr-ı vücūdı Yūsuf'ın zindāna virmezler

5. Hayālī 'ışk-ı Leylā'ya heves kılduñ velī ānı

Belā deştinde her Mecnūn-u sergerdāna virmezler

⁹⁷ 48b [*Hayalî Bey*]. A.N Tarlan. Dîvân, s.154, 60.G.
Zelīhā-veş: Züleyhâsın D.

Mef'ülü Fā'ilātün Mef'ülü Fa'ilātün

Muzāri --. / -.-- / --. / -.--

1. Ağyār āh idermiş ol gül-'izāra karşı
Olur şovuk havālar evvel bahāra karşı
2. Şāh-ı melāmetüm kim hāk ister āteşinden
Çekdüm kılıç sipāh-ı nāmūs-u 'āra karşı
3. Bu beyt-i rūḥ-baḥşı vird-i zebān idinmiş
Manşūr gitdüginde şevk ile dāra karşı
4. İdüp muḥīṭ-i a'zam emvācın āşikār
Tenler sefīnesini urur kenāra karşı
5. Irmağlar Ḥayālī taşlar alup dögündi
Seylāb-ı eşk-i çeşmüm akdukda yāra karşı

⁹⁸ 48a [*Hayālī Bey*]. A.N Tarlan. Dīvān, s.339-340, 4.G, Ez Eş'âr-ı Gül-ü Şad Berk.
kim hāk ister: kim her āh-ı D.

fā'īlātün fā'īlātün fā'īlātün fā'lün

Remel -.- / -.- / -.- / --

1. Hey ne müşkil derd olur 'ālemde yār eksükligi
Cānuma kār eyledi bī-iḥtiyār eksükligi
2. Rāh-ı ğamda ben ğubārı ḥākden ḳaldırmayan
Rūzigār eksükligidür rūzigār eksükligi
3. Sīne-i pūr-dāğ ile 'āşık fenāda oldı tūt
Şām-ı ğamda şem'ler yakup arar eksükligi
4. Kūy u dilberden ne ğam dūr itseñ iy devrān beni
Çok mıdur gülzār-ı dehre bir hezār eksükligi
5. İcinür görmese cāmum Ḥayālī pīr-i dehr
Gösterür dervīş olana iḥtiyār eksükligi

⁹⁹ 48a [*Hayalî Bey*]. A.N Tarlan. Dîvân, s.397, 13.G.
tūt: zevk D.
dehr: deyr D.

[48^b]

9¹⁰⁰

mef'ülü mefā'ilü mefā'ilü fe'ülün

Hecez --. / .--. / .--. / .--

1. Gülşende dönüp 'aşık-ı bî-bâke benefşe
Dildāra bakup secde ider hâke benefşe
2. Miftāh ile ol bāb-ı çemen kuflini açup
Bezm itdi şaçar cür'asın eflāke benefşe
3. Terk it gel 'aşığı baña yār ol deyü her dem
Uzur çeneyi bülbül-i ğam-nāke benefşe
4. Didüm ki gedāya yaraşur şeyh ser-ejder
Baş egdi sücūd itdi bu idrāke benefşe
5. Billāhi Hayālī gibi şāhum nice beñzer
Yelken toruda bir yaķası çāke benefşe

¹⁰⁰ 48b [Hayalî Bey]. A.N Tarlan. Divân, s.363, 41.G.
şeyh ser-ejder: sîh-ser olmak

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Remel -.- / -.- / -.- / -.-

1. Şāf-dil rūşen naẓar bī-mekr bī-ālem bu gün
Kabza-i kudretde bir şimşīr-i kattālem bu gün
2. İsm ü resminden cihānuñ fāriğ ü āsūde hāl
Tekye-i Hāk'da tirāş olmuş bir abdālem bu gün
3. Zīnet itdi cismümi ser-tā-bepā dāğ-ı siyāh
Şāhid-i 'ışquñ ruḥ-u pūr-tābına hālem bu gün
4. Şāh-bāzı evc-i istignāda pervāz eyledüm
Şayd-gāhından cihānuñ fāriğ'ül-bālem bu gün
5. İy Ḥayālī eşk-i gül-gūnumla hem-demdür müdām
Anuñ için bāde-i gül-rengē meyyālem bu gün

¹⁰¹48b [*Hayālī Bey*]. A.N Tarlan. Dīvān, s.330, 65.G.
Şāh-bāzı: Şāhbāzem D.
gül-gūnumla: ḥūnīnümle D.

[49^a]

Ca'fer

1¹⁰²

fe'ilātün mef'ailün fe'ilün

Remel --- / .-.- / ..-

1. Vaşluñı virme cāna begcegüzüm

Şatma cānı cihānā begcegüzüm

2. Kuluñuz devletüñde hōş geçelüm

Böyle qalmaz zamāne begcegüzüm

3. Gerek öldür beni gerek dirgür

Qul senüñdür baña ne begcegüzüm

4. Der-miyāndur dü-'ālemüñ varı

Seni bir kez kucana begcegüzüm

5. Cā'fer'üñ qaşdı vaşf-ı hüsñüñdür

Şi'r arada bahāne begcegüzüm

¹⁰² 49a [*Tâci-Zâde Ca'fer Çelebi*]. İ.E. Erünsal. Dîvân, s.421,422, 129 /127.G.
varı: cānı D.

Muhibbî

1

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Remel -.- / -.- / -.-

1. Maraž-ı 'ıŝkı gör ŝifâ yirine
Eli gör derd-i bî-devâ yirine
2. Baña sevda-yı zülfüñ âhîri kâr
Kara çul geydürür 'abâ yirine
3. Sînemüñ sırrı fâş olur yoĥsa
Çâk iderdüm tenüm kabâ yirine
4. Bakmadan yüzüme geçüp gitme
Suñ benüm bârı merhabâ yirine
5. Müfît mesken şanur cihânı kişi
Nağd-i 'ömrin virür kirâ yirine
6. Çıkarayım gözümi görmez ise
Hâk-i pâyiñi tütüyâ yirine

[49^b]

2

fā'ilātün fā'ilātün fā'lün

Remel -.- / -.- / -.-

1. Yağdı nār-ı firākla beni yār
Veķınā Rabbenā 'azāben-nār
2. Dil şoķar zaħmum ağzına tīrūñ
Bilmege dilde ne yapdugın efkār
3. Kimse yok 'ışķ içinde benden yeg
Leyse fiddārı ğayrı nā-deyyār
4. Maṭla'um gün yüzüñ ḥayāli ile
Oldı iy māh-ı maṭla' elā nevvār
5. Dil ğubār-ı ḥaṭṭını fikr ideli
Merdümi oldı maḥzuñ elā serār

mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün

Hecez .--. / .--. / .--

1. Güzeller nāz ile reftār iderler
Dönerler ğonce-veş güftār iderler
2. Dün ikrār eylemişken buse-i yār
'Aceb n'oldı bugün inkār iderler
3. Güzellerden vefā gelmek ne mümkün
Cefā dirseñ iñen bisyār iderler
4. Koyup 'āşıqların ol māh döñer
Raķīb ile varup bāzār iderler
5. Muħibbī sırr-ı 'ışkı itme izhār
Şaķın Manşūr-veş ber-dār iderler

¹⁰³ 50b [*Muħibbī*]. K. Yavuz. Dīvān, l.c. s. 645, 1134. G.
gelmek: ummak D.
ne mümkün: 'acebdür D.
döner: rûlar D.

3.3. NESRE ÇEVİRİ

(Tatarı)

1

1. Dünyaya yine bahar geldi, her taraf taze yeşillik oldu.
2. Her çiçek açmaya başladı, rahmet eserleri belli oldu.
3. Devlet atına, gül asker olmuş ya, lale ona seyis olsa buna şaşmamalı!
4. Menekşe omzuna dökülen saçlarını çözdüğünden beri sümbülün zülfü darmadağın oldu.
5. Goncanın hepsi dikenli oldu, bülbül nasıl feryat ile ötmesin?
6. Meğer nergisin gözleri altın kadehten (bir) yudum içtiği (için) uykulu oldu.
7. Şahbaz, kumru ile turaç kuşuyla bağda bülbüllerin bin tane oldu.
8. Ey saki! Dolu dolu sun içelim, bu dünya kimseye baki değil.

2

1. Yeşil çimen yere halı gibi salındı, güz mevsimi gitti sevinç devri (bahar) geldi.
2. Gül bahçesinde gül güle söyledi, goncalar karşılıklı konuşmak için ağız açtı.
3. Menekşe yine güzel koku satan oldu, alemi Hoten miskin kokusu sardı.
4. Lale yokluk diyarından ayağının tozuyla sağ salim geldi.
5. Bülbülün günü hasret ile geçer, gül kuruyup kalmış mağara arkadaşına neden güler?
6. Dünyadan göçeni geri gelir sanma; fırsat elde iken ye, iç.
7. Ömrün baharına aldanma hemen hazan bahçesi olur.
8. Ey saki! Dolu dolu sun içelim, bu dünya kimseye baki değil.

1. Dünyadan göüp gideni geri gelir sanma; fırsat elde iken ye, iç.
2. Baş salmasındaki hikmet budur ki: Her şeyin yaratıcısı şüphesiz Allah (cc.)'dür.
3. Zambak bu ayeti işitince parmağını kaldırıp "Ya Allah!" dedi.
4. Didara yine erişeyim diye her asker su hasretiyle çağlar.
5. Süsen eline şarap testisini aldı, laleyi gördüğü (için) eli ayağı karıştı.
6. Gül bülbülünün gürültüsünü işitip bülbüle dedi ki: "Sen bunu de."
7. Şimdi vaktidir, sevgilinin çayır çimeninde fukaranın mezesi olan sazlar birlikte (çalsın).
8. Ey gönül! Yar istersen sen de Tatarî gibi onu Hakka layık eyle.
9. Ey saki! Dolu dolu sun içelim, bu dünya kimseye baki değil.

1. Gelinleri süsleyen kadın, saba rüzgarını ve çayırı süsledi, sahraya Hoten ahusunun kokusunu saçtı.
2. Bahar bulutu yine süpürgeci oldu, su yerine Aden incisini saçtı.
3. Gonca, bülbüle naz etmek için gonca gülden gömlek giydi (gonca açıldı).
4. Selvi, çınarı kırmızıya boyanmış görünce eğilip naz ile dedi ki: "Ay gibi parlak olan benim."
5. Lale, elinde kadeh saki olup her meclisin (kadeh) alıp vereni oldu.
6. Fulya çiçeği eline kadeh alıp yasemini kenara çekmek ister.
7. Dağda lalenin güzelliği övülmez, bağda yaseminin hoşluğunu anma.
8. Toprak olup gideni görmeyeyim diye nergis gözünü uykudan açmaz
9. Ey saki! Dolu dolu sun içelim, bu dünya kimseye baki değil.

1. Menekşe, boyu gamdan iki büküm olduğu için elinde asa tutar.
2. Hoş kokulu gülün bağı yanıktır. O yüzden bazen atlas kumaş, bazen kırmızı, bazen beyazlar giyer.
3. Yeşillik boş olsa ne olur? Bahçe baştan başa düzgün boylu servi oldu.
4. Lale, Mevlevi külahı gibi giyinmiş; süsenin sırtında ise lacivert renk cübbe var.
5. Selviye dua etsin diye el getirmiş, çınarın tesbihini boynuna asmış.
6. Bülbüller gül bahçesinin ortasında yine safa ve güzel davet eylediler.
7. Ey saki! Dolu dolu sun içelim, bu dünya kimseye baki değil.

1. Gül yine bülbüle akşam ve sabah inlesin diye Yusuf'undan haber verdi.
2. Sarıklı (kişi), bülbüle arkadaş olup (beraber) güle övgü eylesinler.
3. Ömrü bir haftadır iki olmaz, lalede ciğer yarası olsa (bu) ayıplanacak bir şey midir?
4. Nergisin görmediğini nilüfer haber vermek (için) demeseydi ne olurdu.
5. Gonca cübbesinin yakasını parça parça etti, menekşe maviler giydi matem eder.
6. Nergis bu hale hayran oldu sümbül kâkülünü dağıttı.
7. Ey gönül! Sen de eğer akıllı isen bu hale bakıp hayret et.
8. Ey saki! Dolu dolu sun içelim, bu dünya kimseye baki değil.

1. Bir bahar iste ki sonbaharsız, güzel kokulu gül bahçesiz olsun.
2. Bahçesinin güzelliği sonsuz, yeşilliği taze, bostansız olsun.
3. Padişaha hamd et ki onun vasıflarını anlatmak destanlara sığmaz.
4. Bir an onsuz olan (kişi) lalesiz, gülsüz, erguvansız o bağa benzer.
5. Bütün alemin vücudu cömertliğe aittir ki onsuz olarak durana çare mi var?
6. Cihan, bir nefes bile onsuz olmaz o sonsuza kadar iki cihansız olsun.
7. Giden gitmeyen bütün eşya onun benzeridir.
8. Ey saki! Dolu dolu sun içelim, bu dünya kimseye baki değil.



Mahlassız

1

1. Marifet güllerini aşikâr kılıp gönül bülbünü yine şeyda kıl.
2. Can bülbülüne ayna göster onu suretiyle birlikte söyleyen kıl.
3. Cahillikten (onun) yüceliğiyle kurtulup gönlünü ölü iken diri kıl.
4. İsteyene ahirette mahcubiyet olur, hele sen bari dünyayı terk et.
5. Sıcaklık dolu olup donuk olma aşk ateşiyle yanıp yakıl.
6. Dert ile coş gürlle, damla iken özünü derya kıl.
7. İki aleme gözünü kapatıp kendi özünü bir bakış seyret.
8. Muhabbet içkisiyle mest olup canı dehşete düşmüş akli delirmiş kıl.
9. Aşkın sırları ile hayran olup alemi rinde yakışır şekilde dolaş.

2

1. Ey yârin yüzünün talibi! Gel seyret, başkaları duymasın.
2. Yar yalnız ve ev boştur. Evde ev sahibinden başkası yoktur.
3. Bu dünyanın gül bahçesinde bülbül yok, yoksa her köşede çok gül mü var?
4. Onu görmeye göz gereklidir ama değersizlikle dolu göz anlamaz.
5. Gönülden gaflet perdesini götür, can gözünü uykudan uyandır.
6. Hey iki gözüm gel bir düşünerek bak; bak işte cennet, bak işte Didar.
7. Nasihatimi önceden kabul etmedin, işte sözüme geldin. Bundan sonrası sana kardır.
8. İşi gücü tamamlamla sessizce otur, benim sana her zaman sözüm budur.
9. Aşkın sırları ile hayran olup alemi rinde yakışır şekilde dolaş.

3

1. Parlak güneşi zerreye sayma, engin denizi damlaya alma.
2. Hızır (a.s) cennette elinden ölümsüzlük suyunu sunsa içme, susuz ol.
3. Başkasının sofrasındaki ekmeği gökyüzündeki yuvarlak ay gibi olsa (da) alma
4. Bu yüzden karınca gibi büyük bir yardımla Süleyman'ı davet et.
5. Her an kendi yağınla kavrulup kalbini mum gibi nurlu eyle.
6. Ta ki can gözünden perde olan utanma karanlığı defolana (dek).
7. Görsünler seni seni, sen ne cevhersin; ya bu cevherin kanı nerededir?
8. Hey gurur şarabının sarhoşu! Gözünü aç gaflet uykusunda kalma.
9. Aşkın sırları ile hayran olup alemi rinde yakışır şekilde dolaş.

4

1. Ey gönül! O alışılan yâri hatırlayıp figan ile feryat eyle.
2. Eğer aşk kölesi olmak istersen gam köleliğinden büsbütün azat ol.
3. Aşk ateşi hepsini od (gibi) yaksın, ömrün harmanını berbat eylesin.
4. De ki aşk içinde can veren kişiler iyi yad ettiler ama gittiler.
5. Ferhat canını vermeseydi, senin aşığın Hüsrev olur muydu?
6. Aşkı hal et ki sözde kalma, söz binasını yık.
7. Gönüldeki ekmek ile karın doymaz söz şekeri ağızda tat vermez.
8. Ferah adını söylemekle gönlü gamlı olan memnun olur mu?
9. Marifet ekmeğinden azık edinip gaflet uykusunda kalma gözünü aç.
10. Aşkın sırları ile hayran olup alemleri rinde yakışır şekilde dolaş.

5

1. İçmek için ele cam aldığından Cem'e ne olduğunu nihayet anladın.
2. Zevk vereni içmeyince günlerin kudreti yok olmaz.
3. Ey saki! Bizi sabah akşam mest eyle, (sevgilinin) yanağının ve saçının (verdiği) gamı duymayalım.
4. Bu erkek kardeşi daima sevgilinin vasılına erdir. Çünkü deliye her gün bayramdır.
5. Sen şimdi ceylan (gözlü güzeli), gazel mumunu bırak. Bu işve ile şiir düzmeyi bırak.
6. Gümüş göğsünün vasıflarını tamamla; sen olgunsun, ham sözlerin gerekmez.
7. Hz. Musa / Kelîm-i Kâşânî¹⁰⁴ gibi bir söz söyle ki işitenler "İşte söz." desinler.
8. Dert ehli olmak istersen eğer aşk meyhanesinde dert çeken ol.
9. Sen de başka bir padişah olup şöyle şan ve şöhretin esiri olma.
10. Aşkın sırları ile hayran olup alemleri rinde yakışır şekilde dolaş.

¹⁰⁴ İranlı gazel ustası bir şair.

Mustafâ

1. Rüzgar devri bu taç ve tahtı aldığı için bu eşya ve talihi terk edip işte bir keçeye razı ol.
Şu bedeni besleme ki onu karınca ve yılan yiyecek, alçak dünyaya gösterişli olma çünkü o devamlı değildir.
İşte bu lale bahçesi nice insan kanıyla boyandı, nice bin hasretli nice bin padişah yatar.
Dünya feryat ve inlemeyle dolu olduğu için sana kalmaz, bundan sonra bunu bil.
Gayret et ki dünyada senden bir yadigâr kalsın, bana dersin devrin elinden aklım darmadağınık oldu.
2. Sabah vakti oldu yine gül bahçesi yapmaya karar verdik, yani gamı defetmeye çare bulduk.
Laleye baktık bağrımızı kan ettik, ah edip cümle dağı ve taşı inlettik.
Dert ve zorluk çekmede Ferhat'ı yalan eyledik, dünyanın sonunu bildik gönül ve canı terk ettik.
Nam ve şanı biz bugün toprağa devirdik, nice güzel yüzlüleri toprak içinde sakladık.
Ey gönül! Tut ki seni dünyaya sultan eyledik. Nice sultanlar toprak içinde yatar, orayı değersiz yer eyledik.
3. Laleye bir bak bağı kan olmuştur, servi başını salmış, çıldırmıştır.
Nice dik başlılar bu dünyada zelil oldu. Eziyet ve sıkıntı; dert ve gam feleğin ilmidir.
Yeryüzü gözyaşın (nedeniyle) hep lale rengi olmuştur, verdiği dünyayı alıp sanki oyun oynamıştır.
Dostlar! Gafil olmayın felek alçak olmuştur, bir değirmendir felek ömrü ona un olmuştur.
Bu alem bir mezbahadır halkı koyun olmuştur. Akıllı isen her gece bir tekkede karar kılma.

4. Hazan vakti erişti gel bugün bağı mekan eyle, bu yeşil kubbe bugün ne renk oldu gör.
Sahra bugün yine yeni bir elbise giymiş; onu gören gül utancından kıpkırmızı kızardı.
Gül kırmızılığına aldanma bugün yar seni aldatır, dünya bugün kime bir kere vefa etmiştir.
İskender ve Dara bugün hani nerededirler? Nice yasemin yüzölü bugün toprağı düşmüş yatar.
(Nefs) ejderhası bu dünyayı kana boyadı, yaktı. Hakikat besbelliyken sen hala gaflet uykusunda yatarsın.
5. Aşığın bir zaman baharın sohbetini etti, hazan rüzgarı ağaçları karartmaya başladı.
Servi büküldü ve soldu, erguvan döküldü; nicesi gam çekmeyeyim, nicesi sevinçli olayım der.
Kim bu son olan cihan için süslendiğini bilirse ömre parlak diye aldanmasın ki o hemen akıp giden bir akarsudur.
Dünyada gizli kalmamıştır, her şey gün gibi ortadadır. Dünya ne Dahhak'a ne Cem'e ne Nuşirevan'a kaldı.
Mazide kalan binbir padişahı anmayı boşver. (Önünde) nice Osmanlı soyu Bursa'da yatar görmez misin?
6. Durmayan yolcu, ağaçların cübbesini giydiğı için bir an bile savaşmadan çiçeklerin askerini yendi.
Lale renkli yeryüzü yine matem hırkasını giydiğinden nice kaplan ecel damında fareye dönmüştür.
Nice altın taç giyen başların yastığı taç olmuşken sen hala Türk, Frenk benim olsun diye savaşırın.
Hey ne gafilsin ki aklına dar tabut gelmez, afyon ve esrar yemeden hayran, sarhoş kalmışım.
Ey Mustafa! Sen bu şan ve şöhretten faydalanamazsın. O zaman aşk yolunda her kazancını cömertçe paylaş.

Rif'atî

1. Ey padişah! Saltanat tahtına mağrur olma, atlas dibayı terk edip bir abayı seç.
Ey sevgili! Dünya evinde nice yeri fetheden Cem, İsfendiyar da bu dünyadan göçtü gitti.
Dünya bahçesi insan kanyla lale bahçesi olmuştur, nice gül yüzlü selvi yerle bir olmuştur.
Mazlumun ahından sakın. Zira dünya gibi dönen felek onun intikamını senden alırsa huzurun kalmaz hor ve perişan olursun.
Nice bin ev ve diyar zulüm ile viran olmuştur. Basiret gözünü aç bu dünyadan ibret al.
2. Bir seher bülbülü gibi gül bahçesinde gayret ettik, can kuşunu sabah olunca inlettik.
Gönül ateşinden bir an için ah ve feryat ettik, perişan bülbülü şaşkın ve hayran ettik.
Aşıkların zikir halkasında (devran) bir an için nağmeler söyledik, bu semada kendimizden geçerek her dervişi nazlı nazlı salınan sevgili zannettik.
Gül meclisinde goncayı salınan sevgili eyledik, lalenin bağrını bu dertten ötürü kan ile doldurduk.
Gül bahçesinde (aşk yolunda) seyran eden su gibi durmadan akan bir bölük divaneyiz.
3. Felek elinden nice ileri gelenler aciz olmuştur, her nefeste gözlerden dökülen kan olmuştur.
Alçak dünyada feleğin değirmeni içine düşen insan buğday gibi un olmuştur.
Dert ve gam çekmekten gönlüm ilim sahibi olmuştur, oraya vardıkça derdimin birisi on olmuştur.
Gerçi Ferhat gönlümü Bî-sütûn Dağı gibi delmiştir ama gam vadisinde benim gönlüm Ferhad'a yol gösterir.
Ey Rifatî! Anka kuşu Kaf Dağı'ndan deniz içine düşüp un ufak oldu, sen gafil olma (çünkü) dünya devamlı değildir.

Muhibbî

1. Bugün hazan rüzgarının esmesiyle sahra hep sarardı, bugün bu dünya yavruya gör ne oyun oynadı.
Bugün cihanda yeşillik kalmadı hepsi sararıp soldu, bilgili kişi bugün gözünü açıp ibret aldı.
Karga, bugün bülbülün meskeninde söyleyen olmuştur; belli olan bugün yok oldu, sanırsın kıyamet koptu.
Gör bugün kırmızı gül kara toprağa benzemiştir, nergis bugün göz yumup cihanda ortadan kaybolmuştur.
Hoyrat asker bugün eşya verdi yağma eyledi, dert ve gam dolu bülbül gitti ondan geriye sevinci kaldı.
2. Ey bahtiyar hükümdar! Senin aklına binlerce aferinler olsun ki alçak feleğin ahvalini bir bir aşikar ettin.
(Ey Şahım!) Fıtratının denizinden nice diri cevher saçtın, her biri can kulağına küpe olsa yakışır.
(Ey Şahım!) Fesahat meydanında yine dil kılıcını çektin. (Herkesi hayran bıraktın.) Sen görünüşte gençsin ama aklın pir aklıdır.
Bugün fazilet ehli arasında sahipkıran (en talihli hükümdar) oldun, gül bahçesi içinde can kuşunun sabah çiçeği oldun.
Ey şah! Upuzun selvi boyun hazan görmesin (ömrün uzun olsun).
Taze gül gibi çabuk solma, güzel kokunla daima devletli ol.
3. Ey emel denizine batmış hayran ve sersem kişi! Seni sonunda ecel timsahı yutsa yeridir.
Ey dünyada renk renk atlas kumaştan diba giyen! Kabir azabı ve cehennem ateşinin yatak döşegin olacağı anı hatırla.
İster kaplan ol ister puma gibi (cesur) ol. (Sonunda) Ölüm mızrağıyla aslan gibi canına pençe vurur.
Yol uzak azık yok merkep ise tıknefes ve topal. (Bu halde) Ulu menzile erişir miyim yoksa yoldan şaşar mıyım bilmem.
Ey Muhibbî! Akıllıysan oyalanmadan ahiret hazırlığını yap, çünkü dünya kalıcı değildir.

Hüsrev

1. Bu amber kokulu zülfün yanağında cilve yapar sen onu tavus kuşu ya da periler şahı olan Cebraile (a.s) sanırsın.
Bulunduğun yerin her köşesi en yüce cennetin bahçesi midir? Ayağının tozu, papağanların gözünü gözünün siyahı çok siyah, beyazı çok beyaz olan huri eyler.
Gönül, dudağının şerbetine saf suya susadığı (gibi) susamıştır, zülfünün kokusundan dolayı zaman ile zemin güzel kokar.
Bir ay alınlı, gün yüzü, puta benzeyen gönül çalan sevgilisin ki boyunu kim görse ya senem ya yasemin diye söyler.
Gönül bülbülü gül bahçesinin güzelliğini görüp hemen söylemeye başlar. Ey güzellik bahçesinin gülü, sana yüz kere bin kere aferin!
2. Yanağının kandili alemde güneş gibi parlak olduğu için ışığın gücüne ay köledir.
O aşık, dişinin yazısına kulak verdiğinden beri düşmüş, amber boynu saçlarının kokusuna bağlanmış bir köledir.
Sevgilinin yanağının arzusunun hayali aşığın inleyen sinesindedir, güya bir padişah ki yeri büyük bir ocaktır.
Mumun ateşi yanağından olduğu için güneş ve ay mahcuptur. Ben şeker (gibi) dudağını çok isteyenim, o nerededir?
Can papağanı, güzelliğinin meclisinde senin güzelliğini söyleyendir. Ey güzellik bahçesinin gülü, sana yüz kere bin kere aferin!
3. Misk kokulu sümbüle benzeyen saçlarının her teli yılan gibi olduğu için aklım karışmıştır.
Gözümün yaşı, ayağının toprağına saçılan cevher olmuştur, başımız aşkın şarabı yüzünden sersemleşmiştir.
Can mülkünün içinde aşkın hükümdar olmuştur, gönlün saçları Mansur'ı asmaya dar ağacı olmuştur.
Kulağına bu halka gibi ay küpe olmuştur, gösterişli saçlarına gönül kuşu av olmuştur.
Alemin gül bahçesi senin yüzün sayesinde bahar olmuştur. Ey güzellik bahçesinin gülü, sana yüz kere bin kere aferin!

4. Dişleri inciden, dudağı kırmızı yakuttan, dilinin şerbeti sevgilinin ağzından tekrarlanarak dökülenlerden latiftir.

Yaratılan güzellerin içinde o ay yüzlüden latif yok, boyunun nuru güneşin doğduğu yer yüzünden parlak ve latif oldu.

Kokusu can verir, zülfünün rüzgarı tütsü yakılan kaptan, dudakları şendir. Busesi taze paluze tatlısından latiftir.

Alemde dilberin eziyetinden lezzetli bir şey yoktur, kadehten içen dudağın Kevser ırmağından latiftir.

Aşığa semtinin tavağı hacc-ı ekberden latiftir. Ey güzellik bahçesinin gülü, sana yüz kere bin kere aferin!

5. Yanağının üstündeki çizgi nakış ve resmi kıvrım kıvrım eder. Hey! O ne kafirdir (ki) kamer zamanında dine kasteder.

Bu sarı yüzümün rengini uğurlu gümüş rengine çevirir, ay yüzünün hasreti gözyaşımı pervin eder.

Ne yaptım ki gamzen canımı almak için bana kinlenir? Gönül senin sokağının başında yatıp her gece beddua eder.

Ey Hüsrev! Yoldaşı gam yoldaşını sabaha kadar yastık yapar. Dudağının bahtiyarlığının vafına eren (kişi) Şirin olur.

Her an Cebail (a.s) işitip onu över. Ey güzellik bahçesinin gülü, sana yüz kere bin kere aferin!

Rahmî Hayâlî

1

1. Gözümün akan yaşından cihan suya gark olmuştur.
2. Felekler (ahımın) dumanından yeşil renk olmuştur.
3. Melekler gizli ateşimden kanatlarını yakmıştır.
4. O, merhameti olmayan ay yüzlü sevgiliden ayrı düşeli delirmiştir.
5. Yıldızlar ah ve figanımdan her gece yüzünü (gözünü) yummazlar.

2

1. Bugün zorluk ülkesinde Ferhat gibi bir aşığım.
2. Yaralı benim gam ağaçlığında (bahçesinde) gülü rüsva eder.
3. Serzeniş dağında mekan etsem buna şaşılır mı?
4. Ben o dünyanın kuş bahçesinde yırtıcı Hüma kuşu avladım.
5. Kuş yuvamdan Anka gibi nice yavru uçurdum.

3

1. Bu ağlayan gözüm ki gerçi gam diviti olmuştur.
2. Onun içindeki kırmızı yazı mürekkebi gözyaşım ve kanımdır.
3. Kirpiğimin kalemi aşk derdinin macerasını yazarken;
4. Halimi sana gönderen muhabbetnamelerdir.
5. Ben ölünce semtinin köpeği kemiğimden götürsün.

4

1. Aşk mecnunu olmuşsam ne olmuş çünkü bu Allah'ın takdiridir.
2. Çünkü benimde tüylerim yer yer delilik zahteridir.
3. Çünkü bu yolda can saçan aşğın tedbiridir.
4. Çünkü çam ağacı gibi bağrım yaşlı olsa yeridir.
5. Muradımın meyvesi erguvanımın fidanında yeşermez.

5

1. Ey Rahmî! Yüreğini gam bulaşıklığından soy.
2. Biz ihtiyarların o aşk yolunda perişanlığı budur, yürü.
3. Kalender gibi gönül levhasından isteklerin çizgisini tıraş et.
4. Ey Hayâlî! Aşk tekkesinin divane abdalı ol.
5. Dilenciler gibi şans ve şöhretimden geçmek isterim.

Su'âlî

1

1. Hazan rüzgarı yine gülleri perişan etti.
2. Perişan bülbüller bu hale figan eylerler.
3. Cihanın yüzüne ağaçların yaprakları saçılır.
4. Her yaprak bu fani dünyanın köşesinden haber verdi.
5. Der ki: "Bu rüzgar kimseye can vermez, aman!"
6. Kudret ile üstüne gizli çizgi yazılmıştır.
7. Ey delikanlı! Her demi hoş karşıla her zaman istediğin gibi olmaz.
8. Giden gitti, geleni karşıla dem bu demdir.

2

1. Niceleri bu yeryüzünde baş ve ayağı bir ettiler.
2. Nice tedbir ettiler (ama) sonuna ermediler.
3. Hazan yaprağı gibi düştüler yerini yer ettiler (yere düşürdüler).
4. Hiç vefasını bulamadılar anca ertelediler.
5. Ağlamak ile bu an iki gözünü bir ettiler.
6. İşte bu beyit ile cihan halini tekrar ettiler.
7. Ey delikanlı! Her demi hoş karşıla her zaman istediğin gibi olmaz.
8. Giden gitti, geleni karşıla dem bu demdir.

3

1. Senden önce niceleri rüzgar gibi hızlı yürüdü, koştu.
2. Nice Ferhat gibi imtihan taşında dövünüp;
3. Üstat gibi süt akıtıp Şirin'ine ermedi.
4. Bu dünya hilebazının oyununu tavla ustası gibi gör.
5. Şeddad gibi ruhunu alıp ömrünü oyup durdu.
6. Sana cellat gibi mihnet elini uzatmadan;
7. Her demi hoş karşıla her zaman istediğin gibi olmaz.
8. Ey delikanlı! Giden gitti, geleni karşıla dem bu demdir.

4

1. Canın sevgilisi hastadır bu yüzden her çevik ve çabuğu görür.
2. Zira bugün yarın bu zaman nice olur bilmez.
3. Ömrüne çok mağrur olursan (o) hemen gelip geçer.
4. Akıllı (olan kişi) akıp giden suya (benzeyen) güzelliğe dayanabilir mi?
5. Akıllı olan güzel olduğu için akarsuya dayanır mı?
6. Ey can! Malın için kibirlenme hemen Karun'u hatırla.

7. Dünyadan gelip gitmede bey ve dilenci aynıdır.
8. Ey delikanlı! Her demi hoş karşıla her zaman istediğin gibi olmaz.
9. Giden gitti, geleni karşıla dem bu demdir.

5

1. Beri gel eğlenelim çünkü giden ele gelmez.
2. Fırsatı kaçırma çünkü böyle yaparsan yanıp yakılırsın.
3. Bir iki gün diye ömrünü zayi edip yele verme.
4. Gaflet uykusundan uyan hele (bir) niye geldin gör.
5. Bu fena sahrası içinde her yeşillik dile geldi.
6. Feryat edip çağırırlar, velvele koparıp söylenirler.
7. Ey delikanlı! Her demi hoş karşıla her zaman istediğin gibi olmaz.
8. Giden gitti, geleni karşıla dem bu demdir.

6

1. Fena dağını gördüğü için bu rüzgar baki değildir.
2. Ey sevgili! O dem yeşil elbisesini yele verdi.
3. Kararsız, soyunup abdal olup üryana döndü.
4. Kimin elinde sim ve altından ne varsa darmadağın etti.
5. Lale bahçesinin yüzünde daima sahra kan ağlar.
6. Kim mana diliyle bu cihan devamlı değil der?
7. Ey delikanlı! Her demi hoş karşıla her zaman istediğin gibi olmaz.
8. Giden gitti, geleni karşıla dem bu demdir.

7

1. Yüzümüz hazan yaprağı gibi yere sürülmeden
2. Defterin vücut mülkünün içinde bu dem dürülmeden
3. Şu elif gibi olan boyun eğilip dal olup bükülmeden
4. Düşmanı ağlat her an haline gülmeden
5. Miskin Su'âlî ömrünün kadehi dolmadan
6. Yumulup nergislerin (gözlerin) bu yanaklarının rengi solmadan
7. Ey delikanlı! Her demi hoş karşıla her zaman istediğin gibi olmaz.
8. Giden gitti, geleni karşıla dem bu demdir.

Hayâlî Su'âlî

1

1. Gönül yârin dilinin hayalinden bir an ayrılmaz.
2. Her an rakibin gamından kan ağlarım ne diyeyim?
3. Gözün sarhoş olup gönül hastalığından ötürü kebab gibi yanmak ister.
4. Gönül sevgilinin dudağı ve dilinden dolayı susuzdur.
5. Ten elbisesinden çıkıp can sarığından geçeyim.
6. Yârin belasının geçtiği eşiği terk etmezsın.
7. Kim ezel gününde ettiği tasdikten döner?

2

1. Gönül resim gibi güzel sevgilinin mahallesi olmadan cenneti ne yapsın?
2. Sevgilinin boyu olmadan serviye kim gönlünü kaptırır?
3. İrem bağıcı, gül bahçesine benzeyen yanağın olmadan ne eylerim?
4. Gönül papağanı şeker gibi söz olmadan ötmez.
5. Hurinin gözünü ya da cenneti, sevgili olmadan ne eylerim?
6. Geceleri gözlerim senin ay gibi parlak yüzün olmadan yıldız sayar.
7. Güneş yüzünün hakkı için gönül ağıyardan hazzetmez.

3

1. Eğer sevgilinin semtinin gül bahçesine sefer eylersen;
2. Ey seher rüzgarı! Var olduğun sürece sağ ve esen ol.
3. Eğer eşiğinde beni ayıplamadan selam ettinse;
4. Bu aşık gönülden yer yer haber ver.
5. Ey gümüş göğüslü sevgili! İyide ok gibi ayrı düşeli ya harfine benzeyen kaşınla kırıcı gönlünden neler neler geçti.
6. Sevgilinin talibi oldu, yoktan vardan geçti.

4

1. Allah'a hamd olsun ki yârin hayali teklifsiz arkadaşımıdır.
2. Gönülde aşığın yüzü parlak ışıktır.
3. Yârin yanağını süsleyen amber kokulu bendir.
4. Sinemin üstünde kirpiğinin yarası dikensiz güldür.
5. Üstüme gölge salan bir hoş yürüyüslü selvidir.
6. Boynuma ipler takan misk kokulu zülfündür.
7. Döne döne can veren kimse kapıdan döner mi?

1. Ben ki sevgilinin yüz çizgisinin vasıflarını tekrar ettim.
2. Sanki gül evrakına mecmua yazdım.
3. Sevgiliye kavuşmak için yine bir şey tedbir ettim.
4. Sarı yüzü, gümüş renkli gözyaşım ile bir eyledim.
5. Göğüs ve sinemde kirpiğinin hayaline yer eyledim.
6. Aşk divanını kastedip bin sözü bir eyledim.
7. Tomardan okunan şimdi Su'âlî şiiiridir.



Mahlassız

1

1. Ey gönül! Gamdan kurtulmak istersen gel dilenci ol, gel.
2. Gel aşk ülkesinin içinde derviş olup padişah ol.
3. Ey muhabbet piri! Gel benim gibi önderin gözyaşı ol.
4. Gel aşk yolunda bana yol gösteren sen ol.
5. Zahid, eğer sen aşk mülküne gelirsen riyasız olarak gel.
6. Eğer isteğin devlet ise fakr ve fena talibi olarak gel.
7. Ey gönül! Cihan sultanlığını istersen dilenci olarak gel.

2

1. Bugün cömertlikte Hâtem-i Tay oldun farz edelim.
2. Yahut Kârun gibi çok hazine topladın.
3. Tut ki Süleyman'ın ülkesi baştan başa senin hükmüne boyun eğdi.
4. Farz et zorluğa girip Hızır (a.s) ile hayat suyunu içtin.
5. Bilirsin sonunda felek senden can alır geri koymaz.
6. Bunca belalar nedir? Feleğin kahrını asla çekme.
7. Ey gönül! Cihan sultanlığını istersen dilenci olarak gel.

3

1. Feleğin şahı sırtına sırmalı kumaştan kaftan giyerse
2. Vücudunu baştan başa atlas kumaşla kat kat süslese
3. Rıza gösterme ki şalını kokulardan yandırmayı engelle.
4. Zira onu nice hallerle hal ehlinin içine salarsan geliriz.
5. Akıllı kişiye cihanda riyasız görünüş sadece bu riyadır.
6. Dilencilik, hükümdarlık; devlet kapısı kanaat kapısıdır.
7. Ey gönül! Cihan sultanlığını istersen dilenci olarak gel.

4

1. Bir gülün yanında nice bin mihnet ateşinin var olduğunu gördüm.
2. Lalenin elinde badenin dilinde hasretin yarası vardır.
3. Çünkü her kavuşmanın sonunda elbette ayrılığı vardır.
4. Ey gönül! Bir safaya bin zorluk olduğunu görmez misin?
5. Gözünü geç aç akıllı olma, iki yüzlülükten vazgeçmek vardır.
6. Ne şevketi ne taş gibi katı sevdayı arzu et.
7. Ey gönül! Cihan sultanlığını istersen dilenci olarak gel.

1. Cihana padişah olmak sadece bir kethüdalıktır.
2. Bu fani dünyada sultanlık kayıtsız dilenciliktir.
3. Dilenci bütün dünyaya sultandır derlerse layık olan odur.
4. Çünkü bu canın kazancı sonunda senden ayrı düşmektir.
5. Bu fani dünyanın sonucu elbette ebedi değildir.
6. Ey gönül! Gel derviş olalım dilencilik padişahlıktır.
7. Ey gönül! Cihan sultanlığını istersen dilenci olarak gel.



Şevkî

1

1. Benim yeşillik içinde bir neşeli gülüm yok.
2. Üstüme gölge yapan naz ile yürüyen endamlı sevgilim yok.
3. Gönlümü anlayan bir şuh sahneli sevgilim yok.
4. Gönül ülkesini harap etmeye nice sultanım yok.
5. İnleme ve feryadımın olmadığı bir zaman var mıdır?
6. Yeşillik meydanının seyrini ne yapayım cananım yok.
7. Yanımda salınan naz ile yürüyen endamlı bir sevgilim yok.

2

1. Bir sabah seyrederken saba rüzgarı bana dokundu.
2. "Bu gam keder ve belayı anmak nedir?" dedi.
3. Yürü hayatın zevkini çıkar bu dünya kalıcı değildir.
4. Yeşillik meydanını seyret yarım an bile ayrılma.
5. O an aklıma bu matla düştü ona söyledim.
6. Yeşillik meydanının seyrini ne yapayım cananım yok.
7. Yanımda salınan naz ile yürüyen endamlı bir sevgilim yok.

3

1. "Ey gönül! Sana bu dert ve elem nedendir? dedim.
2. Bu bunca belalarla sitem bir yanımda (duran) sanadır.
3. Bu dem lale gibi eline gül renkli şarabı al.
4. Meydanı yeşillik meclisi, İrem bahçesi edelim.
5. "Billahi gel bana lütuf ve kerem eyle." dedi.
6. Yeşillik meydanının seyrini ne yapayım cananım yok.
7. Yanımda salınan naz ile yürüyen endamlı bir sevgilim yok.

4

1. Bir gün bir sevgili, ağlayan ve zayıf olan bana "Gel." dedi.
2. O an bahar oldu, bu cihanın yüzü cennete döndü.
3. Seninle meydanı baharın gül bahçesi edelim.
4. Yanında feryat ve inleme ile nice hüznün, gam (vardır.)
5. Ah ve feryat edince dert ile dedim ki "Ne var?"
6. Yeşillik meydanının seyrini ne yapayım cananım yok.
7. Yanımda salınan naz ile yürüyen endamlı bir sevgilim yok.

1. Vefalı, sadık dostlar toplanıp yanıma geldiler.
2. "Neden yerin bela evinin köşesi olsun." dediler.
3. Ey Şevkî! Safa vakti ve çemen mevsimi saf kadehi içelim hüznü defedelim.
4. Bu matlayı tekrar edince onlara söyledim.
5. Yeşillik meydanının seyrini ne yapayım cananım yok.
6. Yanımda salınan naz ile yürüyen endamlı bir sevgilim yok.



Suâlî Bâkî

1

1. Ey cihana ibret ile bakan, gel.
2. Akıllı kişi isen sözüme kulak ver bu haberi dinle.
3. Çünkü cihana geldiysen yolculuğa çıkman gerekir.
4. Fena kapısından insan ve cinin kaybolması gerekir.
5. Yaşlı ve genç, bey ve dilenci hepsi gider.
6. Ecel kadehi eğer dolu olursa (onu) canlı olan içer.
7. Kim iki cihanda itibarlı olayım derse sonunda ondan eser kalsın diye çabalasın.

2

1. Servete bakma, itibar etme.
2. Çünkü en son gün iki gözünü toprakla doldurur.
3. Bütün diyarlarda şahlık senin hükmünde olsa
4. Hayatın değerini ecelin eli ile toprakla doldurur.
5. Cihana nice sayısız şah geldi, gitti.
6. Onlar nerededir ki (onlar) dünyada nam sahibi olmuş kişilerdir.
7. Kim iki cihanda itibarlı olayım derse sonunda ondan eser kalsın diye çabalasın.

3

1. Bütün kâinat yol olacak ki varlık o olsun.
2. Ona sıhhat demeyiniz çünkü sonu ölümdür.
3. Vahşi kuş, insan ve cin, ağaçların yaprakları
4. Nice hadiseler geldi cihana bu yüzden hepsi gider.
5. Eğer hayat çeşmesini içersen Hızır olursun.
6. Zamane bahçesi kalıcı değil çünkü bitki yoktur.
7. Kim iki cihanda itibarlı olayım derse sonunda ondan eser kalsın diye çabalasın.

4

1. Ey sevgili! İskender'in hükmü ile Kaytafa'nın mülkü şu Kayser'in kasrı ile altın yüzlü tacıdır.
2. Nice ay yüzlü değerli asker alemin yüzüdür.
3. Elinde tahtı olsa ne olur? Çünkü (o) kalıcı değildir.
4. İsfendiyar, Rüstem ve Cem, Zal, Sam, Sada; bunlar seslenip hal diliyle söylerler.
5. Kim iki cihanda itibarlı olayım derse sonunda ondan eser kalsın diye çabalasın.

1. Dünya sarayı kimseye mekan olmazmış.
2. Sürat ile hızlı geçen zaman kalıcı olur mu?
3. Yüzüne bu cihan bir iki gün güler lakin;
4. Demler gelir ki göz yaş yerine kan döker.
5. Ey Su'âlî! Çünkü dünyanın elinde kahraman (bile) aman bulmadı.
6. Akıllı kişiye sözüm bu dem hemen budur.
7. Kim iki cihanda itibarlı olayım derse sonunda ondan eser kalsın diye çabalasın.



Fevrî Mehcûr

1

1. Sitem çarkı bugün aksine döndü yardım ister.
2. Yol yanıldı, talih bu gece yolunu kaybetmiştir. Yardım et.
3. O ay güneş gibi sefer eylemeye karar verdi, yardım et.
4. Gönlün muradı ansızın gitti, haberi olan (kişi) yardım et.
5. Beni seher yerinin ahı yaktı yandırdı, yardım et.
6. Ah ne edeyim yardım et, vah ne eyleyeyim yardım et.
7. Hay Allah yardım et, yardım et, yardım et, yardım et.

2

1. Can gam derdine, resim gibi güzel sevgilinin ayrılığına düştü ne edeyim.
2. Ten zayıf oldu, yaralı oldu ne çare ne edeyim.
3. Sabırsız ve kararsız gönle akıl gitti, ne edeyim.
4. İnlemeye ve ağlamaya gözyaşının kanını koyalım, ne edeyim.
5. Bahtım o ay yüzlü sevgilinin yanağına erdirmeydi, ne edeyim.
6. Talih döndü ne edeyim, yıldız düştü ne edeyim.
7. Hay Allah yardım et, yardım et, yardım et, yardım et.

3

1. O ay yüzlü sevgili beni hasrette koyup gideli:
2. Hasta tenin hilalini kasti hilal eyledi.
3. Vücudum ne ara gam, keder ve hayal ile (beraber) oldu.
4. Zayıf canımda gitmeye bile mecal yok.
5. Ayrılık öldürücü ve ona sabretmek ise imkansız bir emirdir.
6. Ne yapayım bilmiyorum hal niceydi nice oldu.
7. Hay Allah yardım et, yardım et, yardım et, yardım et.

4

1. Bir dem gönül sevgili ile yar olmuştu ki;
2. Onunla sabah akşam yeme içme zevkindeydi.
3. Ansızın gaddar feleğin afeti erişti, yazıklar olsun.
4. O ay yüzlü beni hasrette koyup diyarı terk etti.
5. Ağlama ve inleme ile sevdazede bir avare oldum.
6. Dert ve ayrılık bana ayrılık acısını kazandırdı.
7. Hay Allah yardım et, yardım et, yardım et, yardım et.

1. Ey Fevrî! O yüzü güneş yanağı nur gibi parlak sevgili gideli:
2. Gözümün nuru gidip sinemde mutluluk kalmadı.
3. Cismime felaket erişti tenime bıkkınlık geldi.
4. Kim ruhlar alemine geçerse az kalır.
5. Ey Mehcur! Huda'ya elini aç dua et.
6. Dinle ya Rab! Yardım et, beni yardan ayırma.
7. Hay Allah yardım et, yardım et, yardım et, yardım et.



Gamî Sırrî

1

1. Dün dilberi görüp: "Hey olsun bre gaddar!" dedim.
2. "Yanıma gelmedin, gittin kararlılığın nerede?" dedim.
3. "Diken, gülü her zaman taksa reva mıdır?" dedim.
4. "Beni can ve cihandan bıktırırsın." dedim.
5. "Ey gül yanaklı sevgili! Bülbulün inlemesini duy." dedim.
6. "Kuvvetle verdiğin sözünü gel inkâr etme." dedim.
7. "Ey sevgili! Eğer seversen yardım et, Allah'ım yardım et." dedim.
8. "Kavuşmanın sözüne her zaman karşı olma." dedim.

2

1. O sevgili kahredip hışımla bana döndü ve dedi:
2. "Beh ne verdin alamazsın şunu bana ver." dedi.
3. "Senin yüzünden rakipler beni çok ayıplarlar." dedi.
4. "O ağlayan sevgilinin evine bir gece varsam yeter." dedi.
5. "Ağzına şeker saçı hoş dili sunayım." dedi.
6. "Ağzından asla bu haber çıkmasın." dedi.
7. "Ey sevgili! Eğer seversen yardım et, Allah'ım yardım et." dedim.
8. Kavuşmanın sözüne her zaman karşı olma dedim.

3

1. "Ey dudağı şarap saçı yüzü sümbül gibi olan kırmızı güle benzeyen sevgili!" dedim.
2. "Gamın dünyayı başıma dar eyledi." dedim.
3. "Çünkü senin eziyetini çok çekerim." dedim.
4. "Hizmetinde olan kulunum, bir dileğim var." dedim.
5. "Can ve gönle hasretini eylemen kârdır." dedim.
6. "Senin merhem ben hastana bir sar." dedim.
7. "Ey sevgili! Eğer seversen yardım et, Allah'ım yardım et." dedim.
8. "Kavuşmanın sözüne her zaman karşı olma." dedim.

4

1. "Bre faydasız kişi! Eğer beni geręek seversen" dedi.
2. "Köpek rakibe yürü, yalvar; ondan dilek dile." dedi.
3. "Şayet o darağacına çekilmiş kişi sana beni gönderirse" dedi.
4. "Yahut o iti öldür sen beni kurtar." dedi.
5. "Vefa meylinin nerede olacağını görürsün." dedi.
6. "Sevgiliye aşık çok av olurmuş." dedi.
7. "Ey sevgili! Eğer seversen yardım et, Allah'ım yardım et." dedim.
8. "Kavuşmanın sözüne her zaman karşı olma." dedim.

5

1. "Aşkından dolayı sana bildiklerimi söylesem bu ayıplanacak şey midir?" dedim.
2. "Aşğın kazancı utanmak değildir, güzelim." dedim.
3. "Hasret köşesinde dert ile hasta olan benim." dedim.
4. "Ben kuluna kavuşmak ile tımar eylersen." dedim.
5. "Can seni gelirsin diye hoşgörüsüz umar." dedim.
6. "Gözlerim sabaha kadar dert ile uyanıktır." dedim.
7. "Ey sevgili! Eğer seversen yardım et, Allah'ım yardım et." dedim.
8. "Kavuşmanın sözüne her zaman karşı olma." dedim.

6

1. "Ey Gamî! Ayrılık acısı ile üzüntülü oldun." dedi.
2. "Kalbinin evini efkâr sıkıntılı etmesin." dedi.
3. "Ev ile duvar varırım diye beklesin." dedi.
4. "Güzel yüzlü sevgilinin gözüne bütün bunları arz ederim." dedi.
5. "Tek bir kişiye bile sırrını açık eyleme." dedi.
6. "Sabahtan sana kavuşmamı ikram edeyim." dedi.
7. "Ey sevgili! eğer seversen yardım et, Allah'ım yardım et." dedim.
8. "Kavuşmanın sözüne her zaman karşı olma." dedim.

Cemâlî Emrî

1

1. Laleye benzeyen gözleri yanağın için ter saçan olmuştur.
2. Kirpiğinin her güzelliği gülün olmadan gözde diken olmuştur.
3. Aşk sinesi, ateşinden kıvılcım dolu olmuştur.
4. Can senin saf ve kırmızı dudağının ayrılığı ile yaralanmıştır.
5. Gönül, kâkülünün isteğiyle kararsız olmuştur.
6. Aklım ve fikrim saç lülen yüzünden darmadağın olmuştur.
7. Ten, yanağına düşen zülfünün acısından karmakarışık olmuştur.
8. Başının üstü (saçların) karınca ve yılan olmuştur.

2

1. Ey ay yüzlü sevgili! Felek gezegeni yaralar, o abdalındır.
2. Yüzünün maktulü sabahtır ki ona kan bulaşmıştır.
3. Gamzenin yükü kuşu meftun eyledi.
4. Hilal yüreği yaralanmış kişinin, yarası eksik değildir.
5. Gül (senin) helakindir (onun) her parçası kulağında durur.
6. Sümbül bir tekme vurandır ki karası gitmez.
7. Dudağının kırmızı şarabının avaresi olduğu için;
8. (O) Kabir rüzgarında havada bulunan su kabarcığının türbedarı olmuştur.

3

1. O nazlı sevgili yine yakutun kilidinin dilini açtı.
2. Ben fakir aşığa yine kıymetli inciye verdi.
3. Gözlerimin kesin olarak gördüğü yerde:
4. Yüzüğün bir benzeri olmayan misk kokulu keseyi gördü.
5. O kırmızı mühür gibi dudakların boyumu yüzük gibi büktü.
6. Saçının kıvrımı misk kokulu kese gibi bağrımı kanattı.
7. Kâh kakülünün gamı kâh amber kokulu zülfünün sevdasıdır.
8. Ben gibi garip kişinin yeme içmesi yılanın zehri olmuştur.

4

1. Ey sevgili! Kan döken gözümde kaşının görüntüsü ok atıcısı gibidir.
2. Ey teni simden sevgili! Kan dolu yaramda altın hançerin vardır.
3. Ey gonca ağızlı sevgili! Kaşının görüntüsü kırmızı ayna içindedir.
4. Ey parlak renkler saçan sevgili! Gül renkli yüzümde tırnak yarası vardır.

5. Ey kılıçla vuran sevgili! Sinemin yırtığı kan içinde görünür.
6. Kanlı gömlek içinde bu beden iki büklüm olmuştur.
7. Parmağının görünüşü ki kadeh içindeki şaraptan görünür.
8. Yeni aydır ki bu yüzden şafaktan belli olmuştur.

5

1. Ey selvim! Boyun uzun belin kıl gibi incedir.
2. Yanağın gülün yüzeyi, benlerin misk kokulu noktalardır.
3. Gönül levhasında yüz çizgin olursa gözüm nehir gibi olur yıkanır.
4. Kırmızı dudağının üstüne Kevser suresini güya yanlış diye yazdı.
5. Ey Cemâlî! Mushafımı sayfanda hat diye kim kazıttı?
6. Bu nedenle dudağın aşk ehlinin neresine yazı götürdü?
7. Ey Emrî! Bir gün olur onun için yeşil ve genç çizgi derler.
8. Bir yeşil hattın gam ile toz toprak olmuştur.

Za'îfî Fevrî

1

1. Ayrılık mahallesinde sevgilinin gamı yüzünden can çıkarsa
2. Aşk içinde rakibin neşesinden (dolayı) baş giderse
3. Ten elbisesi hasta sinenin ateşinden yansa
4. Baş tacı sevgilinin ateşi yüzünden hevese düşse
5. Can ve baş, cübbe ve sarık hepsinden el çekip
6. Sevgilinin aşk derdinin belasından asla geçmem.
7. Kalubelada ettiğim ikrardan dönmeyeyim.

2

1. O gamzeli sevgiliyi terk edip nergise benzesem
2. Çınar boylu sevgiliyi terk edip serviye meyletsem
3. O gül yanaklı sevgiliyi terk edip gül bahçesini kabul etsem
4. O teselli veren sevgiliyi terk edip huriye talip olsam
5. Resim gibi güzel dudaklı sevgiliyi terk edip Kevser'i istesem
6. Sevgilinin yüzünü terk edip cennete razı isem
7. Ey Zahit! Mahşer günü Hz. Allah'ın tecellisinden mahrum olayım.

3

1. Yanağının beninin yarası yüzünden başta karanfil vardır.
2. Gözünün hayali gözümde hasta bir nergistir.
3. Tende kirpik kılıcının yarası çaresiz güldür.
4. Gönülde fikrin ateşi nar gibi kırmızı güle benzeyen dudağıdır.
5. Can bahçesinde hoş yürüyüşlü sevgilinin hurma ağacına benzeyen boyunun görüntüsü vardır.
6. Göz ve kirpiklerim yanağının görüntüsü ile bir gül bahçesidir.
7. Kim onun etrafına ateşten kumaş çekmiştir.

4

1. O put gibi sevgilinin mahallesine sarhoşlukla sefer eylersen.
2. Lakin ey seher rüzgârı! Yolun izin açık olsun.
3. Eğer eşğine yüz sürüp benden dua isterse
4. Muhabbet meyhanesinde çektiğim gamdan haber sorarsa
5. Ey gümüş göğüslü sevgili! Şimdi ayrılık acısı iledir dersin.
6. Eğer bir duvara söylenirsem zaafım şöyledir.
7. Duvarın suretinden yüzümün teşhisi olmaz.

1. Ona aşığın varı yoğu can ve gönüldür dedim.
2. Ey vefasız sevgili! Kırmızı dudağını ağzına versem olmaz mı?
3. Onlara güzellik sadece dünya ve ahirettir dedi.
4. Ben her daim tereddüt eyleyip bakıp dururken
5. Bu can arttıran evi manevi alemden can kulağına erişti.
6. Ey Fevrî! Sevgilinin kırmızı dudağına erişmek istersen
7. İki alemden geç bütün yoktan vardan el çek.



Hayretî Gammî

1

1. Gönlüm bir an bile gül gibi açılıp gülmedi.
2. Gonca gibi içkiye bağıyım bu yüzden dert ile bağrım kan doludur.
3. Lale gibi olsan (da) bağrımdaki gizli bir yara değildir.
4. Her bir yeşillik gözüme taze yaban gülü gibidir.
5. Sözün kıyası bahçemin baharı zindanım olmuştur.
6. Belalı bir bülbülüm, işim ah ve figan etmektir.
7. El aman kötü tabiatlı feleğin elinden el aman!

2

1. O sevgili isteğine erişemeyen beni bir an bile muradına erdirmedi, gitti.
2. Gam dünyasında tavla oyunuma (fırsat) vermedin.
3. Pazarımı çok hareketliyken bozdun, kesat ettin.
4. Can ile canan ten tene bir araya gelecekken
5. Araya ayrılık düşürdün, çok fesatlık ettin.
6. Ey kötü huylu kişi! Yine senin yüzünden sana feryat ederim.
7. El aman kötü tabiatlı feleğin elinden el aman!

3

1. Ne yaptım ne ettim de beni ney gibi inlettin.
2. Beni meclisi süsleyen mum gibi yakıcı ve ağlayan yaptın.
3. Dert ile bağrımı sürahi gibi kanla doldurdun.
4. Beni içki kabının içinde kalan son yudum gibi yere çalıp yerle bir ettin.
5. Bir gaflet anında sağır gibi dünyanın ayağına düşürdün.
6. Aklımı sohbet sonundaki gibi perişan ettin.
7. El aman kötü tabiatlı feleğin elinden el aman!

4

1. Ey alçak dünya! Hey billahi sen ne hile yaptın.
2. Ki gözümün yaşını kırmızı renk ile bu renge getirdin.
3. Halimi, bağrımı diğer gün olunca tepetaklak ettin.
4. Ayağımda gam bağı boynumda delilik zinciri
5. Can yangını, ayrılık ateşinde; ten boğulmuşu, kan denizindedir.
6. Takatim kesildi, çok aciz oldum.
7. El aman kötü tabiatlı feleğin elinden el aman!

1. Alemde gam dolu Hayretî'yi mutlu etmeden
2. Bela bağından kurtarıp azat etmeden gitti.
3. Bir an lütfedip viran olmuş gönlünü neşelendirmeden
4. Ağza bir tat vermeden nice yıldır zulmedersin.
5. Canın ona alışmadan bir gam bile kalmadı.
6. Hatırlamadan son demde yine kimi hatırladın.
7. El aman kötü tabiatlı feleğin elinden el aman!



Şem'î Hâlî

1

1. Ey alçak dünya! Muhabbet ülkesinde derdin padişahı olalı ayrılık, eziyet, gam ve keder derdimi arttırdı.
2. Gönül perişan halde, göz gözyaşı ile kana bulanmış, gözyaşım mihnet dağını lale rengine çevirmiştir.
3. Gönlüm mahzun, bağrım kan ve bahtım tepetaklak olduğundan çok güçsüz oldum, sabra takatim kalmadı.

2

1. Sinemin yarası her an ayrılık hançeri ile kan saçar, gözüm gözyaşından sonra her an halime kan ağlar.
2. Dert ehli olan hasbihalimden soru sorarsa kan denizinde ten boğuldu can çok yakıcı oldu (derim).
3. Gönlüm mahzun, bağrım kan ve bahtım tepetaklak olduğundan çok güçsüz oldum, sabra takatim kalmadı.

3

1. Can ve teni bekleyiş yüzünden dermansız edip sevgilinin aşk yolunu gece gibi mesken tuttum.
2. Ey alçak dünya! Benden çok oturan olursa Mecnun'un suretini görmeyenler beni görsünler.
3. Gönlüm mahzun, bağrım kan ve bahtım tepetaklak olduğundan çok güçsüz oldum, sabra takatim kalmadı.

4

1. Ey Saki! Onlar muhabbet meclisinde mest oldular, ben ta Elest bezminden (beri) kadehten içki içtim.
2. Aşk bağı sevgilinin saçı ile kımlıdayamaz durumda olduğundan (beri) göz nemli, sine gam dolu, gönül hevesli, can kırıktır.
3. Gönlüm mahzun, bağrım kan ve bahtım tepetaklak olduğundan çok güçsüz oldum, sabra takatim kalmadı.

5

1. Şem'î, gam meclisi ateşimi görüp her gece benim için yanar, o vakit def dövünür, neyin bağı delinip inler.
2. Ey Saki! Def dövünür, ney bağrını delip inler, rakka dans eder; kadehin içi acır, gözü toz doludur.
3. Gönlüm mahzun, bağrım kan ve bahtım tepetaklak olduğundan çok güçsüz oldum, sabra takatim kalmadı.

Sadrî

1

1. Ey cihanı süsleyen güneş yüzlü sevgili! Hak Teala seni güzeller içinde benzersiz ve eşsiz yaratmış.
2. Ey uzun boylu sevgili! Seni tanıdığımdan beri bu gönlüm sen gibi sevgiliden hiç bıkmaz.
3. Ben güzeller içinde müstesna olarak seni gördüm onun için gözüm gönlüm başkasını sevmedi.

2

1. Boyun arar ağacı gibi ince ve uzun, dudağın Kevser ırmağı, dişin Aden incisi kirpiğin nergis, gözün hançer saçan Hoten miskine benzer.
2. Hey peri yüzlü güzel, hey nazik bedenli dilber! Güzeller içinde sen peri yüzlüye hiç benzemezsin.
3. Ben güzeller içinde müstesna olarak seni gördüm onun için gözüm gönlüm başkasını sevmedi.

3

1. Ey zamanın güzeli! Cihandakiler senin gibi benzersiz, eşsiz şahın ne yaptığının niteliğini bilmezler.
2. Güzelliğinin tabiatı vallahi billahi bazen ferişte bazen melek bazen de cennetlerin hurisi gibidir.
3. Ben güzeller içinde müstesna olarak seni gördüm onun için gözüm gönlüm başkasını sevmedi.

4

1. Ey peri gibi güzel sevgili! Dünyada senden güzel biri vardır diyenin aklına zarar gelmiştir, basiretsizdir.
2. Sözün kıyası akıp giden ruhum en güzel şekilde yaratılmış (olan) bu göze bu kirpiğe bu kaşa hiç bedel olmaz.
3. Ben güzeller içinde müstesna olarak seni gördüm onun için gözüm gönlüm başkasını sevmedi.

5

1. Ey peri gibi güzel yüzlü sevgili! Alem boyu uzun, yüzü güzel, gözü kargaşaya sebep olan sevgili ile dolsa:
2. Sana benzeyen üslup emirinin güzeli olmaz. Bu yüzden Sadrî'nin ömrü bir güzelin güzel yüzü sayesinde (biter).
3. Ben güzeller içinde müstesna olarak seni gördüm onun için gözüm gönlüm başkasını sevmedi.

Fevrî

1

1. Ey şah! Sen gönül isteyen afete veda ettiğinden beri ben gözyaşına ah vah ile yoldaş oldum.
2. Sen gönül isteyen afet, gönlümün küçük çocuğunu koyup gittiğinden beri birkaç yoldaş kişi ile hicran yolunu tuttuk.
3. Ey sevgili! Ben gurbet diyarında feryat ve ah ile gittim bu yüzden bugün gönlümü Allah'ıma ısmarladım.

2

1. Ayrılığın şaşkınlığı aklımı aldı kendi özümü yitirdim bu yüzden her dem saf dudağının hayali le gözüm kanla doludur.
2. Ayrılığında sözüm, kâkülün gibi perişan olduğundan yanağın olmadan geceyle gündüzümün çizgisinin birbirinden farkı yoktur.
3. Meğer gözyaşım gibi kendim de düşkünümdür bu yüzden bir gün geçer de sen o ay yüzlü sevgili ile yakın olmazsın.

3

1. Sen güzellik şahına kul olduğun için gönül gamdan azat oldu, ayrılık ile gam doluyken güneş ile balçığa sevindi.
2. Her cefaya razı olmuş her derde alışmış gönlüm bir viranelikti senin şevkinle inşa oldu.
3. Gönül aşk sultanının evi olduğundan beri şenlendi, hak budur çünkü memleket şah ile güzelleşip gelişir.

4

1. Dünya malı ile eğer Karun'dan dem vurursa yeme içmede elimde daima Cem'in kadehi olsun.
2. Kim soy ve sopta alem şahının nesliyim dese, münkir olsa dahi ben hal ehlinin aşkını isterim.
3. Başı yücelik makamına erse (bile) cahile adam deyip adam yerine koymam.

1. Dilenci gayrıdan geçip gel mihnet padişahı ol, erenler yoluna var mihnet askerlerine katıl.
2. Feryada, aha ve mihnete razı ol canı terk et. Mihnet yolunun řahının heves ettiđine dűřen nedir gr.
3. Ey Fevrı! Eğer mihnet yoluna girdiysen aklı terk et ve sabırlı ol ki bu yola yoldaş ile çıkılmaz.



Şem'î Çeşmî

1

1. Bir bela çeken dertliyim dert boyumu eğip büktü, her nefeste bana üzüntü ve çok gam verir, sitem eder.
2. Ey gönül! Mihnetin kılavuzu yokluk yolunu gösterir, gam beni canımın cisminden anbean bıktırır.
3. Can ve gönül her biri bir yandan elem verir, bazen dert bazen keder bazen zorluk bazen ve bazen gam.

2

1. Başımın derdi bütün gönül mülkünü harap eyledi, bir yandan keder dahi gözlerimi yaşla doldurdu.
2. Ey Şahım! Mihnet ateşi bağrımı kebab edip yaktı, yandırdı. Gözyaşım gam meclisinde şarap gibi döküldü.
3. Can ve gönül her biri bir yandan elem verir, bazen dert bazen keder bazen zorluk bazen ve bazen gam.

3

1. Dert halimi ta diğer gün akşama kadar lale renkli, keder de bir taraftan bahtımı tepetaklak etti.
2. Zorluk bir yandan gözümün yaşını kan denizi yaptı, gam aklımı dağıttı çok güçsüz oldum.
3. Can ve gönül her biri bir yandan elem verir, bazen dert bazen keder bazen zorluk ve bazen gam (verir).

4

1. Şem'î, dert sinemi meclis gibi inletti, keder de gönlümü ney gibi nalan etti.
2. Mihnet bağrımı sürahi gibi kan doldurdu, gam fikrimi dağıttı aklımı perişan eyledi.
3. Can ve gönül her biri bir yandan elem verir, bazen dert bazen keder bazen zorluk bazen ve bazen gam (verir).

1. Dert ve bela can ve gönle bazen sitem eder, ben garibe yokluk yolu bazen keder verir.
2. Ey Çeşmî! Bazen mihneti öldürüp daima can almak ister, gam canıma havale oldu neyleyeyim?
3. Can ve gönül her biri bir yandan elem verir, bazen dert bazen keder bazen zorluk bazen ve bazen gam (verir).



Penâhî Muîdî

1

1. Sevgili yüzünden gam hatırlandı, benim bu bahtımın parlak olmaması (bunun) yüzünden midir?
2. Ya da felaketler felekten mi kötü talihten midir?
3. Gönlü bana meyletmez bilmem sanki (onun gönlü) mermerden midir?
4. Böyle başımın dönüyor olması şu görünen ay yüzünden midir?
5. Talihimin güzel olması zulmeden felekten midir?
6. Başıma bunca bela gönülden mi sevgiliden midir?

2

1. İman ve kalbe kasteden meftunun gönlünü boş yazı haline getirip zulmeden zülfü kafir kişidir.
2. Bağrımı her dem kan eden kan dökücü gamzen mi, beni hayran eden çokça yenilen bal mı yoksa dudağın mıdır?
3. Bülbülleri inleyen aşk mı yoksa gül müdür? Sohbet meclisinin ehlinin narası meyden mi içki kadehinden midir?

3

1. İnlememi duyan feryat dolu bir ney sanır
2. Cismimi kemiğimin üstünde gören iç gömleği sanır.
3. Ah o taştan gönül gam gecesi fanusu yanınca geceyi aydınlık sanır.
4. Ah o katı yürekli sevgili inleyen gönlümü demirden sanır.
5. Düşmana uyma dediğim için beni düşman sanır.
6. Dostlar billahi (söyleyin) suç benden mi dilberden midir?

4

1. Ey yüzü güle benzeyen sevgili! Sen her nefes bülbülü ağlatırsın bu yüzden bülbül inler, onun nasibini tutalım.
2. Ayrılık derdinle helak ettiğin garibi tutalım çünkü çare üzüntünün yakasını çekmektir onu tutalım.
3. Rakibi aşıkların defterine yazmışsın gel sen insaf eyle, o bu defterden mi onun yüzünden midir?

1. Her nefes dolap gibi yüksek sesle inleyerek ağladığım için tufan gibi ağlayan gözüm testiği (doldurmuştur). Gözyaşığı sil.
2. Ey Penâhî! Kararsız olup her daim inatla hayran olarak ağlamak ve böyle inleyerek ağlamak sana mı kaldı?
3. Ey Muîdî! Gece gündüz inleyip kan ağlamak kendi kendinden mi yoksa güzeller yüzünden midir?



Şemsî Fevrî

1

1. Güller açıldı her yer yeşillik ve çimenliktir.
2. Zülfünün nakşının mevsimi lale zamanıdır.
3. Neşe zamanı, bahar mevsiminin kenarının zevkidir.
4. Delilik vaktinin neşesi, nefsin meylettği hoş içkidir.
5. Bülbül nağmeye bahardan önce başladı.
6. Benim çılgınlığım yine benim isteğim dışındadır.

2

1. Bir kıyametin yolunda canını feda etti.
2. Bir afetin ayağının toprağına düşüp toprak oldu.
3. Bir lale gibi güzelin aşkı yüzünden od gibi yandı.
4. Bir ay yüzlünün ışığına yel gibi yenildi.
5. Bir servi boylunun ayağına su gibi aktı.
6. Divane gönlümüz kararsız olsa bu şaşılacak bir şey midir?

3

1. Nazik fidan gibi olan bedenini yeryüzünün en uç noktası eyledi.
2. Yeniay gibi yüzünü dolunaya çevirdi.
3. Yanağının benini saadet yıldızı yaptı.
4. Bu, Hz. Allah'ın eseridir lütuf eyle, arz kıl.
5. Yeniay gibi saklanma yüzünü göster.
6. Bu halk gün gibi parlak yüzünü görmek için bekler.

4

1. Ey benzersiz güzelliğı ile dillerde yad olan sevgili!
2. Vefa ehline faydası kavga ve inat olan sevgili!
3. İşi gücü adalet ve doğruluk olan sevgili!
4. Zalim rakibe yalvarırsa merhamet eyle ki senin gamından ötürü şad olsun.
5. Bu cihanda güzelden isteğı olan kişiden kaçma.
6. Fırsat zamanında aşığı kenar yeri sevgilinin busesidir.

1. Ey suretiyle Yusuf, siretde Mustafa!
2. Namı Hz. Muhammed ve bütün halleriyle razı olunmuş kişi!
3. Fevrî miskinine cefa etme, yazıktır.
4. Yeryüzünde karakter sahibi kişinin ne dediğini dinle.
5. Şemsî'nin nasihatini dinle vefasız olma.
6. Güzelliğinin zamanı geçer bu bir rüzgardır.



Salâhî Mu'îdî

1

1. Ah sonunda feleğin çarkı tersine döndü bu yüzden baht kalabalığımı perperişan etti.
2. Sonunda canan benden kaçtı düşmana yar oldu, sevgilinin dudağının hasreti ile gözlerim kan doldu.
3. Sonunda talihim feleği döndürdü, uğursuz hale getirdi. Ümitsizim alemde hayran kalmışım.

2

1. Gönül gam meclisinde yine şevk dolu haldedir, şarap renkli gözümü görüp gönül mest olmuş ve ayıplanmıştır.
2. Gönül dermanı olmayan bir derde uğradığından beri rahattır. Gönül, yaşıma en büyük bela canıma afettir.
3. Kirpiğinin ve gamzenin hasretinden gönül hararet doludur. Sonunda sinem içinde sevgilinin temren gibi kirpiği kaldı, çıkmadı.

3

1. Ben ezelden beri sevgilinin dudağının kızıllığı yüzünden akılsızken şarap kadehiyle bir arada olan bir yâri bulmadım.
2. Hevesin acılığını insan virane hatırdan değildir. Meyhane köşesinden bir zaman çıksam ölürdüm.
3. Can bülbülken gamzenin seyrinden sakındım sonunda da ettiğime it gibi pişman oldum.

4

1. Sevgilinin güzel ve iri gözü hilekar insana benzer, o ayrılık (yüzünden) kötü huylu (sevgili) mest olup kanlar döker.
2. Onun beni bir Habeş dilencisidir, hoş kokulu zülfü haramdır (ona) evin perdesi gerekir.
3. Secde yerim onun kemer biçimindeki kaşı olmuşken sonunda Salâhî zühdün evini viran etti.

5

1. Gözü kan saçan yâre bir an yanılıp baktı, gönlüm o servi boylunun ayağına su gibi revan olup aktı.
2. Takatsizim sabrım gitti kuvvetsiz kaldığım için daima ah ve figan edip ağlarım.
3. Dostlar gözüme ansızın şöyle görünür ki sonunda gözyaşının yuvarlak damlaları ocağıma soğuşu yedirir.

1. Padişah olup alemin zevk ve sefasını sürdüğü için o gonca ağzın kıızıllığı canımı mest etti.
2. Cem'in kadehinin minneti için soğuk su dahi içme, Mu'idi Tanrı hakkı için senin alemin var alemin.
3. Zamanın fırsat vermişken yar ile yeme içmeyi sürdür, sonunda eğer felek bu sohbeti bozarsa ona vay olsun!



Şemsî Hâletî

1

1. Cefakâr olduğum için beni ayrılığın bağının esiri etti.
2. Eğer gözyaşı ve feryat ile figan benim kârım olursa yeridir.
3. Divane gibi utancımın şişesini taşlara çalsam;
4. İnilti ve ağlama ile anbean feleklere erişsem ne olur?
5. Yazıklar olsun, hasret olsun sevgilim düşman sözüne uydu.
6. O yârim dostluk hakkını unutup beni terk etti.

2

1. Ben daima hüznü ve kederle dolu bir müptela olsam.
2. Özümü toprak eyleyip bela yolunda ayaklar altına alsam.
3. Ayrılık derdinin hastası, mecalsiz ve düşkün bir garip olsam.
4. Aşüfte gönül halinde olsan bu şaşılacak bir şey midir?
5. Yazıklar olsun, hasret olsun sevgilim düşman sözüne uydu.
6. O yârim dostluk hakkını unutup beni terk etti.

3

1. Ayrılığın kılıcı yüzünden resim gibi güzel sevgiliye gevezelik etsem, kınanmışlıkla taş döküp sinemi parlak hale getirsem bu şaşılacak bir şey midir?
2. Gamım incelmıştır ah ile yaksam ne olur? Kendimi hasretin kılıcıyla helak etsem yeridir.
3. Yazıklar olsun, hasret olsun sevgilim düşman sözüne uydu.
4. O yârim dostluk hakkını unutup beni terk etti.

4

1. Rakip ile gündüz vakti seyran edip pare olma, benimle ömür bir dem gibi geçer anlamazsın.
2. Ayrılık gecesinde kaldım sevgilinin yanağını görmez oldum eğer hasret ve dert ile can verirsem yeridir.
3. Yazıklar olsun, hasret olsun sevgilim düşman sözüne uydu.
4. O yârim dostluk hakkını unutup beni terk etti.

1. Yârin aşkının hevesiyle her an figan edip, bela meclisinde bağrımı delip ney gibi inlesem:
2. Ey Şemsî! Zahmet sahrasını hayran olup geçsem o Hâletî beni görüp şaşırmasın.
3. Yazıklar olsun, hasret olsun sevgilim düşman sözüne uydu.
4. O yârim dostluk hakkını unutup beni terk etti.



Selîkî

1

1. Sevgilinin aşkının zaafıyla tende kuvvetim kalmadı.
2. Eziyet ve zorluk çekmekten boyum iki büküm oldu.
3. Bir nefes (kadar) konuşmaya mecal ve takatim vardır ancak sevgili pervasızdır, halimin derdi nedir bilmez.
4. Sevgiliye dert ve hasretimi söylemek istediğimde beni ağlamak tutar söz söylemeye kudretim kalmaz.

2

1. O parlak güneş sabah vakti alemlere salındığında her gece sabaha eğer erişsem diye düşünürüm.
2. Mahallesine gidip ona halimi arz edeyim (lakin) ona varıp halimin arzı için baksam;
3. Sevgiliye dert ve hasretimi söylemek istediğimde beni ağlamak tutar söz söylemeye kudretim kalmaz.

3

1. Âşık olan ben bir tabibe halimi arz eyledim; o benim benzime, yüzüme baktı bana dedi ki:
2. Aşk derdine sana deva ancak sevgiliden olur, ben gibi (birisine) ne zaman varan derman bulmuş?
3. Sevgiliye dert ve hasretimi söylemek istediğimde beni ağlamak tutar söz söylemeye kudretim kalmaz.

4

1. Sevgili benim halimi bilmez şimdi bana ne eylesin? Tabip hastanın derdini bilmeyince ilaç işe yaramaz.
2. Ey Selîkî! Ben garibe ezelden beri derman yokmuş bana nasip olan dertmiş, halimi ona nasıl arz edeyim?
3. Sevgiliye dert ve hasretimi söylemek istediğimde beni ağlamak tutar söz söylemeye kudretim kalmaz.

1. O peri yüzlü sevgili ne zaman karşıdan belli olsa benim aklım dağılır (bu yüzden) bir zaman için akılsız olurum.
2. Aklımı toplayayım ki halimin ne olduğunu söyleyeyim ama (bu şekilde) hayran kaldığımı nasıl beyan edeyim ki...
3. Sevgiliye dert ve hasretimi söylemek istediğimde beni ağlamak tutar söz söylemeye kudretim kalmaz.



Yâkûbî Sadrî

1

1. Saçları sümbül, yüzü gül, dudağı şeker gibi (olan); su üstüne denizlerin sahibi gibi mavilik veren güzel sevgili!
2. Onu otururken gördüm ne yaptığını asla bilemedim ancak akıl ve kalbime yüzü çok etki etti.
3. O güzel yüzlü sevgili güneş mi ya da bu ay mıdır? Onun güzelliği mukaddes ve yücedir.

2

1. Onun güzelliği cihan halkını hayrete koydu ona kimisi peri gibi, kimisi melek gibidir dedi.
2. Dilenci varıp o zamanın güzelini seyretti, dilime bu matla geçti onu dedim.
3. O güzel yüzlü sevgili güneş mi ya da bu ay mıdır? Onun güzelliği mukaddes ve yücedir.

3

1. O; gümüş tenli, elmaya benzeyen güzel çeneli, gözleri afet, nazik bedenli, gonca ağızlı, kıyamet boylu sevgilidir.
2. Can ve gönül yüzünü gördüğü zaman: "Hak Teala bir sebeple ona güzellik ve şirinlik vermiş." dedi.
3. O güzel yüzlü sevgili güneş mi ya da bu ay mıdır? Onun güzelliği mukaddes ve yücedir.

4

1. O zamanın güzelinin bu gönül cezbeden güzelliğini seyretmek için gül bahçesine revan olduğum zaman:
2. Yüzünü görüp dil bülbulü figana geldi, methedince bu sebepten dolayı nağmeler çıkarmaya başladı.
3. O güzel yüzlü sevgili güneş mi ya da bu ay mıdır? Onun güzelliği mukaddes ve yücedir.

1. Yakut dudağı gül gibi sevinçli olunca güzellik köşesi içine geçmiş neşeyle oturur.
2. Yüzünü görünce hayretle aklım parça parça olur. Sadr  onu ancak bu kadar idrak eyledi.
3. O güzel yüzlü sevgili güneş mi ya da bu ay mıdır? Onun g zelliğı mukaddes ve yücedir.



Rahmî

1

1. Gülün rivayetine sevgilinin yanağı mı diyeyim?
2. Gönül hararetine diken dolu diken mi diyeyim?
3. Feleğin borcuna işe yaramaz mı diyeyim?
4. Başa gelen felakete vah yağdıran söz mü diyeyim?
5. Gam hikayesine yârin ayrılığı mı diyeyim?
6. Elem şikayetine rüzgâr mı diyeyim?

2

1. Sevgili gönle cefa ve eziyet ederken canıma aşağılık felekten topluluk geldi.
2. Figan edip inleyip ağlayıp dedim ki: "Ya Rab! Acaba bela ve dert gamın hangisidir."
3. Gam hikayesine yârin ayrılığı mı diyeyim?
4. Elem şikayetine rüzgâr mı diyeyim?

3

1. Ey gönül! Dedin ki muhabbet ateşi gizli olmaz.
2. O zaman benim gizli ateşim niçin görünmez?
3. Benim bela ve derdime asla değer verilmez denirse;
4. Binde biri (bile) haşre dek söylenmez.
5. Gam hikayesine yârin ayrılığı mı diyeyim?
6. Elem şikayetine rüzgâr mı diyeyim?

4

1. Yârin ayrılığının gamı içimi dopdolu etti.
2. Felek de bir yandan kalbime hüznün verdi.
3. Sevgili bu halde gelip halimi sorarsa;
4. O gül ayrılığı ile gönlümün bülbülü dahi susar.
5. Gam hikayesine yârin ayrılığı mı diyeyim?
6. Elem şikayetine rüzgâr mı diyeyim?

5

1. Eyvah o nazlı sevgili gözüme görünmez oldu.
2. Eyvah (ki) peri gibi sevgili insanoğluna arkadaş olmazmış.
3. Cihanda gönül ve gamzede hüznün kaldı eyvah!
4. Eyvah bu sözde nazlı ömür geçti eyvah!
5. Gam hikayesine yârin ayrılığı mı diyeyim?
6. Elem şikayetine rüzgâr mı diyeyim?

6

1. O şaha gönül vereli kederden hüznölü oldum.
2. Cihanda başıma sultanken esir oldum.
3. Eyvah! O taze gencin gamıyla pir oldum.
4. Ey Rahmî! Canı gönülden bu sözü der oldum.
5. Gam hikayesine yârin ayrılığı mı diyeyim?
6. Elem şikayetine rüzgâr mı diyeyim?

Şem'î Kıyâsî

1

1. İnleyen gönlümden bıksam ne olur?
2. Canıma geçti beni canımdan usandırdı.
3. Kimse figanımın kenarından, yanımdan geçmez.
4. Gözlerim dahi yaş yerine kanımdan döker.
5. İnleme ve figanımdan dolayı kime feryat edeyim?
6. Ağlayan gözümden ötürü kime kan ağlayayım?

2

1. Kaşlarının fikri ile bükülüp yay gibi oldum.
2. Gözlerim görmez olup servi gibi sevgiliden mahrum oldum.
3. Sırrım çölde duyuldu aleme rüsva oldum.
4. İnlemeler bağrımı deldi görün ney gibi delik delik oldum.
5. İnleme ve figanımdan dolayı kime feryat edeyim?
6. Ağlayan gözümden ötürü kime kan ağlayayım?

3

1. Beni başıma azade iken kul etti.
2. Şimdi her yabancıyla arkadaş olup benim yüzüme bakmaz.
3. O beyzade ne bu kanlı yaşıma merhamet eder,
4. Ne dünyada çıkan bir figanımı dinler.
5. İnleme ve figanımdan dolayı kime feryat edeyim?
6. Ağlayan gözümden ötürü kime kan ağlayayım?

4

1. Şem'î sevgilinin yanağını görmediğinden beri sabah akşam ağlamaktan hani onda göz mü kaldı?
2. Ey bana yok mu diyen inlemelerin oranı (nedir)?
3. Dert ile dokunma onun figanları yanmaz, tutulmaz.
4. İnleme ve figanımdan dolayı kime feryat edeyim?
5. Ağlayan gözümden ötürü kime kan ağlayayım?

1. Ey Kıyâsî! Ah ve hicran mihnet yolunda yoldaşım olalı gam zehri benim aşım oldu.
2. Sonunda benim yaşım bu cihanı sele verir.
3. Her akşam figanlar ile gel benim belalı başımı dinle.
4. İnleme ve figanımdan dolayı kime feryat edeyim?
5. Ağlayan gözümden ötürü kime kan ağlayayım?



Gedâyî Esâî

1

1. Bin soru sorsam birine o şahdan cevap gelmez.
2. Ona istekli oldukça o benden kaçınır.
3. Hiçbir vech ile (senin) eşiğinde fetih kapısındaki mihnet derdi kıyassız, hasret yarası (ise) hesapsızdır.
4. Eyvahlar olsun! Pervasız yar yüzünden, kederden halim haraptır.
5. Alemde kimse senin gibi şerefli sevgiliyi sevmesin.

2

1. Gam dolu gönlü merhamet edip şad eylemez.
2. Canımı bir an gam zincirinden azat eylemez.
3. Bu viran gönlümü lütfedip abat eylemez.
4. Aylar yıllar geçer bir gün beni yad etmez.
5. Eyvahlar olsun! Pervasız yar yüzünden, kederden halim haraptır.
6. Alemde kimse senin gibi şerefli sevgiliyi sevmesin.

3

1. O ay yüzlü sevgili haftada bir gün (bile) bana yüzünü göstermez.
2. Ben Gedâyî (dilenci olan ben) o güzelliğin başı olan şaha karşı nasipsizim.
3. Ya Rab! Hasret ve dert ile ayrılık yüzünden ömrüm heba oldu.
4. Bu gam ve zorluk ile ah ben ne eyleyeyim?
5. Eyvahlar olsun! Pervasız yar yüzünden, kederden halim haraptır.
6. Alemde kimse senin gibi şerefli sevgiliyi sevmesin.

4

1. Esâî gönül aşkında gittikçe kuvvetli birisi oldu.
2. Benim içimdeki sayısız derdim benden vazgeç!
3. Sine yanık, göz ağlayan, ten zayıf, gönül yaralıdır.
4. Sabır ve kararım kalmadı, ben hayran ve inleyen olmuşum.
5. Eyvahlar olsun! Pervasız yar yüzünden, kederden halim haraptır.
6. Alemde kimse senin gibi şerefli sevgiliyi sevmesin.

Meşrebî

1

1. Kim gül yanaklı puta benzeyen sevgilinin vaslını dilerse işi gücü terk edip başka fikirleri bıraksın.
2. Sevgilinin rüzgarını yolları gözetirken geçir, yârin intizarını kendine eğlence edin.
3. Aşk ehli yârini göreyim diye (kendini) öldürür bu yüzden canı çıkıncaya dek sevgilinin mahallesinde bekler.

2

1. Ey Şahım! Bana görünmesen sana sitem etmem, beni senin yolunda verdiği sözden dönen sanma.
2. Ayağıma kara sular inse elem değildir, yollara bakmaktan gözüm ağrısa gülün gamı yüzünden değildir.
3. Aşk ehli yârini göreyim diye (kendini) öldürür bu yüzden canı çıkıncaya dek sevgilinin mahallesinde bekler.

3

1. Çirkin yüzlü rakip kastedip hançer çeker diye gözüm sürekli bu eşikte durma der.
2. Yârin gözyaşını ölünceye dek beklesem ne olur? O katlimi reva görüp cevabımı dinlemez.
3. Aşk ehli yârini göreyim diye (kendini) öldürür bu yüzden canı çıkıncaya dek sevgilinin mahallesinde bekler.

4

1. Eğer o güneş ve ay yüzlü sevgili iyilerle dışarı çıkmayıp kaşının gamı ile boyumu hilal gibi bükerse;
2. Gözüm yıldızlar gibi kapıda durur. Sözün kisası beklemekten can versem (de) bana usanma gelmez.
3. Aşk ehli yârini göreyim diye (kendini) öldürür bu yüzden canı çıkıncaya dek sevgilinin mahallesinde bekler.

1. Meşrebî ayrılığın kılıcıyla bin pare olsa (da) eşğini terk etmez büyük bir arzuyla orada ölür.
2. Mahallende hasret ateşiyle yana yakıla canını verdiği zaman çıkıp dua etsin.
3. Aşk ehli yârini göreyim diye (kendini) öldürür bu yüzden canı çıkıncaya dek sevgilinin mahallesinde bekler.



Rahmî Vâdî

1

1. Ah elinden talihim bir an beni memnun etmedi.
2. Sevgiliye kavuşmamı gam ile (engeller), beni mutlu etmez.
3. Beni sel gibi gözyaşından ötürü neme gark eder.
4. Hey meded! Devran beni acaba niye saklar bir bilsem.
5. Eyvahlar olsun! Sonunda gam beni belalarla öldürür.
6. Gözüme alem görünmez ancak alem beni seyreder.

2

1. O hilal kaşlıyı bayram yerinde gördüğüm için mutluyum.
2. O (sevgili) rakiple servi gibi salına salına yürür.
3. Daima ah edip gölge gibi şaşırılmış bir şekilde ayağına düştüm.
4. Bu matlayı okudum herkes duydu.
5. Eyvahlar olsun! Sonunda gam beni belalarla öldürür.
6. Gözüme alem görünmez ancak alem beni seyreder.

3

1. Sevgili ile geçen şu alemlerimi hatırlarım.
2. O hayallerle daima ağlayan gönlümü eğlerim.
3. Gam neyinin teninde ben divane olup inlerim.
4. Bazen kendime bazen duvara derdimi söylerim.
5. Eyvahlar olsun! Sonunda gam beni belalarla öldürür.
6. Gözüme alem görünmez ancak alem beni seyreder.

4

1. Kış günleri gitti bahar mevsimi geldi.
2. Şimdi zincirini süren her akarsu divanedir.
3. Her kişi bir servi boylu sevgiliyi kucaklamıştır.
4. Yarsız gönül hasta, aklım ve fikrim kararsızdır.
5. Eyvahlar olsun! Sonunda gam beni belalarla öldürür.
6. Gözüme alem görünmez ancak alem beni seyreder.

1. Ey Rahmî! Bir hilal kaşının gamından hayal oldum.
2. Akrep burcu gibi dik başlı olsam yeridir.
3. Yar zalim, aşk katil, sabır ise imkânsız bir sözdür.
4. Hayret vadisinde Mecnun misali kalakaldım.
5. Eyvahlar olsun! Sonunda gam beni belalarla öldürür.
6. Gözüme alem görünmez ancak alem beni seyreder.



Yahyâ

1

1. O ay yüzlü sevgili şehri diğer kişilerle seyreder, yardımım yok ki senin memleketine her zaman yardım edeyim.
2. Medet et! Benim gönül derdimden o haberdar olmadı, akıl yar olmadı ömür ise kısa, yardım et!
3. Ne edeyim ne eyleyeyim ah yardım et vah yardım et. Allah'ım yardım et, hay Allah'ım yardım et!

2

1. Ahımın dumanı gibi bir yerde karar edemem, gün gibi başımı alıp diyarı terk edemem.
2. Aşk ile kahrederim zerrece utanmam, gözyaşımın cevherini yanına saçamam.
3. Çare yok kendimi sevgili ile yar edemem. Allah'ım yardım et, hay Allah'ım yardım et!

3

1. Eyvahlar olsun! Gezdiğim yerde gökyüzünün bulutu olduğu için benim işim sabah ve akşam hasret ile ağlamak oldu.
2. Bela yağmuru yağdı, durmadı, göz açtırmadı, bu sebepten nice gündür o güneş ve Zuhâl (Satürn) bana görünmez.
3. Ne kadar güzel çalıştıysam heba oldu. Allah'ım yardım et, hay Allah'ım yardım et!

4

1. Bazı zaman olur siyah ah ile cihanı bürürüm bazen de keder ve gam girdabında dönüp dururum.
2. Yeşim ırmağı gibi boynumu burup dururum, her dem alem aynasında elemeler görürüm.
3. Hastayım, sevgilinin dert ve gamıyla canımı süründürürüm. Allah'ım yardım et, hay Allah'ım yardım et!

5

1. Benliğim canımın gözüne beni perde eyledi, kendi kendime beni her yerde utandırma.
2. Sahiplerin başı beni sevgilinin kapısında mutlu et, Yahyâ gibi benim gönlümü bu derde alıştır.
3. Kırmızılığını gider beni şarap gibi ayaklara düşürme. Allah'ım yardım et, hay Allah'ım yardım et!

Muhibbî

1

1. Bir salike yol gösteren insan ele girmediği (için) Allah yolunun talibi olan pir ele girmez.
2. Can gözünü aç, gel ondan bundan ele giren olmaz, eğer ölmeden önce ölmez isen can ele girmez.
3. Dert yüzünden can vermeyince sevgili ele girmez, can onu diler lakin o kolay kolay ele girmez.

2

1. Sevgiliye tapan cennet hurisini ne eylesin? Gönle bu şer ve oyunu zülûf hevesi saldı.
2. Ağzı bütün huzuru yoklukta bırakmıştır, varlığımız bu aşağılık ayrılığı bize verdi.
3. Ayrılık mihnetine gönül zorunluluğunu öğretti, onun gibi fettan sevgili ele girmez.

3

1. Mihneti yar edineli gafletten uyandım, yüreğim kan ve yaş ile taşı, kana boyandı.
2. Ten o kadar zayıf oldu ki ben candan usandım, şevk ile boyumu tabut edip aşka dayandım.
3. Baştan tutuşup mum gibi odlara yandım, şu dert ile derman ele girmez.

4

1. Ey gözlerimin nuru ve ey kâmil insan! Dilberde garaz güzel değil ona alım, cazibe gerek.
2. Şahlar güzellik ile o gözleri sarhoşu kendine kul eder, o peri gibi şanlı sevgili insana arkadaş olmadı, gitti.
3. O perişan saçlı sevgili gönlümü perişan eder, ağlarım neşeli gül gibi sevgili ele girmez.

5

1. Ey munis canım! Lütuf ile sözümü dinle, derdim çoktur benim ağzımı açtırma.
2. Ey cihan şahım! Benim bu gizli sırrımı eller duymasın, can ve gönle dilenci (olan) kimdir?
3. Ey akıp giden ruhum! Aşk bulunur gerçi ama mihnette Muhibbî gibi can ele girmez.

‘Ulûmî

1

1. Biz ki aşkının belası ile müptela olmuş kişileriz, rezil şehrin zengin, malı mülkü olan sakiniyiz.
2. Çöl Mecnun’u, fena mahallesinin neşeli kimseleriyiz, bela kemendinin esiriyiz, çaresiziz.
3. Avareler, felekzedeler, nasipsizleriz. Bu alemde muhabbet isteği üzere kalmış dilencileriz.

2

1. Çünkü rüzgâr çanı, helak eden ateş ve toprağın suyu bizi ezelde temiz aşk mensubu kılmıştır.
2. Bu matem kapısına gönül yaralı, sine parça parça geldin. Bütün cihan fenaya varırsa sen bize ne olduğuna bak.
3. Avareler felekzedeler, nasipsizleriz. Bu alemde muhabbet isteği üzere kalmış dilencileriz.

3

1. Aşk sultanı bizi gizli sığınağına aldığından beri bu memleketin yüce makamına yakınlık vermeyiz.
2. Padişahına ve vezirine baş eğmeyiz. Aşk yolunu düştüğümüzden beri dik kafalı olmuşuz.
3. Avareler felekzedeler, nasipsizleriz. Bu alemde muhabbet isteği üzere kalmış dilencileriz.

4

1. Tercihimizi aşk pirinin eline verdiğimiz için bizim kârımız sevgi ve muhabbet oldu.
2. Ey Hoca! Mal ve mülkten bir faydamız yoktur, dünyada cahili terk etmekle övünürüz.
3. Avareler felekzedeler, nasipsizleriz. Bu alemde muhabbet isteği üzere kalmış dilencileriz.

1. Aşk hevesi ile dağınık esen bir rüzgar olup karar kıldık. Akıl, dil ve sabrı tarumar eyledik.
2. Ey Ulûmî! Bela ve mihnet ile diyarın şöhretinden olduk, katıksız şaraba üzerindeki hava kabarcığı misali düştük.
3. Avareler felekzedeler, nasipsizleriz. Bu alemde muhabbet isteği üzere kalmış dilencileriz.



Su'âlî

1

1. Ey gönlü kendine çeken güzel! Ayrılık beni özümnden bir haber kıldığı için öyle bir toprak oldum ki saba rüzgârı tozumdan eser göstermez.
2. Güneş gibi parlak yüzünden ayrı düştüğüm için gözümde fer kalmadı, hasret kılıcı canıma geçip bana neler neler etti.
3. Benim halime bakıp dost ağlar düşman güler, dirliğim dirlik değildir bir kara gün gibi geçer.

2

1. Ey ay yüzlü sevgili! Sensiz gözlerimden macera eksik değil, saçlarının gamı yüzünden başıma bir bela eksik değil.
2. Ey servi boylu sevgili! Kılıç gibi kirpiğinin yarası sinem üstünde eksik değil, ben ölürsem benim gibi biri sana eksik değil.
3. Benim halime bakıp dost ağlar düşman güler, dirliğim dirlik değildir bir kara gün gibi geçer.

3

1. Sevgilinin aşkı ile alem içinde dertli oldum, ayrılık ateşi ile bağrım delindi yakıcı oldum.
2. Ey gonca gibi sevgili! Gül gibi yırtık yakalı parça parça sineli oldum, halime merhamet eyle sensiz ben helak oldum.
3. Benim halime bakıp dost ağlar düşman güler, dirliğim dirlik değildir bir kara gün gibi geçer.

4

1. Ey lale boylu sevgili! Gözümün yaşını gül rengi yaptın, katıksız dudağın olmadan gözümün içki kadehini kanla doldurdun.
2. Ey saçı gece gibi olan sevgili! Ayrılık ile gönlümü yakıp dert ile mahzun eyledin, aşk ile beni Mecnun eyledin.
3. Benim halime bakıp dost ağlar düşman güler, dirliğim dirlik değildir bir kara gün gibi geçer.

1. Ey nazik bedenli güle benzeyen sevgili! Su'âlî'yi aşıklar arasında dert ile inleyene kadar zayıf kılma.
2. Ey Şahım! Sabra takat kalmadı bu gönlümden karar gitti, ayrılık alemde beni utangaç eyledi.
3. Benim halime bakıp dost ağlar düşman güler, dirliğim dirlik değildir bir kara gün gibi geçer.



Yetîmî Necâtî

1

1. Ey gönül çalan sevgili! Güzelliğinin ışığı aleme yeter.
2. Ey canım! Kırmızı dudağının sefası canıma gıda olarak yeter.
3. Benin ve yanağın bu sineyi cefa ile dağlamaya yeter.
4. Gönül ülkesine siyah saçının belası yeter.
5. Bu vilayete bakmaya bir az daha zaman yeter.

2

1. Eğer senin izinin tozu başıma taç olsaydı;
2. Bu vecih ile halk ortasında aç kalmazdım.
3. Derdi alışkanlık haline getirdiğimden beri mizaç deva istemez oldu.
4. Aşk hastasına şerbet ile ilaç vermeye çalışma.
5. Ey doktor! Gel beni bırak benim derdim bana yeter.

3

1. Ey kaşları keman sevgili! Hemen başkalarına uyup
2. Göğsünü ok gibi gerip beni yabana atma.
3. Emin olmayan felek beni bu ayrılık ateşiyle yaktığından beri
4. Bazen gözümünden yaş yerine kan gelir.
5. İçimdeki derdi bilmeye bu macera yeter.

4

1. Bu fani aleme geldim hiç safa sürmedim.
2. Ey Şahım! Bin türlü bela ve mihnet çektim.
3. Dilber yolunda yıldıgım zaman bütün emeklerim heba oldu.
4. Ey felek! Sen de yar gibi vefasız olma.
5. Zira aleme biz gibi bu denli vefasızlar yeter.

5

1. Ey Yetîmî! Kimse sen gibi yağma yapmayan olmasın.
2. Alem içinde iflas eden hürmetsiz olmasın.
3. Cihanda aç kal, minnet ederek nimet elde etme.
4. Yerde ve gökte zerre kadar minnet olmasın.
5. Örtü döşek Necâtî'ye bir hasır yeter.

Şem'î

1

1. Yasemin boylu sevgili bana her ne yaparsa yapsın kılıcının cevri ile bedenimi bin parça kılsa (bile) razıyım.
2. Akşam vakti her sözüm saçının ve yanağının fikrinedir. Beni öldürmeye o sim tenli sevgilim utanırmış.
3. Boynuma kefenimi takıp ona varayım yalvarayım.

2

1. O ay yüzlü sevgilinin aşkının yolunda yüzümü toprak edeyim.
2. Çalışıp çabalayıp menzilimi gün gibi yükseltelim.
3. Ayrılık meclisinde dahi sabırla derdime çare bulayım.
4. Cennet elbisesi olursa onu çekip parça parça edeyim.
5. Vuslat zamanında bana iç gömleği çok olur.

3

1. O melek (gibi sevgili) rakibin ateşine uymasaydı kendine cevir ve cefayı adet edinmezdi.
2. Zayıf ve ağlayan kişinin yüzüne bakmadığından beri zayıf karıncanın gözüne zerre miktar girsem de duymaz.
3. Ey zamanın Süleyman'ı! Tenim şöyle hayal oldu.

4

1. Hey tabibim! Gel, ayrılık hastasına (bu kadar) inlemek yeter. Lütuf zamanıdır, tımar eyle.
2. Ey Dilber! Fena kapısında iyi bir iş yap, bir tek beni gönül asan saçının dar ağacına as.
3. Padişahım! Kendi elimle ipimi çekeyim.

5

1. Gönülün akıllı o güneş gibi parlayan ve meleğe benzeyen sevgiliye düştüğünden beri fenni aşkında bana şevk ile iki dağın arasından geldi.
2. Dert ve mihnet beni her an öyle bir çeker (ama) Şem'î'yim meyhane köşesini feleğe vermem.
3. Vatanım bana cennetlerin gül bahçesi ve bağından daha iyidir.

Rahmî

1

1. Bir yanda dert ile bela ve bir yanda zehir ile elem,
2. Bir yanda cevir ile cefa ve bir yanda ayrılık ile sitem
3. Yokluk şehri ile dil mülkünü yağma ettiler.
4. Gönül hanesinde cebir ile davasında ayak diretir.
5. Kâh ayrılık kâh mihnet kâh hasret kâh gam.

2

1. Gönül senin suretinin nakşını görüp put haneden çıkmaz.
2. Kırmızı kadehin şevkiyle gönül meyhaneden gitmedi.
3. Divane gönülden her an ah eksik olmaz.
4. O sarhoş olan nergis yüzünden aşk mesti oldum.
5. Kâh ayrılık kâh mihnet kâh hasret kâh gam.

3

1. Ahım, gurbet içinde benim her an arkadaşımıdır.
2. Ey benim şahım! Devletinde beni تنها koyma.
3. Allah'ım benim! Ayrı düşmüş beni yokluk mülküne sal.
4. Aşk yolu içinde kim benim yoldaşım oldu.
5. Kâh ayrılık kâh mihnet kâh hasret kâh gam.

4

1. Bana zerrece dostluk etmeyen o parlak ışıklı aydır.
2. Bu yüzden bana alemin gökyüzü cevir ile zindandır.
3. Ayrılık ve kavuşma hayalinle bana aynı seviyededir.
4. Gurbette her gece (o sevgili) ta sabaha dek bana misafirdir.
5. Kâh ayrılık kâh mihnet kâh hasret kâh gam.

5

1. Rahmî, sinemin vadisinde ayrılığın askeri olur.
2. Benim sabrımın sonu gelmesin zira dil hanesi viran olur.
3. Can ve dil mülkü sonunda başımdan talan olur.
4. Bir an içinde eğer gönül tahtına kim sultan olur.
5. Kâh ayrılık kâh mihnet kâh hasret kâh gam.

Remzî Ca'fer

1

1. Her kim kavuşmayı dilerse derdimi çeksin demiş.
2. Alemde dert ve ayrılığıı hemen arttıran odur.
3. Her anda adet olan bu hayretimdir.
4. Sevgiliye dert ve hasretimi söylemeye kastettiğimce
5. Beni ağlamak tutar kafirlere kudretim kalmaz.

2

1. Daima seni öldürmesem beni (o) sanır mısın? Dersin.
2. Beni bin kez öldürsen de bir kez yüzümü döndürmesem.
3. Önüne ermesem korkarım ki ayrılık beni öldürür.
4. Ben parlak muma canımı revan edip vermesem bu ne içindir?
5. Alemde bir pervane gibi gayretim yok mudur?

3

1. Bu yaş dolu gözümde eteğim inci dolar.
2. Bana tertemiz aşktan bu kadar mutluluk yetmez mi?
3. Feleklerin dönüşünden mutluluğun değerini anladı.
4. Beni kapına itip toza benzeyen toprağı götürdü.
5. Saba rüzgarına yerden göğ kadar minnetimi ulaştırır.

4

1. Sevgilinin saçı her gece benim aklımı kaygılandırdı.
2. Kendime baktım derhal bu hal kimdir dedim?
3. Sevgilinin mahallesinin menziline vardım, araştırdım.
4. Aşağı yukarı çok baktım o ay yüzlü sevgiliyi görmedim.
5. Yerde gökte yıldızım yoktur, mutluluğum gitmektedir.

5

1. Ey Remzî! Şiirimin biçimi emellerimi bildirip
2. Gönül çalan sevgililerle sözlerimi hoş hale getirip
3. Saçlarının siyahlığının hevesinde olan emellerimi
4. Cafer! Mahşer gününde Mecnun'a halimi diyeyim.
5. Kim gönlümü onun kadar bilir, halimi ancak o anlar.

Hatâyî Enverî

1

1. Ey gözüm! Ağla çünkü gülün goncaya benzeyen sevgilim yok.
2. Yüzüme gülerek bakan sarhoş nergisim yok.
3. Gülüp açılmaya bir istekli sahanlığım yok.
4. Yeşil çemenin seyrini ne yapayım, benim sevgilim yok.
5. Yanımda salınarak nazlı nazlı yürüyen sevgilim yok.

2

1. Bana söz verenin ağzına can vereyim.
2. Gonca gibi ağızlar verene can ve gönül feda olsun.
3. Kavuşmanın sözüne zaman verenlere ağlarım.
4. Gerçi dudağına kavuşmak için canlar verene dudağını emdirir.
5. Can bağışlayan dudağını emsem demeye canım yok.

3

1. Ey servi boylu sevgili! Gözyaşı sana her yerimden akalı,
2. Bu kara baht boynuma saçlarını takalı,
3. Sevgili! Gözüm kanla doldu yoluna bakalı,
4. Yara bağrımın başına gamın odlarını yakalı,
5. Ayakta kaldım kara başıma dermanım yok.

4

1. Feleğin emiri şarap kadehini sohbetimden kıskanır.
2. Kaderin sakisi hürmetime razı olur.
3. Ah o serviye benzeyen sevgilinin boyuna erişmedim.
4. Nasıl onlardan birini halvetime davet edeyim?
5. Hz. Süleyman'ın yüzüğüne benzeyen kırmızı yüzüğüm yok.

5

1. Dudakları ve öpücükleri can üstüne can verir.
2. Onu satın alan kişileri ziyan ederler.
3. Enverî! Hitabının gözyaşı gel gör ki nice kan eyler.
4. Mahallenin gül bahçesinde figanlar eyler.
5. Ey gonca ağızlı sevgili! İnleyen bülbülüm yok deme.

Ahmedî Hayretî

1

1. Ey gönül! Dünyaya karşı duyulan ilgiyi terk edip fenaya ulaşan kişi ol.
2. Ey gönül! Fakirlikle övünüp gözü tok olanlardan ol.
3. Ey gönül! Mana mülküne ayak basıp padişah ol.
4. Ey gönül! Alemin şahı olmak istersen dilenci ol.
5. Ey gönül! Reislik fikrini bırak, gel ayağın tozu ol.

2

1. Dünya için hiç kimseyle arbede etme.
2. Her adi ırgata ihtiyaç olduğu için baş eğme.
3. Canım Dede! Allah'ın yardımı ile aşkın sırlarından geçen kişi ol.
4. Ey gönlün kölesi! Zenginlik istersen fakirlik ile övün.
5. Ey gönül! Kanaat köşesine geçen bir padişah ol.

3

1. Biz o ay yüzlü sevgili yüzünden aciz duruma düştüğümüz için kendini dertli et.
2. Yanağının parlaklığının zerresi ile kendini sinesi paramparça olmuş et.
3. Çiğnenmiş ol, sınırlandırılmış ol, kendini toprak gibi et.
4. Kin ve düşmanlıktan ayrıl aşk ile kendini tertemiz et.
5. Ey gönül! Açılıp dünyayı gösteren ayna gibi ol.

4

1. Senin varlığında bu cihanın her bakan gözü yoktur.
2. Nasıl her bir gördüğüne su gibi gönlün aksın?
3. Ey gönül! Dünyada her candan vazgeçip Hz. Allah'a yüzünü dön.
4. Fena alemine bakan kimsenin bir daha baktığını gördün mü?
5. Ey gönül! Beka mülkünün talibi isen fani ol.

1. Ey Ahmedî! Sen bu aşk yolunun içinde pirsin.
2. Eğer bu ormanlıkta mertlerin aslanı isen av olursun.
3. Saçı gece gibi karanlık olan sevgili için zincirlenmiş Mecnun gibisin.
4. Hayretî'nin derdine derman olayım dersin.
5. Ey gönül! Daima dert ve belaya müptela ol.



Dîvân-ı Emrî

1

1. Gökyüzü mavi renkli divitim, ahımın dumanı kalemimdir. Can kağıtlarının üstüne yazdığım mihnetnamedir.
2. Saçlarının siyahlığında güzelliğine erişmek amacıyla niyet ettiği için güneşin her an meylettiği şey vücuttaki bendir.
3. Pazarda şeker senin dudağına öykündü diye başına sinekler üşüşmüş; bu ne acayip bir hengamedir.
4. Ey gönül! Can nakdini kavuşmana teslim eylerim. Dudağından ödünç alınan sözümüz olduğu için bize bayramdır.
5. Ey Emrî! Kılıcı baştan başa kana bulasa bile ben incinmem, (o) bana gül renkli atlas bir elbisedir.

2

1. Gül renkli yanağının üzerindeki ra harfi ya da alnının altında misk ile yazılmış nun harfi senin şu kara kaşın mıdır?
2. Bana tımar eyle dersem sinemi dağlarsın, yoksa sen gibi şahtan ulufem günde bir altın mıdır?
3. Senin misk kokulu kâkülün (için) geceye ait mi derler. Ey gönül çalan sevgili! Divane aşıkların Mecnun mudur?
4. Ayrılığında toprağında olan (şey) lale midir ya da haline kan ağlayan kırmızı renkli bir göz müdür?
5. Emrî! Pervin nazmı mı bu ya da sevgilinin dişlerinin vasfı mı, yoksa deniz içinde gizli kalmış inci midir?

3

1. Aşk ehlinin şehit olduğu yerdekine ot deme çünkü o mezarı üzerinde çıkmış ah dumanıdır.
2. Can ve gönül belaya düşerse bu şaşılacak bir şey midir? İnce tüylerin ki (onlar) aşk ehline kara beladır.
3. Gözün eliftir ağzın mim ve ha şeklindedir. Nur suresinin ayetleri Allah hakkı için o ay yüzlüyedir.
4. Ey gönül çalan hatun! Güzellik mülkünün şahısın. Güzelliğinin iklimi çevreyi kuşatmış askerdir.
5. Ey Emrî! Cisminde (bulunan) aşk gamının kılıcının yarasını sorana de ki: O dert iline doğru giden yoldur.

4

1. Gönül ocağında can kebabı yanar ne eyleyeyim? Bu göz kadehi kan şarabı ile dolu neyleyeyim?
2. Gam hazinesi gönül çalan sevgililere mesken değilse gönül dedikleri harap köşeyi neyleyeyim?
3. Yârin güzel yanağının hadisi olmayınca gülün elindeki parlak renkli kitabı neyleyeyim?
4. Çektiğim dert yüzünden sevgiliyi durdurur. Yaşımı döküp rakamının hesabını neyleyeyim?
5. Ey Emrî! Sevgilinin gamıyla bir hal ederdim, sinedeki gizli ıstırabı neyleyeyim?

5

1. Ey keman kaşlı sevgili! Yokluk mülküne can çıkar gider, kılıç gibi kirpiğin parmak ile bir işaret eylesin.
2. Şafak ateşiyle kızdırıp aşkını ortaya çıkarmadım, zamanın celladı başıma feleğin tasını giydirdi.
3. Bağın servisi, fidanı senin boyunu görüp hayret etmiş, öldü diye kuşlar başucunda figan eder.
4. Gerdanın çukur değildir onu güçlü bir mimar yapmıştır, güzelliğinin kasrının köşesi can kuşuna yuvadır.
5. Ey Emrî! Ay başında görüneni yeniay sanma, cihan devrinde dünya talibine parmak gösterir.

6

1. Yeniay bir nun yazıp kaşına benzetmemiştir, Ey gönül çeken sevgili sana aferin, senin nakkaşına aferin.
2. Ey endamı düzgün fidan gibi sevgili! Bağda uzun boyunu görse.....
3. Ey canım! Başına kırmızı dudak (gibi kırmızı)kaftan giydirdilerse mücevher yağdıran kırmızı dudağına öykünmek nedendir?
4. Kim ki güneş ve ayı kaşına benzetirse onun cismi yeniay gibi bükülsün sarı olsun.
5. Hal dili ile şehit düştüğüm taşın ne dediğini yazık ki başına gelmeyince idrak eylemezsin.
6. Ey Emrî! Sakın kanlı yaşına itimat etme zira bir gün seni gam bucağı (gibi) tenhayken bulup boğar.

1. Ey şirin ağızlı sevgili! Sen beni Ferhat'la bir görme. Ferhat kendisi bir dağ iken ben gam mülkünün Hüsrev'iyim.
2. Ey endamı düzgün fidan gibi sevgili! Gül bahçesinde gül fidanı diken, bağda senin uzun boyunu görse utanır.
3. Hilal kaşlarının ayrılığında kendini hançerledi, cismine şafak güneşinden kanlı bir kefen sardı.
4. Ben gözüne hata ile Hoten ahusu dedim sonra bildim ki insanı çeken Hoten ahusu değildir.
5. Emrî gül görüp senin yanağını yad etti, gömleğin kokusu Yakup'un gözüne basiret verdi.

1. Cihanın gül bahçesinin servisi senin boyuna öykündüğü için ahımın rüzgarı onu bir an şöyle titretir.
2. Ey salına salına yürüyen sevgili! Senin gölgen bir kara yağız bir güzel olduğu için o veli senin boyunun aşığıdır.
3. Ey kaşları kemana benzeyen sevgili! Onda kan döküp uğrayıp geçtiği için sinemde okun durmaz.
4. Ey kaşı keman! Senin kan döken kirpiğin kanımı döktü ve gitti bana merhamet için acı kaldı.
5. Ey şefkatsiz ay yüzlü sevgili! Kılıç gibi kirpiğin ile gözünün önünde katledip Emrî'ye merhamet etmedin.

1. Şeydaların deliliği baharı görünce arttığı gibi ben de lale renkli yanağını gördüğümünden beri divaneyim.
2. Tüylerin çemen, onu okurlar; ağzına gonca derler. Ben onu bunu bilmem yârin benzeri yoktur.
3. Aşk meydanı içinde bana Mecnun'u anma o ki avratın acizi olmuş kişi er midir?
4. Gam aleminde Ferhat bir pehlivan er olduğu için nice müddet sütunsuz dar geçiti kesti.
5. Emrî senin başın boyunun tamamını değnek ucu (gibi) top haline getirdi. Sevgililer dirilsin (çünkü) erin oyunu vardır.

10

1. Ey ay yüzlü sevgili! Kötü yüzlü, çirkin rakiplerle her gün şehirde gezersin, nice türlü belalarla bize görünürsün.
2. Ey miskin gönül! O saçı misk salan sevgiliyle bahşı bırak, kişiyi ejderhalarla hapsetmeye kişi kadir olur mu ?
3. ela şahı beni renkli kaftanlarla donatmıştır (bu sebeple) üryan tenim toprağa baştan başa kan bulaştırmıştır.
4. Ey boyu istek uyandıran sevgili! Bedeninin üstündekileri elif sanma. O gam şahının muhabbet kalesini bayraklarla süslemesine benzer.
5. Emrî'nin gönlü o kirpik ve o kaşların hayaliyle kılıç ve inlemelerle süslenmiş okçular dükkanıdır.

11

1. Ey put gibi güzel sevgili! Goncaya benzeyen ağzın ile vücudumu yok ettin, tenimi o incecik belin ile kıl gibi yaptın.
2. O sevgili gözümü kana bulaşmış kirpiğin yüzünden kan havuzuna dönmüştür. Erguvan fidanıyla etraf süslendi.
3. Bu cana gözün ok attığı için gönlüm ona yer etti, o kafir bir iki Müslüman ile niçin atıştı?
4. Birkaç ip ile Peygamber oyununu oynayalım.
5. Ey Emrî! Gamzesinin hayalini تنها görürsün diye kirpiğim kan saçan gözün yüzünden kanlı bıçaklı oldu.

12

1. Sen meleksin sevdiğin beşer suretinde bir peridir. Aya güneş iken neden müşteri yıldızı oldun.
2. Ey melek! O ay yüzlü sevgilinin yüzüne bakma. O güneş ve felekten gün doğumu vakti nur umar.
3. Güneş ve ay senin eşiğinde altın başlıklı kulundur. Bir gümüş tenlinin kulu olmak reva mıdır?
4. Alem içinde güneşsin, o ayın nurlarını kendinin zerresine saymaya tenezzül etme.
5. Emrî'nin yaşını akıtır, yüzünü sarartırsın. Sen bu kadar gümüş ve altını o ay yüzlü sevgiliye mi harcarsın?

13

1. O şah sinemde kan dolu bir yara açtı, dilencisine bir altın bağışladı.
2. Ey gönül! Mecnun Leyla'nın ağzını istediği için yokluk alemine kadar gitti.
3. Candan, karışmış aklı defetmek için bu dil aşk şarabı ile kan doldu.
4. Gözyaşımın nakdini her kim gördüyse bunda Karun'un malı varmış dedi.
5. Ey Emrî! Sevgilinin kara yağız at gibi beliren ince tüylerini gördüğünden beri gözümden kırmızı renkli yaş aktı.

14

1. Aşk hastasının ini inleme ve figanlarıdır. Gam maktulünün ağları ağlayan gözdür.
2. Çerh başımın üstünde gam kuşunun yuvasıdır. Gönül o saçları kara sevgilinin başı dönen Mecnun'udur.
3. Ey kaşı keman sevgili! Ah oku ile feleğe bir yara açtı ki şafak onun kaftanına bulaşmış kanıdır.
4. Güneş ve ayı yârin yanağı ve saf kaşı kapladı. Gözlerinden her dem dinmeyen onun yağmurudur.
5. Ey Emrî! Feleğin kaşı yine elbiseyi parça parça etti, şimdi o ay yüzlü sevgilinin aşığı üryandır.

15

1. Yaralar bana acıya acıya kan ağlasın, üstüme doğru dönen aşağılık felek ağlasın.
2. Ahımın dumanı başımın üstünde saçlarını çözsün, bu ağlayan gözüm naleler ile inleyip ağlasın.
3. Yüzüne jaleden inci döken gözleri dizilsin, yanaklarından başa bana neşeli gül ağlasın.
4. Neşeli gül, cevher saçan kırmızı ağzının üstünde ince tüylerinin olduğunu işitince karanlık yere girip ağlasın.
5. Misk kokulu saçının hevesi Emrî'yi toprak ettiğinden bağın sümbülü kara giyinip ağlasın.

16

1. O nazik ve gümüşten tenine kötü göz değmesin. Gel kolumu gerdanına altın kayış yapayım.
2. Karışmış gönlü, misk kokulu saçına bağladığım için bu bent ile yüzümü eteğine süreyim.
3. Beni katletmen için kaşlarına beni eğri diye mi anlattılar, ok atan gamzene her daim keman kaşını sundu.
4. Ay ile güneş cam şekline girip durur, bunu ümit ederek senin pencereye cam olsunlar.
5. Ey cihan bağının gülü! Eğer kuş, Emrî'nin çamurundan güç alırsa gül, bahçene bülbül olsun.

17

1. Beni o vefasız her dem terk eder gördüler, beni özlerine her dem inleyen eylediler.
2. Posta, aşk kokusu ile nafe gibi sarıldım, o ham kakülünün bir kılına beni asmadı.
3. Ayrılığın zamanında yaş dolu göz beni kana boğduğu için yârin kuş yuvasına varıp kan ağlayayım.
4. Ey sevgili! Gel hakikat yolunu benden öğren çünkü gam beni günde bin kez öldürürken ben o sevgiliyi terk etmem.
5. Saba rüzgarı gelip saçlarının kokusundan canıma dem vurdu, beni o an akli karışık bir sevgili haline getirdi.

18

1. Gönülde derdin yüzünden bela, mihnet ve gam vardır. Yaşlı gözde dahi hayalinden dolayı nem vardır.
2. İnci saçan kırmızı ağzın kızıl yakuttan bir hokkadır, onda hasret yarasına merhem vardır.
3. Sinemin nurundan kabrimin lalesi ter döktüğü için senin yanağında damla damla çiğ vardır.
4. Ey gönül! Sevgilinin gamı sadece sende var sanma şüphesiz o her kişinin hatırladadır.
5. Ey Emrî! Vücudunun misli gibi yok olmayan kimse görülmemiştir. O güneş yüzlüde zerre kadar bir ağız vardır.

19

1. Taze gülden nazik bedenın vardır, gonca bahçesinde dahi senin ağzına (benzeyen) yoktur.
2. (Aşık) Yüzündeki ince tüyleri hatırlayınca yaş döker. Onu kirpiğindeki çemenin çiğ tanesi sanma.
3. Ey put gibi güzel sevgili! Ah, can ve gönül çocuğunu yuvarlak çenenin heveslisi olarak kim kıldı?
4. Ayağına yüz sürmek zevktir, zevki senin devletinde sürelim.
5. Emrî'yi öldürsün diye kılıca benzeyen nazik gamzen (onu) yere serip can verdirir.

20

1. Sineğinin kanadının gölgesine takatim yetmezken heves dolu gönle dudağındaki beninin kederi düştü.
2. Yüzü gülmeyen servi boylu sevgili! Çemen gibi gönlün can bülbülü ve güllerin şahı ile oyulmuş kafese benzedi.
3. Kirpiğimi senin ağlayan gözünün etrafında gören onu deniz kenarındaki diken ve ota benzetir.
4. Yeniay yüzünden gönlü her an inlediği için feleği aşk yolundaki çana benzetirim.
5. Emrî, halka toprak olmuşken tozuma hürmet etsin. Yarın yanından esse üstüme kaçın.

21

1. Sevgili ayrılığın gamıyla güldürmedi bu yüzden ağlayan gözlerle ağlaşalım, zamanıdır.
2. Öldüğüm vakit köpeğin kabrime gelirse mezarımın toprağı neşeli güllerle süslensin.
3. Ey şahım! Gözümün bebeği aşkının devletinde, senin yoluna etekleriyle kırmızı dudağını sermeye kadirdir.
4. Pervanelerin işi yatak odasının mumu gibi her gece yanağının ateşi sayesinde tutuşmaktır.
5. Ey Emrî! Gözümün yaşının cihanı aldığını gördü bu yüzden ay, parlak yıldızlarla göğe yapıştı.

22

1. Bu cihanda yarsız, bostanda servisiz ne eylersin?
2. Ey Mecnun! Gönlünde Leyla'nın aşkını istiyorsan yabanda ne eylersin?
3. Ey gönül kuşu! Burayı büyük pervaz haline getir. Toprak kuş yuvasında ne eylersin?
4. Ahının kılıcı gibi felekten geç mekansız ol, mekânda ne eylersin?
5. Ey Emrî! Eğer aşık değilsen falan filan mahallesinde ne yaptığını söyle.

23

1. Alnına düşen saçın ve kakülün çok sitemkâr oldular. O iki başlıları gör (ki) insanın aklını başından aldılar.
2. Sonra yüzünü görmek nasip olmaz onu gör dedikleri için ey şuh sevgili senin gözlerin bu dert ile hasta oldular.
3. Saçların kara top olup canların üstüne düştü bu yüzden hiç can kurtulmadı hepsi giriftar oldu, buna tutuldu.
4. Şunlar, çenenin alt kısmı ile saçlarına el uzattığı için kimisi zindanda kalıp kimisi de darağacında asıldılar.
5. Ey Emrî! Gözlerin yaş döküp sevgiliyi istediği için Mısır'ın Yusuf'una hoca olanlar müşteri oldular.

24

1. Ey can! Taze dudağının üstündeki diş yarası mı ya da o şekerin üstündeki sin harfine benzeyen diş midir?
2. Yanağına aşıktır başın taşı bile döver, her sabah taze gülün üstündeki çiğ tanesi değildir.
3. Bir katı yürekli sevgili
4. Cismim hançerlerin üstünde saçıldığından beri bir ölüye döndüğüm için süsen çiçeğiyle süslesinler.
5. Emrî'nin gönül kuşunu o uzun boyunda dikenli ardıc ağacının üstünde inleyen kumru san.

Dîvân-ı Hayâlî

1

1. Bu benim siyah saçımdır ona gerdanımdır deme. Zalimin boynuna düşmüş günahımdır.
2. Ayın halkasını tutup feleği yerinden kapan gam, akşamında benim ahımın pazısının kuvvetidir.
3. Aşk şahıyım, kırmızı yarama Key'in tacı denmez. Ben şu başsız ve ayaksız dilenciyim.
4. Ey gönül! Güzellik meclisi içinde sevgilinin gözü ve kaşı benim iki gözbebeğim, iki şuh ve çarpık külahımdır.
5. Ey Hayâlî! Fakirlik şahının mahallesinin köpeğinin kilimi benim lale renkli elbisemdir.

2

1. Gözyaşı deminde iki ümit dolu göz gamzenin ucu yüzünden kanları akan iki şehit oldu.
2. Cefa ilminin kitabını bugün ders etmek için Rum iklimine senin yüzündeki ben gibi eşsiz bir şey gelmedi.
3. Sofu kişi riyazet ile eğer iskelet gibi olursa düşünde bir ayak görmesi halinin içki istediği anlamına gelir.
4. Şu yanağında ince tüylerini görünce hançere düştü, onu gören söğüt yaprağının yansıması ile kıyas etti.
5. Hayâlî kapına gelip niyazını arz eder. Padişahım! Devletin ziyade ömrün uzun olsun.

3

1. Ey servi boylu sevgili! Ben cansızın gölgesinden cüdayım, başıma kara toprak yüzünden yerle birim.
2. Himmetimin çarşafını felek düşünde götürür, dilenci elbisesinde ben nasıl sultanım, gör.
3. Başı açık lale, çimende gül sultanına: Ben alemin kan bulaşmış şehitlerin şahıyım. dedi.
4. Ey Derviş! Toprağa küstah gibi ayak basma. Ayağın altına bak, ben Sultan Süleyman'ın karıncasıyım.
5. Ey Hayâlî! Cehalet ile cahil beni ne bilsin, ben irfan aleminde padişahın kölesiyim.

1. Ey ay yüzlü sevgili! Allah ki bu güzelliği sana bağışlamış. Feleğin güneşi sıcak olsa ne olur?
2. Her inleme benim ne yaptığımı şerh etsin, aşıklar meclisinde bir nağme sana ah gibi gelir.
3. Gam dağına gelsen sert taştan sana tırnağı ile yol yapan Ferhat'ı görürsün.
4. O ay yüzlünün elif ve dağı ile beyliği vardır. Ey dilenci! Bugün padişah sana alemin davulunu verdi.
5. Hayâlî sararmış yüzünle yürü, aşk harmanında sana bir kere ah değdiği için kanaatkar ol.

Emrî

1

1. Ey ay yüzlü sevgili! O nergis gibi güzel ve iri gözlerin olduğu için hilal gibi kaşların onları basmıştır.
2. Resim gibi güzel sevgilinin boynuna kollarını sardıkça amber kokan saçların kıskançlıktan gözüme ejderha gibi görünür.
3. Yakuta benzeyen ayva tüylerinin benzeri olmayacağını bildiği için yazdığı yazıların başına toprak saçarmış.
4. Ey put gibi güzel sevgili! Senin yanağını aya benzetip taptıkları için Hinduların nakkaşı sanatında yüzünü kara kılar.
5. Ey Emrî! Yar dişine kendi özlerini derecelendirmişler. Onun inci gibi dişlerini görünce yüzleri ağarır.

2

1. Misk kokulu kaşlarının hasreti ile nunun boyu bükülmüş, onun sinesinin üstüne gam yarası nokta koymuştur.
2. Ayakkabının ökçesindeki demirin resmi yeniay, parlaklığının nakışı ise yıldızlardır ki her yere ayak bastığında yeryüzü gökyüzüne benzer.
3. Göz bükülmüş kaşını görünce gönle arz etti. Yeniayı gören her kimse başkasına üzüntü verir.
4. Gönül levhasında aşk nakkaşı senin tasvirini yazmak için kan dolu gözümü kırmızı mürekkep diviti kirpiklerimi de kalem yaptı.
5. Ey Emrî! Karmakarışık saç Mecnun'un başında değildir o benim tuğumu gam şahı olduğum için çekerti.

5 (Hayâlî)

1. Her gün sevgilinin تنها koynuna ayna koyar güya naz ile Züleyha Yusuf'un koynuna girer.
2. Yarın dudağının fikri rakibin gönlünden çıkmadı. Eyvahlar olsun ki o dudağı sert taş koynuna aldı.
3. Fenanın gül bahçesinin yolunda cismini toz eden taze gülün koynuna rüzgar ile girer.
4. Dağ sahra koynuna makdemin izini koyduğu için eteğine taş alıp savaşmayı diler.
5. Ey Hayâlî! Aşk içinde nice gözyaşı mahvoldu. Irmaklar güya ki deryanın koynuna girdiler.

6

1. Beni nazlı sevgiliye neden vermezler. Sana aşık olanlar yolunda cana ne vermezler.
2. Yarın dudağının sevdası gönlüme yakışır. Bu sevgilinin kırmızı dudağından arındırılmıştır onu her kana (kaynağa) vermezler.
3. Meyhane erleri onu bir taş yastık etseler devlet tahtının üzerinde sultanın makamına vermezler.
4. Had bilmezliği Züleyha gibi nefsinden cüda kıldığı için Yusuf'un vücudunu Mısır'ın zindanına vermezler.
5. Ey Hayâlî! Leyla'nın aşkına heves kıldın ama bela sahrasında onu her perişan Mecnun'a vermezler.

7

1. Bahardan önce soğuk havalar olduğu için rakip o gül yanaklıya karşı ah edermiş.
2. Melamet şahıyım, ateşinden hak istediği için namusu olmayan askere kılıç çektim.
3. Mansur şevk ile kapıya karşı gittiğinde kendine bu gonca ağızlı yanak bahşedeni edinmiş.
4. Büyük muhit senin dalgalarını aşık edip tenlerin gemisini kenara karşı vurur.
5. Ey Hayâlî! Irmaklar gözümün yaşının su baskınını yâre karşı akıttıkça taşlar alıp dövündü.

8

1. Alemde yârin eksikliği ne zor derttir, canıma razı olma eksikliği kar kalmıştır.
2. Merakımdan dolayı ben gibi tozu topraktan kaldırmayan rüzgarın olmamasıdır.
3. Yara dolu sine ile aşık dünyada zevk aldı. Gam akşamında mumlar yakıp sevgilinin uzun boyunu arar.
4. Ey felek! Beni sevgilinin mahallesinden ayırsan bu ne gam verici şeydir. Dünyanın gül bahçesine bir bülbül eksikliği çok mudur?
5. Ey Hayâlî! Dünyanın piri kadehimi görmese derviş olana razı olma eksikliği gösterir.

9

1. Menekşe gül bahçesinde korkusuz aşığa dönüp sevgiliye bakıp toprağa secde eder.
2. Menekşe anahtarla o çemen kapısının kilidini açıp orayı meclis haline getirdiği için göklere kadehteki son damlayı saçar.
3. Menekşe gam saçan bülbülü çenesine vurup her dem aşığı terk et bana yar ol der.
4. Dilenciye ejder başlı kılıç yakışır dediğim için bu idrake menekşe başını eğip secde etti.
5. Hayâlî! Billahi yelken tuzağında nice şahım gibi ona benzeyen yakası parçalanmış menekşedir.

10

1. Bugün saf gönül, parlak bakış, oyunsuz, alemsizim. Kudretin şimşir kabzasında çok öldürenim.
2. Bugün cihanın isim ve resminden el çekmiş ve huzurlu haldeyim. Hak tekkesinde tıraş olmuş bir abdalım.
3. Siyah yara cismimi baştan aşağı süslediği için bugün aşk şahidinin sıcaklık dolu yanağına küçük bir beneğim.
4. Gönül tokluğunun doruğunda şanlı bir kimseyim, bugün cihanın av yerinde rahatım.
5. Ey Hayâlî! Kan renkli gözyaşım ile daima arkadaş olduğu için bugün gül renkli şaraba meyyalim.

Ca'fer

1

1. Beyceğiz'im! Vasılını cana verme, canı cihana satma.
2. Beyceğiz'im! Devletinde kulunuz bunu hoş görelim ama zaman böyle kalmaz.
3. Beyceğiz'im! Beni gerekiyorsa öldür gerekiyorsa dirilt. Kul senindir, bundan bana ne?
4. Beyceğiz'im! Dünya ve ahiretin varı ortadadır. Seni bir kez büyük ??
5. Beyceğiz'im! Cafer'in kastı güzelliğinin vasfıdır, orada şiir bahanedir.



Muhibbî

1

1. Aşkın hastalığını şifa yerine yabancıyı vefasız dert yerine gör.
2. Bana saçının sevdasından başkası kardır, aba yerine kara çul giydirir.
3. Sinemin sırrı açığa çıksaydı kaftan yerine tenimi parçalardım.
4. Benim yüzüme bakmadan geçip gitme merhaba yerine üzüntüyü sun.
5. Kişi cihanı faydalı bir yer sanır, ömrün nakdini kira yerine verir.
6. Ayağının tozunu bülbul görmezse onun yerine kendi gözümü çıkarayım.

2

1. Sevgili beni ayrılık ateşiyle yaktı. "Ve sen bizi cehennem ateşinden koru."
2. Gönül yaramın ağzına kılıcını sokar, gönül de ne yaptığının fikrini bilmez.
3. Aşk içinde benden başka kimse yok. "Evde ev sahibinden başkası bulunmaz."
4. Bak! Matlam güneş gibi parlak yüzünün hayal ile çok parlak matlanın ayı oldu.
5. Gönül senin ince tüylerinin tozunu düşündüğünden beri ayın son gecesinde gözbebeği mahzun oldu.

3

1. Güzeller naz ile yürürler dönerler goncaya benzeyen ağızlarıyla konuşurlar.
2. Dün sevgilinin busesini itiraf etmişken bugün acaba ne oldu diye inkar ederler.
3. Güzellerden vefa görmek mümkün mü? Cefa dersin iyiyken çok cefa verirler.
4. O ay yüzlü sevgili aşıklarını bırakıp döner rakip ile pazara giderler.
5. Ey Muhibbî! Aşk sırrını açığa çıkarma. Mansur gibi darağacına asarlar.

SONUÇ

Mecmualar derleyicileri tarafından derlendikleri dönemde beğenilen şiirleri ihtiva etmeleri bakımından önem taşırlar. Milli Kütüphane 2519 numaralı şiir mecmuası 15 ve 16. yüzyılda yaşamış şairlerin şiirlerini barındırmaktadır. Bu çalışmada çeşitli özellikler açısından 49 varaklık bir mecmuanın transkripsiyonunu ve nesre çevirisini yapmaya çalıştık.

Mecmuada, bazı şairler hacimli bir yer tutarken bazı şairlerin birkaç ya da bir şiiri bulunmaktadır. Genelde mecmuadaki şairlerin ve şiirlerinin sayısı o şairin dönemindeki ünü ve yeteneğiyle doğru orantılı olarak karşımıza çıkar. Bu eserde yoğunluklu olarak şairlerin birbirlerine bend şeklinde yazmış olduğu şiirler bulunmakta; karşılıklı söyleşme tadında olan bu şiirlerin edebi değeri yüksektir. Döneminin ünlü şairlerine nazaran isimleri az duyulmuş olan şairleri tanımamız açısından da mecmuamızın araştırmacılara kolaylık sağlayacağı anlaşılmaktadır. Bu şairlerden seçilen şiirler o dönemde hem iyi bir şiirin nasıl olması gerektiğini bizlere gösterirken adı çok duyulmayan şairlerin de bu şiirleri rehber edinerek sanatlarını icra ettiklerini bizlere anlatmaktadır. Bu nedenle bu mecmua edebiyat ve dil tarihimiz için önemli bir kaynak olma özelliği taşımaktadır.

Bu çalışmada, mecmuada yer alan şiirleri divan neşirlerinde bulunan halleriyle kıyas ederek sorunlu beyit ve mısralar için alternatif üretmeye hatta doğru olanın ne olduğunun ortaya çıkmasına zemin sağlamıştır. Ünlü şairlerin dîvânlarında yer almayan şiirleri de tespit etme açısından çalışmamız alana kaynak açısından katkı sağlamıştır. Buna ek olarak divanlarda yer alan şiirlerdeki beyitlerin yerlerinin zaman zaman değişik olması hatta beyitlerin yazılmaması yahut da beyitlerin / mısraların tamamen farklı olması bize bu şiirlerin müstensih ya da mecmuanın mürettibi tarafından kendi edebi anlayışlarına göre kurgulandığını göstermektedir.

Çalışmanın önemli bir bölümünü oluşturan nesre çeviri kısmıdır. Çeviriler esnasında beyitlerin tamamen aynı çevrilmesi yönteminden ziyade anlam bütünlüğü korunmaya çalışılmıştır. Yapmaya çalıştığımız nesre çeviriler, okuyucuya ve araştırmacıya şiirleri anlamlandırma yolunda tutmaya çalıştığımız meşaleler konumundadır.



KAYNAKÇA

AK, Coşkun. *Muhibbî Dîvânı (İzahlı Metin- Kanûnî Sultan Süleyman)*, KTB Yay., Ankara, 1987.

AKKAYA, Mehmet. “Şemsi Paşa Divânı (İnceleme-Edisyon Kritikli Metin) (Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı, No:3693, İstanbul 1992.

AKDOĞAN, Yaşar *Ahmedî Dîvânı*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü

ÂŞIK ÇELEBİ. *Meşâ'irü's-Şu'arâ*, haz. Filiz Kılıç, 3 C., İstanbul Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2010.

AYÇİÇEĞİ BÜNYAMİN, DEMİRKAZIK, HACI İBRAHİM, DENİZ SEBAHAT, ERSOY ERSEN, NUSRET GEDİK, KAYA, HASAN, ÖZTOPRAK NİHAT, SAY AY ÜMRAN, YILMAZ OZAN. *Osman Bey'den Sultan Vahdettin'e (Osmanlı Hanedan Şarileri 1)* İdeal Yay. İstanbul, 2021

AYDEMİR, Yaşar. *Şiir Mecmuaları ve Metin Teşkilinde Mecmuaların Rolü*, Bilig, S. 19, s. 122-137. 2001.

BİLGEGİL, M. Kaya. *Edebiyat Bilgi ve Teorileri (Belâğât)*, Enderun Kitabevi, İstanbul. 1989.

CANIM, Rıdvan. *Divan Edebiyatında Türler*, Grafiker Yayınları, İstanbul 2010.

ÇAVUŞOĞLU, Mehmed. TANYERİ, M. Ali. *Hayretî Dîvan Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, 1981.

ÇAVUŞOĞLU, Mehmed. *Hayâlî Bey ve Dîvânı'ndan Örnekler*, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ankara. 1987.

ÇAVUŞOĞLU, Mehmed, Necati Bey Divanı: Seçmeler, Tercüman Gazetesi, İstanbul (t.y.).

ÇAVUŞOĞLU, Mehmed. *Necati Bey Divanının Tahlili*, Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara. 1971.

ÇAVUŞOĞLU, Mehmed. *Yahyâ Bey ve Dîvânından Örnekler*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara. 1983.

ÇELEBİOĞLU, Amil. “*Türk Edebiyatında Manzum Dinî Eserler*”, Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1998, s. 350

DERDİYOK, İbrahim Çetin. *CEMÂLÎ DÎVÂNÎ (İNCELEME-METİN)*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yüksek Lisans Tezi, Adana, 1988.

DİLÇİN, Cem. *Yeni Tarama Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yay. İstanbul. 1983.

DOĞAN, Muhammet Nur. “*Klâsik Türk Edebiyatında Osmanlı Hayatının İzleri*”, *Eski Şiirin Bahçesinde*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2002. s. 51-62

DOĞANYİĞİT, İbrahim. *Yahya Bey (Taşlıcalı): Gülşen-i Envar*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri 1992.

DONUK, Suat. “*Bilinmeyen Bir Şair: Su’âlî ve Şiirleri*”, Turkish Studies, Ankara 2013.

ERDOĞAN, Mustafa. *Bursalı Rahmî ve Dîvânı*, Dergâh Yay. İstanbul 2011.

ERDOĞAN, Mustafa. *Bursalı Rahmî Dîvânı*, KTB Yayınları, Kültür Eserleri 503, 2012.

ERÜNSAL, İsmail E. *Tâcizâde Ca’fer Çelebi Dîvânı*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara 2018.

FEVRÎ, Divan, Süleymaniye Kütüphanesi, Lala Efendi Koleksiyonu 474.

GÜLÜM, Emrah. *Ahmedî Hakkında Bir Biyografiya Denemesi*, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 2021.

İPEKTEN, Haluk. *Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2016.

İPEKTEN, Haluk, İSEN, Mustafa, TOPARLI, Recep, OKÇU Naci, KARABEY Turgut. *Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1988.

KANAR, Mehmet. *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Say Yay. İstanbul, 2011.

KALPAKLI, Mehmet. “Fevrî”, DİA, C. 12, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, s. 505-506. 1995.

KALPAKLI, Mehmet. *Divan Şiirinin Edisyonunda Bilgisayar Kullanımı Metoduna Giriş ve Fevrî Divanı'nın Elektronik Formu*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul. 1991.

KALPAKLI, Mehmet. *Fevrî:Hayatı-Şahsiyeti-Eserleri* (Yüksek Lisans Tezi), 1986.

KARAVELİOĞLU, Murat Ali. *Şem'î dîvânı (Prizrenli Şem'î)*, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay. İstanbul, 2014.

KÖKSAL, M. Fatih. “Muîdî”. *Türk Dünyası Edebiyatçıları Yazarlar ve Şairler Ansiklopedisi*. C. 6. Ankara: AKM Yay. 423. (2006).

LEVEND, Agah Sırrı. *Türk Edebiyatı Tarihi, 1 C.*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1988.

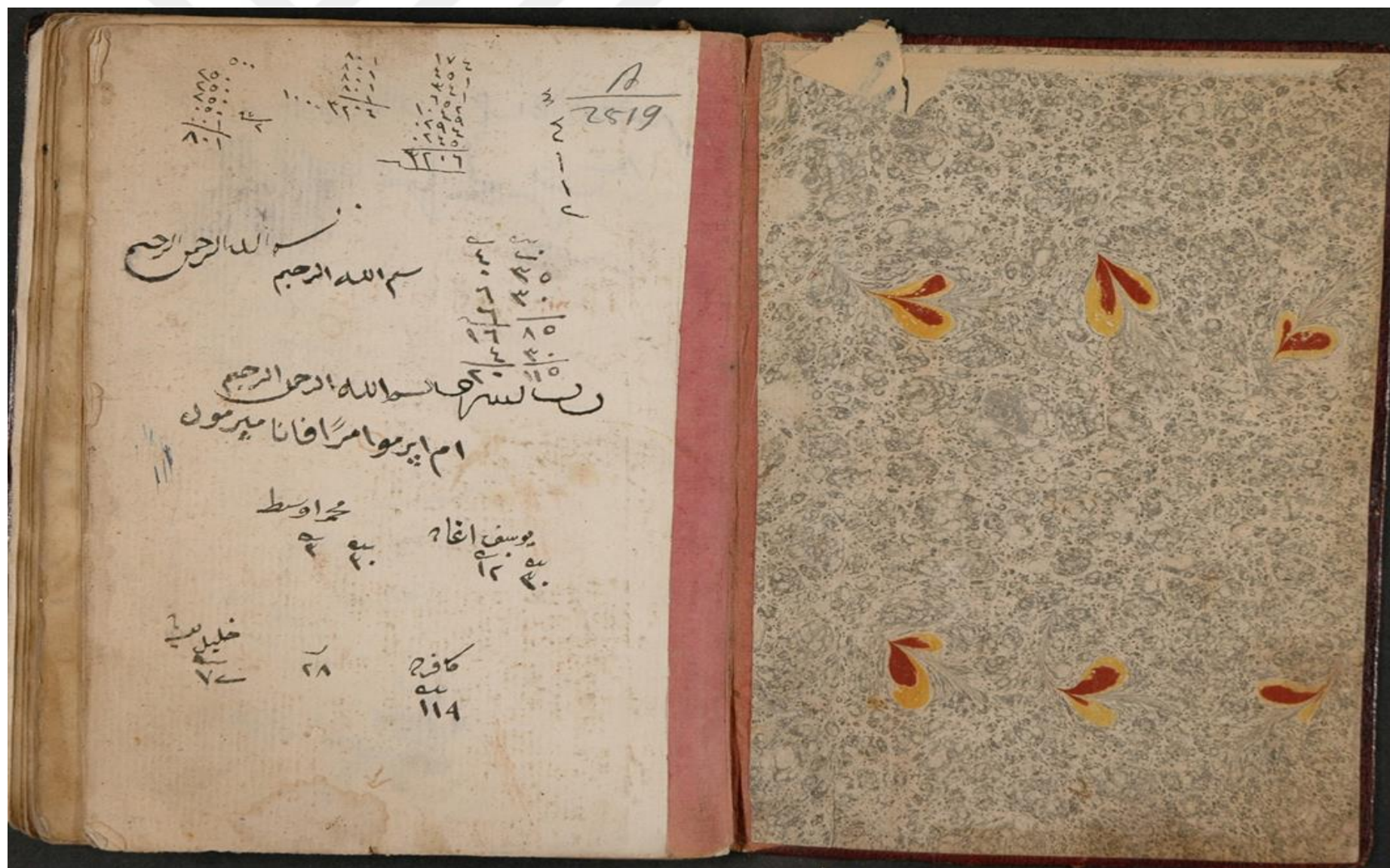
LEVEND, Agâh Sırrı. “Divan Edebiyatı, Kelimeler ve Remizler-Mazmunlar ve Mefhumlar”, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2017.

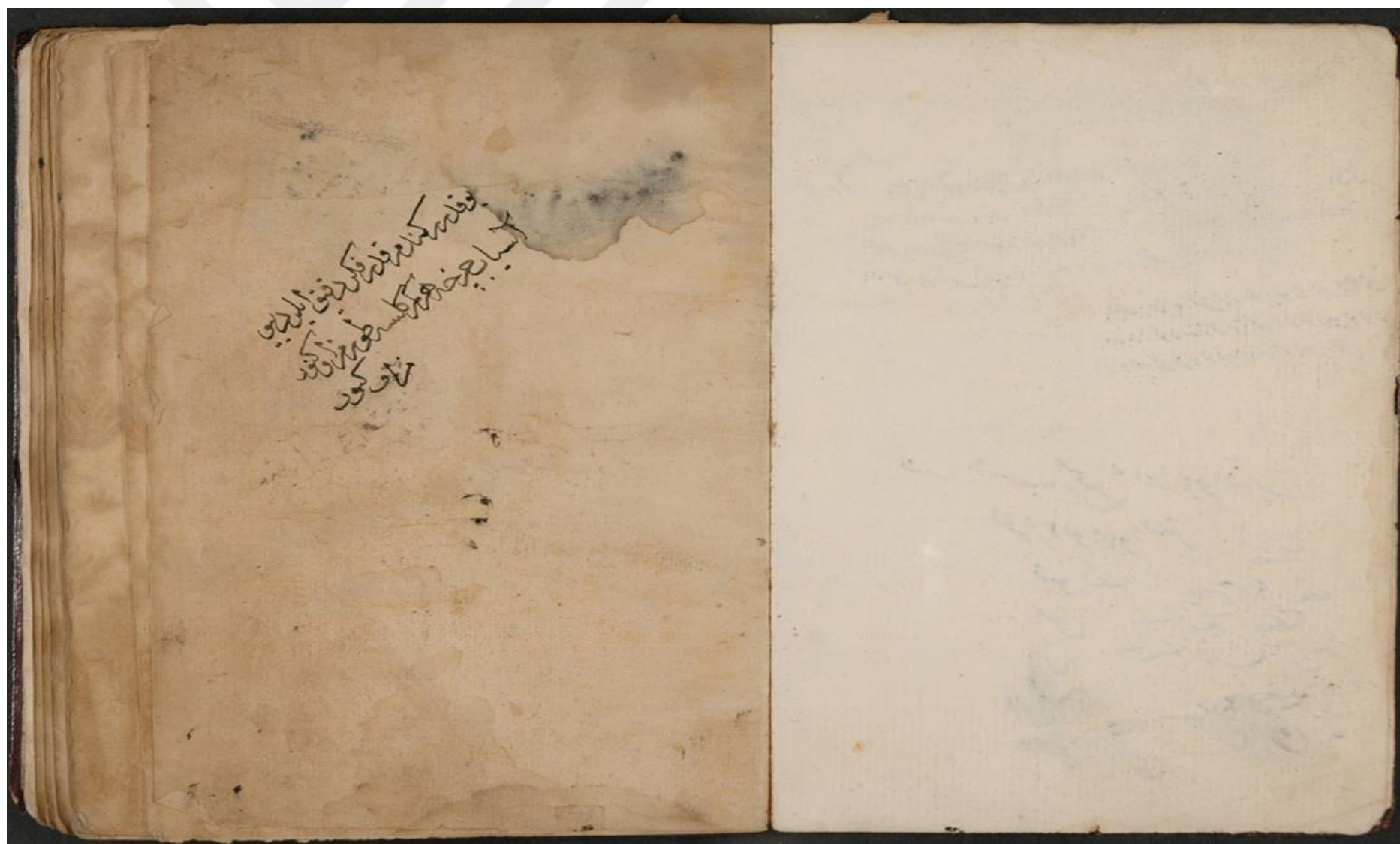
MENGİ, Mine. “Eski Türk Edebiyatı Tarihi Edebiyat Tarihi ve Metinler”, Akçağ Yayınları, Ankara, 2016.

- ONAY, Ahmet Talat.** Hz. KURNAZ, Cemal, *Açıklamalı Divan Şiiri Sözlüğü Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar ve İzahı*, Berikan Yay. Ankara, 2013.
- PALA, İskender.** *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, Kapı Yay. İstanbul, 2014.
- SAMİ, Şemseddin.** Hz. NERGİZ, Fazılhak, ENÇAKAR, Aziz, *Kâmûs-ı Türkî*, Şifa Yay. İstanbul, 2016.
- SARAÇ, M.A Yekta.** *Klasik Edebiyat Bilgisi (Biçim-Ölçü-Kafiye)*, Gökkubbe Yay. İstanbul, 2014.
- SARAÇ, M.A Yekta.** *Emrî*, DİA, C. 11, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul, 1995.
- SARAÇ, M. A. Yekta.** *Emrî Dîvânı*, Eren Yay., Doktora Tezi, İstanbul, 2002.
- STEINGASS F.** *Persian-English Dictionary*, Çağrı Yay. İstanbul, 2005.
- TANRIBUYURDU, Gülçin.** *Muîdî Dîvânı (Metin-Çeviri)*, Doktora Tezi, Kocaeli, 2012.
- TARLAN, Ali Nihat.** *Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asır Divan Şiiri Rahmî Ve Fevrî*, 1.Fasikül, İstanbul Üniversitesi Yayınları, Üçler Basımevi, İstanbul, 1948.
- TARLAN, Ali Nihat.** *Hayâlî Bey Divanı*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İstanbul, 1945.
- TARLAN, Ali Nihad.** *Hayâlî Bey Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara, 1992
- TARLAN, Ali Nihat.** *Necâtî Beg Divanı*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul. 1963.
- TARLAN, Ali Nihat.** *Necâtî Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara, 1992.
- TARLAN, Ali Nihat.** “Necâtî”, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (*Devirler, İsimler, Eserler, Terimler*) C.6, s.548-550, Dergâh Yay., İstanbul, 1998.

- TIĞLI, Fatih.** *BURSALI RAHMÎ ÇELEBÎ VE DÎVÂNİ*, T.C. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2006.
- TÖKEL, Dursun Ali.** *Divan Şiirinde Şahıslar Mitolojisi*, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Yay. İstanbul, 2016.
- TUNCAY, Alev.** *Divan-ı Zaîfî*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Mezuniyet Tezi, 1965.
- UZUN, Mustafa.** “Mecmûa”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, C. 28, Ankara 2003.
- YAVUZ, Kemal.** *Muhibbî Dîvânı*, Cilt 1-2, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay. İstanbul, 2016.
- ZÜLFE, Ömer.** *On Altıncı Yüzyıl Şairi Selîkî ve Şiirleri*, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara, 2009.







مجموعه از دیوان احمدی شمس الدین
و جلیلی

اشهد ان لا اله الا الله
محمد رسول الله
او اعادته ومعاذته
الشيخ

۱۰۰

18 Ocak 1974

Abdullah Özalp
Gemlik

بینه عاکردیم یهیار اولدی
بیلدی یمن سکوفه کفتا
لاله اولسه عجبی غانیه دار
چور لیدن بقیه کیسوسین
عجبی بیلل اسون قیلا د
جرعه زین قید ما چینی کدر
یا و حیلله در آ حب
هردی ناره سینه ناره اولدی
دست انار انکار اولدی
دولت آتینه کلیم اولدی
سینک زلفی تار مار اولدی
غیبه نیک منشی غار اولدی
نرک کوزلری غما اولدی
باغنه بلبلک همدار اولدی

بو جهان کیسه دکلماتی
ایچله طولو طو لوصون سانی

نورصالدی ساط سوز چمن
کلدی دوز سوز کیدی حرن

2

کل کله سولار اولدی کلند
ینه اولدی بقیه ناهه درون
لاله کلدی عدم دیاریندن
بلبلک کوی چمن بیلک
کدنه صنه بوند بینه کله
هاد بقیه خزان اولور باغی
غیبه لدر کفت و کوبه ایدی
عالمی طودی بوی سیک چمن
ایتی بو بیلک صاغ اسن
کل کله بار غار خشک ندن
عیش نوش ایله دست لک ایلن
غده اوله مبارعه ادیکر

بو جهان کیسه دکلماتی
ایچله طولو طو لوصون سانی

کدنه صنه بوند بینه کله
سرو باش صلد غینه کلک بو
عیش نوش ایله دست لک ایلن
کلشی مهالک دیر ایل هو

33/1974



ایستد لکن بوی زنج	قاله رب بر من و دی یامو
ایستد و سینه دیدار	چاغلر حسرتیله هر سو صو
لاله کوردی من لکن ای	سمن الی لینه جینی سبو
ایستد غلغلنی بلبلنک	بلبله کل و دیکه سندن بکو
دمیدر که بومل جمع اوله	چمن یار سار نقل کدو
یار استر سنا ی کوکل سندن	نظری حقه ایله حتی بجو

بوجان کسبه دکما باقی
ایچله طو لو طو لوصون سار

دردی شاطیه صبا جینی	مجدی محرابه نافه خنی
اولدی قریشینه آبره بار	مجدی سویدرینه در عده

بلبله عینه نازا ایتک چمن	عینه کلدن ایدندی پیر
سرو کوردی چنار لال و رش	اکلوب نازله دردی منه بچی
لاله سارچ اولوب لکن قدخ	اولدی هدر محلیک لوب و بیه
الیدی دین قدخ الینه قدخ	چکک استر ک ناره باسنه
طاعنه حسن لاله وصف اولد	باغده الیه لطف یا سمنی
نوکس اچمن لورینی و بچون	کوردی دینو چاک اولوب کید

بوجان کسبه دکما باقی
ایچله طو لو طو لوصون سار

عدن اولدی بنفشه قدی دونا	آنولچون طو تر لکن عصا
کلوخون بوجون عین اولش	که اکلیل آغ که حمدا
سوز بوش اولسه نوله سرو	چمنه سرو اولدی سرو با
لکه کیش کلزه مولوی فار	سمن لکن لاجوردی قبا
مویانه اصیش چنار سبچون	الکوردی کله اید سرو دها

بُورْهَانِ كِيَه دَكْل بَاقِي
اَجَلْم طُولُو لُوصُون سَاقِي

بوجهان كيه دكل يانی
اے اے اے اے اے اے اے اے

هه کوردانی وصفه صفایه
م انرا و لا لاله سز کلسز

بُوحَمَّانُ كَسْبِي وَدَكْلُ بَابِي
اَعْلَامُ لُطْفِ لُحُوصِنِ سَائِي

292

اوله افسرده بر حرارت اولوب	آتش عشقه نيا نوب يا قبله
جوشه كل در دله حنونی آله	قطره ايكن اود وكي دريا قبل
كودكي يويوب ايكي عالمه دت	اود وكي بر نظر ما نسا قبل
ست اولوب باده محبتله	حاني مدحوش عقلي شيدا قبل
اولوب اسدا ر عشقه حيران	
آله ريدانه عالي سيران	
كل كاي ايلال سيار	ايت مانا كي دوسون اعتبار
يار نهها و خانه خاليد	كيس في الدار سيران ديار
بو جهان كلشنيد بيلك نوب	بوفسه فرخنده عجمه كل فار
اي كونه كه كودك امسا	اقترا اودا لاديه بر خوار
پرده غفلتي كنوز دلا	خوابدن چشم حاني قبل بيدار
نريطر ايله كلعي ايكي كودم	اشنه بن جنت اشنه بن ديار
پندي ايمدك قبوله اقل	سؤله كلد لاشنه اخير كار

كادباري ملتت او تو داسد	سكه سوز بود در بزم عذار
اولوب اسدا ر عشقه حيران	
آله ريدانه عالي سيران	
دريه صايه مهر رخسار	قطره ايله بحر عارف
صوم سوز اوله صولاندن ايله نو	صومسه جند آرخيو كاف
فرخنده كي ايله چرخ اوده	آله ايل صفر سينه كي تاف
مودكي علق همستله	خونكه دوشايت سلكيا في
كند ديا غلكه فريلوب مردم	سمع و شللك ايله نوبار
تاكه دفع اوله دنيج ماندن	پرده اولن حجاب ملما في
كودم سن سن سینه جوهرين	قند دوزيا بوجيرد كافي
كودك اچ قلعه خواب غفلتد	هي شرب غرور سكر آف
اولوب اسدا ر عشقه حيران	
آله ريدانه عالي سيران	

ایده با اولاد آشیانی سیاد	ایله ای دیلغا ناله قسریاد
بینه عشق اولدولم ایستریک	بیدعمدن همیشه کزاد
حاصلک اوده یقینون اتق عشق	خوین عذرک ایلسون بریاد
دو عشق اچیه جان ویرن کتار	کتدیله کرچه قویله اویسیاد
خسرو عاشقان اولدوسیه	جان شیرینی فرسه قهریاد
جالایدن عشق قالمه قالیدن	بهر اولدوسوز ساسی ببنیاد
ناله کیمیا ناله قریب طویار	لفظ کدر اغزده قورقادیاد
قبح اذن تلفظ اتیکله	کوکلی عین اولن اولدوریشاد
کودک اچ قله خاک غفلت	ایدنوب ناز معرفتدن سزاد
اولوب اسرار عشقه حیران	
ایله دندانه عالی سیران	
اکله کولدی چون همه اجمام	عیشه آغاز ایدباله الجام
ایچیمجه صفا جحش	زایل اولدورک ورت ایام

نخ زلفک عیسی موییه لوم	نری سنایله ساقی صبح شام
وصله ای کورد برادر دی دایم	هرکون اولور دوییه چون بیر
قوغدا لی کدر شمه غنچه	ویرمه اول شیوه بیکله نظره
یترایت سیم برادر او صافین	بچه سین سوزلر کیمز خا فر
سویله بر سوز دخی کلیم اسیا	سماشید نلدردیا کراشید کلام
ایموردد اولق ایستریک اکن	عشق سیمجانه سینده درم انام
بشقه بریاد ناه اولوب سنده	اوله شویله اسیر سنک و نام
اولوب اسرار عشقه حیران	
ایله دندانه عالی سیران	
جو کله کور ایچام وخت دور دور	تولک ایدیلور حش و جحش و غنچه
بیکله کول ایچام بیکسین مودور	غز اولمه و قورق ویده کیم و قلدور
بچه مرم قالمه بو یادنی شویله	نیچه بیک سیریلور کور حش بیک

لَوْلَوْ رَفَعْنَا دَاوُدَ زُلَّاتِهِ دَاوُدَ يَدَيْهِ
حَاقَتْ بِنُفْسِهِ كَيْدُهَا كَيْدُهَا فَلَمَّا بَايَدَا

حمد قل سندنكه دنيا دمه قل بر يا و كار
با كه دير سرك دورا لدن اولدي عيلم تار

فان سمع اوردى منه عزير كسا الله
الالهة فلاقى قنبر فعزى وقران الله
رد وخرج بكلمة فرهادى الى الله
فانم نكلى بكونه طهره كسان الله

ایکوں کو ملوث کر کے سی دنیا یہ سلطان
نہیجہ سلطان اور تیرے ظہور آجندہ خورد

سَوْصَا كَرَانِي شِي مَكْ جُونِ وَأَلَمَ
جُونِ وَفَت دَرُو وَفَت دَرُو
وَبَرْد وَكُن دُنْيَا أَلِي سَكْرَ أَوِي
خَالِي أَمَلِكْ وَفَت دَرُو

بِرَقْنَارَادُزِ بُوَعَالَمِ خَلْقِ قِيُونِ اَوَّلِ سِدُرِ

عَارِفِينَ مَعَهُمْ نَرْتَكِبُ ذُنُوبًا قَدَرًا
كُوْنُوْهُ رَدًا اِنْدَى بِنَه نُو كُنُوْهُ
قَبْلَ فَرْقِ تَعْوِيْدِيْ خُلْدِيْ كَلَامُ
كَلِمَةٍ قَلْبِيْ دُرُوْ قَاوُ كَرُوْ نَاوُ
طَرِيْعَةٍ دُوْ سَمِ حَقِيْعَةٍ سَمِ سَمِ
قَلْبِيْ دُرُوْ قَاوُ كَرُوْ نَاوُ

بردم ابرو بیدی بود سای ز دره ابرو کو
سن بتو در سن جوانی غفلت نه اولدی

[illegible]

جوگه اغار کفاسن قیدی بیک سدر	فری زار کجی من آیدن نر خطه
بسته ماتم خلعن کیدی بوار صاله	مویه دونشدر ایلر داندن بجه بیک
نیجه لئون تاج اوینن باشلرک نیجه	سن وودوشن بمر اولسون دوتوک
هونه غافلرک طمر یادله مایون و	قالسته حیران واله سیدن آقون و
ملکه ساله اتی قلمز مصطفایونما نرک	
کاه عشق اچندن جه دایب جمله سیرن لاله	
رفعتی	
سلطنت ختیه معرفه را وامل ویا	الطرح بیای ترک لیت برعاقل اتقا
ملک وشیارن کلدخلدی جهر استغنه بیا	ایله یلردا رو نیاده میجه دای یار
خون ومله جهان باغی اولویدر کاله	خاکله بکسان اولویدر نیجه سروز
قلعده مملوک اهدکله جهر کیده	انتقام الدقه طایلدن دوشمن خود
طلعه ویرلن اولویدر نیجه بک دار و دیار	
آج بصیرت کوزینه آل بوجیه اندن اغیار	

8

نور بیل کیم عزم کسان ایلدک	مغ جانی منج اولجه زار ویا لان ایلد
سوزد لدن برقص جوناه افان ایلد	بیلر اتسه بیهوت حیران ایلدک
حلقه عناق اچندن نر ویا ایلدک	یوساج و خدله سروز ایلدک
بزم کله نیجه سروز ایلدک	لاله نرک غریب بودردمله طوقان ایلد
بدر بولک دیوانه یوز کلشنده سیران ایلدک	
صوکی برکوتنه امانه طومار دیک قدر	
چرخ اندن نیجه سروز لر بونو	دیده لدن دو یکن هر ویدن خون ایلد
آسیار چیم کله کلدون دونا ایلد	دوشن اولجه کلدوشن اونا ایلد
وار و نیجه در و ملک برسی ونا ایلد	ودر و عم کلک کولکله دوشون ایلد
کر چیمه فرهاد کولکله سونا ایلد	وادی عذرا کادل همون ایلد
قافله عفا دوشوب بخدا اونا ایلد	
غافل اوله رفعت و نسا کلدن برفسان	
اوشوب باخرا نر ودا اولدی جهر کلک	
کودنه رنک ویا ویا ویا ویا ویا ویا	

شوق رسا که خیالی سینه سوخته	کویا بر عهد و رکن مکتبی بخت
شعله شمع رخسار مهره شربت	شسته دل لکدن بن اولدم قندلک خن
مویه جان بزم خستگه سست کوبیده در	
ای کلایع لطافت صدها ران آفتاب	
شیر شکر کنه داری مارا اولیده	بوسیدند دلم عقل تا مارا اولیده
آنک چشمه باطله کوه تارا اولیده	باشن عشق شادند خارا اولیده
ملک جان ایند عشق تهر را اولیده	زلفی دل قصور اساعده را اولیده
کوشنه بوجله نه کوشه را اولیده	زلف شهاب زینه دل مرغی کارا اولیده
ملش عالیه لکدن بهار اولیده در	
ای کلایع لطافت صدها ران	
دشمنه درون کویا قوت هر دو لطف	لعل نایم شوی قند محکمه در
خس نلق ایند نوب اوله بگردن	روشن اولدی یونیدی شمع ورن
نوی جان پر شمع زان بخت در	لبری بنوسیدی آلوده ترون

10

اولیه ماکله لکدن جود لکدن لطف	نوشایدن جام لکدن در لکدن لطف
عاشقه لوبک طواف حج لکدن لطف	
ای کلایع لطافت صدها ران آفتاب	
خداوند سینه طعنه نکاحین اید	هیله کافور در قمره دین قصه در
زلفی در بزم لکدن بوسیدی بزم	حسین ما جمالک یاشی برون اید
نیلد مر کجانی الماشه غمزد کین اید	دل سر کوبدن یا کوه بخت برون اید
بولدی غم بولدی شبنم سجده بالین	مسد و اسدی لکدن وصفن لکدن
دفع قدسی سیدب مره کما عین اید	
ای کلایع لطافت صدها ران آفتاب	
رحمی خمس حیالی	
جهان غراب اولوبد روین انک رو	فلک لکدن اولمشد در و در و در
سلطان لایق شد در سوز قمار	دوشلدن ایر و سید اوله نایم در
کواکبه کجه بوسد کون آه و فغان در	

بگویند بر ما شمع و چراغ و شمع و چراغ	کلی و سوزانند و داغ و شمع و شمع و شمع
مکان است عجمه و زلف و متوجه	بن اول با زلفا سید مکه عالم و زلف
بچه عتقا کی بودی و جز در شامند	
دوران عهد او بود در چرخ و چرخ و چرخ	میداد سرخ و زلفا چرخ و شمع و شمع
بزرگین سحر او بود و شمع و شمع و شمع	بخت نامه و زلفا سکا و زلفا و زلفا
بن اول که سکا کویت و کویت و شمع و شمع	
نوله بخت و شمع و شمع و شمع و شمع	نقد و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
بویولده جان فشان و شمع و شمع و شمع	صوت و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
مراد و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	
در و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	بوی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
فقد و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	خیا و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
کد و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	

سهمانی

بلی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	بلی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
بوی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	بوی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
در که و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	در که و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
خود و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	خود و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
کدی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	کدی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
بوی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	بوی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
دو و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	دو و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
اعلا و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	اعلا و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
خود و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	خود و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
کدی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	کدی و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
سند و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	سند و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا
ای و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا	ای و زلفا و زلفا و زلفا و زلفا

شان

[illegible]

يا شريك يونس لمودمده ميكنه عتني
 شوكنه عتني مودمده ميكنه عتني
 كوني كوني مودمده ميكنه عتني
 ده شوكنه عتني مودمده ميكنه عتني

جله بادشا اولی همان بر تختگاه
 یوفای بدین و خد سلطان بن کد الله
 بنون دنیا به سلطان زد کد و زده
 یوفای دهر الی بند سولای و بنما
 یونانک یو کد کد ری عایت سندن
 کول و در سولای و کد کد کد کد بادشا
 جلد الله
 بقدر

1990

باع كوناً من بئر يركبها ثم يوف
 اوسته ساليه مكره وخرام
 لوكلي اكليه يروغ محمد ام يوف
 يركبوا وركبها بئرا له وخرام
 اوسته ساليه مكره وخرام
 لوكلي اكليه يروغ محمد ام يوف
 يركبوا وركبها بئرا له وخرام

وبي ندر بوع غصه واند و بل
 سیر من این و له بر طله بد
 ندن من من سوا خانام و
 و بی ندر بوع غصه و اند و بل
 سیر من این و له بر طله بد
 ندن من من سوا خانام و

ديدم اهل بيته در ملك بود در
 باغ نيزكه نو بويده ملا اهل
 ايد اهل محسن چن بزرگشان اين
 زدين محسن سكر انا اهل
 ديدني اهل ملكه فوي لشان اهل



دیدی که بر آید و در دوزخ
جنته و دوزخ بود و در دوزخ
سویله آید که در جنت
جنته و دوزخ بود و در دوزخ
آه و دوزخ و دوزخ و دوزخ
نیدین و دوزخ و دوزخ و دوزخ

برای همه سلیقه و سلیقه و سلیقه

کلیه و سلیقه و سلیقه و سلیقه
دیدی که بر آید و در دوزخ
سویله آید که در جنت
جنته و دوزخ بود و در دوزخ
آه و دوزخ و دوزخ و دوزخ
نیدین و دوزخ و دوزخ و دوزخ

برای همه سلیقه و سلیقه و سلیقه

سستی و سستی و سستی

کلیه و سلیقه و سلیقه و سلیقه
دیدی که بر آید و در دوزخ
سویله آید که در جنت
جنته و دوزخ بود و در دوزخ
آه و دوزخ و دوزخ و دوزخ
نیدین و دوزخ و دوزخ و دوزخ

برای همه سلیقه و سلیقه و سلیقه

جنته و دوزخ بود و در دوزخ
جنته و دوزخ بود و در دوزخ
جنته و دوزخ بود و در دوزخ
جنته و دوزخ بود و در دوزخ
جنته و دوزخ بود و در دوزخ
جنته و دوزخ بود و در دوزخ

برای همه سلیقه و سلیقه و سلیقه

کلیه و سلیقه و سلیقه و سلیقه
دیدی که بر آید و در دوزخ
سویله آید که در جنت
جنته و دوزخ بود و در دوزخ
آه و دوزخ و دوزخ و دوزخ
نیدین و دوزخ و دوزخ و دوزخ

برای همه سلیقه و سلیقه و سلیقه

سستی و سستی و سستی

کلیه و سلیقه و سلیقه و سلیقه
دیدی که بر آید و در دوزخ
سویله آید که در جنت
جنته و دوزخ بود و در دوزخ
آه و دوزخ و دوزخ و دوزخ
نیدین و دوزخ و دوزخ و دوزخ

برای همه سلیقه و سلیقه و سلیقه

چشمه افشای ریشه ی ستمه کلاهی
 آنکه یزدی در کفر اندر کالم اراده مری
 آج خدایه الی الله دما ای یحیی
 دیکه یارب مدد آیت یارب دنا یه بی

مدد الله مدد حق مدد الله مدد

عجمی شری

دوزخ کو رب دلی و لایق غدار
 کلاک یانه کینه کفی افتار بدیم
 نه روا در طبقه سن کوه تار بدیم
 این سن جان و جهانند بی یزاد بدیم
 بلباک کرین ایشیت ای کل کلازاد بدیم
 عهد و پیمان که کلا ایله انکار بدیم

مدد الله سوزنک مدد ای یارب بدیم
 مدد الله سوزنک مدد ای یارب بدیم

وعلی و صله علی فایله عذر یارب بدیم

قهله یزید وندی یکانشله اولیارد
 به نه و زدک المیزین شوکاراد
 سوزنک کوه حق که زاید رعایت
 وای من خالک بر سبب یزاد کلازاد
 سوزنک آنکه حق که لایق یزاد
 دهنکون یزاد یزاد یزاد

مدد الله سوزنک مدد ای یارب بدیم

وعلی و صله علی فایله عذر یارب بدیم

ای یارب یزاد یزاد یزاد
 یزاد یزاد یزاد یزاد
 یزاد یزاد یزاد یزاد
 یزاد یزاد یزاد یزاد

مدد الله سوزنک مدد ای یارب بدیم
 وعلی و صله علی فایله عذر یارب بدیم

سوزنک یزاد یزاد یزاد
 یزاد یزاد یزاد یزاد
 یزاد یزاد یزاد یزاد
 یزاد یزاد یزاد یزاد

مدد الله سوزنک مدد ای یارب بدیم
 وعلی و صله علی فایله عذر یارب بدیم

سوزنک یزاد یزاد یزاد
 یزاد یزاد یزاد یزاد
 یزاد یزاد یزاد یزاد
 یزاد یزاد یزاد یزاد

مدد الله سوزنک مدد ای یارب بدیم

کلاه سون دوشین جان قی او سار وید
 کوز لر سجه دکن در دله بیدار
 مدد الله سوز سگ مدد ای بار ویدم
 وعد و صله خلاق ابله مدد ای بار ویدم
 بتر اولد کسماجه عشار ویدی
 خانه قلبکی تنک شون افکار ویدی
 وار ویدم تکلیه شین دار لده دیوار ویدی
 بویجه عرن ایدرم شمله دیدار ویدی
 ستر کابلک کسه اظهار ویدی
 مسجد کساکه فکرم و صلی ایشار ویدی
 مدد الله سوز سگ مدد ای بار ویدم
 وعد و صله خلاق ابله مدد ای بار ویدم
 کمالی حسن امری
 دیده لاله عار شکسته لاله نار ویشد
 هر یوز سنک کلن کوزده نار ویشد
 سینه سقک انشدن بر سوزار ویشد
 جان فراق لاله نار ویشد
 دلجو کماله بیدار ویشد
 عقول کسک کماله نار ویشد
 تن غیر زلف و شکله نار ویشد

او سحران سوز کان سوز و بار ویشد
 جیح ابله لاله لایه داغری سحر
 شمع کشتکدر لاله خون کوزده در سحر
 ایلدی منع نفون غنم تک سحر
 سینه با کادر جلد لاله کسکه کادر سحر
 کل عله کادر قله غنمه در سحر
 بویکه کویکه در سحر
 اولد و بچون باد لاله لاله آوار سحر
 باد قورنک حبابک قوریدار ویشد
 قور باقونک دین آرمینه اول نار ویشد
 بن فقیر افتاد وید وید وید ویشد
 ناکار اولد و بچولده کوز لره سحر
 کوزدی مشکین ناکار ویشد
 قنیه عام کیم غنمه و لاله لاله لاله
 ناکار کیم بچون ایلدی ویشد
 کسکه قور کاله سوزای زلف عین
 عین و نوبی بن زلف ویشد
 عکس قور کاله سوزای زلف عین
 زخمیر و نوبی بن زلف ویشد
 لیل زلف لاله قانک عکس ای بچه
 روی کلوسد ناعن زخمیر ویشد

بَلِّغْ بِشَافِ حَالِ دِينِ كَرِيمِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ	كُومِيَا رَحْمَتِيَا لِكُلِّ مَدِينَةٍ كُومِيَا
خَا طَرِ مَحْرُورِ بَرِ مَحْرُورِ وَخَيْرِ مَحْرُورِ	صَبْرَهُ طَاقَتِ قَالَمِي عَابِتِ زِيُونِ أَوْلَدِ
خَيْرِ لِي بِلَدِهِ هَرِ مَرِ زَحَرِ سَمِ حَقِيقَا	أَشْكَلُ حُرُوقِ قَلَمِ مَدِينِ خَالِوِيهِ
قَنْ يَرِيحِ مَحْرُورِ أَوْلَدِ يَدِ مَسْزُورِ	حَسْبِ جَالِدِ نَوَالِ مَدِينِ مَهْلِ دُرُ
خَا طَرِ مَحْرُورِ بَرِ مَحْرُورِ وَخَيْرِ مَحْرُورِ	صَبْرَهُ طَاقَتِ قَالَمِي عَابِتِ زِيُونِ أَوْلَدِ
أَفْطَارِ بِلَدِهِ نَزَارِ دَارِ دِينِ نَقِي	سَرِ عَشِي مَارِ لِي وَشَدِ مَوْتِ دَمِ
كُونِ يَنْدَرِ صَوْرِ تَا حَقِيقِ كُونِ سَوْدِ	بُرْشِ خَالِ وَلُورِ سَهْ بَدَلِ نَا دَرِ
خَا طَرِ مَحْرُورِ بَرِ مَحْرُورِ وَخَيْرِ مَحْرُورِ	صَبْرَهُ طَاقَتِ قَالَمِي عَابِتِ زِيُونِ أَوْلَدِ
أَنَا أَوْلَدُ دِينِ نَوِيْنِ بَاعِزِ الدِّينِ	مَجْلِي حَسْبَهُ أَوْلُوبِ قِيَا أَوَاكُتِ
بِنَدِصَتِي لَمَلِ بِلَدِهِ أَوْلَدِ بَايِ	دِينِ مَدِينِ سَبِيهِ بَرِغَمِ دَلِ هَوَا حَانِ

21

خَا طَرِ مَحْرُورِ بَرِ مَحْرُورِ وَخَيْرِ مَحْرُورِ	صَبْرَهُ طَاقَتِ قَالَمِي عَابِتِ زِيُونِ أَوْلَدِ
شَبْعِ بَرِغَمِ دِينِ سَوْدِ مَكُونِ هَرِ شَبْ	دَقِ وَكُونِ بِلَدِ بَرِغَمِ مَحْرُورِ
سَاغَرِ لَكِ لَمَلِ كُونِ مَحْرُورِ مَدِينِ	لَمَلِ حَسْبَهُ نَبِيْلِ أَوَاكُتِ حَاكِبَا
خَا طَرِ مَحْرُورِ بَرِ مَحْرُورِ وَخَيْرِ مَحْرُورِ	صَبْرَهُ طَاقَتِ قَالَمِي عَابِتِ زِيُونِ أَوْلَدِ
صَدْرِي	
حَسْبِ حَسْبِهِ لَوْدِ مَدِينِ حَاكِبَا	خَا طَرِ مَحْرُورِ بَرِ مَحْرُورِ وَخَيْرِ مَحْرُورِ
نَا كُونِ لَدِ كُونِ لَوْدِ مَدِينِ حَاكِبَا	خَا طَرِ مَحْرُورِ بَرِ مَحْرُورِ وَخَيْرِ مَحْرُورِ
بِنِ سِي كُونِ مَدِينِ لَوْدِ مَدِينِ	أَوَاكُتِ مَدِينِ لَوْدِ مَدِينِ
قَامَتِ مَدِينِ لَوْدِ مَدِينِ	كُونِ مَدِينِ لَوْدِ مَدِينِ
بِنِ سِي كُونِ مَدِينِ لَوْدِ مَدِينِ	أَوَاكُتِ مَدِينِ لَوْدِ مَدِينِ

بن سنی کورد م کورد لدرایه مستثنائی	
ان کچون سویدی کولم کورد م لاسی	
عز	فوری
الوداع ائیب شها سرت دلو امله	هده اولمه اشکه بولدان اولدم او
ای غریب کویب نریغ ندهر امله	کولم کولم کولم کولم کولم کولم
بن دیارینه کینه فغان امله	
کولم کولم کولم کولم کولم کولم	
خبریه ائیب کویب عظم برورم کندی	لعل با ناک یارینه مردم خلوقا ند کون
کاملان کویب فراق کده برشاند رسور	فرقا و انمن خلد کدر کولم کولم
اشک چشم کویب دوش کدرم کولم کولم	
آی کچون سویدی کولم کورد م لاسی	
قوله اولور من نایحه غدن از اولمه	عزیه حسیکن مری و کله نادر اولدی
مرجهانه قایل مری زوه مقنادر اولدی	بر کربا کادی سو کله بنیاد اولدی
مسکن سلطان عشق اولدنی با اولدی	



بن سنی کورد م کورد لدرایه مستثنائی	
ان کچون سویدی کولم کورد م لاسی	
سن سنی کورد م کورد لدرایه مستثنائی	نید و کویب کویب مایه کولم کولم
کورد م کورد لدرایه مستثنائی	خشن نلقله کورد م کورد لدرایه
بن سنی کورد م کورد لدرایه مستثنائی	
ان کچون سویدی کولم کورد م لاسی	
ای بری عار و دین دنیاه برشاند	کورد م کورد لدرایه مستثنائی
کورد م کورد لدرایه مستثنائی	کورد م کورد لدرایه مستثنائی
بن سنی کورد م کورد لدرایه مستثنائی	
ان کچون سویدی کولم کورد م لاسی	
مولیه عالمی بری پیکر کرجی امله	قادی پیکر کرجی کورد م کورد لدرایه
اولیه بری کله کرجی کورد م کورد لدرایه	صد رنیک عمر کرجی کورد م کورد لدرایه
بن سنی کورد م کورد لدرایه مستثنائی	

خوب بود که مکتب معبود اولی شاه	
مقاله مریدان که در دنیا و در سیه	عشیرتین آیت اوله و ام جیم
دسته که امیران سید شاهی عالم	لیک منکر اوله اعلی عالمه
جامه آید و نوب آدم بریده قوم	
گویند انبوس که کسه باقی عز و جاه	
عزیدن بخنده اول کل بادشاه	و اوله اوله قائله سیه
ترکیبان آیت قابل اوله بادشاه	کونه در دوش و شوی شاه
ترکیان صبر اوله کسه را	
که چنانچه بود بیه قوی اهل	
شمع تحسین چشمی	
بریل کش و در بند قیدی و دایمی	هر نفس غصه ایلد که جو خوریم
دعای خستاید و کوسور و غم	چشم جانندن بی پزار و غم
هر بری بریا که در جان و دل و کلام	

گاه در دوگاه غصه گاه بخت گاه	
آمد بگرد و در له جمله و لعل حرا	نویکادن غصه دایمی که در مراد
تار بخت باقی دایم در دایم	اشک چشمه عین شهادت
هر بری بریا که در جان و دل و کلام	
گاه در دوگاه غصه گاه بخت گاه	
در دایم و عالم و لعل ابدی تا غم	بوی فدن غصه دایمی که در غم
بخت ابدی بریا که در آنک و در بحر	عقلی طاعتی یمن عایت نبوت اولم
هر بری بریا که در جان و دل و کلام	
گاه در دوگاه غصه گاه بخت گاه	
دور سیم شمع عین کوی سوزان ایلد	غصه دایمی که کوی سوزان ایلد
بهری بخت صراحت و طوقان ایلد	فکر دایمی که علم برشان ایلد
هر بری بریا که در جان و دل و کلام	
گاه در دوگاه غصه گاه بخت گاه	

گاه در دله بلو جان و دله الم حشر	بن فریده گاه غصه کو ستر راده
گاه مختار و دله ریا الم است و مند	چشمه غصه جانده و لدی حواله نیلم
هدری بریا که دن جان دله وین الم	گاه در دله و گاه غصه گاه عینت گاه غم
پنا و بی شمس معجزه	
یار دن یار دله و غم و غصه بی غم	یافا کتل و کلدی و بدلت و سید
کو کولی سلا اتر کجا بلسکه مر و سید	بو بله سرکه و انلیق و ماه منظر
ما لبعش اولدی جیح ستمک و سید	
باشنه بوجه بلو دله سید و سید	
زلفه کز لیشید و قصه دل و ایمان اید	خطا لیدر و بیفتون سکر و ان
غمزه و خور و دین و جهم و مکان اید	کیمی بایقه و کدیمی بی جیران
عشقی با لیدر و بلبلدی با لان بدن	
نور سنی بر اهلک میده بی غم و سید	

تا لوی المین و یای برسون سنور	ای حیران و زرد کورن سیدی بران
یا شیب غصه و یافا کوسن و سید	آه او سکن دله و سوزنی امین
دو ستمه اویده و دوجده بی دسمنی سنور	
دو ستمه با لیدر و سوزنی دلد و سید	
آلدر سن هر نفس غم لیدی و سوزنی	تا لیدر و یای و یوزی و لاله و سیدی
در دله کله مکرک اندلری و سوزنی	کاره وین بکله و سوزنی و سیدی
دو ستمه و یافا کوسن و سید	
کل سن ایضا و لاله اندن اول نو و سید	
هر نفس مکرک و یافا کوسن و سید	کوز و یافا کوسن و سید
یافا کوسن و یافا کوسن و سید	ساکه یی قالدی و یافا کوسن و سید
ای معبدی بجه کوند و لاله و سیدی	
کند و کد و سوزنی و سید	

سلیحی	
درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار	درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار
اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار	اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار
جیمی بیغ غمگانه کارا ایل حال آتم	جیمی بیغ غمگانه کارا ایل حال آتم
غم حقدون چویدر نوله ایسوز	غم حقدون چویدر نوله ایسوز
درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار	درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار
اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار	اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار
ایده و کوفی اولیه یار ایل الله	ایده و کوفی اولیه یار ایل الله
سب و قنق قالدی کور و اولدر	سب و قنق قالدی کور و اولدر
درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار	درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار
اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار	اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار
مولی عشق یار یله دادم ایلین ایتنا	مولی عشق یار یله دادم ایلین ایتنا
عنا حشر ای بیغشی کشتم اولوب	عنا حشر ای بیغشی کشتم اولوب
درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار	درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار

سلیحی	
درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار	درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار
اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار	اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار
جیمی بیغ غمگانه کارا ایل حال آتم	جیمی بیغ غمگانه کارا ایل حال آتم
غم حقدون چویدر نوله ایسوز	غم حقدون چویدر نوله ایسوز
درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار	درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار
اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار	اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار
ایده و کوفی اولیه یار ایل الله	ایده و کوفی اولیه یار ایل الله
سب و قنق قالدی کور و اولدر	سب و قنق قالدی کور و اولدر
درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار	درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار
اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار	اویدی و سلیق حق بی ترک اندی اولیار
مولی عشق یار یله دادم ایلین ایتنا	مولی عشق یار یله دادم ایلین ایتنا
عنا حشر ای بیغشی کشتم اولوب	عنا حشر ای بیغشی کشتم اولوب
درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار	درینا حشر آید شمن سوزینه اویدی دلدار

کویچه یوزن سیرتله عظم اولما	سدری یوقدر ایلدی ایچ ایلدی
مهر اولدی بومه ییچ یارغ دینا	
احسن دهر حسن تبارک و تعالی	
در حین	
روایت کلدی یکاری دینه بن	حرارت دل یوخا خاری دینه بن
حرارت فلان نایبکاری دینه بن	فلان کت سواندو یکاری دینه بن
حکایت غمجهان یاری دینه بن	
نکات آلردوزکاری دینه بن	
دیکه کارایدی کن جفا و تعجب	ایرشدی جانله کردون دوندن
فغان و کاله ایدوب جلیب دیدم کله	بلروردو دهر فغان و دینار
حکایت غمجهان یاری دینه بن	
نکات آلردوزکاری دینه بن	
دور کله نایب حجت لایهان اولد	بیر نه سوز یهام عیون عیان اولد

بلروردو دمه اصل بنم کران اولد	دینورنه بیکه بری عیون عیان اولد
حکایت غمجهان یاری دینه بن	
نکات آلردوزکاری دینه بن	
دور نمراندی غمجهان یاری دینه بن	فلان کت سواندو یکاری دینه بن
اؤکل فراتیه یله لیلک دهر دینی لال	کلوبن بیکانه یارکانه ایدر دینه بن
حکایت غمجهان یاری دینه بن	
نکات آلردوزکاری دینه بن	
کودنر اولدی یوزنه اولما یوزن	بیر عیون دمه اولما یوزن دینه بن
جهانده قالدی دهر دینه بن	بیر سوز دهر دینه بن
حکایت غمجهان یاری دینه بن	
نکات آلردوزکاری دینه بن	
اوشامدو دهر دینه بن	جهانده باشنه سلطانک اولد
دینار اوتارجهانک عمله یوز اولد	بیر عیون دهر دینه بن

که فریاد اید بن ناله و افغانم	که قاتل علیه بن دین گریامند
کود سیدن بر و اولم سبع رخ جانانی	دور سب املدن بدین یقالدی قات
ای جان یوشی دین ناله لرد او کاف	دکه درد دله لمن لک افغان
که فریاد اید بن ناله و افغانم	که قاتل علیه بن دین گریامند
ای قیاسی آفرین اولی بولداش	سرا عیند بنم دره عم اولدی آسم
سپله و بر شو جانانی بنم آندیلیم	هر سب افغان طله طله بله لوباسم
که فریاد اید بن ناله و افغانم	که قاتل علیه بن دین گریامند
کواله آسای	
بین سوال اسم برینه کلز اولمندن	راغیا اولدقه اکا اولمندن ایلر ایشا
هم بر وجهیله اولم ایشکون فتح باب	دور عینت قیاس رخ حشر و عیا

شکایت قم عیان یاری دینه بن	شکایت آلدور کار یی دینه بن
شع خمس قیاس	
نول بزا اولور سیدن اولمندن	جانم جیدی و مستد روی ییامند
که افغانم اویندن جسم یامند	کود کور و اخی و کر باش برینه قاند
که فریاد اید بن ناله و افغانم	که قاتل علیه بن دین گریامند
مویون قشله نیک فخر دله یای	کود کور و اخی و کر باش برینه قاند
جمله دارم مویون عالمه رسوا اولد	ناله کور و اخی و کر باش برینه قاند
که فریاد اید بن ناله و افغانم	که قاتل علیه بن دین گریامند
نمی قولدی بود رخ باشم آزاد	شید بفرم یوزمه عدم و لوب و یاده
نه تو قتل باشم رحم ایدر اولم آزاد	نه بر افغانی و کور و اخی و کر باش

یا دینم پروا درینا غصه دین عالم خراب	سوسون عالمه کسه دلبر عالمی خراب
تعلیم غلبه بی رحم ایلوی باور ایلد	حاشی بر خطه بند عدنان ایلد
بویول و برانی لطف ایلد باور ایلد	ایلر بلر کین بر کون بی باور ایلد
یا دینم پروا درینا غصه دین عالم خراب	سوسون عالمه کسه دلبر عالمی خراب
عقده بر کون بکار بن جمال ایلد	بن کدایی بی نایب اول سرخه
خبره در دله عدم غریبه اولد	نیلیم بن خسته یارب بوعمر غنله
یا دینم پروا درینا غصه دین عالم خراب	سوسون عالمه کسه دلبر عالمی خراب
اولدی کندکجه آسین عشق دله ایلد	بدن اول قایم بزم در دردم
سینه سوزان دله کایان شریف	قلدی صبر و قهر اولمش حیران
یا دینم پروا درینا غصه دین عالم خراب	

31 مشربی

فرید در به وصلیت کلید اریه	ترک ایلد غیرت کیری ثوبه کار
یولکون زند بجه روزگار	اکجه ایلد کدوره یار انتظار
عشق اعلی اولد در که کورده یو یار	جانی چغمه بکله کوی نکار
شاهم کورده کله سندن ستر و کل	یولکله صنه بند کایت دد و کل
ایاغده قر سولر ایلد اکر دکل	یولکون بندن کورده غریبه کور و کل
عشق اعلی اولد در که کورده یو یار	جانی چغمه بکله کوی نکار
موریه بویانده دوشله بکلا	چچن بکله قصدا ایلد غبار
کوتل تر بویان قلم کورده یار	بار ایشکن اوجده دکل بکلر یار
عشق اعلی اولد در که کورده یو یار	جانی چغمه بکله کوی نکار
ایلرله لیش و میو اولد غریبه جال	قاشک سوله دکل اکر ایلد حلال



آینه کوی چنگ در درین ماه وصال	بان و بریم انبیا علیه السلام
عشق اهل اولاد در کعبه کرم دیوای	
کافی جعفر بن حکیم کوی چنگ درین	
بیک یار اوله شدیم تیغ در کعبه	تو که افسر آستان اولاد انبیا علیه السلام
کوبیده نار خسته یارانه یارانه	دیو و کعبه کافی جعفر بن حکیم
عشق اهل اولاد در کعبه کرم دیوای	
کافی جعفر بن حکیم کوی چنگ درین	
در جمعی وارد شد	
آه الدنیا لعل شاد آمدی بر دم	وصلت جانان علیه السلام
عرفی ایدر سید بر آسکه دین بر	می مدد و دین نه سلفی یار
اولاد در آخن کولاله درین ماه	
کوبیده عالم کوبیده سیر ایدر عالم	
بید کعبه اولاد ایدر کوی کرم	سوی کوی یار انبیا علیه السلام

آینه کوی چنگ در درین ماه وصال	بان و بریم انبیا علیه السلام
عشق اهل اولاد در کعبه کرم دیوای	
کافی جعفر بن حکیم کوی چنگ درین	
بیک یار اوله شدیم تیغ در کعبه	تو که افسر آستان اولاد انبیا علیه السلام
کوبیده نار خسته یارانه یارانه	دیو و کعبه کافی جعفر بن حکیم
عشق اهل اولاد در کعبه کرم دیوای	
کافی جعفر بن حکیم کوی چنگ درین	
در جمعی وارد شد	
آه الدنیا لعل شاد آمدی بر دم	وصلت جانان علیه السلام
عرفی ایدر سید بر آسکه دین بر	می مدد و دین نه سلفی یار
اولاد در آخن کولاله درین ماه	
کوبیده عالم کوبیده سیر ایدر عالم	
بید کعبه اولاد ایدر کوی کرم	سوی کوی یار انبیا علیه السلام

مَدَدَ اللَّهُ مَدَدِي مَدَدَ اللَّهُ مَدَدُ	
كَلَامُ أَوْلَادِي سَاجِدِهِ جَانِي بُرْدِي	سَاجِدِهِ جَانِي بُرْدِي
يَا شَدِيدُ الْبَاسِ كَيْ يَنْبُتِي بِعُودِ بُرْدِي	هُوَ أَيْدِي مَالِكِ الْمَلِكِ كُودِي
حَسْبِي دُرُودُ عَمْرِي إِلَهُ جَانِي بُرْدِي	
مَدَدَ اللَّهُ مَدَدِي مَدَدَ اللَّهُ مَدَدُ	
تَبْلُغُ كَمَالِي جَانِي كُودِي بُرْدِي	كَلَامُ أَوْلَادِي سَاجِدِهِ جَانِي بُرْدِي
سِرِّ حَيَاتِي صَافِي دُرُودِي بُرْدِي	مَوْسِمِ الْبَلَدِ دَلِيلِي كَيْ بُرْدِي
أَلُوهُ لِي قَوْمِي كَيْ يَنْبُتِي بِعُودِ بُرْدِي	
مَدَدَ اللَّهُ مَدَدِي مَدَدَ اللَّهُ مَدَدُ	
تَجَلَّى	
بَرِيَّةُ اللَّهِ بُولُوكُمُ تَرَانِي لَهْ كَرْدِي	أَوَّلِي لِي سَاجِدِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي
جَانِ لَوِي كَلَامِي بُرْدِي لَهْ كَرْدِي	أَوَّلِي لِي سَاجِدِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي
جَانِ وَرْدِي جَانِي دُرُودِي جَانِي لَهْ كَرْدِي	

أَوَّلِي لِي سَاجِدِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي	
تَجَلَّى	
شَهْرِي سَاجِدِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي	مَدَدُ مَوْسِمِي كَلَامِي كَرْدِي
أَوَّلِي دُرُودِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي	عَمَلِي أَيْدِي كَلَامِي كَرْدِي
نَيْدِي بِنِ بَلِيغِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي	
مَدَدَ اللَّهُ مَدَدِي مَدَدَ اللَّهُ مَدَدُ	
دُرُودِي كَلَامِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي	كَلَامِي سَاجِدِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي
عَمَلِي سَاجِدِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي	كَلَامِي سَاجِدِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي
جَانِ بُولُوكُمُ تَرَانِي لَهْ كَرْدِي	
مَدَدَ اللَّهُ مَدَدِي مَدَدَ اللَّهُ مَدَدُ	
مَدَدُ كَلَامِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي	أَوَّلِي لِي سَاجِدِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي
لَوِي دُرُودِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي	عَمَلِي سَاجِدِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي
نَهْ قَدَرِ سَمِي سَاجِدِي بِرْدِي لَهْ كَرْدِي	

جان ای دیل لیکن اولی اسان له کرم	
دیدار طبع نیلیر جنت جورب	زلفی هو می جلدی له نو نو شوی
یوقلقد غو شد ره می جلد حسو	وایعین ای دی به مو فرت ووی
او کرمی یوقل جنت هرامه ضروری	
نرا جلدی دلیر قاتان له کرم	
بلاید کی جنتی غفلتدن او یاند	لشدی یوقل قاتان نیله قانه نو
من شو یله صفیا اولد یله بر جلدن	شوقله قدم ناستاید و بر جنته ملای
لشدن طو شوب سم کی اولد یاند	
درمانند بفران و دیله در مان له کن	
دکبر و غن سن دکلر ان که آن	ایکون در و ملک غن غنای کمال
شکر غناییدر ایله اولد یلدی	اشیا نه اینس اولد یلدی و یوشان
کوهلوی یوشان ایدر اولد یلدی بر پتان	
زار غناییدر بر جنتدن ان له کرم	

کن تر ایله سوز لطفله ای یوشان جانم	در و دی جنتی دیم ایدر ره دما
هم طو سون ایلدی یوشان جانم	جان و لطفله کرم ای یوشان جانم
عاشق یوقل کرم جلدی ایدر و دما	
جنتی جنتی بر جان ای جان له کن	
عالمی	
نور کم یلدی و جنتی جلدی لشد	دوسو ای شمس کرم ای ملک عینا
جنتی دشت جنتی کرم ای جانم	بچا کرم ای سیر کرم یلدی لشد
آواره لشدن زده لشد	
عالمی بر جنته قاتان کرم	
دارای باد و آتش قاتان عالمی	قلبی ازلدن جنتی یوشان
کله لشدی و ارماتنه دلش یوشان	جمله جهان فناء و ارماتنه
آواره لشدن زده لشد	
عالمی بر جنته قاتان کرم	

مجله کلمه یغوب در دله بحر و ابله	ای چو کلمی بی غنچه یغوب بحر و ابله
دوست علو عالمه با قریب بر دشمن کلر	در دیکه درون دکلر بر دشمن کلر
ای کز ابله بد دله سخا لی و نیرا	تا که شافا رخ سینه اوله در دله
صبر و طاقت قالدی کند یو کلمه	ایله در وقت بی عالمه نام مشا
دوست علو عالمه با قریب بر دشمن کلر	در دیکه درون دکلر بر دشمن کلر
یتی تحس نجاتی	
خسک خنای عالمه ای در کباب	امک سفاسی جاننا عدا
خالد رخک بوسینه داغ نجابی	دلکش دینه زلف ساهک بک
بقاعه بو کلامی بر آرد کابین	
ایزک غباری باشه کراولسه ایدی	اولما زدم نو و جمله خلق اوده
مشاد اولای زده دوا استمن	بیار غنچه شیشه ابله علاج

دارای قیبت قوی در دهر کباب	انباره او یون بی قشری کمان
انباریانه او قوی کرم کرب	مراستینه یا قلی بی بوجی زمان
در دهر و رویه بلکه نوما جرای	
کلر بوقای عالمه فرج سوزدم صفا	کلر میده و محقق بیک در لوبن
دلبر بولند یله کله دلی صحرها	ای چرخ سنده یار کبی اوله و
زیرا نو دکلر عالمه بری و قای	
کسه بیمن بن کبی بی عزت و لیس	عالی ایدن مفلح بخریت و لیس
آج اولجه اند منته نمتا و لیس	تک برده کولک دره در دستا و لیس
اورده دوشک نجایه بری و دای	
ه قی شعی	
راشم و ده دلورسه کله سرو ستم	نیج جو سینه صد باره قلوبه
دور شب زلف و محی قلدین هر ختم	علا ویدرین بی اوله رکه اولیم

سوی کورستی ای سرور که بندت مولا دی قایل که کوزر بولکه جانان	نکدی بوجت سه نوبته در لعل بزمیک باشنه داغ غمت اولد زینکلی
قالدم ایدنه قریبانه درما مریوق	ساقی و فدی زمان قائل اولد خدر
دشک ایدر سیر فلک عالم یی مجسمه	عبد دعوت ایدن اولد یی غلومه
آه کما ایدم اولد خروسی قلمنه	خاتم کمال کی مهر سلیمان یوق
نوبه کلدی جان و بسته جانلدا لیل	کیم فی ساقی لاله لاله و زینلدا لیل
کل کوره اشک خیلایه قانلدا لیل	انور کلدی کولکده قانلدا لیل
دینه ای غمجه دهن لیلدا لاله نم یوق	
احمدی	خیرتی
ایلیوب ترک تنلن کل فنا اولدای کولک	قهرله خرا لیلوبیا اهل فنا اولدای کولک
ملای غمجه قدر صوبایا فنا اولدای کولک	شاه عالم افع ایترک کدا اولدای کولک
قور یاستن دیکر کلنایا فنا اولدای کولک	

ایله دنیا چون چرخه مله عریض	اعتیاج ایدب باغ ایدر نه مرادنا اولد
یکین اولد اسرار عشق الله ایلله جان و د	قهرله خرا ایت غنا ایترکنا یقوله
سج قاعت کجه نور ایدنا اولدای کولک	
نور هکده زمانه عیول درون کالات	دوره غیر حیل سینه کالات کلدی
بایا لاله استند اولد صبح کالات	غیل غشیدن سیر غمجه کالات کلدی
آجلوب اینه کیتی ما اولدای کولک	
دار لیدنه بوجها ناک بوغدر درم کالات	نجه بره کوزد کولک صوبای کولات
دار کلام چای دنیاد کولک یوز طوق	کوردی کسه قاده لیه بقاس بر قفا
ملای ملک بقا یسک فنا اولدای کولک	
بو طریق عشق ایدنه حدی سن یسک	شیر دنا سن اگر بی بیند خجیرک
بر سحلی ایچون مجنون در دخیجیرک	حیرتینک در نه درما اولدای کولک
دمیدم در دویله بیدل اولدای کولک	

میوان امری

۴۰

آسان میوه دانه دود امری
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب

فانه بود سنی سنی سنی
 امری اول با که نایب و نایب

شوقه قافاشک شک امری
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب

نظم بر و نایب و نایب و نایب
 نایب و نایب و نایب و نایب

فشتا امی شهدند دیک که کلاه کمان کوه که دوشه و سینه عجبید بیتک اندر دهنک شکو و ملک جال تاهی من اولر اخطک	چفتش ماری و زرد بیلد و ماه خطی اهل شنه بدی سیاه در نورانی چمن او رخسار ماه اقلام جسی جوی قوشش سیاه در
چشمک زخم تیغ عم عشق مرلی صورتی دیکه در دایله طوع و لا	
تور دیک بر جان کتابی بلیه بن دکله غم در لاک سنکن حدیث عارض زینای و ایچی توقف ایله نگار که جلد و کم و زرد	بوجار و بدین طوفان شد و بلیه کوه دیکه کوی حاج خدای بلیه بن کلک التی کی کلین کتابی بلیه بن دو کسایتم رفیق جی جان بلیه بن
عم نگار به بر حال بد و دای سدی درون سینه ده کی منتظر بلیه بن	

ایمان بر و جگر بد و عدم ملکیه ملک عشق فانی اندر ماریا شعله و در خبریه و ازین کوی قدک نهال لیدی عینک جاهی و کل بنای و درت لیل	بر منیله بر انار شایلسون بیک ها طایر جی باشه کدر و جی و زما اولدی و یوق بیلر ایله رانی و جی قیمت کوشه سینه مرغ خاکه اش
ای شینه ماه نوصنه کورین امریا طالب دنیا به برین کوی سر و در و زمان	
ماره نو و نوین بار بار بیلر سوید و قاشک باغده ناکا لیلد کوی به ای سوز لعل کوه باز که و یکنم ای بار زلف ماه نو کوی ای بو کسای و شو سیم	افرن ای فقتش و لکس افرن قاشک لعل احمد بن قبالید و دریه مانک کله ای عذر و جلد و یکنم و قاشک و که او را لیلد سن کلمه جی با
شمه ملکی به دید وین زبان کالبد عم یونان عینه سی تها بوی و بویون	اعتماد اینه سقن ای آری قشور مانک



سن بخور عاده که نکرده ای بپوش
 خرد و ملک هم در جاده بود بگوین
 بامده که بگذرد که نکرده ای بپوش
 او تو بخور بپوش بپوش بپوش
 بخور بپوش بپوش بپوش بپوش
 سر و پند بپوش بپوش بپوش
 چشم که دیدم خطایه حق اهوری
 صدمه بپوش بپوش بپوش بپوش
 کل کور بپوش بپوش بپوش
 چشم بپوش بپوش بپوش بپوش

قد که او بپوش بپوش بپوش
 بپوش بپوش بپوش بپوش
 او بپوش بپوش بپوش بپوش
 قانی و کدی و کدی و کدی
 تنه قتل البیوت کور کور کور
 آری به رحمت اندک سن ای به نام ابرار

شکر

دیوانم کور و لدن سن خدایه که کور
 آری به رحمت اندک سن ای به نام ابرار
 بخور بپوش بپوش بپوش بپوش
 سر و پند بپوش بپوش بپوش
 چشم که دیدم خطایه حق اهوری
 صدمه بپوش بپوش بپوش بپوش
 کل کور بپوش بپوش بپوش
 چشم بپوش بپوش بپوش بپوش

قد که او بپوش بپوش بپوش
 بپوش بپوش بپوش بپوش
 او بپوش بپوش بپوش بپوش
 قانی و کدی و کدی و کدی
 تنه قتل البیوت کور کور کور
 آری به رحمت اندک سن ای به نام ابرار

عند ما نبتك وجودي سمعته دما نيله اودم كان قونا لودله برتونه دق كورك نواندي بوجانه اما بواندي آلتد رسته بان داي اولد رسته اولد اودم كان اولد برده جاليله دلامر	نعم بوقلي كبريتك نيله اولد موانيله نرين ولد ياطد لاف نهالار رعا نيله بچون استدي لعل كافر براك سمانيله بيم بوانين اوينام بوبرج ريسانيله
خيا ليمه رسن ها كورد رسن دنواي مر فتلو جقلو اولدي شوخو فتلو	سن ملك سن سود كدر برتور بوزنه بقه اوماك ديسولداي آلتون اسفلو بولكدر اسكله نه ما آفتاب عالم ارا رسن نزل آلتله
اقيد رسن امريك باشن صدر رسن بوز اولد مقه ي خن ايد رسن بوقدر رسن وري	اقتايك ندم كم ماهه اولدك مشري قولورم هير فلدن كلدي سن ودي بوزنه سبن قنك اولق روي جا كوي ذره نايه كيه صايه اوماه انوي

43

فودي سيمت اولدنه داي بوجون دما نين استيو ليليك اي دل خا رعتلي دفع انا كه جاندت سرشك نقتدي هر ككه كوردوب	عطا قايدي كداسينه برالتون عدم اقلينه دك كيدي بچون بيم عشقيه بول اولدي بوجون لودي بوندت قاريسن مال قارون
خط سبد بوز لاري كوردت كوزمدن جقد ي امري انك كلكون	اغلري عركسته سينك ديدن كرا نيله دلا اولد لي ليليك بچون وسر كرا نيله آما اوليله چرخه بوز زم ورد ي جا قتلدي مهر و عي بر خله خسار ياد
باره ياره ايد يينه جامه ابو فلک مر ايشيدي اوماك عايش كرا نيله	اغلري عركسته سينك ديدن كرا نيله دلا اولد لي ليليك بچون وسر كرا نيله آما اوليله چرخه بوز زم ورد ي جا كوزلوندن ديلين مهر مانك بار نيله

اجنوا جیویا له مایه لر قان اعلسون	دغه دونه او سومه کړو وکړه ان
با شکر او سینه جوړ سوځولینو	ایک شون ما که لوی شو کړیال شو
چغه سینه آنک د دباری وړ شو	نظر کړن عیسی با که وړ خندان اعلسون
ایستدیک لیل کوه یا که خط کړو	نور اخلو یو وړی وړ وړ خندان اعلسون
رنگه سینه کوه یا که ایستد وړ	قانه لیسون سبل نام ایزدستان اعلسون
چشمه بد و سون اوله کوه و پهن کوه	در حای ایلین کل قوچی کوه کوه
بله لیسون سینه کوه دلی	اوله بدله یو یو یو داسک
الهی ایلدیک لیل کوه و پهن کوه	سوندی یو سونه کوه یو اقلک
ما سینه کوه کوه بد و پهن کوه	نور سونه کوه کوه اوله کوه
کلایه دینا کوه دینا کوه	ای کلایه دینا کوه

اود کینه ایلدیک کوه لوه کوه	اود کینه ایلدیک کوه لوه کوه
یو یو سینه کوه لوه کوه	یو یو سینه کوه لوه کوه
قانه کوه لوه کوه	قانه کوه لوه کوه
نور کوه لوه کوه	نور کوه لوه کوه
یو یو سینه کوه لوه کوه	یو یو سینه کوه لوه کوه
قانه کوه لوه کوه	قانه کوه لوه کوه
نور کوه لوه کوه	نور کوه لوه کوه
کلایه دینا کوه دینا کوه	کلایه دینا کوه دینا کوه
ای کلایه دینا کوه دینا کوه	ای کلایه دینا کوه دینا کوه

کوتون دجی تارک بدت	غیمه باغی نو قد و منک
تاش و کجی یادی ایلمک	شاله صنه مزیند چنک
آه کله قلدی جوی صما	جان دل یغلی لوب زونک
دوقه دایمکله نو سو دینک	قد ملک سورم دیق سنک
جان ویرا مری دی ولد دین ای	
تیرله غننه ناوک فیکنک	
غصه خالک دوندی دیو حقه	طافتم سیرین سایه بالمش
دل جان بلبله سیرین و کشتی	شاج کلده من دوندی شیک من
لمی دینه کزاند کورن کرکی	بکده دجور کزاند اوان خاز
به نوون دی وار بالکلر ایلده	فلکی بکده دوندی بولند مره
امرغی اولسین قالدی نو وریا بد	
حایب بارون او سومه چنک یلا سه	

سری کله دندی لور غور ایلرله	دسید زاعنکله دینه کزاند لیرله
اولدله دین ایکن دونه ایلرله	زین او کتارک مزیند ایلرله
مردمده ولت حشمتکله شیا فاد	یولکله لعل نشار ایلرله امان لیرله
آتشین خدکله مزیند شمعده	ایسی پروانه لورک شمع شبت ایلر
آریا کوردی کوز مزیند یما یی ای یول	
کوله باشدی قمر غور دوشان لیرله	
یار سیریمه انده سیرین	سرد نو دوی ساند سیرین
عشوق لایله یاشه کولکده	های بخون ساند سیرین
ای کولکری بوجه پروا دا	بوترا ایشاند سیرین
بیر املک کوی فلکدن	های بخون ساند سیرین
چولکله عاشق دلیس ای املک	
دیده کوی قلدن سیرین	

طرد که کاه کاک مایست حکار اولد بکن	اولا کی جوف باغلو کور بجه طار اولد
کور وید بیلریم یوز کور ویک فصلیک	کور کور ای یونق نود و بیله بیار اولد
نور کور وید اولدی زلفک دوز وید اولد	همچان قوریلدی جمله کور قور اولد
بغضیکله زلفکله شول کله اولد زید	کیمشی زلفکله قالو کیمشی برار اولد
کور کله کله یاش و کور بیلد اری ستر اولد	
خوجه کور و یوسف مصر حیدر اولد بکن	
..	
فرخ آه سی کانا لول ترک او شند	دندان شیمی یا اول ترک او شند
نرسا که عاشق دکان شله و کور	هم صبح دکان شیم و دوز ترک او شند
نور لبر اهن اول براده ملک یون	خان و رسته نولامان اول خجل او شند
موتنه دوز و کور موشله قلا لور	صاغیلکی شمشون خجل کله او شند
مخ دلا مریونک اول قله بکن کله	
سن قمری نالا ندر بر عرک او شند	

یوان خیالی

کره ندر وید بوزلف سیاهدر سیم	هانی لیم یونیکله دشمن کاهدر
حلقه ناه یونوب کور و یونوب	نهام عده قوت بازوی اهدر سیم
نهام غنیمت سینه داغونه دکر تاج	شول کله ای به سرو یال بیاهدر سیم
نور حسن اچند و یونوب یونوب	اکلی وید و یونوب یونوب کور وید
ای خیالی فقر شاهین کله یونوب	
هردیکه سی بر یاس کله کور وید سیم	
..	
عمر کله او خند اولدی کیم بر اسید	کره و شند فاندلی قرا کیم شید
علم جمالیان یونوب و یونوب	افلیم و وید کله یونوب کله یونوب
دوشند کور و یونوب یونوب کله	صوم و ریاستیکله کله و کور وید
صوم و ریاستیکله کله و کور وید	ای کور وید یونوب یونوب کله
کله یونوب یونوب کله و کور وید	دولت وید و یونوب یونوب کله

مستدای سروجدا سایه و جام بنی همه نایبیه سربوع کوثر موشند باشن اوج لاله چند روی سلطان حاکم کشتاخ کوی بنیبه قدمای و روش	فرطیوق باشه حاکمه یکسان بن کودک اسیرم اچند ده سلطان بن قان بولنیش عکبر شاه شهیدان بن آینک آلتیه بق مود سلیمان بن
ای صبا لی نه بلور حلاله نادان بنی بند بادشه عالم عرفان بن	
تو کور لیک عطا المثل الله سکا نجه شرح ایدیم بنفد کیمی خال الله کویا رعه طلیک کور سن و نهادی تکلی وارد را و ما هنک اند داضل قانع اولجهز در دکه خیالی بودی	لور اولورده نوله مهر فلک ایماه بر عشاقند بر نغمه کلورده سکا سک کار دن ایدم ناخبله سکا ایلد المبل و علم و دی بکون شاه سکا خرین بنفد مددی حله بر کاه سکا

۶۲

کیمو حاکمه دز اولور کجا و اولور قوللین بویوله سالده نکا کدک اولیا جان بلور یا فخر مکتله شال عارضک قویب همه طبع اولور دانی	انلری بکشد دای بهر و جلور اولور کوره مله اولور و سیرین لکلی باشه طبرق مجرمین یاز و دوی بار اولور مسئع تقاضی بیزن قار اولور حدی
یار و مدانیته نسبت المثل اولور خبر بوی و سیکتله مویک قدی تکلیک سحر مده نو کملک نقش مجور دیدم بوی حکم اولور دکن عز اولور	نقله قوش سینه سی و سینه ناک باغ آسان مانند اولور عزیز و کم نشین ماه تو کور دن کینه کور سیر و نه چشمه بر سحر دات سحر مرام کلور
موی و ولید دکلر دکلر مجنونده اولدیم تو نعم حشر دی امرایانم	

ایمه موفد و بود لاری نه افینه چو دی یارید لوی فکری لایق که مظهر افاده جیسی بدن غبار دانشه سنک لوب کما خلت ملک	ناله یوسف کبر و کوب لایق افینه الدول لایق دریا سنک خال افینه دور کار به کبر و نور و دریا قوبه و غیور مقدم نقیضه
پیچ کویا غیالی غنی ایچ اولدی کبر و یلدا یوما غل کوب کله دریا فوینک	
نذر خاتم ایمن تا زمین جانانه کوی سوغای بولک بر لندر لهد آنا خاکا ناز کوی بر سنک بالین استلدا دلخا و سنک کما فی نفسند جلد	سکا عشق اولملد بولک جانانه بوی لمل صفا دریا فوینک سوی و دلت او ز سندی سلطان آنک صبر و جوی بوی فوینک
خیال غنی لایق موی قلند وای بلد سنک هر مجنون سر وانه	بلد سنک هر مجنون سر وانه

۴۵

آینا ام اندیش اولمور در فوینک شاه ملامت کما کسرا تشند بویبت دفع جی فوینک ایده بخت اعظم لوب کما سنک	اولد سو فوینک لایق افینه یکدم فوینک لایق افینه سوی و دلت او ز سندی سلطان سیلاب تنک جسم افندده یار فوینک
فونه شکر و ز اولو عالم یار اسکله کراه عده نر غبار کما لدر فوینک سینه پروانه علق فوینک کوی کبر و دلت او ز سندی سلطان	جامه کار لایق افینه رور کار اسکله کید در و کار اسکله شام عده شملد یاقوب یار اسکله جوفید نکند ارد و نه بره ز اسکله
ایچ کویا غیالی غنی ایچ اولدی کوی کبر و دلت او ز سندی سلطان	

کشتند و بوی جان و کله بنفشه	دلداره بنون بخت اندر خاله بنفشه
نقشای کله اول بای جان قتلای آجوب	بزم اندیدی بجزوه سن افلاک
نورانی کله جان کله بای اول دیوهر	اور و کله و بلیس غنا کله بنفشه
بد کله کدانه تراشور شمع سوز در	باش کدی بخور اندی بیا در کله بنفشه
بانه خیالی بی نام بجه بکشت	لیکن طور و ده بر نفسی کله بنفشه
ساقه کدوشن نظاره و کدوشیا لیک	قبضه و درنگ بر شمعیتا لم بکون
انم و صدق جهانک فارغ اسود کمال	تکلیف عذرت تراش و لیس لیدم بکون
زینت اندیدی سوسوی تراشیا داغ سیاه	شاهید عشقک رخ برآینه عالم بکون
شاه بازایع استغنا ده بر و از ابله	سینک خند و جهانک فارغ عالم
ای خیالی انک کلمه سله مد مد مد نام	
آه کجین باد و کل کله سیه بکون	

۴۹

وسلی و زمه جانده بیک کز	منه جانیه جانده بیک کز
قوله کن و قلند خون کلم	بویله قالمه جانده بیک کز
کرک اولدو بی کدی و کدی	قوله سکلدر بیکانه بیک کز
در سینه در و عالمک قاری	سینه بریز قوجانه بیک کز
حجرتک قصیدی وصف مسکدر	
شیر اراده بهانه نکم کز	
منه عشقی کور شفا بیره	العمود و زوره و دایره
بله سولی لعلک اخیر کار	قره چو کد در عبا بیره
سینک سرقی عاشق و کد	چاکر ایدرد و تم قبا بیره
بقعدن یوزده کجور کیمه	سوک کیم باری و حبا بیره
منه مسکن سنور حبا بیره	
نقد سهرن و بزر کد بیره	

بجزایم کوزی کوز نایب عالمی کوزی بخت بیره

Fl: 125-72

يَا قَدِي يَا قَدِي يَا قَدِي يَا قَدِي
دَلَّ صَوْنَهُ وَمَمْلُوكِيهِ تَبَرُّ
لَيْسَ فِي الدَّارِ عَيْرًا دَمِيًّا
أَوْلَدِي يَا مَاهُ مَطْلَعُ الْأَنْوَارِ
مَرْوِي أَوْلَدِي عَزِيْزِي الْأَسَدَانِ

كُوْنْ لَدِي يَا لَهْ دَفْتَارِي دَرْ
دُوْنِ قَرَارِ الْبَلَدِ يَا
كُوْنْ لَدِي يَا لَهْ دَفْتَارِي دَرْ
دُوْنِ قَرَارِ الْبَلَدِ يَا
كُوْنْ لَدِي يَا لَهْ دَفْتَارِي دَرْ
دُوْنِ قَرَارِ الْبَلَدِ يَا

يَحْيَى بْنُ سَعْدِ بْنِ أَبِي سَعْدٍ
مَقْنُونُ مَقْنُونِ مَقْنُونِ

18 Ocak 1974

موی کنگ موی قلی دلسز
 اوہ کی اوغلو میخ کند
 اندر آرد قتل
 شیر قورقون بیار
 ریش ملک چاروش
 موی دلسز
 شیرین طاطلو بندغ
 صوبندو دغ ارغ
 خیم جاد
 نزدیک نزدیکی جام
 بقتلو پیش پس
 سید ریش ذوقان
 آق صقر قسوق
 نوز کما
 کرشنا تشنه بسپاہ
 آج
 اندک
 بناکوش از
 قتلہ طرز
 آرد

۵
 ۱۱
 ۳۱۳
 ۵۵
 ۱۲۰
 ۷۵۰
 ۵۱



